

Larvik
kommune

KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Larvik

Ståstedsanalyse 2021

Utgiftsbehov og demografiutvikling

Nøkkeltall fra KOSTRA 2021

Ståstedsanalyse 2021 endelige tall

Innledning

Kommunedirektøren presenterer i dette dokumentet detaljer om vurderinger for kommunen og demografiske endringer. Først presenteres vurderinger av **utgifter og utgiftsbehov** samt innsparingsmuligheter. Videre presenteres analyser for **demografiutvikling** og -kostnader, deretter **Ståstedsanalyse** for tjenesteområdene basert på nøkkeltall fra KOSTRA fra 2021.

Hensikten med analysen er å være et oppslagsverk for både administrasjonen og politikerne. Det er et omfattende dokument, men er ikke ment å leses fra begynnelse til slutt.

Ståstedsanalysen omfatter prognosene for demografiutvikling og demografikostnader. I befolkningsframskrivingene lages flere ulike alternativer for befolkningsutviklingen i Norge framover. Hovedalternativet viser hvordan utviklingen blir når vi legger til grunn middels utvikling i både fruktbarhet, levealder og innvandring. Med bakgrunn i endringene i demografien for de ulike aldersgruppene får man de økonomiske utslagene som utgjør prognosen for demografiutgiftene.

I Ståstedsanalysen presenteres et utvalg av tilgjengelig datamateriale fra KOSTRArapportering 2021, med tilhørende vurderinger og analyser av utviklingen i Larvik og mot sammenlignbare kommuner.

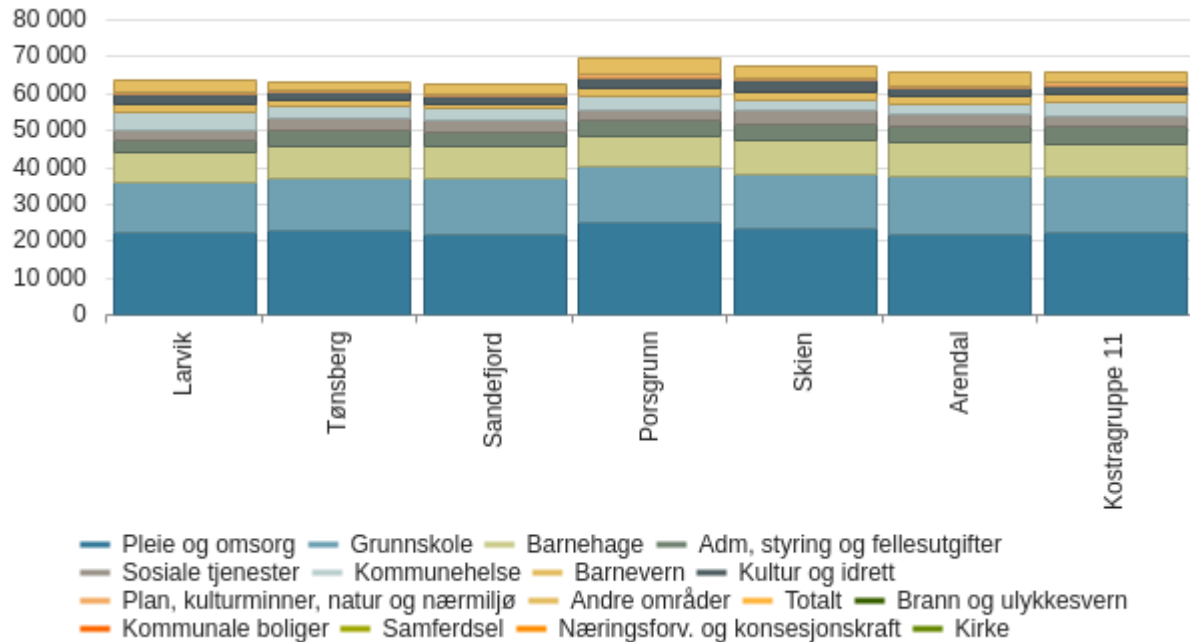
Hvert år sender alle kommuner inn regnskapstallene til SSB, sammen med skjemaer med informasjon fra ulike tjenesteområder. Dette kalles KOSTRA-rapportering (KOMMUNEStatRAPPORTERING). Kommunaldepartementet utarbeider en kostraveileder, for hvordan kommunene skal bokføre sine kostnader. SSB sammenfatter denne informasjonen og lager indikatorer som kan sammenlignes over tid og mellom ulike kommuner. Ståstedsanalysen i Larvik er en gjennomgang av disse KOSTRA-indikatorene og virksomhetene har kommentert utvikling over tid og/eller sammenligning mot andre kommuner. Overskriftene på indikatorer i KOSTRA-analysen fra KOSTRA-områdene er hentet fra offentlige indikatornavn, og er således ikke laget av kommunen selv.

De ulike KOSTRA-indikatorene er kommentert fra de enkelte tjenesteområdene og virksomhetene, og kategorisert etter KOSTRA-områder. Økningen i utfordringene på Helse og mestring er en stor del av utfordringsbildet i Larvik. Indikatorene for dette tjenesteområdet fordeler seg på de to KOSTRA-områdene Pleie og omsorg samt Kommunehelse.

Innholdsfortegnelse

Innledning	1
Innholdsfortegnelse	2
Utgifter og formål sammenlignet med andre	10
Utgiftsbehov	14
Ressursbruk	16
Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningskommuner (mill. kr)	17
Demografi	23
Hovedtall drift	46
Grunnskole	63
Barnehage	82
Barnevern	93
Pleie og omsorg	104
Kommunehelse	133
Sosiale tjenester	158
Kultur og idrett	173
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	190
Adm, styring og fellesutgifter	199
Vann, avløp og renovasjon	209
Brann og ulykkesvern	215
Eiendomsforvaltning	219
Samferdsel	232
Næringsforv. og konsesjonskraft	238
Klima og energi	244
Folkehelse	246

Utgifter og formål sammenlignet med andre

	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Pleie og omsorg	22 226	22 807	21 828	25 168	23 197	22 011	22 557
Grunnskole	13 708	14 431	14 960	15 089	14 984	15 748	14 821
Barnehage	8 200	8 650	8 802	8 215	9 068	9 140	9 089
Adm, styring og fellesutgifter	3 291	4 403	3 892	4 240	4 419	4 069	4 590
Sosiale tjenester	2 812	3 314	3 402	3 036	3 615	3 237	3 070
Kommunehelse	4 968	2 885	2 902	3 311	3 039	3 100	3 707
Barnevern	2 117	1 553	1 278	2 441	2 330	1 788	1 918
Kultur og idrett	2 376	2 252	2 028	2 955	2 786	2 453	2 372
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	905	743	730	785	713	558	754
Andre områder	3 237	2 021	2 715	4 555	3 229	3 497	2 956

	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Brann og ulykkesvern	847	766	667	1 369	859	1 087	910
Kommunale boliger	363	-257	261	669	-47	49	175
Samferdsel	1 251	642	953	1 670	1 333	889	986
Næringsforv. konsesjonskraft	37	345	219	296	530	856	294
Kirke	739	525	615	551	554	616	591
Totalt	63 840	63 059	62 537	69 795	67 380	65 601	65 834

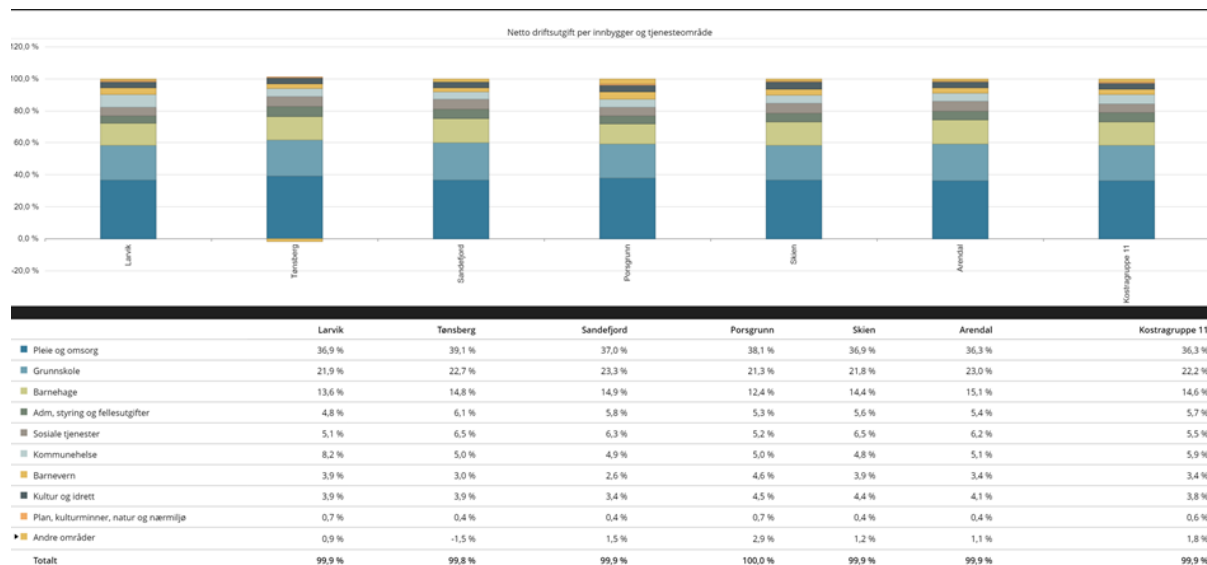
Tabellen ovenfor gir en oversikt av ressursene som den enkelte kommune bruker på de ulike tjenestene, både som graf og tabell. Larvik kommunes samlede sum brukt til tjenester er lavere enn Kostragruppe 11 og de kommunene som vi har valgt å sammenligne oss med, med unntak av Sandefjord og Tønsberg. Larvik kommune har hovedsakelig benyttet seg av de samme sammenligningskommunene de siste 10 årene.

Dersom Larvik hadde hatt tilsvarende ressurser til fordeling på tjenestene som Kostragruppe 11, ville Larvik hatt 145 mill kr mer til fordeling. Utregningen blir da slik: $\text{kr } 66\,246 - \text{kr } 63\,202 = \text{kr } 3\,044 * 47\,777$ innb. De tre kommunene som har høyest driftsutgifter pr innbygger er Porsgrunn, Skien og Arendal. De tre nevnte kommuner har alle eiendomsskatt (eiendomsskatt er nærmere beskrevet i ståstedsanalysen under "hovedtall drift" og hvor mye dette utgjør for sammenligningskommunene våre). Nedenfor er det en tabell som viser utregningen av hvor mye eiendomsskatten ville bidratt med, dersom Larvik kommune hadde ligget på det samme nivået som sammenligningskommunene som har eiendomsskatt.

	Eiendomsskatt i % av brutto driftsresultat	Eiendomsskatt i kr pr innb.	Antall innb. Larvik	Eiendomsskatt omregnet Larvik
Porsgrunn	4,9	4 383	47 777	209 406 591
Skien	3,1	2 773	47 777	132 485 621
Arendal	3,5	3 305	47 777	157 902 985

Dersom vi ser på tabellen Netto driftsutgift per innbygger og tjenesteområde målt i prosent av totalen blir bildet litt annerledes. I denne tabellen er totalen satt til 100 % pr kommune uavhengig av hvilken sum den enkelte kommune har tilgjengelig til de ulike tjenestene.

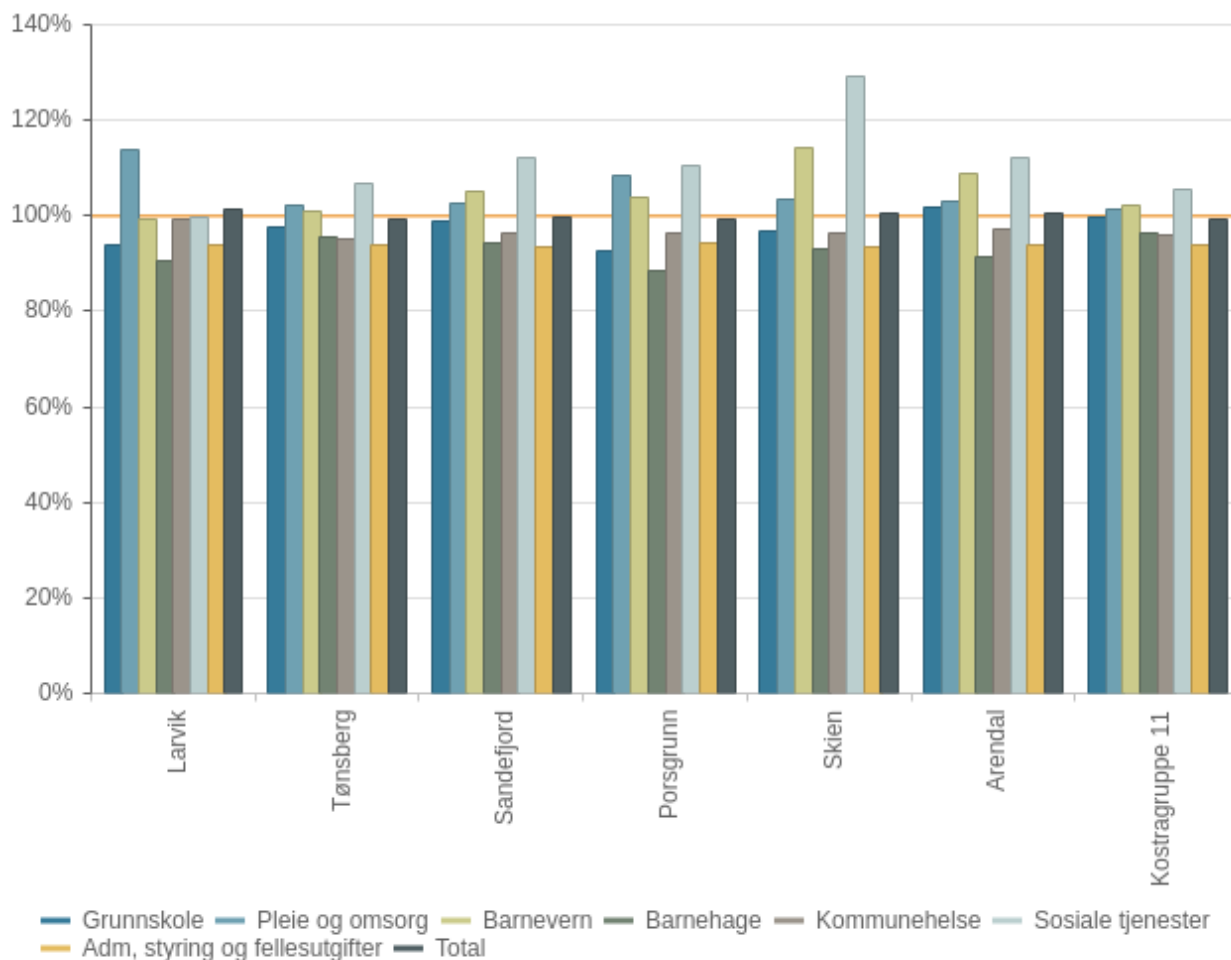
Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

Larvik kommune bruker minst av alle sammenligningskommunene og mindre enn gruppe 11 på tjenesteområdene Pleie og omsorg, grunnskole samt Adm, styring og fellesutgifter mens kommunen bruker mest av alle sammenligningskommunene og mer enn gruppe 11 på tjenesteområdet Kommunehelse og Plan, kulturminner, natur og nærmiljø. Flere detaljer om tjenesteområdene kan leses under de respektive kapitlene videre i ståstedsanalysen.

Det er grunn til å tro at tallene for kommunehelse og pleie og omsorg er påvirket av hvordan kommunene har ført sine TISK utgifter i forbindelse med pandemien. Dette fører til, for Larvik sin del, at kommunehelse fremstår som dyrere og pleie og omsorg billigere målt mot sammenligningskommunene.

Utgiftsbehov

«Utgiftsbehov» er et begrep hentet fra inntektssystemet for kommunene i statsbudsjettet. Hver kommune får beregnet et utgiftsbehov på grunnlag av alderssammensetning (demografi), geografi og sosiale forhold (andel uføre, ugifte eldre, innvandrere osv). Utgiftsutjevningen i statsbudsjettet er basert på denne beregningen. Utgiftsbehovet per innbygger i hver kommune/hvert fylke beregnes som en prosent i forhold til landsgjennomsnittet (100%).

Beregning av utgiftsbehov

Utgiftsbehovet er beregnet med kriteriedata fra tabell-e-k i Grønt hefte for sitt respektive år (vedlegg til Statsbudsjettet). Hver sektor sitt utgiftsbehov framkommer ved å summere indeksene for alle kriterier. Det vil si produktet av kommunens/fylkets utgiftsbehov for et kriterium og sektorens vekting av det aktuelle kriteriet. Hver sektor vekter et utvalg av kriteriene.

Framsikt Analyse tilbyr mulighet til å vise **nøkkeltall** med beløp **justert for** kommunens **utgiftsbehov**. Hensikten er å gjøre kommunene mer sammenlignbare ved å korrigere for forskjeller i demografi, geografi og sosiale forhold.

Det er nøkkeltall som viser nettoutgift og bruttoutgift per innbygger som kan justeres for utgiftsbehov. Justering for utgiftsbehov kan gjøres flere steder i analysen; "Netto utgift per innbygger for ulike tjenester", "Teoretisk handlingsrom (innsparingsanalysen)", "Ulike KOSTRA-nøkkeltall".

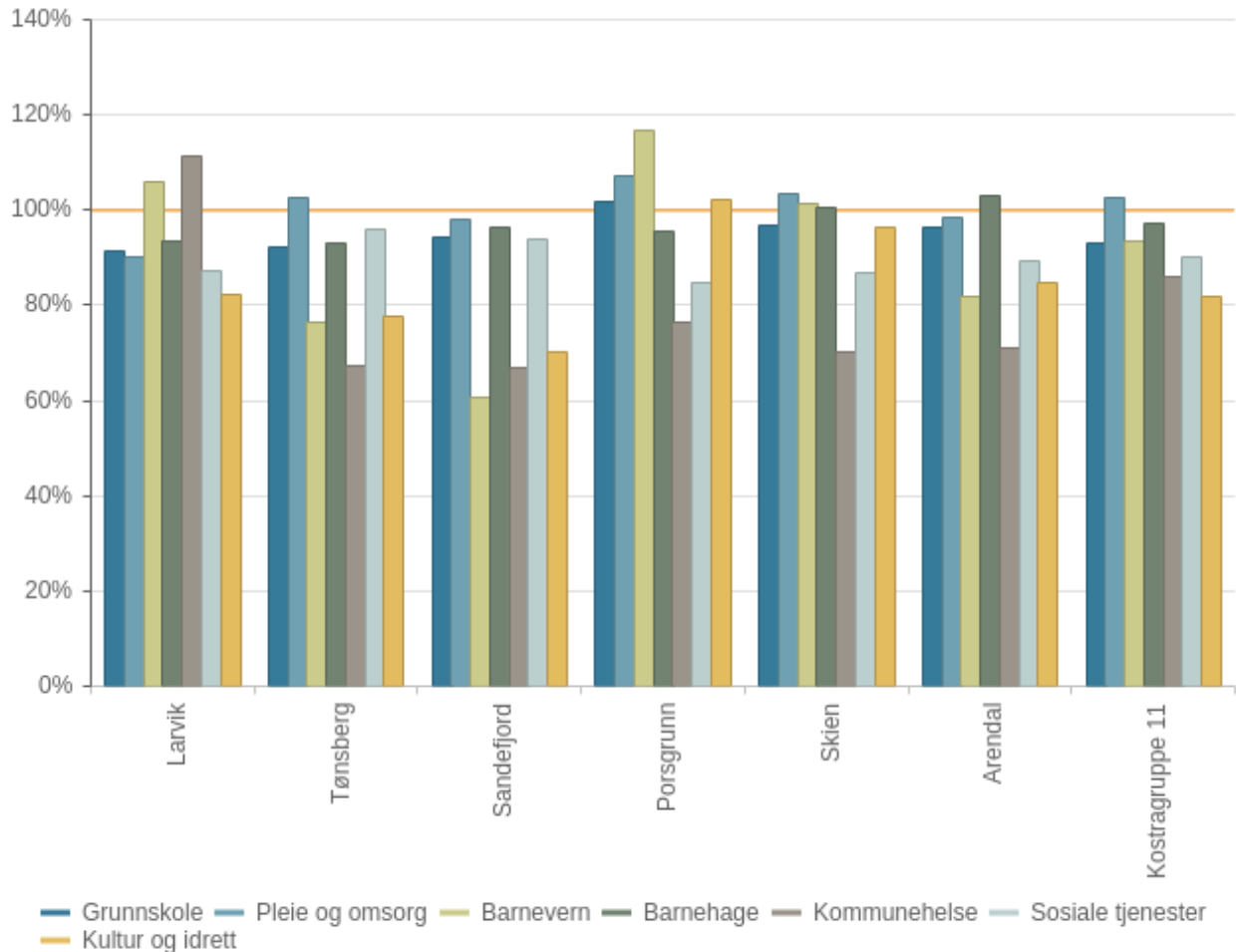
Det er ingen behovskorreksjon for ulike tekniske tjenester, kultur og kirke, ettersom inntektssystemet forutsetter at behovet for tekniske tjenester, kultur og kirke er likt per innbygger i alle kommuner. Tjenesteområder (sektorer) som kan justeres for utgiftsbehov hos **kommunene** er:

- Barnehage
- Grunnskole
- Kommunehelse
- Pleie og omsorg
- Barnevern
- Sosiale tjenester
- Administrasjon (inkluderer landbruk)

Utgiftsbehovet for Larvik har hatt følgende utvikling:

2018	2019	2020	2021	
99,8	100,1	100,3	101,2	

Ressursbruk

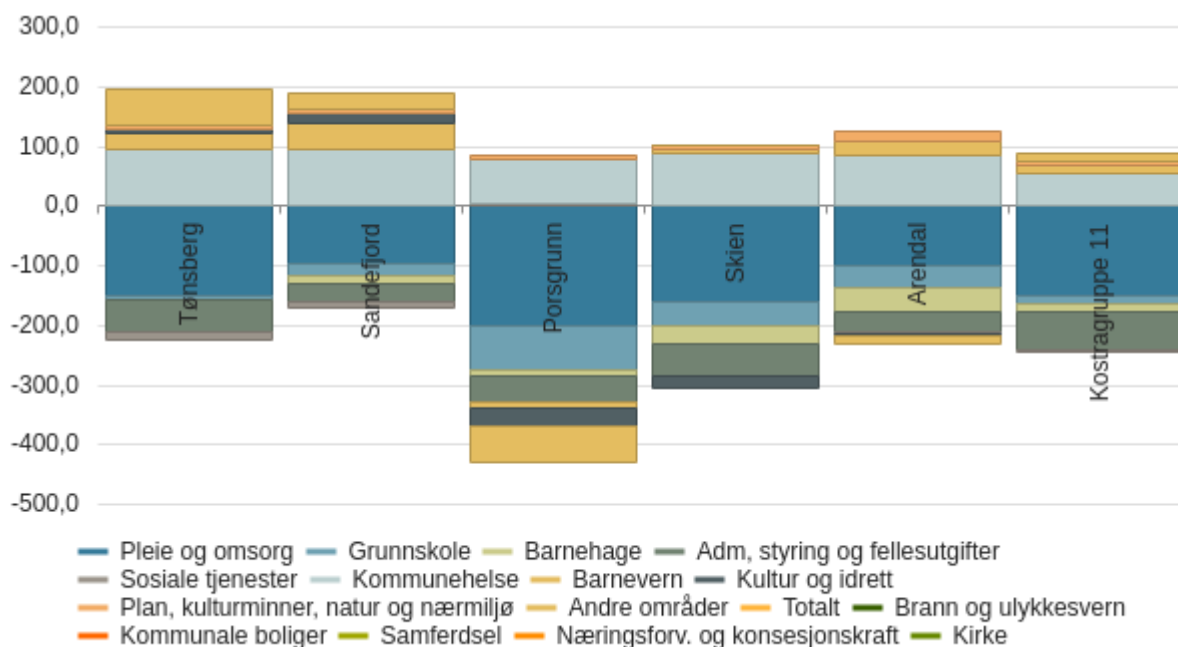

Ressursbruksindikatoren viser om kommunen bruker mer eller mindre penger på en tjeneste enn gjennomsnittskommunen. Ressursbruk på 110 prosent betyr 10 prosent høyere ressursbruk per innbygger enn landsgjennomsnittet. Indikatoren er justert for kommunens utgiftsbehov. Denne indikatoren forteller hvor mye penger som brukes per innbygger på en tjeneste. Den sier ikke noe om størrelsen på produksjonen eller effektiviteten i kommunen.

Indikatoren beregnes ved å dividere «netto driftsutgift per innbygger», på det aktuelle tjenesteområdet, med landssnittet for samme indikator og område korrigert med kommunens utgiftsbehov.

Altså: Netto driftsutgift per innbygger / utgiftsbehov % / gjennomsnittlig netto driftsutgift per innbygger.

Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningskommuner (mill. kr)

	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Pleie og omsorg	-150,5	-96,0	-200,8	-160,8	-98,8	-150,8
Grunnskole	-7,1	-22,3	-75,6	-39,1	-37,1	-12,0
Barnehage	1,4	-11,5	-9,1	-29,8	-39,9	-16,2
Adm, styring og fellesutgifter	-53,1	-29,2	-44,1	-54,3	-36,7	-62,0
Sosiale tjenester	-13,3	-10,0	3,9	1,1	-3,1	-4,0
Kommunehelse	93,7	94,6	74,7	88,0	86,2	54,3
Barnevern	28,0	43,4	-10,3	4,4	23,0	12,1
Kultur og idrett	5,9	16,6	-27,7	-19,6	-3,7	0,2
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	7,7	8,4	5,7	9,2	16,6	7,2
Andre områder	58,1	24,9	-63,0	0,4	-12,4	13,4
Brann og ulykkesvern	3,9	8,6	-24,9	-0,6	-11,5	-3,0

	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Kommunale boliger	29,6	4,9	-14,6	19,6	15,0	9,0
Samferdsel	29,1	14,2	-20,0	-3,9	17,3	12,7
Næringsforv. og konsesjonskraft	-14,7	-8,7	-12,4	-23,6	-39,1	-12,3
Kirke	10,2	5,9	9,0	8,8	5,9	7,1
Totalt	-29,1	18,9	-346,2	-200,6	-105,9	-157,7

Innsparingspotensialet er et teknisk beregnet potensiale for kostnadsreduksjon. Utgangspunktet er netto driftsutgift i kroner pr. innbygger for tjenesteområdet. Denne utgiften sammenlignes med tilsvarende netto driftsutgift i sammenligningskommunene. Differansen mellom egen netto utgift og laveste netto utgift blant sammenligningskommunene multiplisert med antall innbyggere i egen kommune pr. 1.1. inneværende år utgjør innsparingspotensialet. Dersom egen kommune har lavest netto driftsutgift, er teoretisk innsparingspotensial negativt.

Tallene for netto utgift per tjenesteområde er justert for elever i private grunnskoler (Grunnskole) samt for eventuelt vertskommunetilskudd PU (pleie og omsorg).

Dersom man skruer på justering for utgiftsbehov (slik som vi har gjort i denne oversikten) vil kolonnene for egen kommune og for sammenligningsgrunnlaget vise justerte beløp. Differansen ganges deretter opp med eget utgiftsbehov for å få handlingsrom i reelle kroner.

Tabellen viser at Larvik bruker mindre enn alle sammenligningskommunene til hhv Pleie og omsorg, Grunnskole og Adm, styring og fellesutgifter. I andre enden av skalaen finner vi Kommunehelse og Plan, kulturminner, natur og nærmiljø. Når det gjelder Kommunehelse så ligger det en stor sannsynlighet for at andre kommuner har ført TISK (testing, isolasjon, smittesporing og karantene) strategien på tjenesteområdet Pleie og omsorg i stedet for på Kommunehelse hvor Larvik kommune har ført utgiften. Det betyr at besparelsene evt merkostnader knyttet til disse to tjenesteområdene må sees i sammenheng.

Tjeneste	Indikator	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Lavest KOSTRA gruppen	i Lavest KOSTRA-gruppen - kroner	i Gjennomsnitt for alle målgrupper	Innbygg i målgruppen	Teoretisk handlingsrom mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	14 631	14 789	15 129	16 320	15 504	15 459	Nordre Follo	13 393	14 898	47 777	-12,0	-1,7
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	19 506	22 271	21 269	23 195	22 460	21 322	Larvik	19 506	22 275	47 777	-150,7	-16,2
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	2 130	1 540	1 217	2 346	2 038	1 645	Sandefjord	1 217	1 875	47 777	12,1	11,9
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	9 071	9 039	9 336	9 282	9 762	9 995	Tønsberg	9 039	9 445	47 777	-16,2	-3,7
Kommune helse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommune helse (B)	5 010	3 033	3 013	3 433	3 152	3 191	Sandefjord	3 013	3 863	47 777	54,3	22,7
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	2 824	3 104	3 035	2 742	2 802	2 890	Ålesund	2 540	2 909	47 777	-4,0	-3,0
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	2 376	2 252	2 028	2 955	2 786	2 453	Ålesund	1 747	2 372	47 777	0,2	0,2
Plan, kulturminner, natur	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur	905	743	730	785	713	558	Ålesund	414	754	47 777	7,2	16,7

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

og nærmiljø	kulturminner, natur og nærmiljø (B)												
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	3 512	4 697	4 164	4 498	4 724	4 331	Larvik	3 512	4 898	47 777	-62,0	-37,0
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	847	766	667	1 369	859	1 087	Sandefjord	667	910	47 777	-3,0	-7,4
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	363	-257	261	669	-47	49	Nordre Follo	-288	175	47 777	9,0	51,8
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	1 251	642	953	1 670	1 333	889	Sarpsborg	549	986	47 777	12,7	21,2
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	37	345	219	296	530	856	Nordre Follo	-162	294	47 777	-12,3	-694,6
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	739	525	615	551	554	616	Nordre Follo	407	591	47 777	7,1	20,0

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Oversikt innsparingsmulighet ift. sammenligningskommuner

Dette er en overordnet analyse av muligheter for innsparing per tjenestekområde i organisasjonen. Kostnadsforskjellene som fremkommer mellom kommunene er et godt utgangspunkt for å forstå forskjeller samt for å kunne diskutere alternative løsninger.

Innsparingspotensialet er et teknisk beregnet potensiale for kostnadsreduksjon. Utgangspunktet er netto driftsutgift i kroner pr. innbygger for tjenesteområdet. Denne utgiften sammenlignes med tilsvarende netto driftsutgift i sammenligningskommunene. Differansen mellom egen netto utgift og laveste netto utgift blant sammenligningskommunene multiplisert med antall innbyggere i egen kommune pr. 1.1. inneværende år utgjør innsparingspotensialet. Dersom egen kommune har lavest netto driftsutgift, er teoretisk innsparingspotensial negativt.

Tallene for netto utgift per tjenesteområde er justert for elever i private grunnskoler (Grunnskole) samt for eventuelt vertskommune tilskudd PU (pleie og omsorg).

Dersom man huker av for utgiftsbehov (jf. delkapittel for utgiftsbehov) vil kolonnene for egen kommune og for sammenligningsgrunnlaget vise justerte beløp. Differansen ganges deretter opp med eget utgiftsbehov for å få handlingsrom i reelle kroner.

Oversikten over innsparingsmulighetene kan analyseres i detalj i tabellen «Analyse – potensial for innsparing». Her vises effekten av å sammenligne med både sammenligningskommuner, og med KOSTRA grupper. Det er også å vise innsparingspotensialet per funksjon (det er ikke valgt her). For kommuner er det også mulig å se innsparingspotensialet i sammenheng med produksjonen i rapporteringsområdet.

Ettersom analysen benytter netto utgift per innbygger så kan kostnadsforskjellene komme av forskjeller i dekningsgrad, kvalitet og/eller produktivitet i tjenesteproduksjonen. Dypere analyser på dette i både egen kommune og sammenligningskommunene må gjøres i KOSTRA analysen på det aktuelle tjenesteområdet (jf. de aktuelle kapitlene i Ståstedsanalysen). Da vil man få en tilnærming til brukergruppene og ikke bare netto driftsutgifter fordelt på alle innbyggerne i kommunene som enkelte tilfeller kan gi et feilaktig bilde.

Inndeling av KOSTRA grupper

Formålet med inndelingen i KOSTRA grupper er å ordne Norges kommuner i sammenlignbare grupper etter økonomiske rammebetingelser.

-Dette betyr for det første at kommunene blir ordnet etter hvilke kostnader de står overfor for å innfri minstestandarder og lovpålagte oppgaver. Disse kostnadene varierer mellom kommunene på grunn av ulike demografiske, sosiale og geografiske forhold.

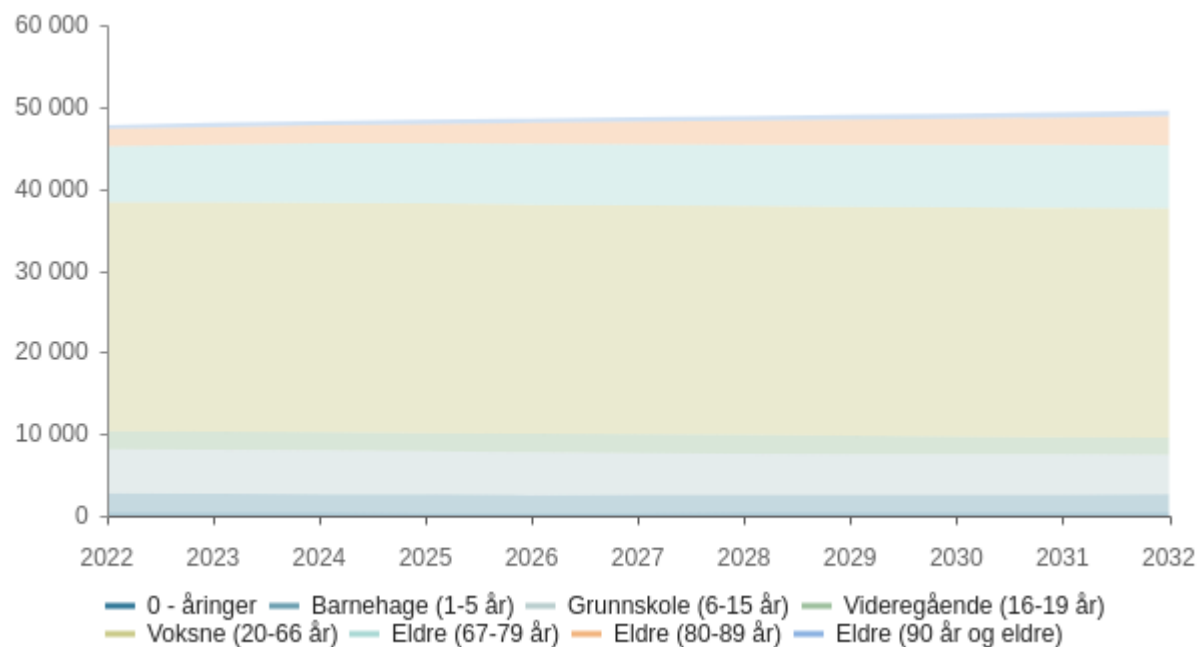
-Men siden driften av små kommuner skiller seg fra driften av store kommuner, har vi av sammenligningsgrunner funnet det hensiktsmessig å la grupperingen av kommunene også være avhengig av folkemengden.

-Det tredje kriteriet som brukes til å gruppere kommunene er frie disponible inntekter, dvs. de inntektene som er til disposisjon når minstestandarder og lovpålagte oppgaver er dekket. Størrelsen på de frie disponible inntektene gir en antydning av kommunenes økonomiske handlefrihet.

Larvik kommune er fra og med år 2020 flyttet fra kommunegruppe 13 til kommunegruppe 11. Det gjelder alle de kommunene som Larvik kommune har sammenlignet seg med over mange år og som inngår i vår ståstedsanalyse. Kommunegruppe 11 består i dag av 10 kommuner, med 45.000-74.999 innbyggere. Disse kommunene er:

komnr	komnavn	kostragr
1507	Ålesund	11
1804	Bodø	11
3002	Moss	11
3003	Sarpsborg	11
3020	Nordre Follo	11
3803	Tønsberg	11
3804	Sandefjord	11
3805	Larvik	11
3807	Skien	11
4203	Arendal	11

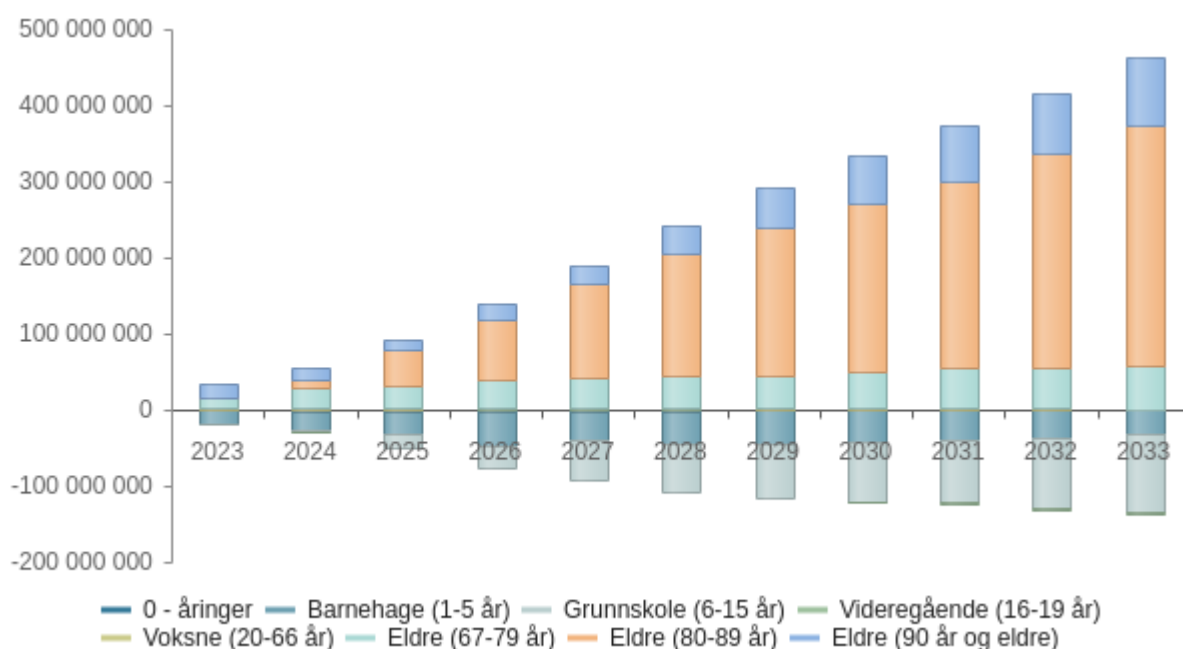
Demografi

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 - åringar	416	403	399	395	394	397	399	403	405	409	413
Barnehage (1-5 år)	2 311	2 275	2 237	2 210	2 144	2 174	2 156	2 155	2 162	2 175	2 191
Grunnskole (6-15 år)	5 403	5 392	5 386	5 292	5 233	5 093	5 029	4 981	4 945	4 924	4 864
Videregående (16-19 år)	2 197	2 219	2 189	2 233	2 287	2 299	2 307	2 241	2 163	2 081	2 065
Voksne (20-66 år)	27 973	28 012	28 062	28 059	27 984	28 000	27 985	28 006	28 040	28 070	28 075
Eldre (67-79 år)	6 856	7 083	7 275	7 334	7 464	7 468	7 503	7 557	7 627	7 697	7 720
Eldre (80-89 år)	2 147	2 150	2 199	2 371	2 527	2 752	2 930	3 090	3 216	3 334	3 509
Eldre (90 år og eldre)	474	517	512	509	522	529	564	599	632	657	666
Total	47 777	48 051	48 259	48 403	48 555	48 712	48 873	49 032	49 190	49 347	49 503

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Demografiutgifter

I tabellen under vises den økonomiske effekten av endring i befolkningsprognosen fra ett år til neste. I grafen oppe til høyre vises tallene fra tabellen akkumulert. I begge beregningene vil basisåret være året før første år i visningene. For eksempel vil 2021 være basisåret som det beregnes ut fra dersom 2022 er første år i tabellen og grafen. Beregning av økonomisk endring som følge av befolkningsutviklingen er basert på TBU (Teknisk BeregningsUtvalg) sin beregningsmetode.

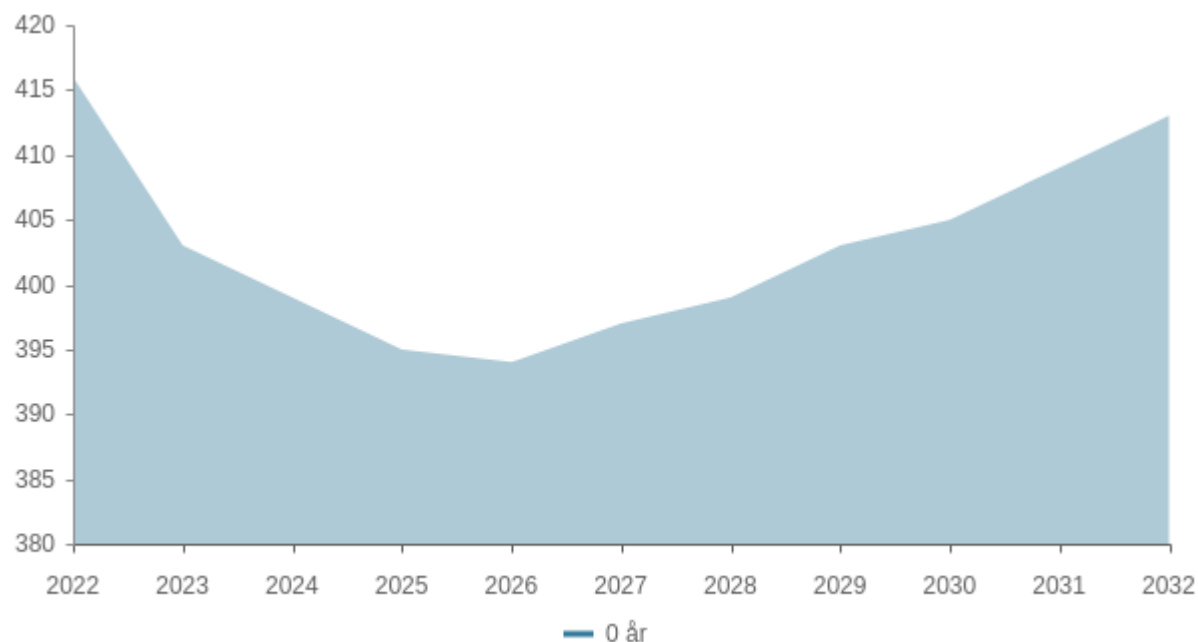
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totalt
0 - åringar	3 979	-1 124	-346	-346	-86	259	173	346	173	346	346	3 719
Barnehage (1-5 år)	-6 209	-16 712	-7 215	-5 508	-15 227	7 128	-4 579	-842	1 361	2 484	3 499	-41 820
Grunnskole (6-15 år)	1 202	-1 889	-1 031	-16 145	-10 133	-24 046	-10 992	-8 244	-6 183	-3 607	-10 305	-91 373
Videregående (16-19 år)	479	559	-752	1 040	1 337	238	279	-1 577	-1 887	-2 001	-425	-2 711
Voksne (20-66 år)	493	876	951	-65	-1 524	543	-164	697	752	778	-153	3 186
Eldre (67-79 år)	15 661	14 107	11 932	3 667	8 079	249	2 175	3 356	4 350	4 350	1 429	69 356
Eldre (80-89 år)	10 316	619	10 110	35 489	32 187	46 424	36 727	33 013	25 997	24 347	36 108	291 337
Eldre (90 år og eldre)	-10 623	17 569	-2 043	-1 226	5 312	2 860	14 300	14 300	13 483	10 214	3 677	67 824
Total	15 299	14 004	11 607	16 905	19 943	33 655	37 919	41 050	38 046	36 912	34 177	299 517

Tabellen viser at det er en nedgang i aldersgruppen 1-5 år fram til 2029 med unntak av en økning i 2027. For aldersgruppen 6-15 år så er det nedgang i hele 10 år perioden. I den andre enden av skalaen finner vi gruppen 67-79 år, 80-89 år og 90 og eldre. Her er det økning for alle aldersgruppene i alle årene med unntak av årene 2024 og 2025 for aldersgruppen 90 år og eldre.

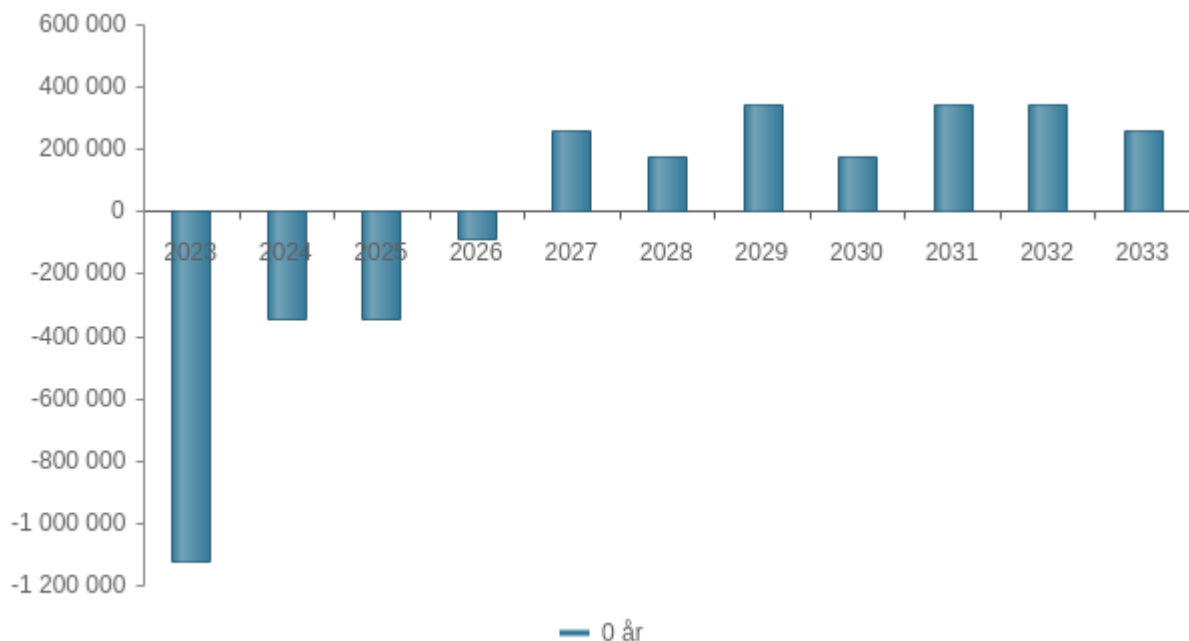
Denne tabellen viser til en matematisk tilnærming av demografiutgiftene frem i tid og er således kun en indikasjon på mulige endringer i kostnadsnivået i fremtiden. Tabellen tar heller ingen hensyn til eventuelle grensekostnader og andre faktorer som kan påvirke kostnadsnivået og må dermed ikke alene brukes som et budsjettfordelingsverktøy.

Videre i analysen vises demografien fordelt på aldersgrupper, med tilhørende demografisk forventet kostnadsutvikling, basert på SSBs framskrivninger av befolkningsgruppene.

0 - åringer

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 år	416	403	399	395	394	397	399	403	405	409	413
Total	416	403	399	395	394	397	399	403	405	409	413

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 år	-1 124 396	-345 968	-345 968	-86 492	259 476	172 984	345 968	172 984	345 968	345 968	259 476
Total	-1 124 396	-345 968	-345 968	-86 492	259 476	172 984	345 968	172 984	345 968	345 968	259 476

Framskrivningen for Larvik viser at antall 0-åring vil synke med 25 barn fra 2022 til 2023. Deretter er det en marginal nedgang fram til 2027 og hvor antall 0-åring begynner å stige igjen. Fra 2027 stiger det gradvis fram til 2032 og ender på 418 0-åring.

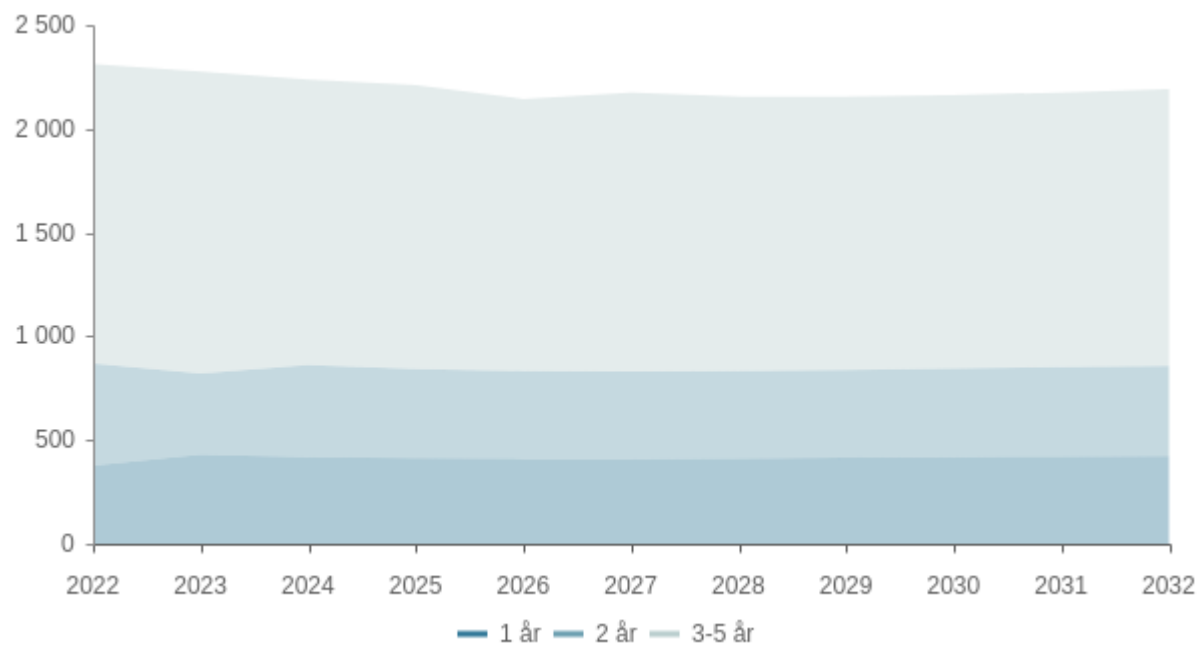
Samlet økning for antall 0-åring i hele 10 års perioden er på kun 0,5 %.

Den historiske utviklingen for Larvik kommune i perioden 2012 til 2022:

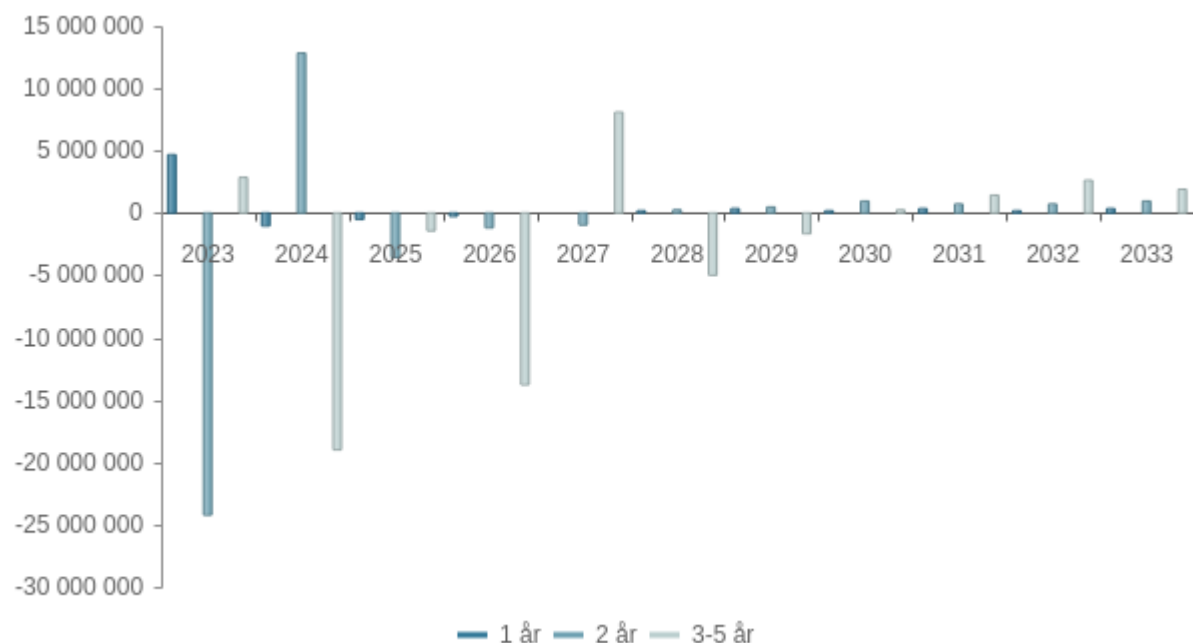
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 - åring	487	433	418	395	447	439	424	415	456	370	416

Den historiske utviklingen viser i motsetning til framskrivningen et helt annet bildet da perioden viser til en nedgang på ca 17%

Barnehage (1-5 år)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1 år	376	430	418	412	409	409	411	415	417	421	423
2 år	492	390	444	429	424	420	421	423	427	430	433
3-5 år	1 443	1 455	1 375	1 369	1 311	1 345	1 324	1 317	1 318	1 324	1 335
Total	2 311	2 275	2 237	2 210	2 144	2 174	2 156	2 155	2 162	2 175	2 191

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
1 år	4 670 568	-1 037 904	-518 952	-259 476	0	172 984	345 968	172 984	345 968	172 984	345 968
2 år	-24 233 670	12 829 590	-3 563 775	-1 187 925	-950 340	237 585	475 170	950 340	712 755	712 755	950 340
3-5 år	2 851 020	-19 006 800	-1 425 510	-13 779 930	8 077 890	-4 989 285	-1 663 095	237 585	1 425 510	2 613 435	1 900 680
Total	-16 712 082	-7 215 114	-5 508 237	-15 227 331	7 127 550	-4 578 716	-841 957	1 360 909	2 484 233	3 499 174	3 196 988

Framskrivningen for Larvik viser at det er en svak økning gjennom perioden for aldersgruppen 1 år fra etter en topp i 2023. For aldersgruppen 2 år er det en nedgang i 2022 og frem til 2027, hvor det igjen vises til en svak økning utover i perioden. For perioden sett under ett, så er det en marginal økning for aldersgruppen 1 år men det er en nedgangen for aldersgruppen 2 år.

For aldersgruppen 3-5 år går antallet barn ned fra 1 443 i 2022 til 1 405 i 2023, for deretter å synke ytterligere frem til 2030 før det snur og øker marginalt. Perioden sett under ett gir en nedgang på ca 8 %.

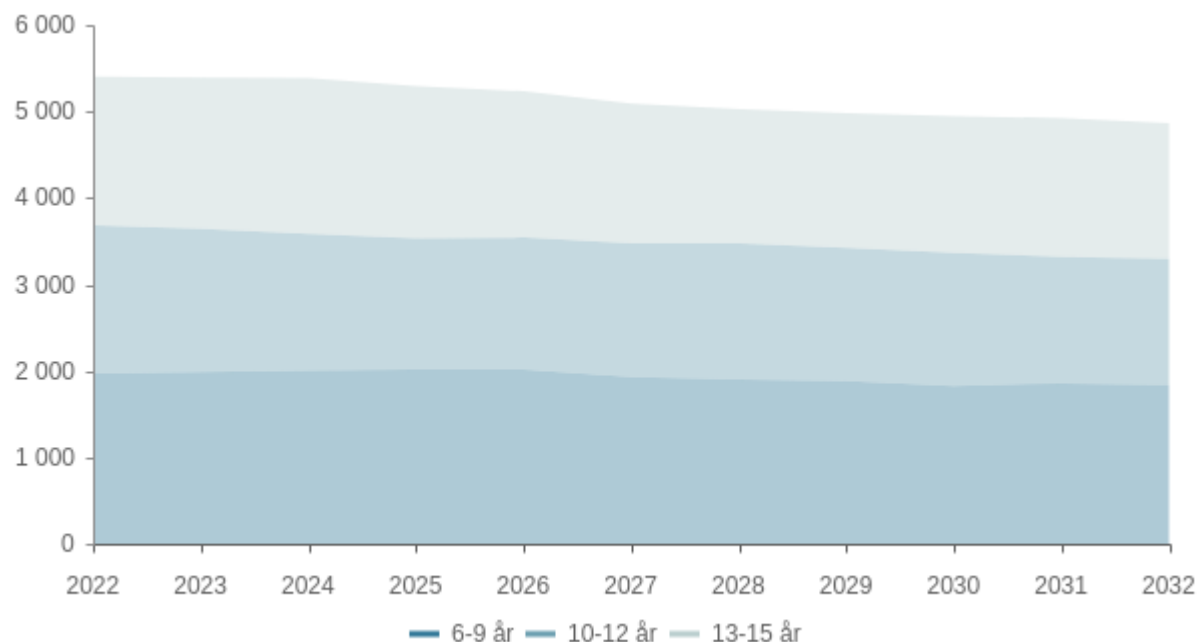
Samlet nedgang for aldersgruppen 1-5 år er på hele 5% for perioden 2022 til 2032.

Den historiske utviklingen for Larvik kommune i perioden 2012 til 2022:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Barnehage (1-5 år)	2 595	2 597	2 613	2 523	2 400	2 359	2 343	2 351	2 326	2 402	2 311

Den historiske utviklingen viser som framskrivingen et bilde av at aldersgruppen 1-5 år har gått ned. Antallet økte frem til 2014 før antallet begynte å gå ned. Nedgangen er på ca 12,3%.

Grunnskole (6-15 år)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
6-9 år	1 967	1 986	2 002	2 015	2 018	1 926	1 901	1 883	1 827	1 855	1 835
10-12 år	1 717	1 654	1 583	1 518	1 524	1 548	1 574	1 539	1 539	1 464	1 459
13-15 år	1 719	1 752	1 801	1 759	1 691	1 619	1 554	1 559	1 579	1 605	1 570
Total	5 403	5 392	5 386	5 292	5 233	5 093	5 029	4 981	4 945	4 924	4 864

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
6-9 år	3 263 326	2 748 064	2 232 802	515 262	-15 801 368	-4 293 850	-3 091 572	-9 618 224	4 809 112	-3 435 080	-343 508
10-12 år	-10 820 502	-12 194 534	-11 164 010	1 030 524	4 122 096	4 465 604	-6 011 390	0	-12 881 550	-858 770	-8 415 946
13-15 år	5 667 882	8 415 946	-7 213 668	-11 679 272	-12 366 288	-11 164 010	858 770	3 435 080	4 465 604	-6 011 390	-343 508
Total	-1 889 294	-1 030 524	-16 144 876	-10 133 486	-24 045 560	-10 992 256	-8 244 192	-6 183 144	-3 606 834	-10 305 240	-9 102 962

Framskrivningen for Larvik viser at antallet barn i gruppen 6-9 år i vil gå ned over 9% i perioden. Nedgangen er størst fra 2029 til 2030 med hele 49 personer. For aldersgruppen 10-12 år reduseres antallet fra 2022 til 2025 for deretter å øke frem til 2029. Fra 2029 reduseres antallet frem til 2032. For perioden sett under ett er det en nedgang på hele 19 %.

Antall i aldersgruppen 13-15 år øker antallet fra 2022 til 2024 før det reduseres frem til 2028 hvor det igjen snur til en marginal økning. For perioden sett under ett reduseres antallet i aldersgruppen 13-15 år med 200 personer eller drøyt 13 %.

Framskrivningen viser en samlet nedgang for aldersgruppen 6-15 år på hele 13,5 % i perioden 2021 til 2031.

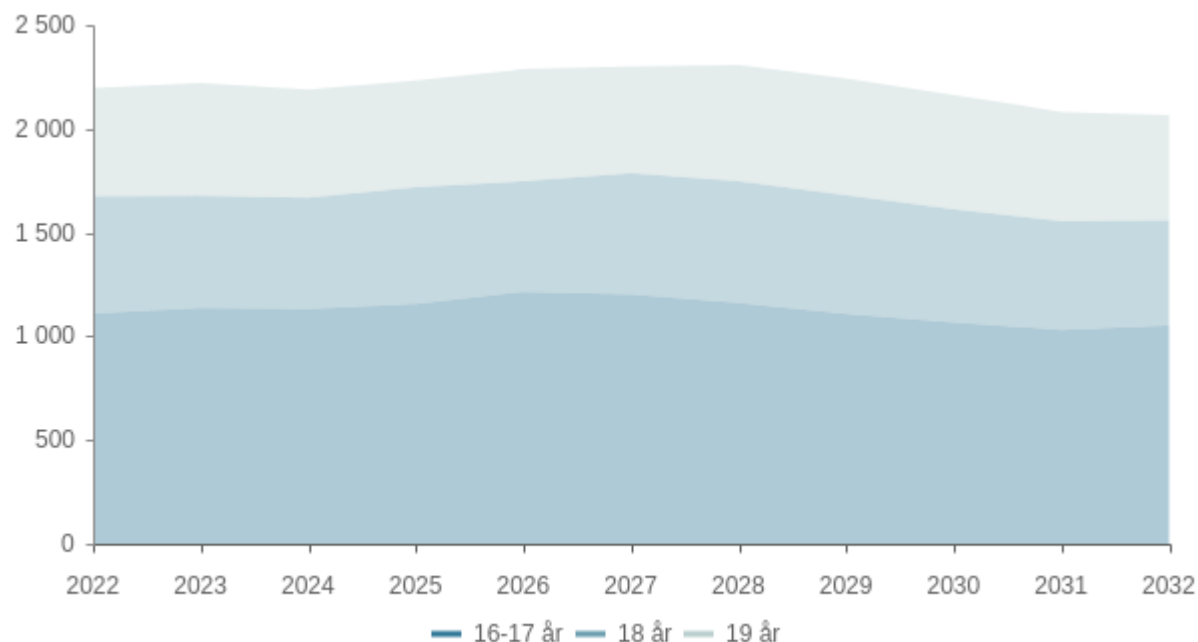
Den historiske utviklingen for Larvik kommune i perioden 2011 til 2021:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

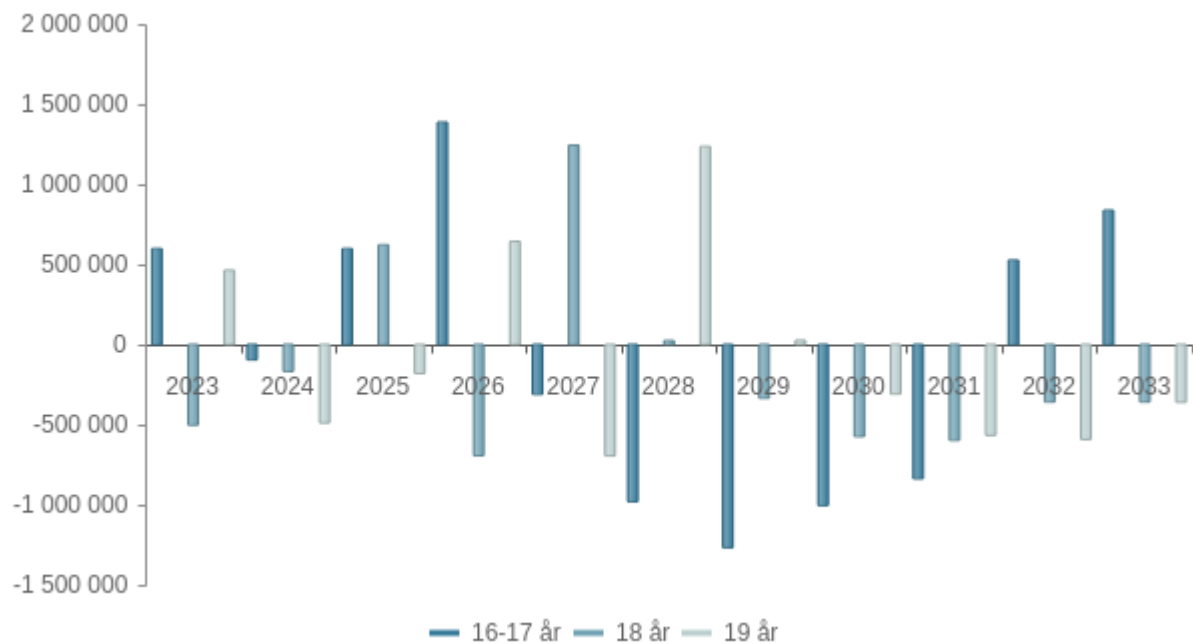
Grunnskole (6-15 år)	5 386	5 353	5 292	5 353	5 442	5 455	5 493	5 470	5 419	5 396	5 403
----------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Den historiske utviklingen av aldersgruppen 6-15 samlet viser som framskrivingen et bilde av at aldersgruppen 1-5 år har gått marginalt opp. I motsetning til framskrivingen som har en markant nedgang de 10 siste årene.

Videregående (16-19 år)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
16-17 år	1 111	1 136	1 132	1 157	1 215	1 202	1 161	1 108	1 066	1 031	1 053
18 år	563	542	535	561	532	584	585	571	547	522	507
19 år	523	541	522	515	540	513	561	562	550	528	505
Total	2 197	2 219	2 189	2 233	2 287	2 299	2 307	2 241	2 163	2 081	2 065

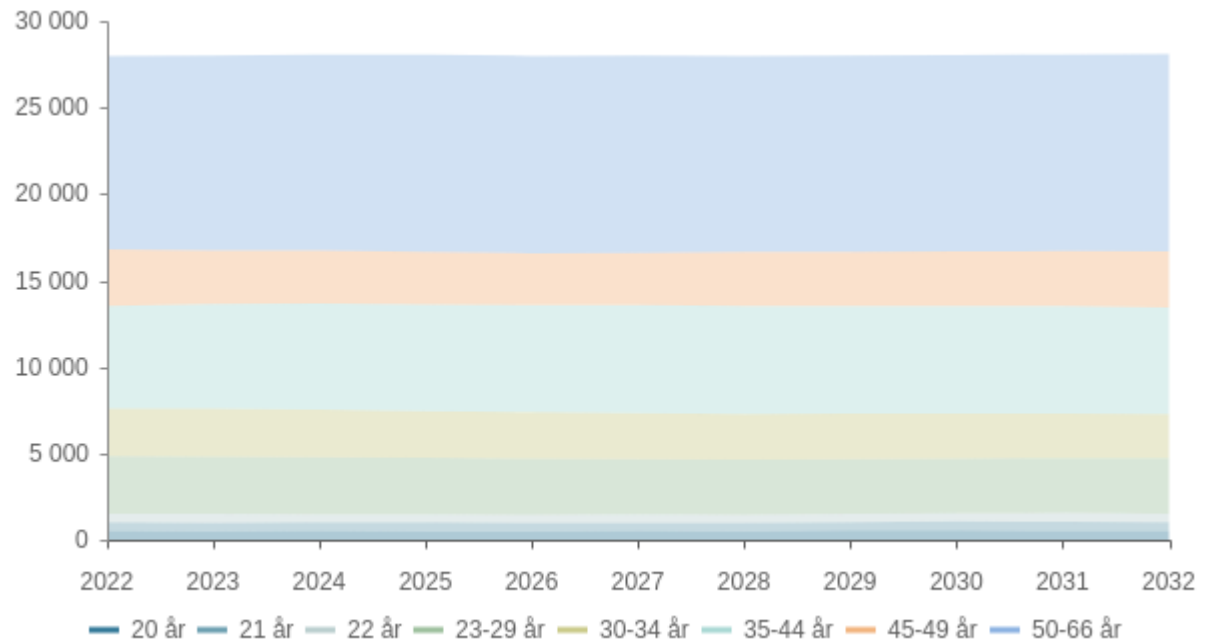
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
16-17 år	597 875	-95 660	597 875	1 387 070	-310 895	-980 515	-1 267 495	-1 004 430	-837 025	526 130	837 025
18 år	-502 215	-167 405	621 790	-693 535	1 243 580	23 915	-334 810	-573 960	-597 875	-358 725	-358 725
19 år	463 266	-489 003	-180 159	643 425	-694 899	1 235 376	25 737	-308 844	-566 214	-591 951	-360 318
Total	558 926	-752 068	1 039 506	1 336 960	237 786	278 776	-1 576 568	-1 887 234	-2 001 114	-424 546	117 982

Aldersintervallet 16-17 år øker marginalt fra 2022 til 2026 for deretter å falle resten av perioden. I perioden sett under ett, viser prognosene en nedgang på snaue 7% fra 2022 til 2032. . Gruppen 18 åringer reduseres fra 2022 til 2023 for deretter å variere fra år til år. Gruppen 18 åringer har sin topp i 2027, en økning på 53 fra foregående år. Derfra og ut perioden er det nedgang. Perioden sett under ett viser til en nedgang på hele 14 %.

Gruppen 19 åringer kan også vise til variasjoner gjennom hele måleperioden. Gruppen har sin topp i 2028 som er 9% opp fra året før. Perioden sett under ett viser til en nedgang på ca 7%.

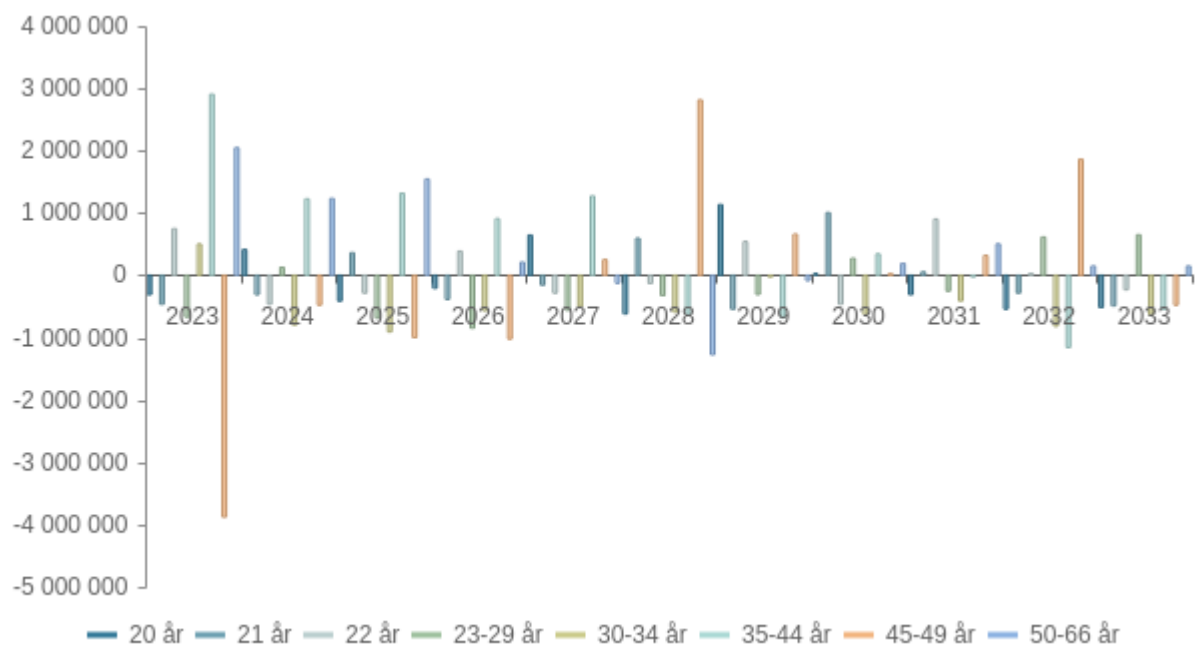
Aldersgruppen 16-19 år sett under viser en nedgang på i underkant av 9% når vi ser på hele måleperioden 2022-2032.

Voksne (20-66 år)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20 år	514	502	518	502	494	519	495	539	540	528	507
21 år	514	496	484	498	483	477	500	479	518	520	509
22 år	466	495	477	466	481	470	465	486	468	503	504
23-29 år	3 341	3 304	3 311	3 273	3 226	3 195	3 177	3 160	3 175	3 161	3 195
30-34 år	2 764	2 786	2 751	2 711	2 686	2 664	2 638	2 637	2 609	2 591	2 555
35-44 år	5 932	6 060	6 114	6 172	6 212	6 268	6 240	6 210	6 225	6 224	6 173
45-49 år	3 271	3 100	3 079	3 035	2 990	3 001	3 125	3 154	3 155	3 169	3 251
50-66 år	11 171	11 269	11 328	11 402	11 412	11 406	11 345	11 341	11 350	11 374	11 381
Total	27 973	28 012	28 062	28 059	27 984	28 000	27 985	28 006	28 040	28 070	28 075

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

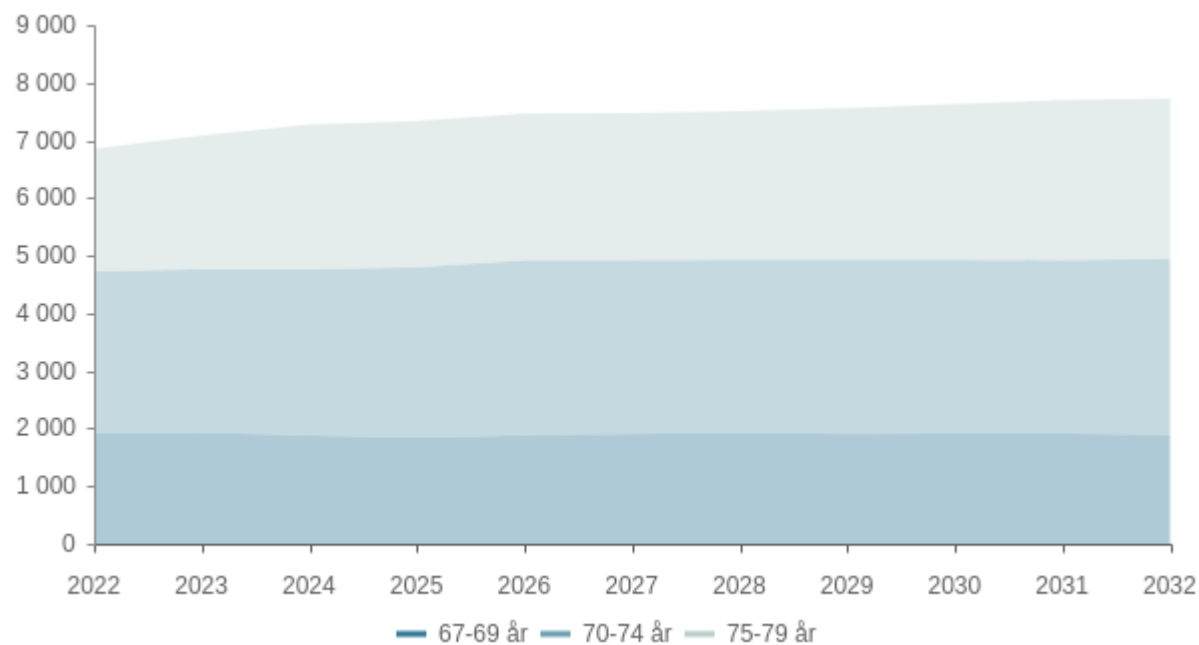
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
20 år	-308 844	411 792	-411 792	-205 896	643 425	-617 688	1 132 428	25 737	-308 844	-540 477	-514 740
21 år	-463 230	-308 820	360 290	-386 025	-154 410	591 905	-540 435	1 003 665	51 470	-283 085	-488 965
22 år	746 315	-463 230	-283 085	386 025	-283 085	-128 675	540 435	-463 230	900 725	25 735	-231 615
23-29 år	-666 407	126 077	-684 418	-846 517	-558 341	-324 198	-306 187	270 165	-252 154	612 374	648 396
30-34 år	498 982	-793 835	-907 240	-567 025	-498 982	-589 706	-22 681	-635 068	-408 258	-816 516	-635 068
35-44 år	2 903 168	1 224 774	1 315 498	907 240	1 270 136	-635 068	-680 430	340 215	-22 681	-1 156 731	-544 344
45-49 år	-3 878 451	-476 301	-997 964	-1 020 645	249 491	2 812 444	657 749	22 681	317 534	1 859 842	-476 301
50-66 år	2 044 378	1 230 799	1 543 714	208 610	-125 166	-1 272 521	-83 444	187 749	500 664	146 027	146 027
Total	875 911	951 256	-64 997	-1 524 233	543 068	-163 507	697 435	751 914	778 456	-152 831	-2 096 610

Befolkningsutviklingen innenfor gruppen 22 år er den eneste aldersgruppen av voksne som går opp i perioden. Alle de øvrige aldersgruppene går ned i perioden 2022-2032.

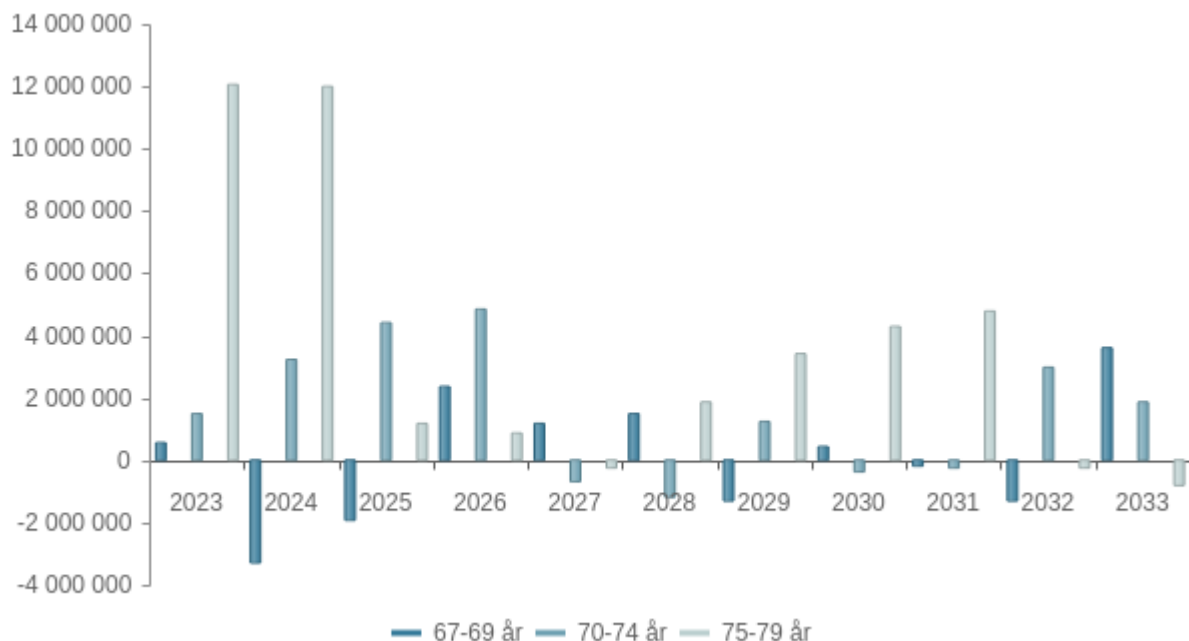
Gruppen 20-66 år samlet har en reduksjon i perioden sett under ett på i ca 2 %.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
20 år	514	471	495	477	485	513	496	540	528	516	502
21 år	514	494	453	477	465	471	496	482	521	511	499
22 år	466	493	478	443	466	455	459	484	470	506	497
23-29 år	3 341	3 197	3 208	3 213	3 182	3 158	3 150	3 141	3 154	3 138	3 173
30-34 år	2 764	2 662	2 612	2 559	2 541	2 536	2 523	2 534	2 546	2 548	2 526
35-44 år	5 932	5 893	5 893	5 927	5 958	5 990	5 966	5 932	5 930	5 920	5 876
45-49 år	3 271	3 067	3 046	2 996	2 926	2 928	3 014	3 013	3 000	3 025	3 097
50-66 år	11 171	11 221	11 266	11 330	11 331	11 320	11 255	11 261	11 250	11 243	11 231
Total	27 973	27 498	27 451	27 422	27 354	27 371	27 359	27 387	27 399	27 407	27 401

Eldre (67-79 år)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
67-69 år	1 919	1 928	1 875	1 844	1 882	1 901	1 925	1 904	1 911	1 908	1 887
70-74 år	2 806	2 830	2 882	2 953	3 031	3 020	3 001	3 021	3 015	3 011	3 059
75-79 år	2 131	2 325	2 518	2 537	2 551	2 547	2 577	2 632	2 701	2 778	2 774
Total	6 856	7 083	7 275	7 334	7 464	7 468	7 503	7 557	7 627	7 697	7 720

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
67-69 år	559 323	-3 293 791	-1 926 557	2 361 586	1 180 793	1 491 528	-1 305 087	435 029	-186 441	-1 305 087	3 604 526
70-74 år	1 491 528	3 231 644	4 412 437	4 847 466	-683 617	-1 180 793	1 242 940	-372 882	-248 588	2 983 056	1 864 410
75-79 år	12 056 518	11 994 371	1 180 793	870 058	-248 588	1 864 410	3 418 085	4 288 143	4 785 319	-248 588	-807 911
Total	14 107 369	11 932 224	3 666 673	8 079 110	248 588	2 175 145	3 355 938	4 350 290	4 350 290	1 429 381	4 661 025

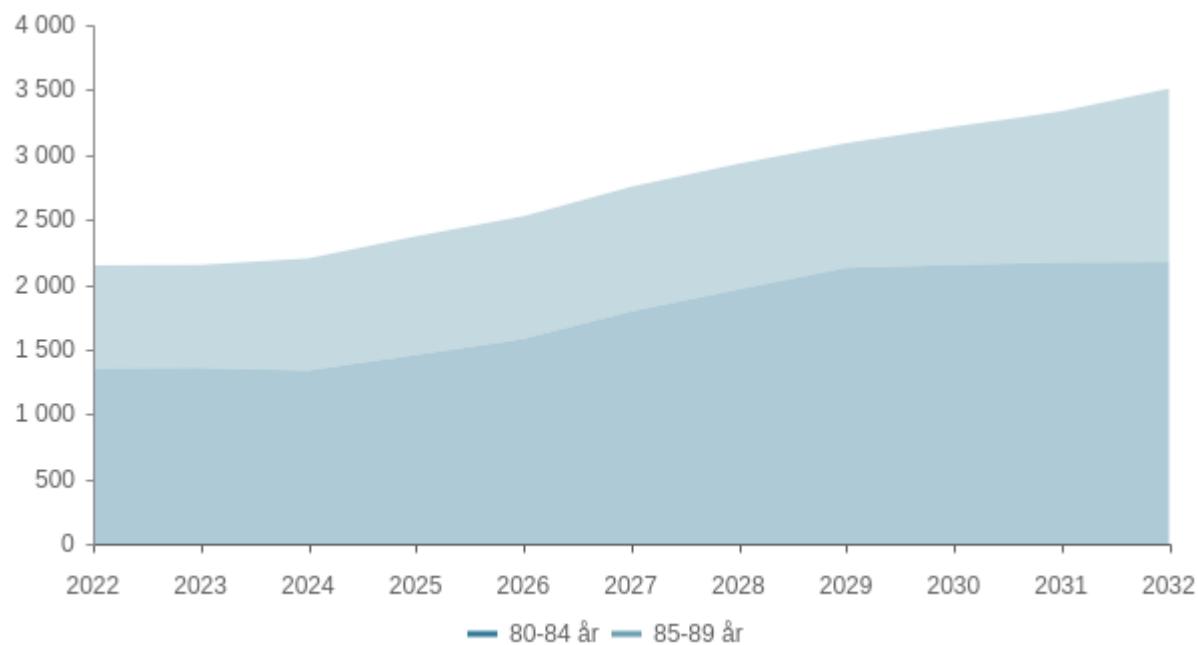
For gruppen 67-79 år er det fra 2022 til 2032 en framskrivning på over 10% for hele perioden. Gruppen har en gradvis økning gjennom hele perioden med unntak av en liten nedgang i 2027.

Den historiske utviklingen for Larvik kommune i perioden 2012 til 2022:

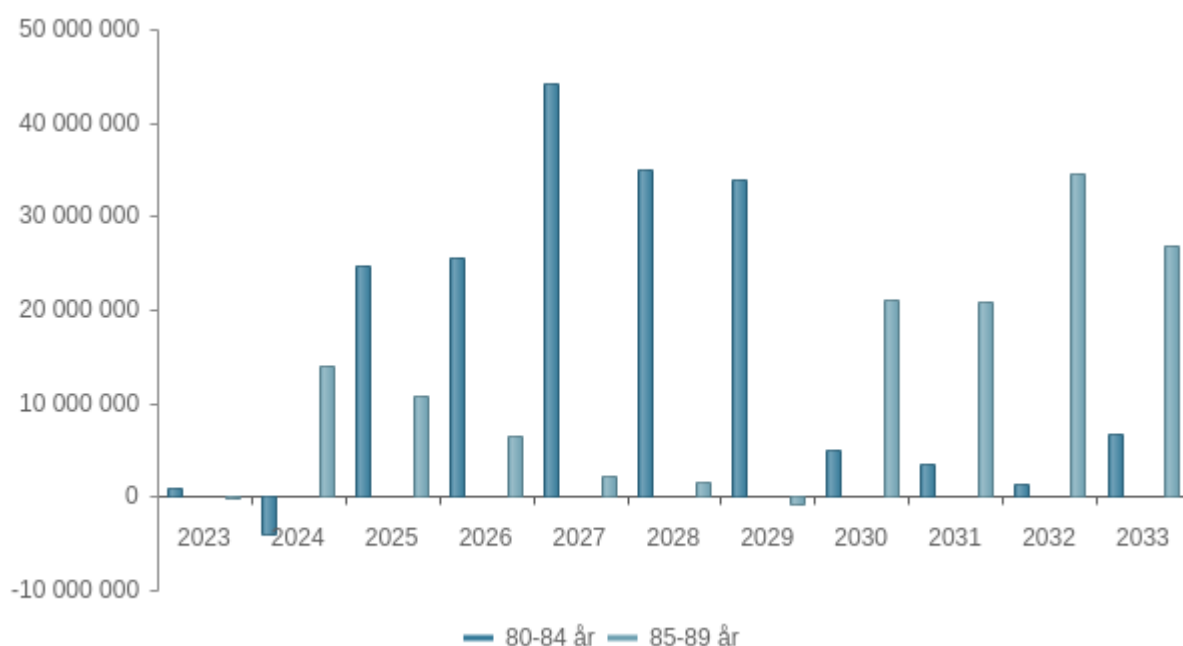
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
67-79 år	4 528	4 658	4 946	5 207	5 427	5 652	5 818	6 061	6 282	6 604	6 856
Total	4 528	4 658	4 946	5 207	5 427	5 652	5 818	6 061	6 282	6 604	6 856

Den historiske utviklingen av aldersgruppen 67-79 år viser som framskrivingen et bilde av at aldersgruppen 67-79 år har gått opp. I motsetning til framskrivingen har den historiske utviklingen en voldsom økning med hele 51 %. Dette er en vesentlig høyere utviklingstakt enn for framskrivingen som ligger på 10%.

Eldre (80-89 år)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
80-84 år	1 350	1 354	1 335	1 455	1 579	1 793	1 963	2 127	2 151	2 168	2 175
85-89 år	797	796	864	916	948	959	967	963	1 065	1 166	1 334
Total	2 147	2 150	2 199	2 371	2 527	2 752	2 930	3 090	3 216	3 334	3 509

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
80-84 år	825 316	-3 920 251	24 759 480	25 584 796	44 154 406	35 075 930	33 837 956	4 951 896	3 507 593	1 444 303	6 808 857
85-89 år	-206 329	14 030 372	10 729 108	6 602 528	2 269 619	1 650 632	-825 316	21 045 558	20 839 229	34 663 272	26 822 770
Total	618 987	10 110 121	35 488 588	32 187 324	46 424 025	36 726 562	33 012 640	25 997 454	24 346 822	36 107 575	33 631 627

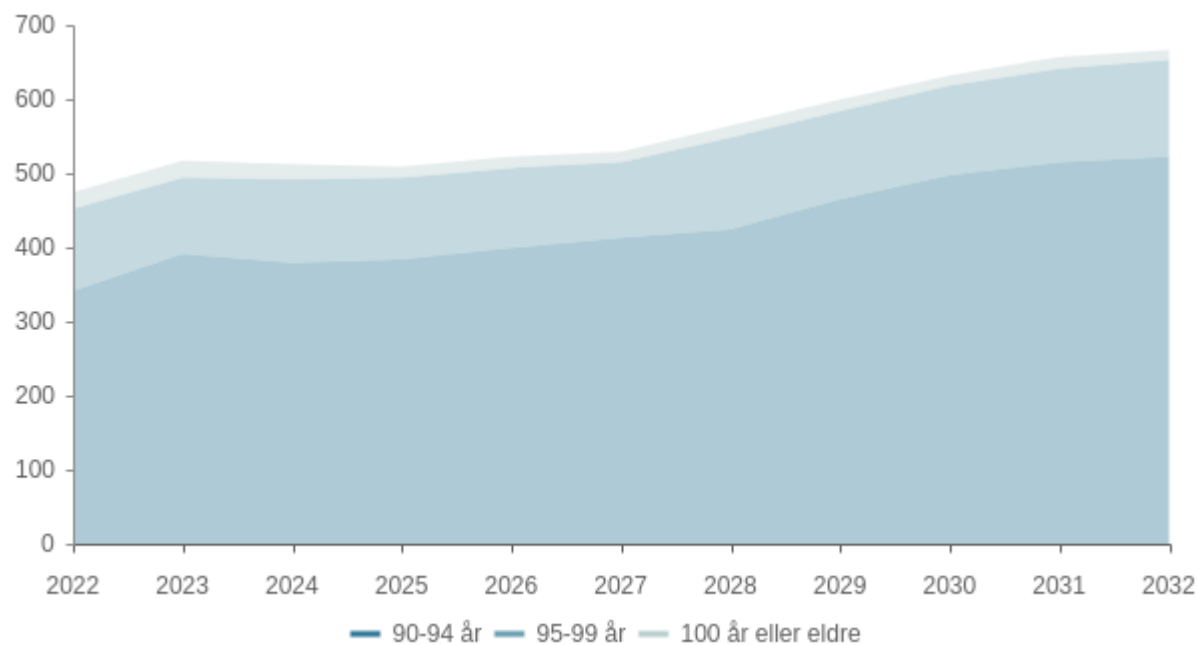
For gruppen 80-89 år er det fra 2022 til 2032 en framskrivning på over 59 % for hele perioden. Dette er en enorm økning, men også her er det store variasjoner mellom årene. Endringene er fra reduksjon på 0,9% (18 personer fra 2022 til 2023) og til hele 8,7 % eller 217 personer mellom årene 2026 til 2027.

Den historiske utviklingen for Larvik kommune i perioden 2012 til 2022:

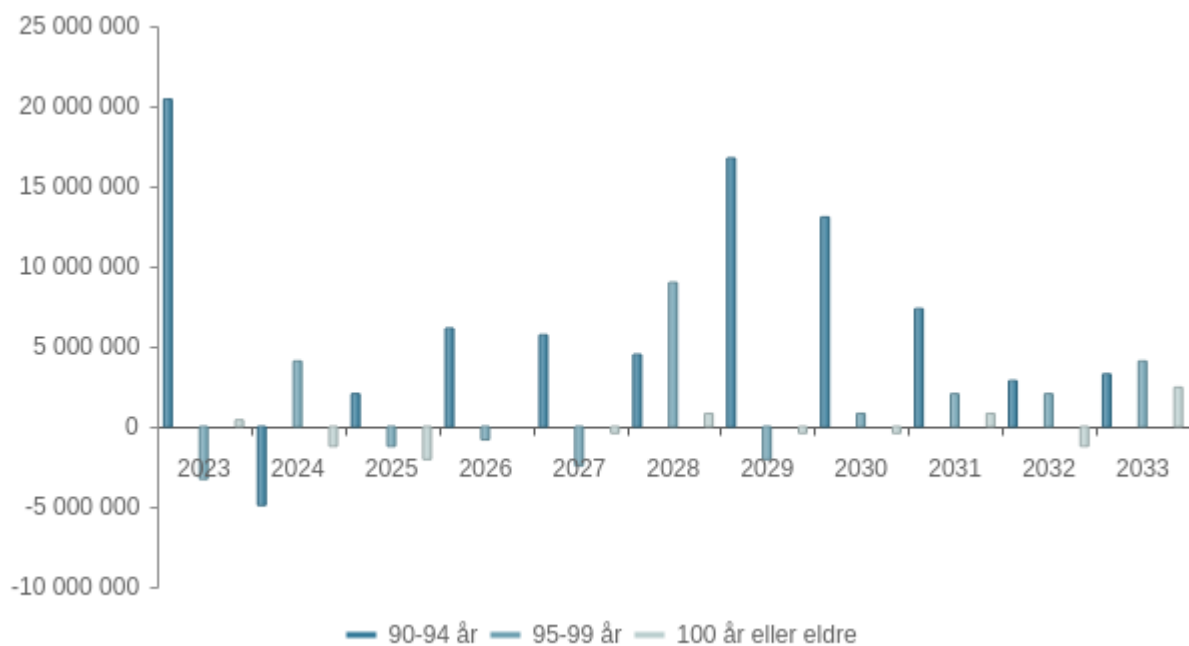
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
80-89 år	1 907	1 941	1 893	1 874	1 897	1 857	1 902	1 946	2 021	2 097	2 147
Total	1 907	1 941	1 893	1 874	1 897	1 857	1 902	1 946	2 021	2 097	2 147

Den historiske utviklingen av aldersgruppen 80-89 år viser som framskrivingen et bilde av at aldersgruppen 80-89 år har gått opp. I motsetning til framskrivingen har den historiske utviklingen kun økt med 12,5%. Dette er en markant lavere utvikling enn for framskrivingen som ligger på over 59%.

Eldre (90 år og eldre)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
90-94 år	341	391	379	384	399	413	424	465	497	515	522
95-99 år	111	103	113	110	108	102	124	119	121	126	131
100 år eller eldre	22	23	20	15	15	14	16	15	14	16	13
Total	474	517	512	509	522	529	564	599	632	657	666

***	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
90-94 år	-12 666	20 429	-4 903	2 043	6 129	5 720	4 494	16 752	13 075	7 354	2 860
95-99 år	817	-3 269	4 086	-1 226	-817	-2 451	8 989	-2 043	817	2 043	2 043
100 år eller eldre	1 226	409	-1 226	-2 043	0	-409	817	-409	-409	817	-1 226
Total	-10 623	17 569	-2 043	-1 226	5 312	2 860	14 300	14 300	13 483	10 214	3 677

*** denne tabellen er i hele 1 000

For gruppen 90 år og over er det fra 2022 til 2032 en befolkningsøkning i gruppen på ca 40 % for hele perioden. Men her er det flere vekslinger mellom årene på økninger og reduksjoner. Endringene er størst 2022 til 2023 hvor økningen er på over 10 % eller 48 personer og mellom årene 2028 til 2029 med ca 6 % eller 35 personer. Perioden 2028 til 2031 representerer en 4 årig periode med en sterk økning i aldersgruppen 90 år eller eldre.

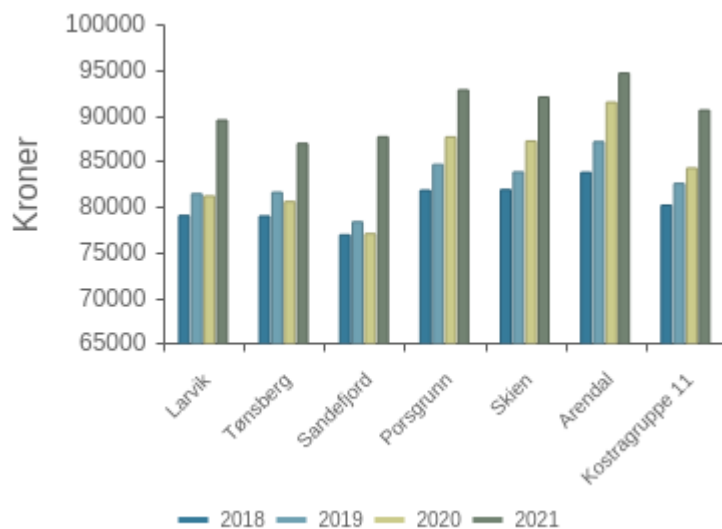
Den historiske utviklingen for Larvik kommune i perioden 2012 til 2022:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
90 år eller eldre	469	468	475	492	501	524	501	508	512	500	474
Total	469	468	475	492	501	524	501	508	512	500	474

Den historiske utviklingen av aldersgruppen 90 år og eldre, viser i motsetning til framskrivingen ett bilde av en moderat økning i aldersgruppen 90+. Framskrivingen viser til en økning på 40 % mens den historiske utviklingen kun viser en økning på 1% poeng.

Hovedtall drift

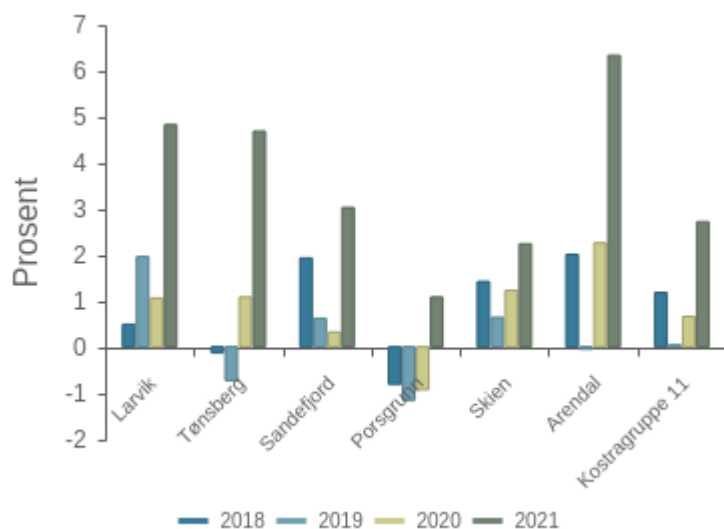
Prioritet - Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	78 988	81 378	81 134	89 454
Tønsberg	78 934	81 544	80 525	86 897
Sandefjord	76 876	78 302	76 999	87 628
Porsgrunn	81 765	84 595	87 611	92 763
Skien	81 831	83 770	87 160	91 986
Arendal	83 724	87 084	91 414	94 604
Kostragruppe 11	80 126	82 511	84 207	90 543

Brutto driftsinntekter er de samlede kommunale driftsinntektene, og inkluderer skatteinntekter, rammetilskudd, kommunale avgifter og øvrige salgs- og leieinntekter.

Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger viser de inntektene kommunene mottar for å drive de kommunale tjenestene. Av sammenligningskommunene hadde både Tønsberg og Sandefjord en lavere inntekt pr innbygger enn Larvik i 2021. Inntektene pr innbygger for Larvik ligger kr 1 089 (1,2 %) lavere enn snittet for KOSTRA-gruppe 11 i 2021, som var en kraftig forbedring fra 2020 når inntektene lå kr 3 073 (3,8 %) lavere.

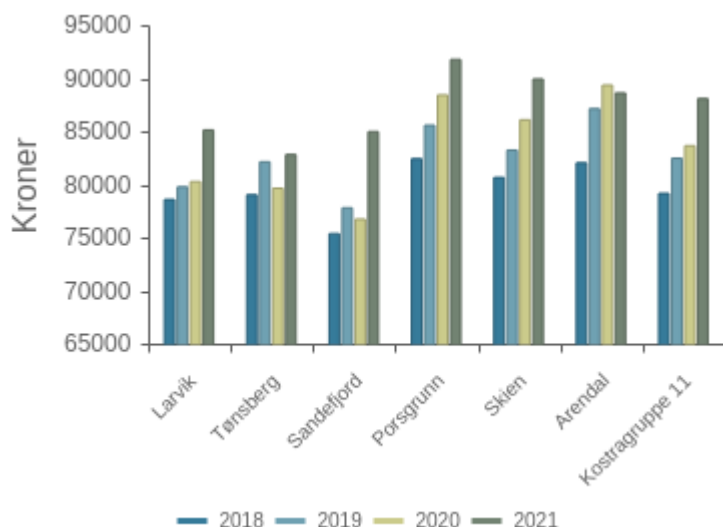
Prioritet - Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	0,5 %	2,0 %	1,1 %	4,8 %
Tønsberg	-0,1 %	-0,7 %	1,1 %	4,7 %
Sandefjord	1,9 %	0,6 %	0,3 %	3,0 %
Porsgrunn	-0,8 %	-1,2 %	-0,9 %	1,1 %
Skien	1,4 %	0,6 %	1,2 %	2,2 %
Arendal	2,0 %	-0,1 %	2,3 %	6,3 %
Kostragruppe 11	1,2 %	0,0 %	0,7 %	2,7 %

Indikatoren viser differansen mellom brutto driftsinntekter og brutto driftsutgifter i prosent av driftsinntektene. Avskrivninger, som er et uttrykk for verdiforringelsen på kommunale anleggsmidler, føres i driftsregnskapet, men blir eliminert og erstattet av avdrag på lån før Netto driftsresultat fastsettes. I indikatoren brutto driftsresultat gir imidlertid avskrivningene resultateffekt, og kan følgelig brukes for sammenligning med det resultatorienterte regnskapssystemet, som primært brukes i privat næringsliv.

Brutto driftsresultat er resultat før dekning av kommunenes rente- og avdragsutgifter, inntekter i form av utbytte og renter, samt eventuelle avsetninger og egenfinansiering av investeringer. Brutto driftsresultat gir et uttrykk for om kommunens ordinære driftsinntekter er tilstrekkelig til å dekke ordinær drift og tjenesteproduksjon. Brutto driftsresultat sier dermed en god del om hvordan den økonomiske statusen er i forhold til å finansiere kommunens tjenesteproduksjonen med løpende inntekter.

Brutto driftsresultat i prosent av driftsinntektene har vært positiv for Larvik kommune i samtlige år siden 2017 og har nå ligget høyere enn KOSTRA-gruppe 11 de tre siste årene. I 2021 var det kun Arendal som lå høyere enn Larvik, blant sammenligningskommunene. De siste fire årene var gjennomsnittlig brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter for Larvik kommune 2,1 %, som var nesten 1 %-poeng høyere enn snittet for KOSTRA-gruppe 11 og langt høyere enn sammenligningskommunene med unntak av Arendal.

Prioritet - Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	78 600	79 783	80 278	85 133
Tønsberg	79 039	82 139	79 656	82 820
Sandefjord	75 391	77 819	76 753	84 977
Porsgrunn	82 428	85 577	88 425	91 759
Skien	80 670	83 238	86 090	89 923
Arendal	82 041	87 127	89 350	88 611
Kostragruppe 11	79 177	82 476	83 654	88 077

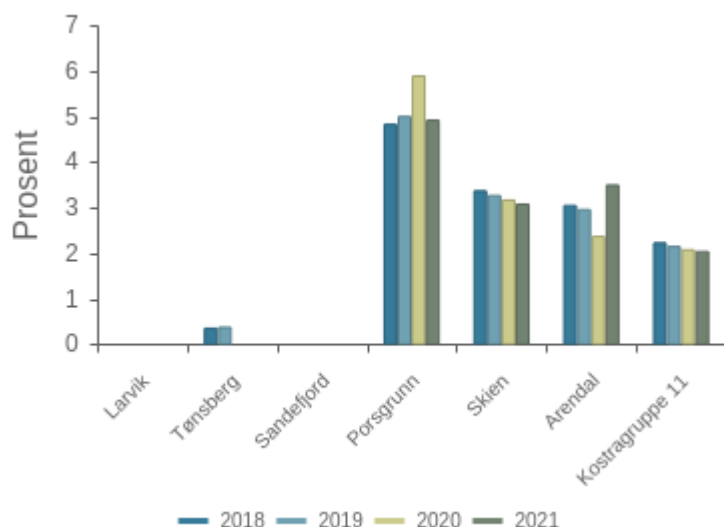
Brutto driftsutgifter er de samlede driftsutgiftene inkludert avskrivninger korrigert for dobbeltføringer som skyldes viderefordeling av utgifter/internekjøp mv. Brutto driftsutgifter per innbygger i kommunen viser enhetskostnaden ved den totale kommunale virksomheten og kan også være en produktivitetsindikator.

Brutto driftsutgifter i kroner pr innbygger var kr 85 133 for Larvik kommune i 2021. Dette var en økning på 6,0 % fra foregående år, som var nesten 1 %-poeng høyere enn veksten for KOSTRA-gruppe 11.

Siden 2018 så har den gjennomsnittlige årlige utgiftsveksten i Larvik kommune vært 2,7 % for denne indikatoren, som er 0,9 %-poeng lavere enn KOSTRA-gruppe 11. Kun Tønsberg (1,6 %) og Arendal (2,6 %) hadde en lavere årlig utgiftsvekst enn Larvik blant sammenligningskommunene.

I 2021 var driftsutgiftene pr innbygger kr 2 944 lavere i Larvik enn gjennomsnittet for kommuner i KOSTRA-gruppe 11. Av sammenligningskommunene var det Tønsberg og Sandefjord som kunne vise til en lavere utgift pr innbygger enn Larvik mens Porsgrunn og Skien hadde et langt høyere utgiftsnivå.

Prioritet - Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tønsberg	0,4 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %
Sandefjord	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Porsgrunn	4,8 %	5,0 %	5,9 %	4,9 %
Skien	3,4 %	3,3 %	3,2 %	3,1 %
Arendal	3,0 %	3,0 %	2,4 %	3,5 %
Kostragruppe 11	2,2 %	2,1 %	2,1 %	2,0 %

Indikatoren viser eiendomsskatt i prosent av driftsinntektene.

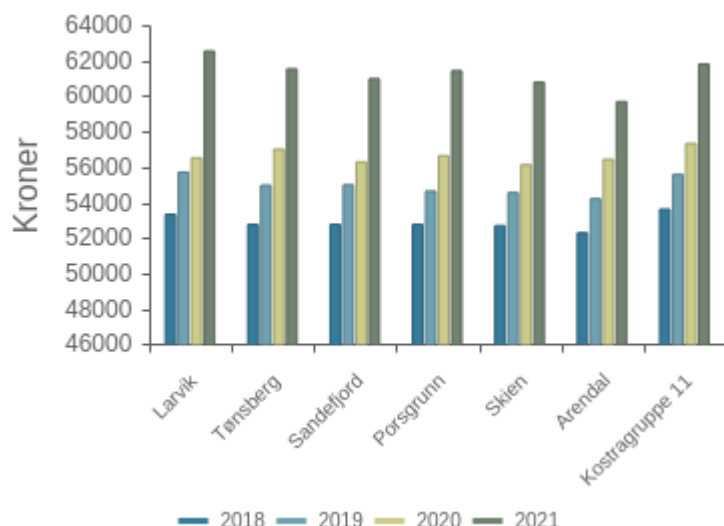
Eiendomsskatt er det kommunene selv som skriver ut. Den kan gjelde for bymessig bebyggelse, for verker og bruk og/eller hele kommunen. Den generelle skattesatsen skal ligge mellom 2 og 4 promille av taksten på eiendommen (taksten vil kunne maksimalt være på 4 promille for 2021). Innenfor denne rammen er det kommunene som bestemmer nivået på skattesatsen.

Fra og med 2007 kunne alle kommuner skrive ut eiendomsskatt for hele kommunen. Ved overgangen til 2021 fikk Norge 2 kommuner ekstra med eiendomsskatt. Av landets 321 kommuner som har innført eiendomsskatt er det 233 som har innført eiendomsskatt i hele kommunen. 42 kommuner har bare eiendomsskatt på kraftanlegg/-nett, vindkraftverk og petroleumsanlegg (denne kategorien inneholder tidligere "verker og bruk").

For å sammenligne driftsnivået mellom kommuner, er det viktig informasjon å vite hvilke kommuner som har innført eiendomsskatt som en inntektskilde. Larvik kommune har valgt å ikke innføre eiendomsskatt. Det har derimot 321 andre kommuner i Norge gjort. Dersom eiendomsskatt hadde utgjort tilsvarende prosentsats av brutto driftsinntekter (ikke hensyntatt hvor mange promille eiendomsskatt de ulike kommunene opererer med) som sammenligningskommunene ville vi kunne hatt en inntekt på mellom 3,1% (som Skien) og 4,9% (som Porsgrunn) sett opp mot brutto driftsinntekter. Ganget opp med antall innbyggerne i Larvik ville man hatt mellom 150 og 209 mill kr mer i inntekter pr år.*

* (89 454 kr * 3,1 % eller 4,9 % = 2 773 kr eller 4 383 kr. Dersom vi ganger opp det med befolkningen på ca 47 777 gir dette en sum på hhv 132,5 og 209,4 mill kr).

Økonomi - Frie inntekter i kroner per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	53 324	55 702	56 512	62 528
Tønsberg	52 750	54 965	56 999	61 525
Sandefjord	52 752	54 982	56 282	60 965
Porsgrunn	52 751	54 639	56 631	61 416
Skien	52 685	54 551	56 117	60 769
Arendal	52 278	54 206	56 427	59 677
Kostragruppe 11	53 610	55 568	57 323	61 800

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

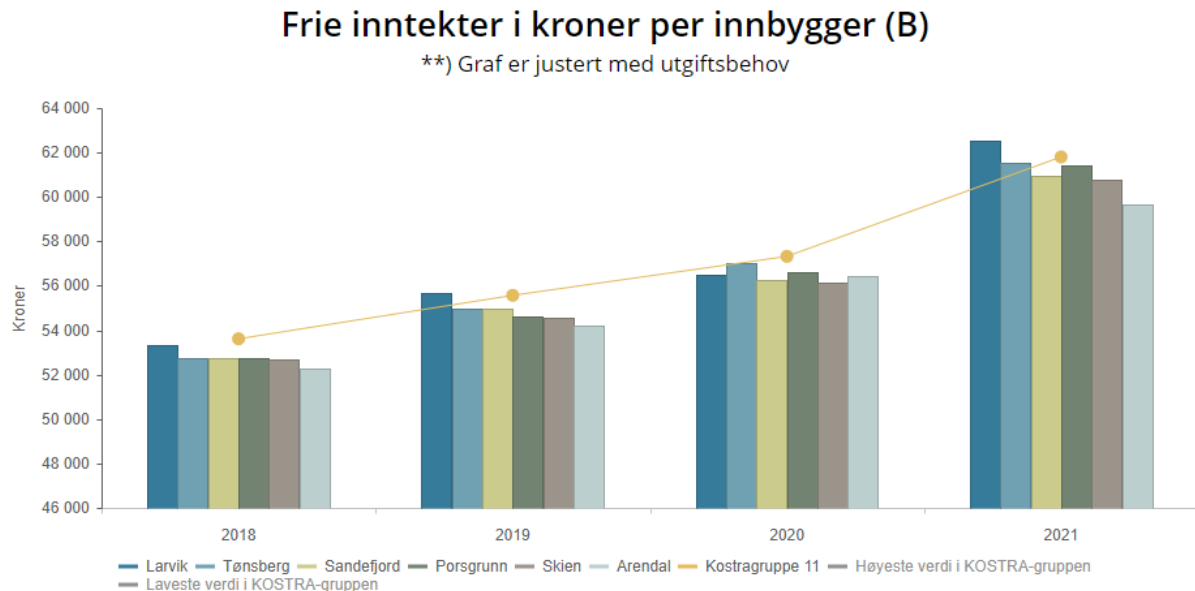
Indikatoren viser kommunens frie inntekter i kroner pr innbygger. Med frie inntekter menes inntekter som kommunene kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten defineres som frie inntekter.

Kommunens frie inntekter pr innbygger økte med 10,6 % i 2021 til kr 62 528. Frie inntekter pr innbygger i Larvik kommune var, som i 2018 og 2019, høyest av samtlige sammenligningskommuner i 2021 og kr 728 (1,2 %) høyere enn KOSTRA-gruppe 11.

Tabellen under viser de samme frie inntektene, men justert for utgiftsbehov. «Utgiftsbehov» er et begrep hentet fra inntektssystemet for kommunene i statsbudsjettet. Hver kommune og hvert fylke får beregnet et utgiftsbehov på grunnlag av alderssammensetning (demografi), geografi og sosiale forhold (andel uføre, ugifte eldre, innvandrere osv). Utgiftsutjevningen i statsbudsjettet er basert på denne

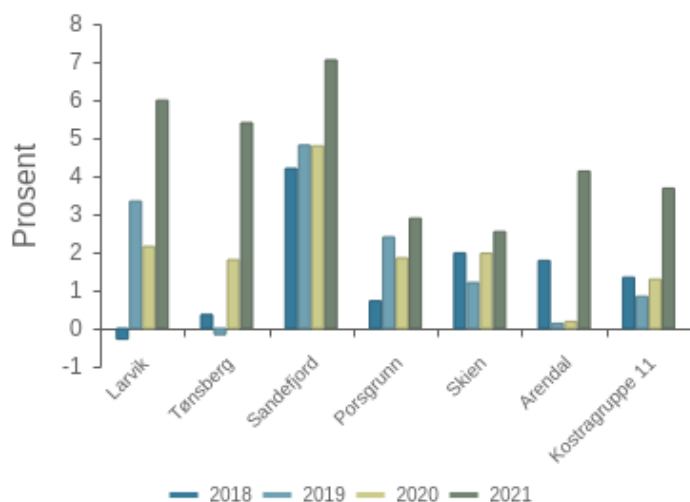
beregningen. Utgiftsbehovet per innbygger i hver kommune/ hvert fylke beregnes som en prosent i forhold til landsgjennomsnittet (100%).

De frie inntektene justert for utgiftsbehov viser også at Larvik kommunes frie inntekter pr innbygger i 2021, som i 2019, ligger høyest av samtlige sammenligningskommuner og høyere enn snittet i KOSTRA-gruppe 11.

	2018	2019	2020	2021
Larvik	53 324	55 702	56 512	62 528
Tønsberg	52 750	54 965	56 999	61 525
Sandefjord	52 752	54 982	56 282	60 965
Porsgrunn	52 751	54 639	56 631	61 416
Skien	52 685	54 551	56 117	60 769
Arendal	52 278	54 206	56 427	59 677
Kostragruppe 11	53 610	55 568	57 323	61 800

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

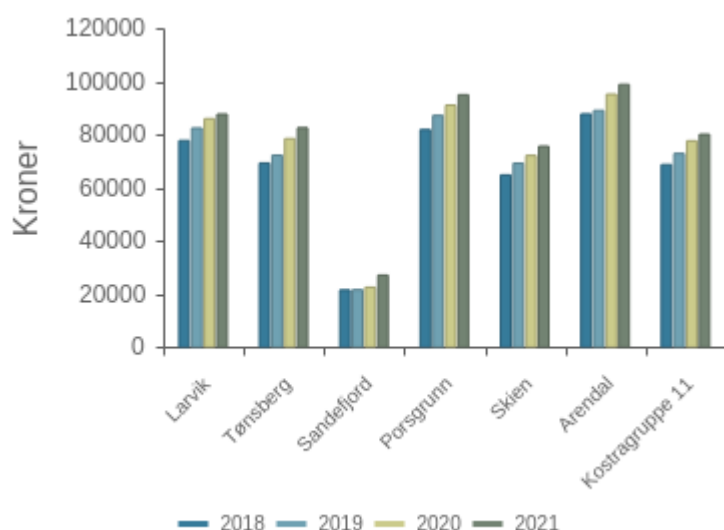
	2018	2019	2020	2021
Larvik	-0,3 %	3,3 %	2,2 %	6,0 %
Tønsberg	0,4 %	-0,2 %	1,8 %	5,4 %
Sandefjord	4,2 %	4,8 %	4,8 %	7,1 %
Porsgrunn	0,7 %	2,4 %	1,9 %	2,9 %
Skien	2,0 %	1,2 %	2,0 %	2,5 %
Arendal	1,8 %	0,1 %	0,2 %	4,1 %
Kostragruppe 11	1,3 %	0,8 %	1,3 %	3,7 %

Indikatoren viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til eksterne finansieringstransaksjoner, dvs netto renter, netto avdrag og netto tap/gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler) samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gis resultateffekt. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. Netto driftsresultat er en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren da den viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler at dette nøkkeltallet bør ligge på 1,75 % for kommunesektoren.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter («resultatmarginen») har på gjennomsnittet ligget svært lavt for kommunen over lengre tid, både ift KOSTRA-gruppen og TBUs anbefaling. Resultatmarginen gjorde imidlertid et byks i 2019 til 3,3 % og har siden ligget godt over snittet for både KOSTRA-gruppe 11 og i forhold til TBUs anbefaling. I 2021 gjorde resultatmarginen nok et byks og endte på 6,0 %, som var 2,3 %-poeng høyere enn snittet i KOSTRA-gruppe 11. Dette var den høyeste resultatmarginen kommunen har rapportert noensinne basert på KOSTRA-tall fra 2008 til 2021. Den høye resultatmarginen for kommunen i 2021 skyldes hovedsakelig merinntekter fra rammetilskudd og skatt på inntekt og formue samt god avkastning på Primæroppgavefondet (POF).

Av sammenligningskommunene var det kun Sandefjord (7,1 %) som hadde en høyere resultatmargin i 2021.

Økonomi - Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	77 673	82 383	85 911	87 614
Tønsberg	69 235	72 149	78 400	82 469
Sandefjord	21 481	21 596	22 564	27 107
Porsgrunn	81 765	87 121	91 002	94 884
Skien	64 751	69 147	72 086	75 552
Arendal	87 679	88 969	95 109	98 774
Kostragruppe 11	68 638	72 826	77 579	80 043

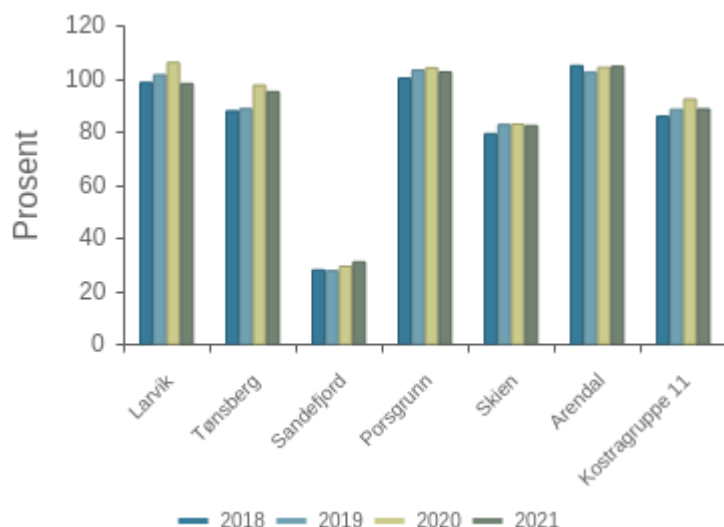
Indikatoren viser netto lånegjeld i kroner pr innbygger for kommunekonsernet. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån. Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal fradragsføres i driftsregnskapet.

Kommunens netto lånegjeld var nesten 4,2 mrd kr ved utgangen av 2021. Med ca 47 800 innbyggere så endte netto lånegjeld pr innbygger på kr 87 614 i 2021. Dette var en økning på kr 1 703 (2,0 %) fra foregående år og en total økning siden 2018 på kr 9 941, som tilsvarer en årlig gjennomsnittlig vekst på 4,1 %.

Den høye veksten i netto lånegjeld pr innbygger de siste årene skyldes at låneveksten har vært langt høyere enn befolkningsveksten i kommunen.

Netto lånegjeld pr innbygger for kommunen var kr 7 571 (9,5 %) høyere enn KOSTRA-gruppe 11 i 2021, men var lavere enn både Porsgrunn og Arendal.

Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	98,3 %	101,2 %	105,9 %	97,9 %
Tønsberg	87,7 %	88,5 %	97,4 %	94,9 %
Sandefjord	27,9 %	27,6 %	29,3 %	30,9 %
Porsgrunn	100,0 %	103,0 %	103,9 %	102,3 %
Skien	79,1 %	82,5 %	82,7 %	82,1 %
Arendal	104,7 %	102,2 %	104,0 %	104,4 %
Kostragruppe 11	85,7 %	88,3 %	92,1 %	88,4 %

Indikatoren viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet, også omtalt som kommunens gjeldsgrad. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal fradragsføres i driftsregnskapet.

Handlingsregelen for lånegjeld ble vedtatt i Kommunestyret sak om Strategidokumentet 2019 – 2022 (KST 293/18). Intensjonen bak den vedtatte handlingsregelen er at kommunens gjeldsgrad, dvs netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, skal reduseres over tid. Handlingsregelen forsøker å bidra til at dette målet nås gjennom å begrense den prosentvise veksten i kjernegjelden, dvs netto lånegjeld fratrasket gjeld knyttet til VAR, til den prosentvise veksten i frie inntekter. Gjeldsveksten må derfor over tid være lavere enn veksten i inntekter for å imøtekomme handlingsregelens intensjon. Gjeldsgraden vil forbedre seg raskere dess lavere gjeldsveksten er i forhold til veksten i inntekter.

Netto lånegjeld for kommunekonsernet var nesten 4,2 mrd kr ved utgangen av 2021, en økning på 105,2 mill kr (2,6 %) fra foregående år. Dette var langt lavere enn veksten i 2020 (som var 4,9 %) og betydelig lavere enn samtlige sammenligningskommuner og for KOSTRA-gruppe 11 som helhet, hvor veksten var 4,2 % i 2021.

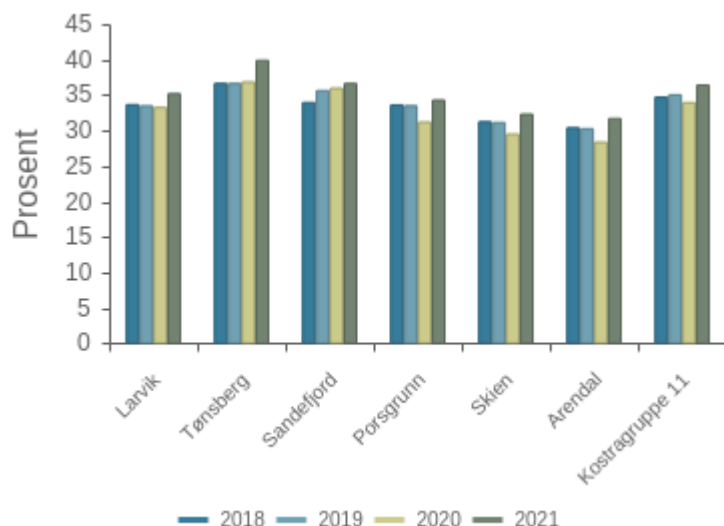
Selv om netto lånegjeld per innbygger øker, ettersom veksten er større enn befolkningsøkningen, har kommunens gjeldsgrad forbedret seg kraftig i 2021. Dette har bakgrunn i en langt lavere prosentvis vekst

i netto lånegjeld enn driftsinntekter. Gjeldsgraden, målt som netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter, falt dermed fra 105,9 % i 2020 til 97,9 % i 2021. Dette tilsvarer en reduksjon på 8,0 %-poeng. Dette er den laveste gjeldsgraden de siste fire årene og er nå tilbake til nivået den lå på i 2017. Den kraftige forbedringen i gjeldsgraden skyldes en historisk høy vekst i driftsinntekter på 10,9 %, som ikke kan forventes å gjentas i 2022, og en relativt moderat økning i netto lånegjeld på 2,6 %.

Kommunens gjeldsgrad var ved utgangen av 2021 9,5 %-poeng høyere enn KOSTRA-gruppe 11, som var en forbedring på 4,3 %-poeng fra foregående år. Selv med årets forbedring så har Larvik fortsatt en høy gjeldsgrad mot sammenligningskommunene, men den ligger nå lavere enn både Porsgrunn og Arendal.

Handlingsregelen for lånegjeld ble vedtatt i Kommunestyret sak om Strategidokumentet 2019 – 2022 (KST 293/18). Intensjonen bak den vedtatte handlingsregelen er at kommunens gjeldsgrad, dvs netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, skal reduseres over tid. Handlingsregelen forsøker å bidra til at dette målet nås gjennom å begrense den prosentvise veksten i kjernegjelden, dvs netto lånegjeld fratrasket gjeld knyttet til VAR, til den prosentvise veksten i frie inntekter. Gjeldsveksten må derfor over tid være lavere enn veksten i inntekter for å imøtekomme handlingsregelens intensjon. Gjeldsgraden vil forbedre seg raskere dess lavere gjeldsveksten er i forhold til veksten i inntekter.

Økonomi - Skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i prosent av brutto driftsinntekter (B)

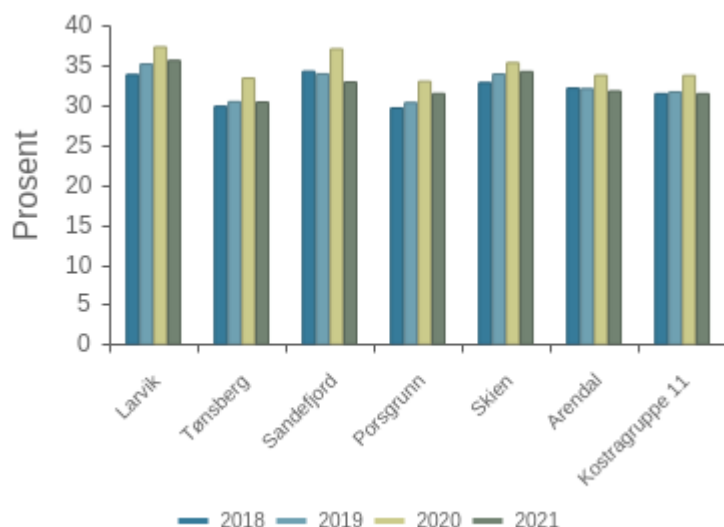
	2018	2019	2020	2021
Larvik	33,6 %	33,5 %	33,2 %	35,2 %
Tønsberg	36,6 %	36,6 %	36,8 %	39,9 %
Sandefjord	33,9 %	35,6 %	36,0 %	36,6 %
Porsgrunn	33,6 %	33,5 %	31,2 %	34,3 %
Skien	31,2 %	31,1 %	29,5 %	32,3 %
Arendal	30,4 %	30,2 %	28,3 %	31,7 %
Kostragruppe 11	34,7 %	35,0 %	33,9 %	36,4 %

Indikatoren viser skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i prosent av driftsinntektene. Skatt på inntekt og formue inngår sammen med statlige rammeoverføringer i begrepet "frie inntekter".

Det er forskjell på hva kommunene får av skatt på inntekt og formue i % av brutto driftsinntekter.

I 2021 ligger Larvik kommune i midtre sjiktet av de fem kommunene som er med i sammenligningsgrunnlaget, hvor Tønsberg og Sandefjord ligger høyest. Kommunens skatteinntekter som andel av samlede inntekter i 2021 var det høyeste som er rapportert de siste fire årene, det er opp fra 2020 som var det laveste som var rapportert i forrige 4 års periode. KOSTRA gruppe 11 har et snitt på 36,4% for 2021. Pr 2021 ligger Larvik 1,2 %-poeng under snittet for KOSTRA-gruppe 11.

Økonomi - Statlig rammeoverføring i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	33,8 %	35,1 %	37,3 %	35,6 %
Tønsberg	29,8 %	30,4 %	33,3 %	30,3 %
Sandefjord	34,2 %	33,9 %	37,0 %	32,8 %
Porsgrunn	29,6 %	30,3 %	32,9 %	31,4 %
Skien	32,8 %	33,8 %	35,3 %	34,2 %
Arendal	32,1 %	32,0 %	33,7 %	31,7 %
Kostragruppe 11	31,4 %	31,6 %	33,7 %	31,4 %

Indikatoren viser statlige rammeoverføringer i prosent av driftsinntektene. Statlige rammeoverføringer inngår sammen med skatt på inntekt og formue i begrepet "frie inntekter".

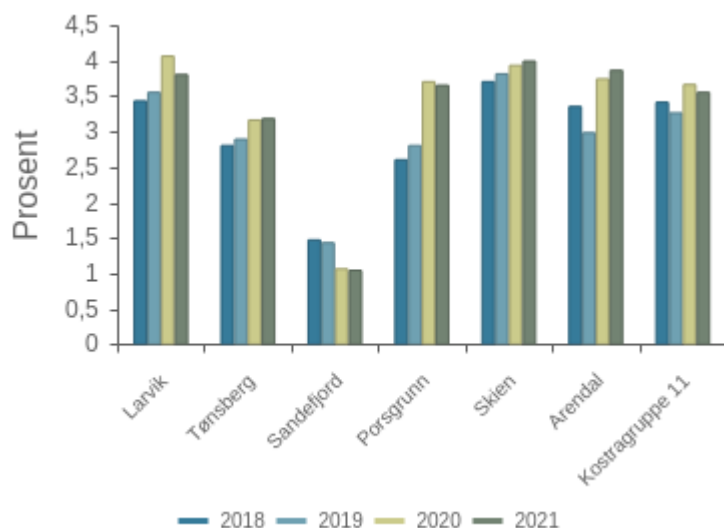
Larvik kommune er den kommunen som har høyest andel av driftsinntekter fra statlige rammeoverføringer gjennom hele måleperioden, med unntak av 2018 hvor Sandefjord lå 0,4% høyere.

Andelen rammeoverføringer var unormalt høy i 2020 for samtlige kommuner grunnet ekstra rammetilskudd for Koronatiltakene. For 2021 ser vi at tallene igjen har sunket til nivået for 2019.

For 2021 har Larvik 4,2 %-poeng høyere andel rammeoverføringer enn snittet for KOSTRA-gruppe 11, som er en liten økning fra 3,6 %-poeng i 2020.

Investerings, finansiering, balanse

Prioritet - Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	3,4 %	3,6 %	4,1 %	3,8 %
Tønsberg	2,8 %	2,9 %	3,2 %	3,2 %
Sandefjord	1,5 %	1,4 %	1,1 %	1,0 %
Porsgrunn	2,6 %	2,8 %	3,7 %	3,7 %
Skien	3,7 %	3,8 %	3,9 %	4,0 %
Arendal	3,4 %	3,0 %	3,7 %	3,9 %
Kostragruppe 11	3,4 %	3,3 %	3,7 %	3,6 %

Indikatoren viser netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet. Avdragsbelastningen vil avhenge av investeringsnivået og finansieringsstrategi, som inkluderer andelen lånefinansiering og nedbetalingstid. Ekstraordinære avdrag vil ikke fremkomme fordi dette føres i investeringsregnskapet, og det her bare tas hensyn til transaksjoner i driftsregnskapet.

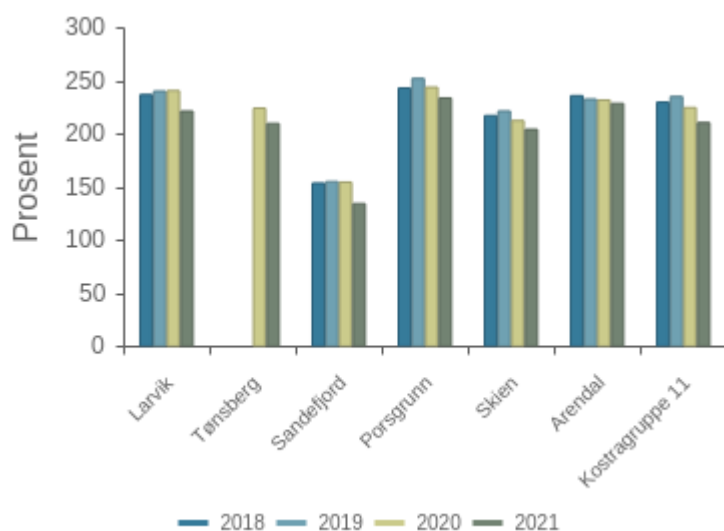
Avdrag på lån i prosent av driftsinntekter var 3,8 % i 2021, ned fra 4,1 % i 2020. Nedgangen skyldes alene en usedvanlig høy vekst i driftsinntektene i 2021, som var langt høyere enn økningen i avdragsutgiftene. Kommunen nedbetaler lånegjelden hurtigere enn tidligere år grunnet en innstramming i minimumsavdragene iht ny kommunelov som trådte i kraft fra januar 2020. Som et resultat av dette var gjennomsnittlig nedbetalingstid av lånegjelden 25,8 år i 2021, mot 31,5 år i 2017.

Larvik ligger fortsatt relativt høyt mot sammenligningskommunene og KOSTRA-gruppe 11 for denne indikatoren. Hovedgrunnen er at kommunens netto lånegjeld i prosent av inntektene som skal betjene gjelden fortsatt ligger høyere enn gjennomsnittet i gruppen.

Kommunens høye, og voksende lånegjeld, samt innstramningen i kommuneloven fra 2020 som medførte en økning i minimumsavdragene for Larvik kommune, har bidratt til at en større andel av

kommunens inntekter i 2020 og 2021 brukes til å nedbetale lån enn det som var tilfelle i 2018 og 2019. Dette har en negativ effekt på kommunens tilgjengelige midler til drift. Dette merkes i kommunens budsjettprosesser og i den løpende driften. Utviklingen understreker samtidig behovet for at handlingsregelens rammer for låneopptak (jf. KST- 293/18) overholdes i årene fremover.

Økonomi - Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	2018	2019	2020	2021
Larvik	236,4 %	239,7 %	240,1 %	220,9 %
Tønsberg			223,7 %	209,3 %
Sandefjord	153,3 %	154,7 %	154,2 %	134,0 %
Porsgrunn	242,6 %	251,6 %	243,4 %	233,2 %
Skien	216,7 %	221,0 %	212,0 %	203,8 %
Arendal	235,4 %	232,2 %	231,3 %	228,1 %
Kostragruppe 11	229,3 %	234,6 %	224,2 %	210,1 %

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommune konsernet. Langsiktige lån har lengre løpetid enn ett år. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Pensjonsforpliktelser og lån beregnet for videreformidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingslån, inngår også i indikatoren.

Kommunens langsiktige gjeld, som består av brutto lånegjeld og pensjonsforpliktelser, var over 9,4 mrd kr ved utgangen av 2021. Dette var en økning på 187,2 mill kr (2,0 %) fra foregående år. Den moderate veksten, i et historisk perspektiv, skyldes hovedsakelig en reduksjon i pensjonsforpliktelsen på 133,0 mill kr (2,9 %). Denne store reduksjonen i pensjonsforpliktelsen i 2021 skyldes hovedsakelig frigjøring av premiereserver da avsetningskravet til alderspensjon er redusert som følge av at reglene for offentlig tjenstepensjon er endret.

Ved utgangen av 2021 utgjorde Pensjonsforpliktelser 46,5 % og brutto lånegjeld 53,5 % av den langsiktige gjelden. Totalt hadde kommunen en brutto lånegjeld på over 5 mrd kr ved utgangen av året, en økning på 320,2 mill kr (6,8 %) fra foregående år. Pensjonsforpliktelsen på den annen side minsket

som nevnt med 133,0 mill kr (2,9 %) til i underkant av 4,4 mrd kr ved årets slutt (se også "Pensjonsforpliktelse pr innbygger").

Totalt har kommunens langsiktige gjeld økt med 644,6 mill kr (7,3 %) siden 2018, som tilsvarer en årlig vekst på 2,4 %. Denne veksten skyldes alene økninger i brutto lånegjeld, da pensjonsforpliktelsen pr 2021 er lavere enn den var i 2018.

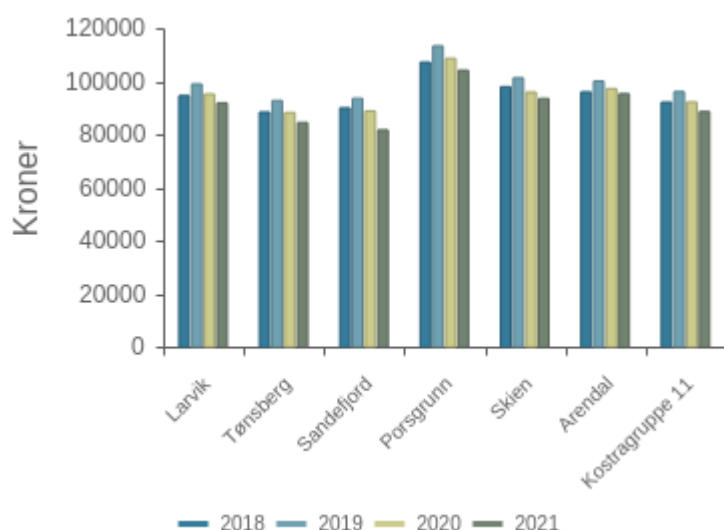
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter forbedret seg med 19,2 %-poeng fra foregående år til 220,9 % i 2021, et nivå som var 10,5 %-poeng høyere enn KOSTRA-gruppe 11. Av sammenligningskommunene ligger både Porsgrunn og Arendal høyere. Sammenlignet med fjoråret var det kun Sandefjord som forbedret dette nøkkeltallet mer enn Larvik.

Utviklingen for langsiktig gjeld i forhold til driftsinntekter har vært negativ for kommunen over lengre tid, men denne trenden ble da brutt i 2021 grunnet en historisk høy vekst i driftsinntektene og en reduksjon i pensjonsforpliktelsen. Gjelden er allikevel fortsatt høy i forhold til driftsinntektene, som resulterer i at kommunen bruker en forholdsvis stor andel av driftsinntektene til å betale avdrag og renter på lån, som igjen går på bekostning av den ordinære driften og virksomhetenes budsjetter. Se også kommentarer om nøkkeltallet "Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter".

Lavere renter de siste årene har bidratt til at netto rente- og avdragsutgifter i prosent av driftsinntekter har økt mer moderat enn avdragene alene tilsier. Men, hvis vekst i inntektene avtar eller rentenivået stiger, øker også risikoen for at netto finanskostnader totalt vil utgjøre en stadig større andel av driftsinntektene. Spesielt renteøkning er i skrivende stund relevant, da Norges Bank allerede har økt styringsrenta fire ganger i tidsrommet oktober 2021 til august 2022 og har varslet ytterligere renteoppgang fremover.

Den høye gjelden kan også gå på bekostning av fremtidige investeringer da den begrenser evnen til å betjene ytterligere lånefinansieringer. Dette blir spesielt merkbart ved en eventuell renteoppgang da kun en liten andel av lånene er rentesikret over lengre perioder. En renteoppgang vil derfor relativt raskt føre til økte renteutgifter i driftsregnskapet og dermed mindre handlingsrom i både den daglige driften og fremtidige drifts- og investeringsbudsjetter. En renteoppgang utover det som er forutsatt i økonomiplanen i 2022 - 2025 vil alene medføre strammere driftsbudsjetter fremover. Det er med denne bakgrunnen kommunestyret vedtok en handlingsregelen for låneopptak i Strategidokumentet 2019-2022 (KST 293/18). Kommunens høye gjeld og vanligvis lave driftsmarginer understreker behovet for at fremtidige låneopptak holder seg godt innenfor handlingsregelens rammer fremover.

Økonomi - Pensjonsforpliktelse i kroner per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	94 541	98 930	95 172	91 834
Tønsberg	88 375	92 736	88 188	84 455
Sandefjord	89 950	93 547	88 800	81 680
Porsgrunn	107 126	113 257	108 573	104 100
Skien	97 905	101 250	95 869	93 489
Arendal	95 963	100 043	97 189	95 254
Kostragruppe 11	92 114	96 048	92 184	88 552

Pensjonsforpliktelsen til kommunen er verdien av det ansvaret kommunen pr i dag har for pensjonen til dagens pensjonister og ansvaret i forhold til opparbeidede rettigheter hos dagens ansatte. Pensjonsforpliktelsen påvirkes av omfanget av pensjonsordninger, lønnsnivå, forutsetninger om rentenivå og levealder. Pensjonsforpliktelsen tar ikke hensyn til pensjonsmidlene som er satt av til å dekke fremtidige pensjonsutbetalinger og er dermed en brutto forpliktelse.

Pensjonsforpliktelsen til kommunen var på nærmere 4,4 mrd kr i 2021, en nedgang på 2,9 % fra foregående år. Med ca 47 800 innbyggere utgjorde forpliktelsen kr 91 834 pr innbygger, en nedgang på 3,5 % fra forrige år.

Kommunens pensjonsforpliktelse pr innbygger ved utgangen av 2021 lå i midtsjiktet av sammenligningskommunene i tabellen ovenfor, men lå kr 3 282 (3,7 %) høyere enn KOSTRA-gruppe 11.

Pensjonsforpliktelsen må sees opp mot pensjonsmidlene satt til side for å betjene disse. Pr 2021 beløp sistnevnte seg til godt over 4,4 mrd kr, en økning på 2,7 % fra foregående år. Midlene utgjorde kr 93 411 pr innbygger og økte med 2,1 % gjennom året.

Da pensjonsmidlene overstiger pensjonsforpliktelsene så betyr dette at Larvik kommune for første gang, basert på tall siden 2008, har netto pensjonsmidler (istedenfor en netto pensjonsforpliktelse) ved

utgangen av 2021. Denne store forbedringen i 2021 skyldes hovedsakelig frigjøring av premiereserver da avsetningskravet til alderspensjon er redusert som følge av at reglene for offentlig tjenstepensjon er endret. Ved utgangen av 2021 beløp netto pensjonsmidler seg til 75,3 mill kr, en økning på nesten 250,3 mill kr fra foregående år da disse da var negative (dvs kommunen hadde en netto pensjonsforpliktelse). Netto pensjonsmidler pr innbygger var dermed kr 807 ved utgangen av 2021.

Grunnskole

I ståstedsanalysen omfatter Grunnskolesektoren følgende KOSTRA funksjoner: Grunnskole (201), Voksenopplæring (213), Skolefritidstilbud (215), Skolelokaler (222) og Skoleskyss (223).

Kostraindikatorene synliggjør utgifter per elev/bruker og per innbygger, som forteller om Larviks relative prioriteringer på tjenestområdet. Larvik bruker en mindre andel av kommunens samlede nettoutgifter til grunnskolesektoren enn gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11, og lavere enn Tønsberg, Sandefjord og Arendal. Samtidig har de siste års økonomiske omstilling i Larvik naturlig nok påvirket grunnskolens kostraindikatorer. Flere elementer bidrar til at kostraindikatorer i 2021 kan variere fra andre år. Året var fortsatt sterkt preget av koronapandemien, med merutgifter og mindreinntekter for både grunnskolen og SFO, totalt bokført til kr. 13 mill kr i 2021 på kostrafunksjonen for grunnskole.

202 Grunnskole

Indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B)" er i tabellen under justert for utgiftsbehov (merket **), se for øvrig kapittel om utgiftsbehov i starten av ståstedsanalysen. Den viser en økning per innbygger til grunnskole fra 2020. Likevel er kommunens utgifter per innbyggere lavere enn KOSTRAgruppe 11 og alle sammenligningskommunene. Tilsvarende forskjeller ser vi på indikatoren "Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202) per elev (B)", med unntak av Tønsberg som her har lavere utgifter per elev enn Larvik.

Larvikskolens lave andel vedtak om spesialundervisning kan være en årsak til lavere utgifter per elev. Larvikskolens andel av lærere mellom 50-60 år og over 60 år er lavere enn sammenligningskommunene, noe som også kan forklare lavere utgifter per elev.

Utgifter per elev har ikke nødvendigvis sammenheng med kvaliteten i skolen. Larvikskolens fokus på helse, trivsel og læring, gjenspeiles i KOSTRA-indikatorene, ettersom driftsutgiftene i stor grad er brukt til lønnsutgifter og læremidler. Kommunen og virksomheten har hatt fokus på kvalitet i skolen (KST-147/10), bedre verktøy til barna, nye lærebøker (KST-084/13), hjelpemidler til dysleksi (KST-113/13), økt interesse for vitenskap (KST-031/13), samt tidlig innsats småtrinn (KST189/13). Arbeidet gir gledelige utslag i elevenes resultater på ungdomstrinnet. Larvik kommune har siden 2011 økt gjennomsnittlige grunnskolepoeng mye, og har etter det holdt seg stabilt på over 40 over flere år, de siste årene rundt 42 poeng. I 2021 er grunnskolepoengene 43,3, og høyest blant sammenligningskommunene, foruten Tønsberg (44,3). Stabilitet i resultatene er et utslag av fokus på kontinuitet og stabilitet.

222 Skolelokaler

Larvikskolens utgifter til skolebygg (kostrafunksjon 222) har økt fra 2020 (8,8 mill kr), herav økte avskrivninger (1,5 mill kr). Koronapandemien har medført økt renhold (0,78 mill kr) og lavere leieinntekter (3,5 mill kr). Samtidig fikk kommunen tilskudd til økt byggeaktivitet i koronapandemien (4,6 mill kr), som er benyttet til tidligere oppgradering av skolebygg enn hva som var planlagt i ordinær vedlikeholdsplan.

223 Skoleskyss

Larvik har relativt høy andel elever (21,1%) med tilbud om skoleskyss (kostrafunksjon 223), slik at selv om Larvik har lave skyssutgifter per elev med tilbud om skoleskyss (kr.11.000), gir det høye

gjennomsnittlige utgifter per elev til skyss i hele grunnskolen, som også utgiftsbehovet gjenspeiler, med 94,5% mot KOSTRA gruppens 77,5 %. Lavere utgifter per elev som får skoleskyss, kan ha bakgrunn i færre vedtak om spesialskyss. Larvik arbeider systematisk for at flest mulig elever skal bruke ordinær skoleskyss og ikke tilrettelagt skyss. Ordinær skyss med busskort er vesentlig rimeligere enn tilrettelagt skyss med spesialtilpasset transport.

Demografianalyse

I innledning til kommunens ståstedsanalyse beskrives befolkningsutvikling og prognoser. Dette finnes også i [befolkningsprognosen](#) fra Prognosesenteret fra 2020, jf. side 16. Videre vil endringene som er aktuelle for barn i grunnskolealder beskrives.

Barn i grunnskolealder (6-15 år), hadde et lavpunkt i 2014, med 5.292 innbyggere, i perioden 2015-2020 var den over 5.400. I 2021 var antall innbyggere i grunnskolealder 5.396, mens den i 2022 var over 5.400 igjen. Vi ser derav en sammenheng med at grunnskolesektorens andel av de totale utgiftene i kommunen var redusert til 20,9 % av kommunens driftsutgifter i 2020, mens den har økt til 21,9% i 2021. I 2021 er utgifter til grunnskolesektor fordelt på totalt antall innbyggere økt til kr 11.656, til tross for økning i antall innbyggere i aldersgruppen. Det gjenspeiles også i økningen av andel av de totale utgiftene.

Befolkning - aldersgrupper											
Tabellen viser befolkning per 1.januar hvert år for de ulike aldersgruppene											
<i>Historikk</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 - åringer	487	433	418	395	447	439	424	415	456	370	416
Barnehage (1-5 år)	2 595	2 597	2 613	2 523	2 400	2 359	2 343	2 351	2 326	2 402	2 311
Grunnskole (6-15 år)	5 386	5 353	5 292	5 353	5 442	5 455	5 493	5 470	5 419	5 396	5 403
Videregående (16-19 år)	2 380	2 443	2 449	2 444	2 367	2 342	2 310	2 265	2 239	2 176	2 197
Voksne (20-66 år)	27 608	27 674	27 632	27 681	27 860	27 929	28 010	28 091	27 949	27 954	27 973
Eldre (67-79 år)	4 528	4 658	4 946	5 207	5 427	5 652	5 818	6 061	6 282	6 604	6 856
Eldre (80-89 år)	1 907	1 941	1 893	1 874	1 897	1 857	1 902	1 946	2 021	2 097	2 147
Eldre (90 år og eldre)	469	468	475	492	501	524	501	508	512	500	474
Total	45 360	45 567	45 718	45 969	46 341	46 557	46 801	47 107	47 204	47 499	47 777

I henhold til SSBs prognose fremover de neste 10 år, vil trenden med redusert barnetall i grunnskolealder fortsette, med ytterligere 644 færre barn i grunnskolealder frem mot 2032 (til 4.759), som en konsekvens av at elevene fra kullene med lavere fødselstall i flere år, er være kommet i grunnskolealder.

Befolkning - aldersgrupper											
Tabellen viser befolkning per 1.januar hvert år for de ulike aldersgruppene											
<i>Prognose</i>	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 - åringer	416	391	389	389	393	398	402	406	409	414	418
Barnehage (1-5 år)	2 311	2 242	2 202	2 181	2 129	2 123	2 126	2 139	2 158	2 178	2 198
Grunnskole (6-15 år)	5 403	5 320	5 280	5 162	5 095	5 006	4 929	4 881	4 844	4 819	4 759
Videregående (16-19 år)	2 197	2 142	2 136	2 213	2 258	2 259	2 258	2 177	2 103	2 035	2 023
Voksne (20-66 år)	27 973	27 498	27 451	27 422	27 354	27 371	27 359	27 387	27 399	27 407	27 401
Eldre (67-79 år)	6 856	6 977	7 159	7 202	7 330	7 326	7 364	7 399	7 468	7 534	7 553
Eldre (80-89 år)	2 147	2 128	2 175	2 347	2 494	2 711	2 873	3 029	3 145	3 252	3 416
Eldre (90 år og eldre)	474	522	516	513	526	533	560	595	627	653	662
Total	47 777	47 220	47 308	47 429	47 579	47 727	47 871	48 013	48 153	48 292	48 430

Skolene må tilpasse og strukturere seg i forhold til det vi kjenner til av befolkningsendringer, slik at vi fremover ikke vil ha overkapasitet og ubenyttet ressursbruk i tjenesten. Likevel er det utfordringer med analyse for de laveste alderstrinnene, ettersom vi baserer oss på prognoser for barn, som ennå ikke er født. Hvis virkeligheten blir annerledes enn prognosen, vil det slå ut på resultatene i demografiendringene.

Tabellen for grunnskoleindikatorerne i denne ståstedsanalysen for 2021 fremstiller mange av indikatorerne som er benyttet i analysen. Videre vil enkelte av disse utdypes ytterligere. Forøvrig må dette sees i sammenheng med årsrapport for 2021, samt årlig [Tilstandsrapport med kvalitetsmelding](#) (sist vedtatt KST-150/21).

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	20,9 %	21,9 %	22,7 %	23,3 %	21,3 %	21,8 %	23,0 %	22,2 %
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) **)	10 757	11 656	12 062	12 078	12 837	12 114	12 436	11 899
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger **)	315	308	321	396	249	494	592	343
Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) **)	717	808	695	586	569	729	1 010	638
Produktivitet								
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)	456,9	381,6	1 242,0	2 745,4	1 260,8	610,5	492,3	1 121,0
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen (B)	2 891	3 049	1 635	1 533	1 288	1 531	1 203	1 686
Elever per kommunal grunnskole (B)	262	277	322	258	257	283	313	291
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)	92 632,6	100 500,5	100 393,1	106 406,9	112 433,9	105 756,1	102 503,1	101 519,6
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B)	110 639	121 344	121 315	128 131	138 377	128 412	122 908	122 859
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)	34 979	36 530	29 795	31 587	33 120	38 331	37 979	34 521
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev (B)	16 621	18 237	18 683	20 489	24 659	20 510	18 389	19 645
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss (B)	10 110,2	10 929,7	12 159,9	13 942,1	13 648,4	16 863,4	8 026,3	12 099,7
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B)	91 115,1	98 830,5	98 639,5	104 237,7	110 873,5	104 989,9	100 287,9	100 229,2
Dekningsgrad								
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring (B)	2,2 %	1,8 %	0,7 %	3,4 %	2,9 %	5,3 %	0,1 %	2,8 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	7,0 %	6,8 %	9,2 %	9,8 %	6,5 %	8,2 %	10,5 %	8,1 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn (B)	4,2 %	3,4 %	5,4 %	6,2 %	2,8 %	5,0 %	6,0 %	5,0 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn (B)	7,9 %	7,6 %	10,1 %	11,3 %	8,1 %	9,2 %	11,9 %	9,3 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn (B)	9,3 %	9,8 %	12,6 %	12,7 %	9,3 %	11,3 %	14,4 %	10,7 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)	3,8 %	3,5 %	3,1 %	5,4 %	3,8 %	7,3 %	2,0 %	5,0 %
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	20,9 %	21,1 %	17,8 %	15,9 %	11,7 %	13,4 %	23,2 %	14,9 %

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	96,9 %	97,3 %	98,5 %	97,6 %	97,5 %	97,2 %	97,4 %	97,8 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)	21,0 %	21,1 %	20,5 %	21,7 %	16,4 %	19,5 %	18,8 %	20,2 %
Begge kjønn 50 til 59 år Lærere (prosent)	19,6 %	18,9 %	24,3 %	20,3 %	20,8 %	21,4 %	22,3 %	21,2 %
Elever med direkte overgang fra vg1 til vg2 (prosent)	89,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	93,7 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	71,4 %	67,9 %	72,0 %	73,5 %	76,1 %	74,3 %	73,4 %	73,3 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	66,9 %	62,0 %	64,6 %	70,9 %	69,6 %	68,9 %	65,4 %	68,8 %

Kvalitet

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	41,9	43,3	44,3	42,8	42,0	42,2	42,3	43,3
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Grunnlagsdata (Nivå 3)

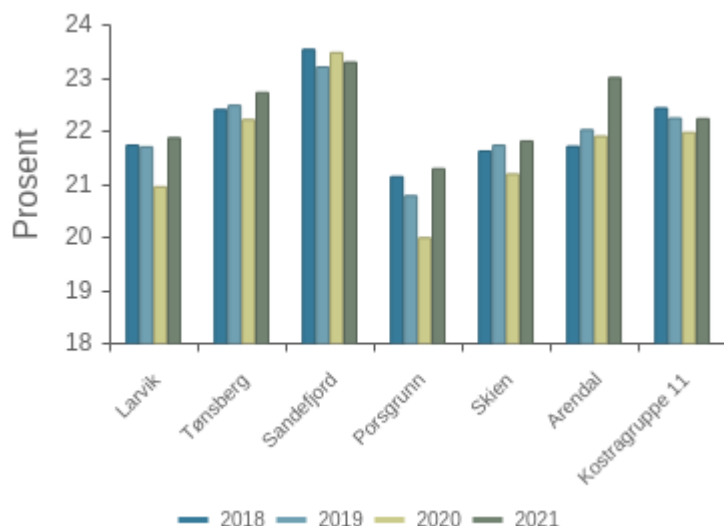
Antall deltakere i voksenopplæring	80	87	136	175	64	192	149	1 262
Antall elever i kommunal SFO	1 030	1 076	1 681	1 444	839	1 285	1 020	14 807
Antall elever i kommunale grunnskoler	5 237	5 257	6 111	6 975	3 849	5 936	5 005	62 853
Antall elever med morsmålsopplæring kommunale og private	116	94	44	255	120	336	8	1 891
Antall elever med særskilt norskopplæring kommunale og private	199	184	207	409	159	461	112	3 356
Antall elever som får skoleskyss kommunale og private	1 107	1 124	1 201	1 208	492	849	1 292	9 960
Lønnsutgifter til grunnskole (202)	448 161	488 244	566 204	674 131	398 735	578 896	479 173	5 915 864
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223) (1000 kr)	477 170	519 552	602 786	727 058	426 752	623 220	501 941	6 299 706
Lønnsutgifter til skolelokaler (222)	29 002	31 308	36 582	52 927	27 180	44 265	22 768	383 783
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213)	14 613	14 420	18 100	25 245	8 872	26 813	26 554	188 105
Skolefritidstilbud korrigerte brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	36 028	39 306	50 085	45 612	27 788	49 255	38 739	511 158
Skolelokaler Avskrivninger til skolelokaler (222) (1000 kr)	32 234	33 777	43 037	41 521	38 057	39 692	40 309	454 905
Skolelokaler korrigerte brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	87 046	95 871	114 170	142 913	94 912	121 750	92 039	1 234 722
Skoleskyss korrigerte brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	11 192	12 285	14 604	16 842	6 715	14 317	10 370	120 513
Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	32 123	36 172	39 204	37 623	19 266	39 123	46 832	356 256
Årstimer til morsmålsopplæring kommunale og private	0	0	0	1 316	0	0	0	2 434
Årstimer til spesialundervisning kommunale og private	66 324	66 320	82 694	99 890	40 061	77 010	59 318	819 276
Årstimer til særskilt norskopplæring kommunale og private	7 002	7 586	7 644	12 281	6 080	13 604	3 758	106 382
Årstimer til tospråklig fagopplæring kommunale og private	3 056	3 783	3 913	7 696	3 990	10 630	76	63 944

Andre nøkkeltall

Andel lærere som er 60 år og eldre	6,1 %	6,6 %	7,1 %	10,0 %	5,2 %	7,2 %	8,2 %	8,0 %
------------------------------------	-------	-------	-------	--------	-------	-------	-------	-------

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)

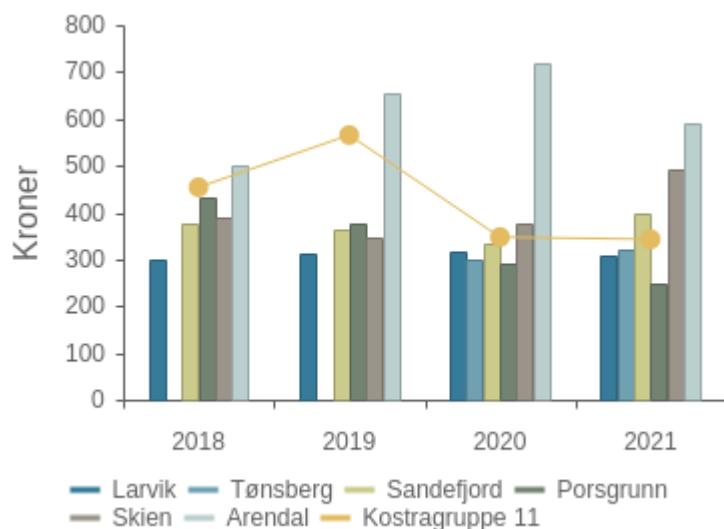

	2018	2019	2020	2021
Larvik	21,7 %	21,7 %	20,9 %	21,9 %
Tønsberg	22,4 %	22,5 %	22,2 %	22,7 %
Sandefjord	23,5 %	23,2 %	23,5 %	23,3 %
Porsgrunn	21,1 %	20,8 %	20,0 %	21,3 %
Skien	21,6 %	21,7 %	21,2 %	21,8 %
Arendal	21,7 %	22,0 %	21,9 %	23,0 %
Kostragruppe 11	22,4 %	22,2 %	22,0 %	22,2 %

Netto driftsutgifter gir et uttrykk for hvordan kommunen prioriterer ved fordeling av de ikke-bundne (frie) inntektene. Andelen utgifter indikerer kommunens prioritering, men vil være avhengig av kommunens totale utgifter og inntekter, som gir ulikheter i spillerom. Utgiftene brukt til grunnskolesektor, i forhold til kommunens totale utgifter målt i prosent er økt i Larvik kommune. Indikatoren er ikke sammenstilt med utgiftsbehovet til grunnskole i sammenligningskommunene, som blant annet påvirkes av befolkningen i grunnskolealder.

Denne indikatoren inkluderer også SFO (kostrafunksjon 215) og skoleskyss (kostrafunksjon 223), og ettersom både utgifter til SFO og til skoleskyss er høyere enn andre sammenligningskommuner, vil prosentandel av utgiftene som er brukt til selve grunnskoletjenesten isolert (kostrafunksjon 202) være lavere enn denne indikatoren tilsier.

Larvik kommune har i forhold til sammenlignbare kommuner vært blant kommunene med lavest andel utgifter til grunnskolesektor, relativt sett i forhold til kommunens totale utgifter. I 2021 er andelen av Larviks totale driftsutgifter brukt til skole, sammen med Porsgrunn og Skien, lavest i sammenligningsgruppen, og lavere andel av driftsutgiftene til skolesektoren enn gjennomsnittet i Kostragruppe 11.

Prioritet - Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger

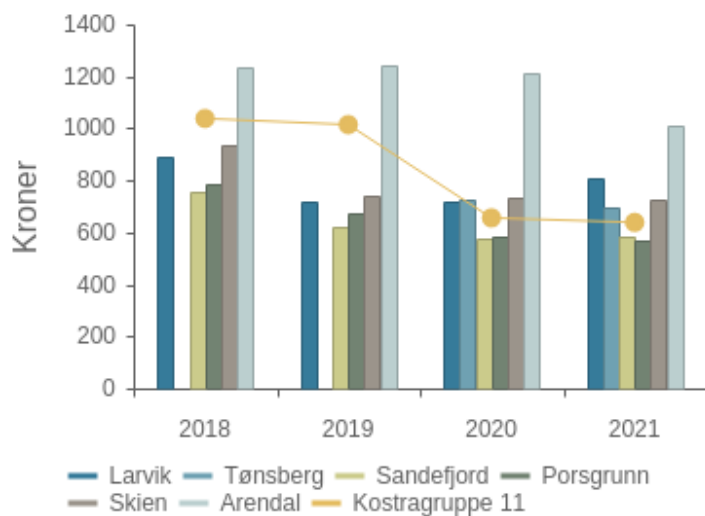
	2018	2019	2020	2021
Larvik	299	314	315	308
Tønsberg			300	321
Sandefjord	375	364	334	396
Porsgrunn	431	375	291	249
Skien	388	346	376	494
Arendal	499	653	719	592
Kostragruppe 11	454	565	347	343

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

I 2021 utgjorde netto driftsutgifter til voksenopplæring 308 kr per innbygger. Blant sammenligningskommunene er det bare Porsgrunn som ligger lavere, med kr 249 per innbygger. Arendal ligger høyest med kr 592 per innbygger. Kostragruppe 11 ligger på kr 343 per innbygger. Netto driftsutgifter per innbygger ligger stabilt lavt de siste årene i Larvik.

Sammenligner man netto driftsutgifter per innbygger med brutto driftsutgifter per innbygger vises en tendens til at Larvik har høye inntekter og tilskudd. Fra 2020 fikk Larvik læringscenter blant annet prosjektet Jobbsjansen.

Prioritet - Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	893	720	717	808
Tønsberg			730	695
Sandefjord	755	623	576	586
Porsgrunn	789	674	586	569
Skien	933	741	731	729
Arendal	1 236	1 245	1 210	1 010
Kostragruppe 11	1 038	1 014	656	638

**) Graf er justert med utgiftsbehov

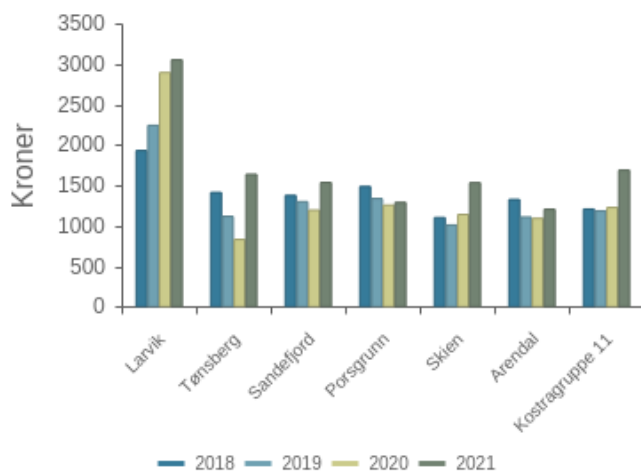
I 2021 utgjorde brutto driftsutgifter til voksenopplæring kr 808 per innbygger. Blant sammenligningskommunene er det bare Arendal som ligger høyere. I Larvik er det mange prosjekter med tilhørende tilskudd og inntekter. Brutto driftsutgifter må derfor sees i sammenheng med netto driftsutgifter.

Sammenlignet med netto driftsutgifter per innbygger vises en tendens til at Larvik har høye inntekter og tilskudd. Tabellen under sammenligner brutto driftsutgifter og netto driftsutgifter i 2021:

	Brutto driftsutgifter per innbygger	Netto driftsutgifter per innbygger	Inntekter per innbygger
Larvik	808	308	500
Tønsberg	695	321	374
Sandefjord	586	396	190
Porsgrunn	569	249	320
Skien	729	592	137
Arendal	1 010	343	667
Kostragr 11	638	343	295

Tabellen viser at Larvik kommune ligger høyt i sammenligningsgruppen når man ser på differansen mellom brutto og netto driftsutgifter per innbygger. Bare Arendal ligger høyere. Denne differansen indikerer at tjenesteproduksjonen har vært høy, men at det samtidig er hentet inn inntekter. Fra 2021 fikk Larvik læringssenter blant annet prosjektet Jobbsjansen.

Produktivitet - Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen (B)

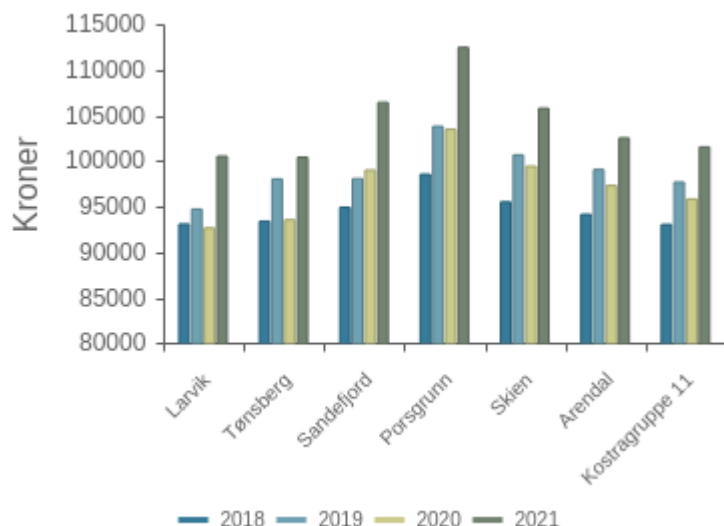

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 927	2 239	2 891	3 049
Tønsberg	1 411	1 115	830	1 635
Sandefjord	1 374	1 297	1 193	1 533
Porsgrunn	1 484	1 334	1 254	1 288
Skien	1 101	1 009	1 139	1 531
Arendal	1 324	1 107	1 091	1 203
Kostragruppe 11	1 206	1 182	1 225	1 686

Indikatoren viser driftsutgifter i kroner til undervisningsmaterieil per elev. Undervisningsmaterieil inkluderer ordinært undervisningsmaterieil (både analogt og digitalt), men også arbeidsmateriale til sløyd og håndarbeid, matvarer til bruk i undervisningen, bøker til skolebibliotek, lek og sysselsettingsmaterieil og materieil til musikkundervisning. Den bør sees i sammenheng med indikatoren "Driftsutgifter til inventar og utstyr", ettersom noen kommuner *kan* ha bokført digitalt undervisningsmaterieil som digitalt utstyr.

Fra 2020 til 2021 er utgiftene til undervisningsmaterieil og inventar og utstyr økt med kr 83 per elev. Korrigerte bruttoutgifter per elev (kostrafunksjon 202) totalt er samtidig økt med kr 7868. Larvikskolen ligger klart høyt i forhold til utgifter knyttet til undervisningsmaterieil blant sammenligningskommunene. Larvik ligger høyere enn Kostragruppe 11. Larvikskolen arbeider bevisst å søke tilskuddsmidler for å øke læremiddeltilgang. Elevene har fått mye oppdatert undervisningsmaterieil, siden Larvikskolen satsingen på iPad til alle elever fra høsten 2017 (KST-280/16).

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)

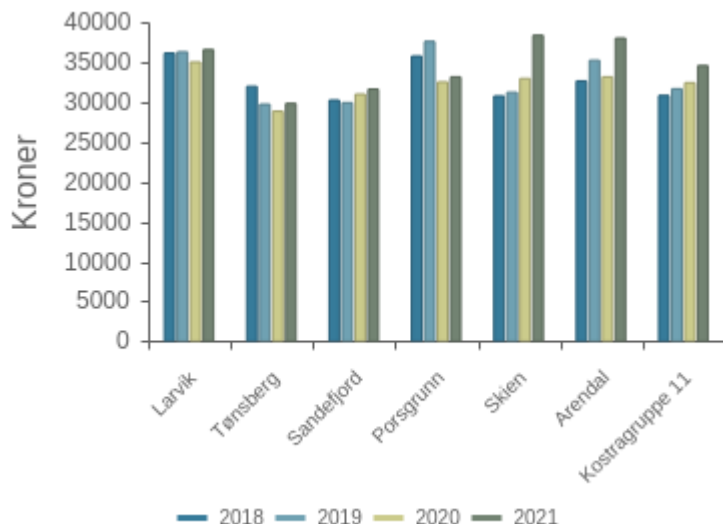

	2018	2019	2020	2021
Larvik	93 061,8	94 704,8	92 632,6	100 500,5
Tønsberg	93 383,1	98 007,2	93 536,1	100 393,1
Sandefjord	94 897,2	98 045,3	98 980,8	106 406,9
Porsgrunn	98 518,0	103 779,8	103 443,8	112 433,9
Skien	95 484,4	100 646,9	99 400,7	105 756,1
Arendal	94 129,0	99 040,8	97 291,9	102 503,1
Kostragruppe 11	93 016,8	97 658,6	95 810,2	101 519,6

Korrigerte brutto driftsutgifter gjenspeiler ressursinnsatsen som er knyttet til kommunens egen tjenesteproduksjon, altså uten kjøp av tjenester i stedet for egen produksjon, og overføringer, tilskudd, inntekter og refusjoner. Derfor kan økninger i korr.brutto utgifter ha bakgrunn i økte tilskudd eller inntekter.

Korrigerte brutto driftsutgifter per skoleelev (202) i Larvik kommune er økt med kr 7.868 fra foregående år. Larvik kommune har lavere utgifter enn alle sammenligningskommunene, og Kostragruppe 11. Larvikskolen bruker feks kr 11.933 mindre per elev enn Porsgrunn kommune per år. Utgiftene har økt relativt stabilt de siste fire årene. Imidlertid blir det matematisk slik at dersom vi samtidig tar hensyn til det som omtales som "utgiftsbehov"; altså basert på demografiske forhold som antall innbyggere fra 6-15 år i Larvik, reiseavstander og innvandrere, tilsier det at Larvikskolen *bør* ha lavere utgifter enn sammenligningskommunene, fordi elevgruppen i kommunen tilsier det.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)

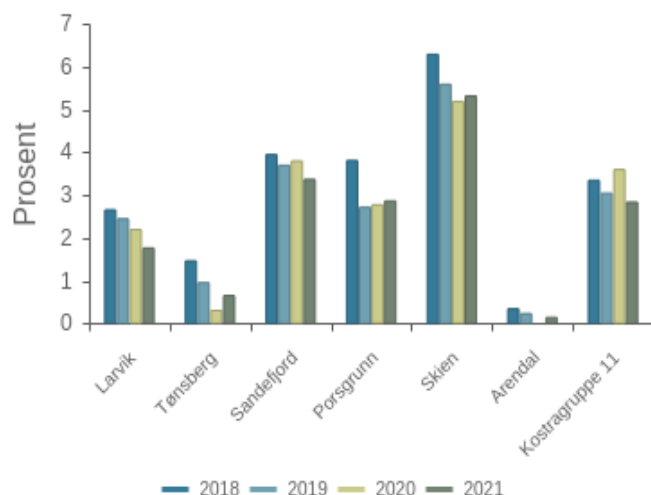
	2018	2019	2020	2021
Larvik	36 095	36 253	34 979	36 530
Tønsberg	31 931	29 690	28 807	29 795
Sandefjord	30 205	29 881	30 954	31 587
Porsgrunn	35 719	37 563	32 483	33 120
Skien	30 720	31 181	32 916	38 331
Arendal	32 607	35 198	33 123	37 979
Kostragruppe 11	30 787	31 624	32 390	34 521

Indikatoren viser utgift i kroner per benyttet SFO plass i kommunen. Indikatoren inkluderer ikke foreldrebetaling, og viser dermed alle utgifter per benyttet SFO plass, både kommunal andel og foreldrenes andel. Den kommunale andelen av dette har vært relativ stor i forhold til de andre kommunene, på bakgrunn av kommunens langvarige tilbud om graderte satser.

Larvik kommunes SFO ordninger er i utgangspunktet helt foreldrefinansiert, jf. KST-082/08. Det er et prinsipp som benyttes fullt ut i budsjetteringene til SFO enhetene. Larvik kommunes utgifter per SFO plass ligger i 2021 nå lavere enn Arendal og Skien blant sammenligningskommunene. Larvik kommunes sosiale profil og prioriteringer har tidligere skapt ulikheter i sammenligningsgrunnlaget mot andre kommuner. Fra 2020 ble det innført nasjonale retningslinjer for redusert foreldrebetaling til barn på SFO, basert på foreldrenes inntekter. Dette har medført økte utgifter i kommuner som ikke tidligere har hatt reduserte satser, og forskjellene mot de andre kommunene minker. Prioriteringen knyttet til barn med spesielle behov, graderte satser og søskenmoderasjon medfører økte utgifter for kommunen.

Bemanning i Larvikskolens SFO er basert på vedtektene, sist vedtatt KST-020/20. Tildeling av budsjett til alle SFO-ordningene er basert på denne bemanningsfaktoren, for å sikre tilstrekkelig bemanning. Bemanningsfaktor kan utgjøre forskjeller i SFO utgiftene, sammen med SFO struktur, lønnsansiennitet og oppholdstid.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring (B)

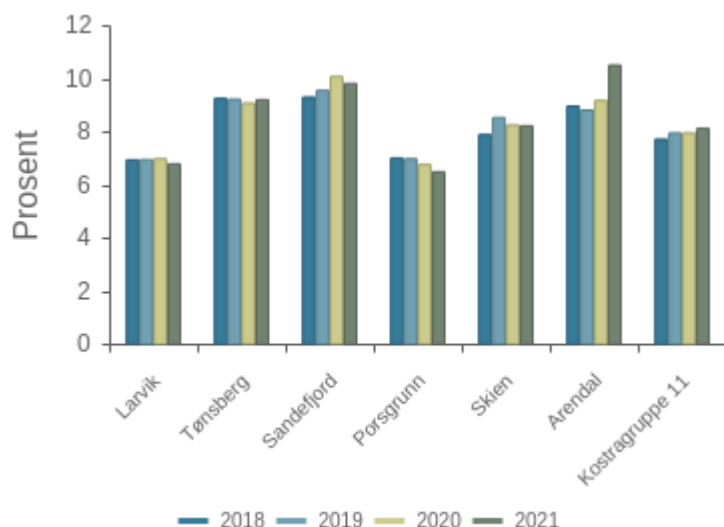
	2018	2019	2020	2021
Larvik	2,7 %	2,4 %	2,2 %	1,8 %
Tønsberg	1,5 %	1,0 %	0,3 %	0,7 %
Sandefjord	3,9 %	3,7 %	3,8 %	3,4 %
Porsgrunn	3,8 %	2,7 %	2,8 %	2,9 %
Skien	6,3 %	5,6 %	5,2 %	5,3 %
Arendal	0,3 %	0,2 %		0,1 %
Kostragruppe 11	3,3 %	3,0 %	3,6 %	2,8 %

Det finnes 3 ulike typer undervisning i forbindelse med elever som snakker flere språk i grunnskolen: Særskilt norskopplæring - Morsmålsundervisning - Tospråklig fagopplæring.

Indikatoren her; "Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring", viser andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. I KOSTRA tall er indikatorer for morsmålsundervisning og tospråklig fagopplæring slått sammen. Larvik kommune har ikke ekstra timer til morsmålsundervisning i skolen. I ståstedsanalysen er overskrifter som inneholder "morsmålsundervisning" - gjeldende for "tospråklig fagopplæring" i Larvikskolen.

Etter kartlegging og vedtak gis særskilt norskopplæring og tospråklig fagopplæring for elever som får ordinær undervisning i klasse. Andelen elever i grunnskolen som får tospråklig fagopplæring har vært kraftig redusert i Larvik kommune over tid (nå 1,8%). Det er færre elever i 2021 som har vedtak (-22 stk), og samtidig flere timer totalt sett (+727). Det er altså færre elever som mottar tospråklig fagopplæring, og en reduksjon i andelen av elever. Likevel er antall timer økt. Elevgruppen som ofte har tospråklig fagopplæring er en uforutsigbar elevgruppe, både i omfang og i behov. Larvikskolen har hatt stor fokus på inkludering av elever som har vært lenge i landet i ordinær undervisning. Flere timer på færre elever kan være en indikasjon på Larvikskolen har mer intensiv tospråklig undervisning for elevene med vedtak, for at elevene raskere kan gå over i ordinær norskundervisning. Det er ikke endringer i lovverket, men har vært en endring i praksis i Larvikskolen. Larvikskolens nye organisering av tospråklig fagopplæring bidrar til en annen disponering av ressurser til tospråklige lærere, og økning i antall timer kan ha sammenheng med dette, uten at kostnadene til tospråklig fagopplæring har økt.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	6,9 %	6,9 %	7,0 %	6,8 %
Tønsberg	9,2 %	9,2 %	9,1 %	9,2 %
Sandefjord	9,3 %	9,5 %	10,1 %	9,8 %
Porsgrunn	7,0 %	7,0 %	6,8 %	6,5 %
Skien	7,9 %	8,5 %	8,2 %	8,2 %
Arendal	9,0 %	8,8 %	9,2 %	10,5 %
Kostragruppe 11	7,7 %	7,9 %	7,9 %	8,1 %

"Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning" kan være med å drive opp kostnadsnivået i grunnskolen. Andel elever som får spesialundervisning har vært stabilt rundt 7% i Larvikskolen de siste årene, og i 2021 nede i 6,8%. Larvikskolen har lavere andel av elever med spesialundervisning enn KOSTRAGruppe 11 og sammenligningskommunene, med unntak av Porsgrunn. Spesialundervisning er en kostnadsdriver, og lav andel i Larvik kan være en av forklaringene på hvorfor Larvikskolen har lavere utgifter per elev enn andre kommuner.

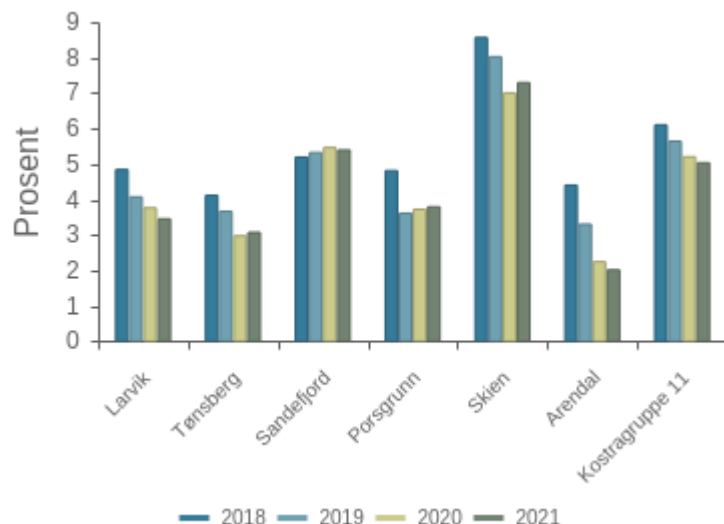
Samtidig ser vi at andelen av lærertimer totalt som går til spesialundervisning, er høyere i Larvik enn sammenlignbare kommuner, foruten Tønsberg. Når andelen elever i Larvik med spesialundervisning er lav men antall timer er høyt, indikerer dette at de elevene som får spesialundervisning får vedtak med mange timer, fordi de har større behov og mer sammensatte vansker. Andre faktorer som kan påvirke spesialundervisning er antall gjesteelever (som finansieres av andre kommuner), antall elever på alternative opplæringsarenaer eller tilbudet på Frøy skole.

Larvikskolens fokus på tilpasset opplæring har gitt resultater i form av andel elever som får spesialundervisning. Det har vært et samarbeid mellom skolene og PP-tjenesten for å finne gode prosesser, og flyttet fokus fra spesialundervisning til tilpasset opplæring (TPO). Skolene har fått kompetanseheving til ledelse og ansatte, for å identifisere og iverksette effektive systemrettede tiltak som vil gi bedre tilpasset opplæring. Forskning viser at spesialundervisning i seg selv ikke vil fremme elevens læringsutbytte, men at det vil ha størst effekt med bedre fellesundervisning og tilpasset opplæring som foregår i klassen. Andelen elever er redusert. Det viktigste det indikerer, er at

undervisningen i klasserommet i er blitt så god på tilpasset undervisning, slik at det blir mindre spesialundervisning.

Tidlig innsats kan forsterkes, og Larvikskolen har iverksatt Leseplan (1-4 og 5-7), med implementering av og utprøving av metoder i klasserommene. STL+ (Skrive seg Til Lesing) brukes som metode, for å gi bedre tidlig innsats for alle elever. Den enkelte skole følger opp arbeidet i klasserommet gjennom profesjonelle læringsfellesskap (PLF).

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	4,8 %	4,1 %	3,8 %	3,5 %
Tønsberg	4,1 %	3,7 %	3,0 %	3,1 %
Sandefjord	5,2 %	5,3 %	5,5 %	5,4 %
Porsgrunn	4,8 %	3,6 %	3,7 %	3,8 %
Skien	8,6 %	8,0 %	7,0 %	7,3 %
Arendal	4,4 %	3,3 %	2,2 %	2,0 %
Kostragruppe 11	6,1 %	5,6 %	5,2 %	5,0 %

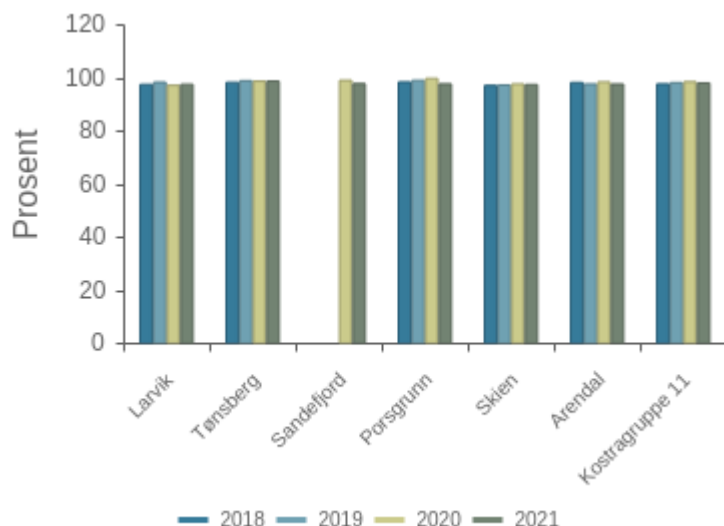
Det finnes, som nevnt, 3 ulike typer undervisning i forbindelse med elever som snakker flere språk i grunnskolen: Særskilt norskopplæring - Morsmålsundervisning - Tospråklig fagopplæring.

Indikatoren her viser andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring. Særskilt norskopplæring gjelder elever som følger læreplan i grunnleggende norsk, og dermed følger egen fagplan i norsk. Det er basert på vedtak om antall timer. Etter kartlegging og vedtak gis særskilt norskopplæring og tospråklig fagopplæring for elever som får ordinær undervisning i klasse.

"Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring" er synkende både i Larvik, KOSTRAGRUPPEN og sammenligningskommunene, med unntak av Porsgrunn. Dette har sammenheng med andelen elever som kommer fra andre land de siste årene. Larvikskolen ligger også her lavere enn sammenligningskommunene, med unntak av Tønsberg og Arendal. Koordinering av særskilt norskopplæring gir en samlet oversikt over kommunens totale behov, og et overblikk over hvor det er behov for kunnskap til å gjøre elevens læringsutbytte bedre. Nærheten til elevene som har behov for særskilt norskopplæring gjør også at Larvikskolen kan være tettere på vurderingen av når elevene er klare for å fortsette videre i ordinær norskundervisning.

"Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring" har siden 2015 vært sterkt redusert. Antall elever er totalt redusert med 15 elever fra 2020, antall årstimer er økt med 584 i samme periode. Det er altså færre elever som mottar særskilt norsk, men økning i antall timer. Larvikskolen arbeider mot økt læringsutbytte for elevene med særskilt norskopplæring, slik at elevene raskere kan følge ordinær undervisning i sin nærscole. Reduksjonen kan være en indikasjon på Larvikskolens undervisning i særskilt norskundervisning er mer intensiv for de elevene med vedtak, for at elevene raskere kan gå over i ordinær norskundervisning. Verdensmesteren, en avdeling som har hatt særskilt norskopplæring til alle sine elever, ble nedlagt i løpet av 2021, og fordelt til mottaksklasser på flere skoler. Larvikskolens nye organisering av mottaksklasser bidrar til en annen disponering av ressurser, og økning i antall timer kan ha sammenheng med organisering og registrering av vedtakene.

Dekningsgrad - Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)

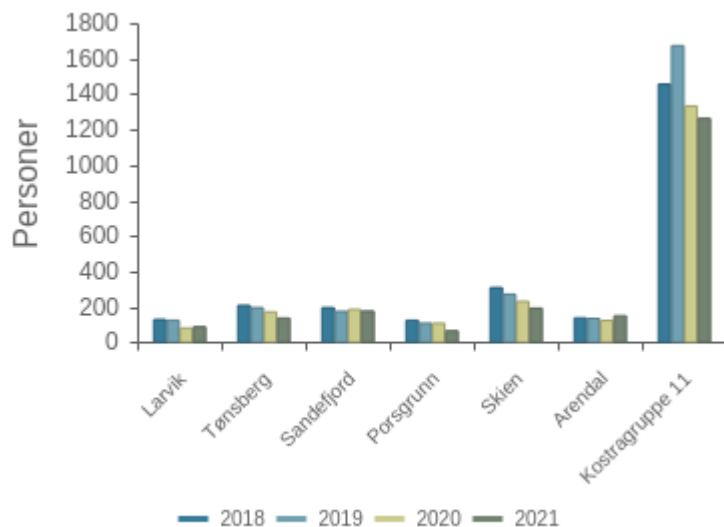

	2018	2019	2020	2021
Larvik	97,3 %	98,1 %	96,9 %	97,3 %
Tønsberg	98,1 %	98,7 %	98,5 %	98,5 %
Sandefjord	0,0 %	0,0 %	98,8 %	97,6 %
Porsgrunn	98,2 %	98,8 %	99,5 %	97,5 %
Skien	96,9 %	97,1 %	97,4 %	97,2 %
Arendal	98,0 %	97,4 %	98,2 %	97,4 %
Kostragruppe 11	97,5 %	97,9 %	98,3 %	97,8 %

Larvikskolens andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring har vært rundt 98% siden 2014, og omtrent på nivået i Kostragruppe 11. I 2021 er 97,3% av elevene registrert med direkte overgang til videregående skole, som i 2018.

Larvikskolen har fokus på overgangene i skolen. Arbeidet med RPHO (Regional Plan for Helhetlig Opplæringsløp) vektlegges. Ungdomsskoler har utdannede rådgivere, og bruker faget Utdanningsvalg og karriereveiledning. Kommunen har et godt samarbeid med NAV i dette arbeidet. Kommunen fortsetter å arbeide mot at andel med direkte overgang skal bli enda bedre.

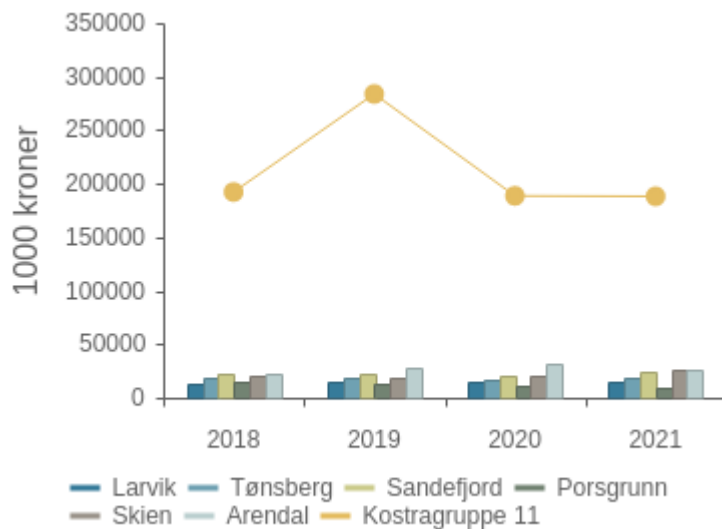
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall deltakere i voksenopplæring

	2018	2019	2020	2021
Larvik	128	124	80	87
Tønsberg	208	195	171	136
Sandefjord	195	174	185	175
Porsgrunn	124	107	107	64
Skien	308	271	230	192
Arendal	137	134	123	149
Kostragruppe 11	1 455	1 672	1 332	1 262

Larvik ligger lavt på spesialundervisning til voksne i sammenligning med andre kommuner i Kostragruppe 13. Tallet viser voksne deltakere som ikke har fullført grunnskolen og rett til ny opplæring. Elever i Kombinasjonsklassen med rett til videregående opplæring er ikke med i dette tallet.

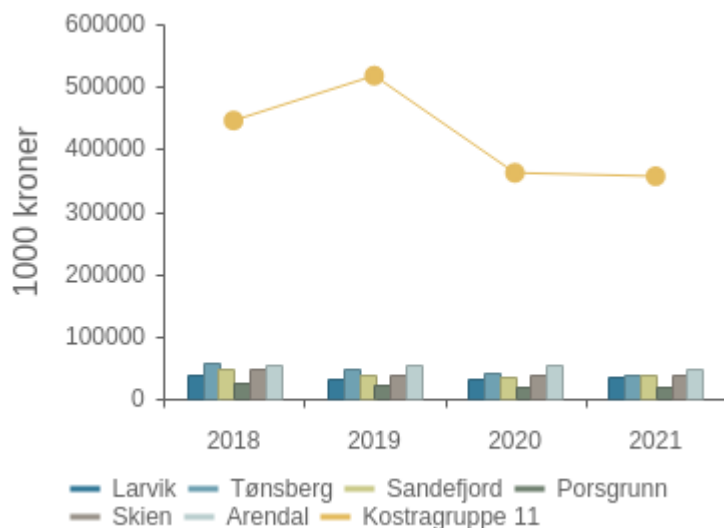
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	13 706	14 437	14 613	14 420
Tønsberg	19 474	18 050	16 656	18 100
Sandefjord	23 211	22 685	21 066	25 245
Porsgrunn	15 097	13 202	10 331	8 872
Skien	20 673	18 517	20 268	26 813
Arendal	22 011	28 884	31 932	26 554
Kostragruppe 11	192 121	283 721	188 556	188 105

Indikatoren netto driftsutgifter til voksenopplæring i beløp viser det samme som netto driftsutgifter per innbygger. Larvik ligger lavt i sammenligningsgruppen, med 14,42 mill kr i 2021. Det er bare Porsgrunn som ligger lavere, med 8,872 mill kr.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Voksenopplæring brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	39 744	32 091	32 123	36 172
Tønsberg	57 385	49 282	40 282	39 204
Sandefjord	46 882	38 886	36 267	37 623
Porsgrunn	26 350	22 680	19 848	19 266
Skien	48 131	39 110	38 618	39 123
Arendal	55 240	55 777	55 349	46 832
Kostragruppe 11	445 463	517 301	361 676	356 256

For brutto driftsutgifter totalt til voksenopplæring ligger Larvik på 36,172 mill kr. Bare Sandefjord og Porsgrunn ligger lavere, med henholdsvis 37,623 mill kr og 19,266 mill kr. Brutto driftsutgifter sier ikke noe om omfanget av inntekter og tilskudd. Tabellen under sammenligner brutto driftsutgifter med netto driftsutgifter i 2021.

	Brutto driftsutgifter	Netto driftsutgifter	Inntekter
Larvik	36,2	14,2	22,0
Tønsberg	39,2	18,1	21,1
Sandefjord	37,6	25,2	12,4
Porsgrunn	19,2	8,9	10,3
Skien	39,1	26,8	12,3
Arendal	46,8	26,6	20,2

Differansen indikerer størrelsen på inntektene og/eller tilskudd. Larvik ligger høyt på brutto driftsutgifter men desto lavere på netto driftsutgifter. Dette henger sammen med at Larvik har stort fokus på å få inn prosjektmidler og tilskudd.

Barnehage

Barnehagesektoren i Larvik kommune omfatter både kommunale og private barnehager, samt fellestjenester for alle barnehager som spesialpedagogiske vedtak, åpne barnehager, mellomoppgjør med andre kommuner og redusert foreldrebetaling i alle barnehager. KOSTRArapporteringen er sektorovergripende; uavhengig av administrativ organisering, og er basert på hvilken tjenestefunksjon som virksomhetene har brukt i regnskapet.

Larvik kommune har totalt 18 kommunale barnehager. Per 2021 er kommunens åpne barnehager nedlagt. Videre er det 18 private ordinære barnehager, 1 åpen og 2 familiebarnehager. Totalt har 2.187 barn barnehageplass; en nedgang på 13 barn fra 2020. Av totalt antall barn går 56,7% i kommunale barnehager; en liten økning fra 2020.

I forhold til barna som går i barnehagene i Larvik, ser vi at i aldersgruppen 1-5 år, går 92,9% i barnehage. Dette er på nivå med sammenligningskommunene, og gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11. Larvik har likevel flere 0-åringer i barnehage enn sammenligningskommunene, og en økning fra 2020; fra 6,2% til 9,4%, noe som øker utgiftene til barnehagene relativt sett. Det høye nivået av 0-åringer indikerer også at kommunen har god dekning når det kommer til barnehageplasser.

Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m²) sier noe om hvor mye plass barn har til å leke og utfolde seg i barnehagene. I Larvik kommune har hvert barn 5,9 m², noe som er høyere enn KOSTRAgruppe 11 og de andre kommunene i sammenligningsgruppen, foruten Porsgrunn og Arendal. Porsgrunn og Arendal er forøvrig dem av sammenligningskommunene med høyest andel private barnehager.

Kostraindikatorene synliggjør utgifter per barn og per innbygger, som forteller om Larviks relative prioriteringer på tjenesteområdet. Samtidig har de siste års økonomiske omstilling i Larvik naturlig nok påvirket barnehages kostraindikatorer. Flere elementer bidrar til at kostraindikatorer fra 2020 og 2021 kan variere fra de øvrige årene. Årene 2020 og 2021 har vært preget av koronapandemien, og kommunen har hatt merutgifter (kr 4 259 000 herav kr 1 720 000 i forskudd tilskudd private barnehager i 2021) og mindreinntekter (kr 336 000 i 2021). Innenfor barnehageområdet har det de siste årene vært flere strukturelle endringer, som påvirker kostraindikatorene. De viktigste strukturendringene består av sammenslåing av 2 barnehager til 1: Fagerli barnehage, fra 01.08.16, sammenslåing av 3 barnehager til 1; Byskogen barnehage, fra 30.07.18 (KST-105/15), oppkjøp av de 4 private iFokus barnehagene per 01.07.19 (KST-057/19), samt nedleggelse av Varden barnehage per 01.08.20 (KST-002/20).

Tabellen for barnehageindikatorer fremstiller mange av indikatorer som er benyttet i analysen. Videre vil enkelte av disse utdypes ytterligere. Forøvrig må vurdering av indikatorer sees i sammenheng med årsrapport for 2021.

Det har i etterkant av regnskapsavslutningen 2021 blitt avdekket at en inntektsføring på 1,55 mill kr som tilhører helse og mestring har blitt bokført på barnehagefunksjonen 211. Kostnadsnivået til barnehagefunksjon 211 er derfor 1,55 mill kr for lavt.

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

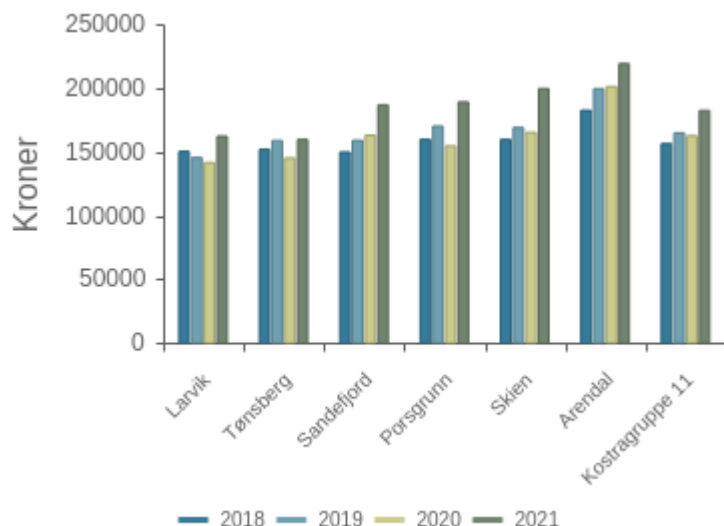
	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	12,9 %	13,6 %	14,8 %	14,9 %	12,4 %	14,4 %	15,1 %	14,6 %
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) **)	7 425	7 678	7 932	7 903	8 448	8 610	8 861	8 105
Produktivitet								
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,9	5,8	5,7	6,0	5,5	5,6	5,8	5,8
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,8	5,8	5,7	5,8	5,6	5,8	5,7	5,8
Barn i barnehage (antall)	2 200	2 187	2 763	3 090	1 719	2 588	2 072	26 900
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	141 450	162 147	159 532	186 639	188 953	199 432	218 885	182 237
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 649	12 511	12 418	12 924	11 937	12 071	12 517	12 507
Dekningsgrad								
1-2 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	82,4 %	87,9 %	85,9 %	82,0 %	95,2 %	84,4 %	85,3 %	85,6 %
3-5 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	95,7 %	95,9 %	96,8 %	96,8 %	102,1 %	95,0 %	99,1 %	97,2 %
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	6,2 %	9,4 %	1,5 %	4,4 %	0,9 %	4,8 %	5,9 %	4,5 %
Andel barn 0-6 år med barnehageplass (B)	68,1 %	67,7 %	66,6 %	66,2 %	70,8 %	65,7 %	67,8 %	66,5 %
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)	90,6 %	92,9 %	92,6 %	91,3 %	99,5 %	91,0 %	94,1 %	92,8 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	56,6 %	56,7 %	64,7 %	37,3 %	35,3 %	42,1 %	24,2 %	44,7 %
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)	20,0 %	20,9 %	19,0 %	26,3 %	18,2 %	25,5 %	23,0 %	23,5 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	17,3 %	17,2 %	15,7 %	20,9 %	14,5 %	21,1 %	18,9 %	19,4 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (prosent)	80,7 %	83,5 %	82,7 %	81,7 %	82,2 %	85,4 %	85,2 %	84,9 %
Kvalitet								
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	5,8	5,9	5,5	5,4	6,2	5,4	6,1	5,6
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Avskrivninger (D) Førskolelokaler og skyss Beløp (1000 kr)	7 956	8 161	10 949	7 302	5 736	3 397	3 764	94 862
Barnehage brutto driftsutgifter beløp (1000 kr)	402 154	446 730	566 192	622 532	339 918	550 761	442 011	5 622 403

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

Kommunale driftsmidler (1000 kr)	overføringer til private barnehager	av 147 582	161 030	173 057	334 892	188 732	254 771	295 098	2 604 058
Kommune Barnehager (antall)		18	18	27	22	10	19	10	209
Privat Barnehager (antall)		18	18	18	37	17	22	40	270

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	150 193	145 358	141 450	162 147
Tønsberg	151 768	158 764	145 035	159 532
Sandefjord	149 680	158 850	162 865	186 639
Porsgrunn	159 586	170 007	154 469	188 953
Skien	159 530	168 852	165 106	199 432
Arendal	182 396	199 339	200 967	218 885
Kostragruppe 11	156 249	164 710	162 408	182 237

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage viser en kostnad på kr 162 147 per barn; en økning på kr 20 697 sammenlignet med 2020. Året 2021 var preget av koronapandemien hvor barnehagene hadde merkostnader til renhold og vikarer. Videre har det vært økning i antall vedtakstimer knyttet til barn med ekstra oppfølging. Begge disse faktorene er med på å øke de korrigerte brutto driftsutgiftene i kroner per barn for kommunale barnehager. Det var også en nedgang i barnetallet (-13) gjør at kostnadene fordeles på færre barn. Nivået til Larvik kommune er er markant lavere enn Kostragruppe 11 og lavest blant sammenligningskommunene.

De samlede netto driftsutgiftene til barnehage per innbygger er lavere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 11, disse tallene er justert etter utgiftsbehov. Dette indikerer at kommunen har et lavere kostnadsnivå enn gjennomsnittet i Kostragruppe 11.

Det kan være en kombinasjon av flere faktorer som påvirker disse KOSTRA indikatorene. I 2017 var Larvik, foruten Arendal, kommunen med høyest utgifter per barn i kommunal barnehage. I årene etterpå har Larvik kommune gjort en bevisst endring av den kommunale barnehagestrukturen; bygging

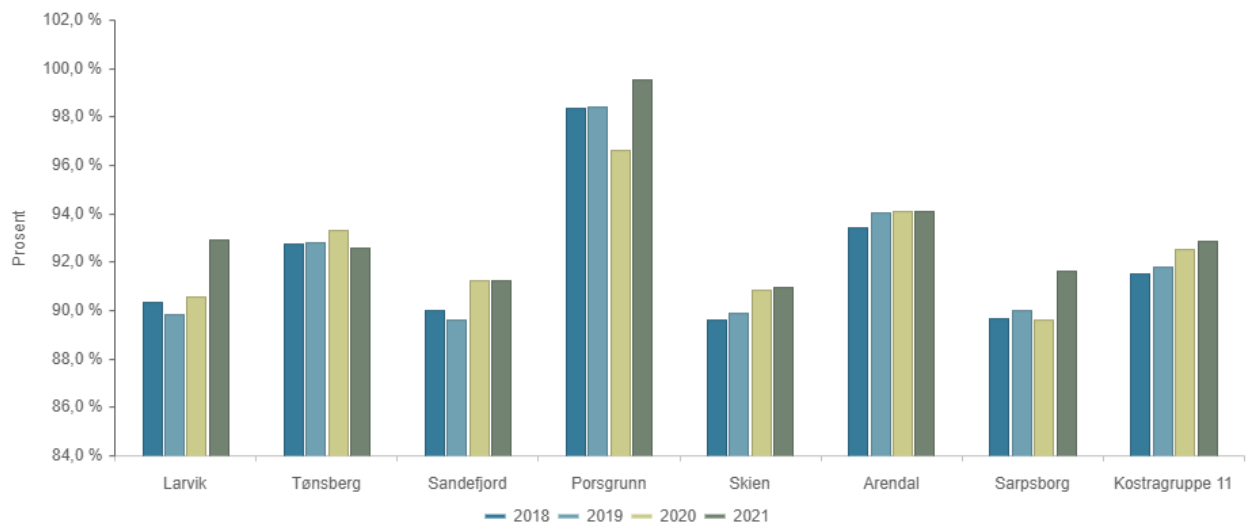
av Fagerli og Byskogen barnehage, kjøp av iFokus barnehagene og nedleggelse av Varden barnehage. Dette har redusert utgiftene i kommunale barnehager.

Korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehager (201) i Larvik kommune er lavere enn flere av sammenligningskommunene, og Kostragruppe 11. Larvik bruker f.eks. kr 26 806 mindre per barn i kommunal barnehage enn Porsgrunn kommune i 2021. Beløpene inneholder imidlertid flere variabler som kan forklare dette, både andel kommunale barnehager, størrelsen på disse, samt det som kalles utgiftsbehov i kommunene.

Til orientering om indikatoren: Kostnader knyttet til kommunale barnehager inkluderer, i denne indikatoren også utgifter til barn med ekstra oppfølging, samt utgifter til åpne kommunale barnehager. Til tross for at disse utgifter også gjelder private barnehager, og antall barn i åpne kommunale barnehager ikke er hensyntatt. Larvik kommune har i 2021 ingen åpne barnehager, men andre kommuner kan fremdeles ha dette.

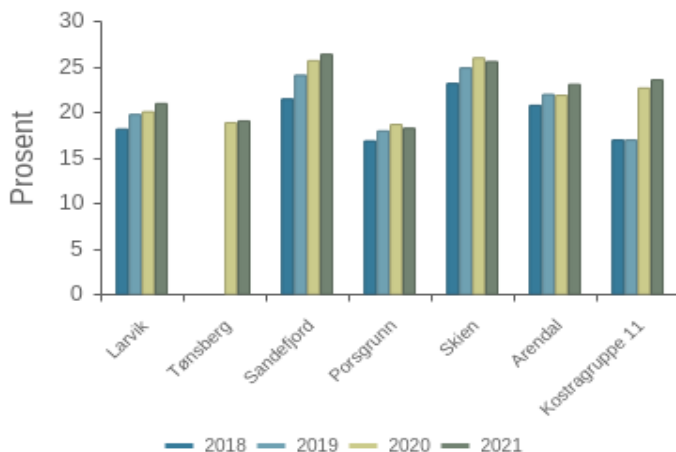
Dekningsgrad

Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)

Larvik kommune ligger på snittet for Kostragruppe 11 når det kommer til andel barn i alderen 1-5 år med barnehageplass. Larvik kommune ligger vesentlig høyere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 når det kommer til andel 0'-åringene i barnehage. Noe som indikerer god barnehagedekning i kommunen. Larvik kommune ligger også høyere enn snittet når det kommer andel barn i alderen 1-2 år. Larvik kommune ligger noe lavere enn gjennomsnittet når det kommer til andel barn i barnehage i alderen 3-5 år.

Dekningsgrad - Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	18,1 %	19,7 %	20,0 %	20,9 %
Tønsberg			18,8 %	19,0 %
Sandefjord	21,4 %	24,0 %	25,6 %	26,3 %
Porsgrunn	16,8 %	17,9 %	18,6 %	18,2 %
Skien	23,1 %	24,8 %	25,9 %	25,5 %
Arendal	20,7 %	21,9 %	21,8 %	23,0 %
Kostragruppe 11	16,9 %	16,9 %	22,6 %	23,5 %

Indikatoren inkluderer barn som får spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31 samt minoritetsspråklige barn. Barn med vedtak etter barnehagelovens §37 er ikke inkludert i indikatoren.

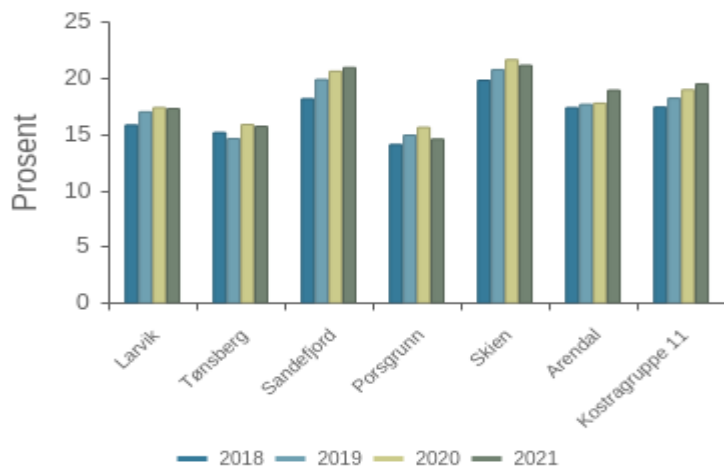
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage har økt fra 18,1 % i 2018 til 20,9% i 2021. Det har vært en markant økning i antall sakkyndige vurderinger fra PPT som medfører flere vedtak, samtidig som det er flere større vedtak (flere timer) enn tidligere. Antall minoritetsspråklige barn totalt i barnehage har økt fra 340 i 2018 til 375 i 2021. Det er en nedgang i antall minoritetsspråklige barn fra 379 i 2020 til 375 i 2021. Med unntak av Porsgrunn kommune, har Larvik kommune en lavere andel barn som får ekstra ressurser knyttet til styrket tilbud enn sammenlignbare kommuner

Andelen barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn inkludert §37, i forhold til alle barn i barnehagen har økt fra 21,5% i 2020 til 22,5% i 2021.

Den spesialpedagogiske organiseringen er utfordrende for kommunen. I 2020 ble det igangsatt en endring, med resultat i at støttepedagoger har sin arbeidstilhørighet på den barnehagen hvor de utfører flest vedtakstimer. Det er også igangsatt et pilotprosjekt på tre kommunale barnehager og tre private barnehager. Barnehagene skal i samarbeid med PPT sette fokus på at barn som trenger hjelp skal få tidlig, god og riktig hjelp. Barn med behov for særskilt tilrettelegging i barnehage skal få nødvendig hjelp og støtte der de er. Hjelpen og støtten skal iverksettes tidlig, den skal være tilpasset den enkelte og

foregå i et inkluderende fellesskap. Formålet med prosjektet er å finne en god måte å organisere tjenesten på slik at man sikrer god kompetanse til støttepedagogene og det allmennpedagogiske arbeidet.

Dekningsgrad - Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)

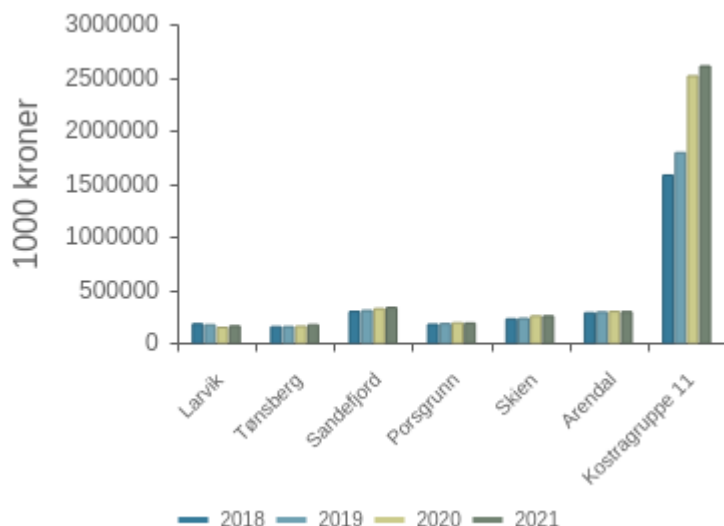

	2018	2019	2020	2021
Larvik	15,8 %	17,0 %	17,3 %	17,2 %
Tønsberg	15,1 %	14,6 %	15,8 %	15,7 %
Sandefjord	18,1 %	19,8 %	20,6 %	20,9 %
Porsgrunn	14,0 %	14,9 %	15,6 %	14,5 %
Skien	19,7 %	20,7 %	21,6 %	21,1 %
Arendal	17,3 %	17,6 %	17,7 %	18,9 %
Kostragruppe 11	17,4 %	18,2 %	18,9 %	19,4 %

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass er redusert fra 17,3% i 2020 til 17,2% i 2021. Denne nedgangen kan tenkes at henger sammen med økningen i antall nullåringer i barnehage. Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn har økt fra 80,7 % til 83,5%.

Larvik kommune har satsning på å økt barnehagedeltagelse for minoritetsspråklige barn, basert på eksterne midler. Prosjektet ser dermed ut til å ha hatt ønsket effekt, blant annet med bakgrunn i direkte samtaler med aktuelle innbyggere og bistand ved søknad på barnehageplass.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager (1000 kr)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	181 352	172 422	147 582	161 030
Tønsberg	154 162	155 219	158 650	173 057
Sandefjord	297 449	307 227	324 856	334 892
Porsgrunn	177 371	182 723	191 264	188 732
Skien	227 961	232 794	254 770	254 771
Arendal	285 270	292 066	297 072	295 098
Kostragruppe 11	1 579 094	1 790 225	2 511 703	2 604 058

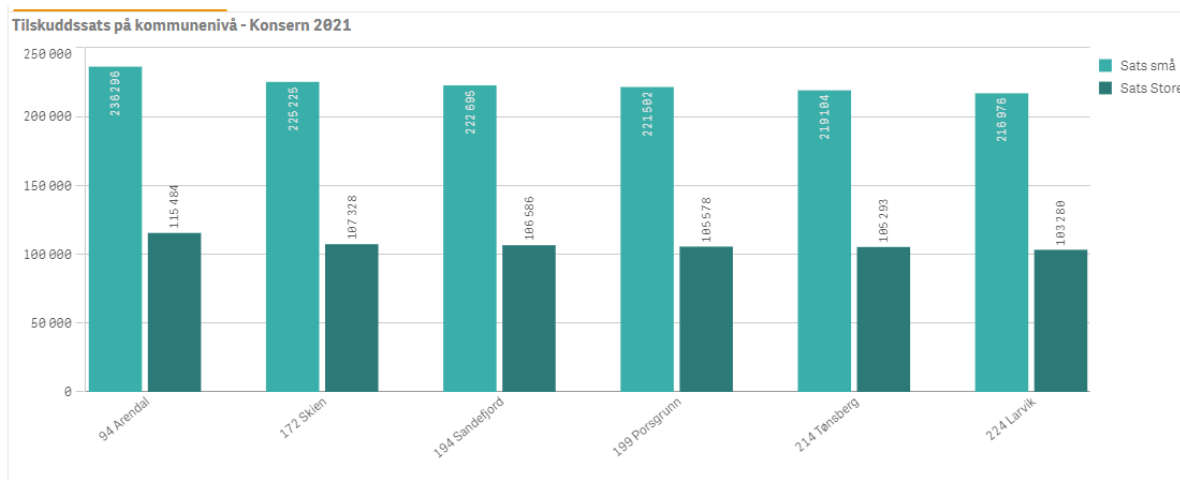
Indikatoren viser totalt beløp i tilskudd til private barnehager. KOSTRA- gruppe 11 er på denne indikatoren ikke representativt for gjennomsnittet i gruppen, fordi den ikke viser et relativt beløp som gjennomsnittet, men synliggjør summert beløp for kommunene. Indikatoren vil variere i forhold til sammenligningskommunenes andel av private barnehager, og totalt antall barn i barnehage. Sammenligningen gjøres derfor mot Larvik kommune over tid.

Kommunale drifts- og kapitaltilskudd til private barnehager er redusert fra 2018 (20,322 mill kr). De største endringene, henger sammen med kommunens kjøp av iFokus barnehagene (KST-057-19), som ikke lenger får drifts- og kapitaltilskudd fra 2020 (opprinnelig 43,3 mill kr i 2019). Utover det er de kommunale driftstilskuddssatsene beregnet i henhold til regelverk for tilskuddssatser, og har hatt følgende økninger de siste årene:

		2017	2018	2019	2020	2021
Maksimalt tilskudd ordinære barnehager per heltidsbarn:						
Driftstilskudd	Barn 0-2 år	187 171	198 604	207 782	214 179	216 976
	Barn 3-6 år	89 508	94 961	99 400	102 266	103 280
Kapitaltilskudd - nasjonal sats	Byggeår <2011	8 600	9 200	9 500	9 300	4 650
		2017	2018	2019	2020	2021
Maksimalt tilskudd familie barnehager per heltidsbarn - nasjonale satser:						
Driftstilskudd	Barn 0-2 år	156 100	158 200	163 900	172 000	177 500
	Barn 3-6 år	118 900	120 200	124 500	130 700	134 900
Kapitaltilskudd	Alle barn	13 100	12 900	13 300	13 600	6 800
		2017	2018	2019	2020	2021
Maksimalt tilskudd åpen barnehage godkjente plass:						
Tilskudd pr godkjente plass - åpningstid 0 - 15 timer		13 270	17 215	22 718	27 186	30 337
Tilskudd pr godkjente plass - åpningstid 16 timer +		18 630	24 293	31 805	39 095	41 392

Øvrige strukturendringene på barnehageområdet, ved endringer i kostnader i kommunale barnehager påvirker det tilskuddssatsene først to år etter endringene kommer i regnskapet til de kommunale barnehagene. Det betyr at strukturendringene knyttet til Fagerli barnehage har helårseffekt fra 2019, Byskogen barnehage (KST-105/15) har helårseffekt fra 2021, og iFokus barnehagene har noe effekt på tilskuddssatsene fra 2021, men har helårseffekt fra 2022, og strukturendringene knyttet til Varden barnehage (KST-002/20) vil påvirke tilskuddssatsene delvis fra 2022, og fullt fra 2023.

Mellom kommunene Larvik sammenligner seg med, er det variasjoner i tilskuddssatsene. Tilskuddssatsene er basert på kommunens egne ordinære barnehager, og deres driftsutgifter per barn (jf. Barnehageloven §19), og vil derfor ha en naturlig sammenheng med utgiftsnivået i de ulike kommunene.

Barnevern

Barnevernstjenesten i Larvik har høyere utgifter per barn plassert av barnevernet (KOSTRAfunksjon 252), og høyere utgifter per innbygger til barnevern totalt, også når vi justerer for "utgiftsbehovet" (som baserer seg på det tekniske beregningen av behovet i målgruppen). Dette henger sammen med at kommunen har høyere andel av utgiftene knyttet til barn som faktisk er plassert av barnevernet (KOSTRAfunksjon 252). Utgifter til slike plasseringer er mer kostnadskrevende enn ikke-plasseringer. Larvik har derfor lavere andel av sine barnevernsutgifter knyttet til barn som ikke er plassert av barnevernet (KOSTRAfunksjon 251), og lavere utgifter til saksbehandling (KOSTRAfunksjon 244), samtidig som kommunen har høyere andel fagansatte (med unntak av Porsgrunn), og høyere andel av fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk (jf. Kommunebarometeret Bufdir). Kommunen plasserer dermed barna i større grad i nære nettverk. Samtidig har kommunen flere kostnadsdrivende institusjonsplasseringer og fosterhjems plasseringer. Utgifter til slike plasseringer er mer kostnadskrevende enn ikke-plasseringer. Kommunen har hatt en døgnbemannet bolig for EM, men denne ble avviklet i 2021. Institusjonen Gyda har noe høyere kostnad enn kjøp av statlige institusjonsplasser, men fra 2022 vil institusjonsplassene på Gyda være langt rimeligere, da egenandelen for statlige institusjoner øker.

Utgifter til barnevern bør sees i sammenheng med KOSTRAfunksjon 233 (forebyggende arbeid), som er under kapittel for Kommunehelse. På denne funksjonen føres blant annet psykologtjenester for barn og unge. På KOSTRAfunksjon 233 ser vi at Larvik ligger vesentlig høyere enn sammenligningskommunene, og har gjort det over tid. Gode forebyggende tiltak i kommunen kan være en forklaring på hvorfor barneverntjenesten har en lavere andel av sine kostnader til barn som ikke er plassert.

Det har vært en nedgang i bekymringsmeldinger i 2021, og redusert andel barn med undersøkelser i forhold til antall innbyggere. I 2020 ble det rapportert om 879 meldinger og i 2021 var dette antallet redusert til 830 meldinger. Dette har igjen ført til nedgang i antall tiltak. Antall barn med tiltak i kommunen er redusert fra 427 til 405, som gir reduksjon i netto driftsutgifter, samtidig som at kostnader per barn øker, da det blir færre barn å fordele kostnadene på.

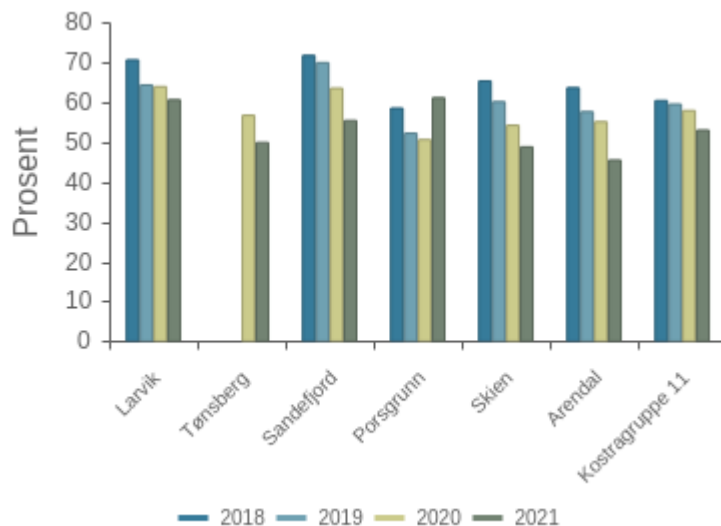
Til tross for at andelen barn med tiltak er redusert, så har det vært 24 barn på institusjon (gjennom året), dette er samme antall som 2020. Andelen barn på institusjon og fosterhjem er 37% hvilket er noe høyere enn 2020 (36%). Kommunen ligger høyere enn sammenligningskommunene og KOSTRAgruppe 11.

Tjenesteområdet har et fokus på samarbeid med nettverk og familieråd som metode for å sikre medvirkning, innflytelse og utnyttelse av deres ressurser. Dette arbeidet fører også til at færre barn mottar hjelpetiltak fra barneverntjenesten. Resultatet knyttet til innsparing vil vises i et mer langsiktig perspektiv.

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	63,8 %	60,5 %	49,8 %	55,3 %	61,0 %	48,7 %	45,4 %	52,9 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	8,7 %	7,6 %	13,0 %	5,6 %	15,1 %	13,4 %	5,8 %	10,6 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	27,5 %	31,9 %	37,2 %	39,1 %	23,8 %	37,9 %	48,8 %	36,5 %
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak	268 468	280 551	216 171	217 068	306 298	227 785	228 010	225 822
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) **)	2 067	2 130	1 540	1 217	2 346	2 038	1 645	1 875
Produktivitet								
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	97,0 %	99,0 %	100,0 %	100,0 %	92,0 %	92,0 %	98,0 %	88,0 %
Tiltak i alt Barn med barnevernstiltak i løpet av året	432	405	457	453	358	602	405	
Tiltak i alt Barn med barnevernstiltak per 31.12	305	281	282	264	269	455	358	
Tiltak i alt Nye barn med barnevernstiltak i løpet av året	76	80	106	161	99	132	81	
Dekningsgrad								
Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak (B)		36,5 %	32,6 %	28,2 %	33,4 %	30,4 %	22,6 %	27,1 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år		3,2 %	2,9 %	2,5 %	3,6 %	3,9 %	3,2 %	3,3 %
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år	3,6 %							
Andel barn med barnevernstiltak per 31.12 ift. innbyggere 0-24 år		2,2 %	1,7 %	1,4 %	2,7 %	2,9 %	2,8 %	2,4 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	4,1 %	3,8 %	5,0 %	4,6 %	4,3 %	4,8 %	5,0 %	4,6 %
Kvalitet								
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	6,1	6,8	5,4	4,7	6,8	5,7	5,2	5,3
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
0-17 år Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet i løpet av året	130	129	129	115	112	169	79	1 267
0-17 år Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet per 31.12	118	108	110	105	98	145	77	1 113
0-17 år. Antall innbyggere	9 277	9 241	11 617	13 263	7 055	11 104	9 241	115 064
0-24 år Tiltak i alt Barn med barnevernstiltak i løpet av året (antall)		405	467	457	362	605	407	5 331
0-24 år Tiltak i alt Barn med barnevernstiltak per 31.12. (antall)		281	282	264	269	455	358	3 830
0-24 år Tiltak i alt Personer (antall)	12 879	12 795	16 233	18 386	10 075	15 491	12 797	160 637
Barn med tiltak nettverksarbeid/samarbeid med andre tjenester i løpet av året	166	147	95	167	128	259	130	1 760

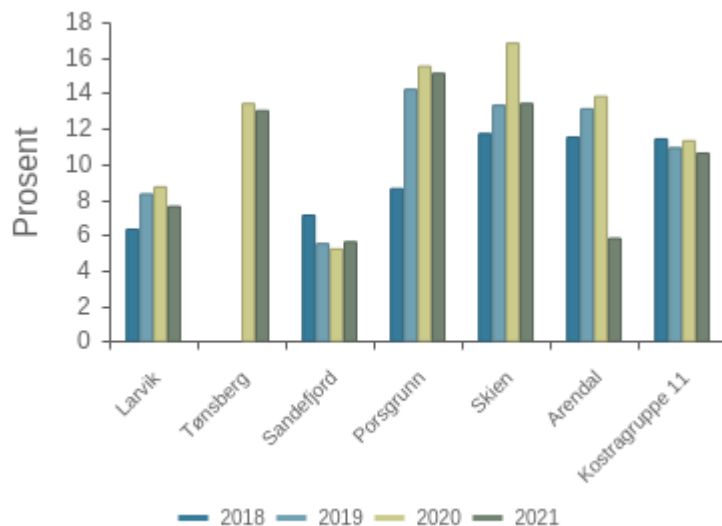
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	70,5 %	64,2 %	63,8 %	60,5 %
Tønsberg			56,6 %	49,8 %
Sandefjord	71,6 %	69,8 %	63,4 %	55,3 %
Porsgrunn	58,4 %	52,1 %	50,5 %	61,0 %
Skien	65,2 %	60,0 %	54,1 %	48,7 %
Arendal	63,5 %	57,5 %	55,0 %	45,4 %
Kostragruppe 11	60,3 %	59,4 %	57,8 %	52,9 %

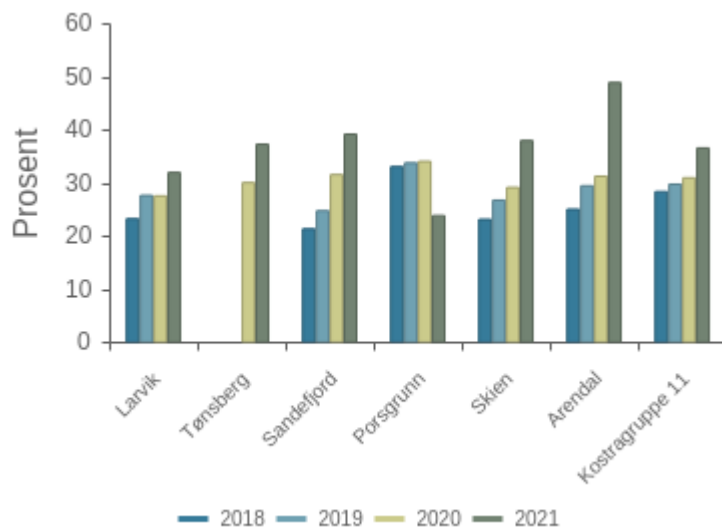
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet utgjør 60,5% (ned fra 63,8% i 2020) av totale netto driftsutgifter for barnevern. Deler av nedgangen skyldes at miljøterapeutene i 2020 var ført på funksjon 252 (enslige mindreårige), men på grunn av nedleggelse av de døgnbemannede boligene har 50% av stillingene blitt overført til 244. Videre har det vært en reduksjon i netto driftsutgifter knyttet til nedgang i antall frikjøpte fosterhjem. Selv om kommunen har en nedgang er det likevel flere plasserte barn enn sammenlignbare kommuner. Larvik ligger høyere enn de fleste sammenligningskommunene og Kostragruppe 11.

Prioritet - Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)

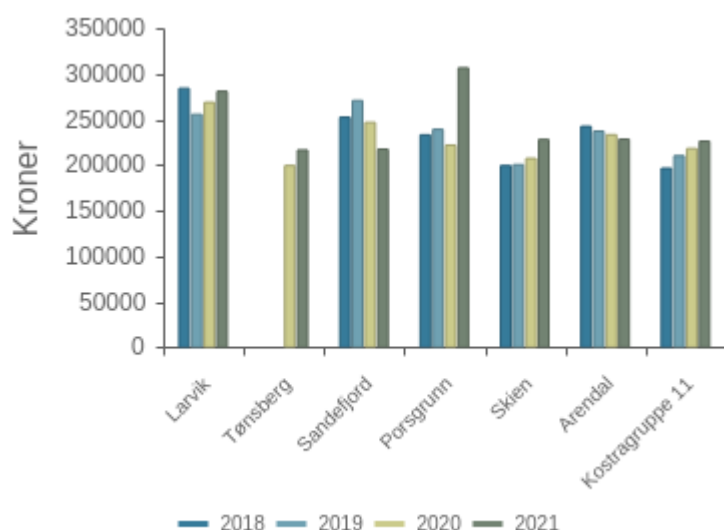
	2018	2019	2020	2021
Larvik	6,3 %	8,3 %	8,7 %	7,6 %
Tønsberg			13,4 %	13,0 %
Sandefjord	7,1 %	5,5 %	5,2 %	5,6 %
Porsgrunn	8,6 %	14,2 %	15,5 %	15,1 %
Skien	11,7 %	13,3 %	16,8 %	13,4 %
Arendal	11,5 %	13,1 %	13,8 %	5,8 %
Kostragruppe 11	11,4 %	10,9 %	11,3 %	10,6 %

Andel netto driftsutgifter til barn som *ikke* er plassert av barnevernet utgjør 7,6 % av totale netto driftsutgifter for barnevernstjenesten. Dette er en reduksjon sammenliknet med 2020. Larvik har en lavere andel enn de fleste sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Dette henger sammen med at kommunen bruker egne tiltak, det er også færre barn som får tiltak i hjemmet. Andel barn med tiltak i hjemmet av alle barn i barnevernet har sunket fra 60,3% til 55,9%.

Prioritet - Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	23,2 %	27,6 %	27,5 %	31,9 %
Tønsberg			30,0 %	37,2 %
Sandefjord	21,3 %	24,7 %	31,5 %	39,1 %
Porsgrunn	33,0 %	33,7 %	34,0 %	23,8 %
Skien	23,1 %	26,7 %	29,1 %	37,9 %
Arendal	25,0 %	29,4 %	31,2 %	48,8 %
Kostragruppe 11	28,3 %	29,7 %	30,9 %	36,5 %

Andel netto driftsutgifter til saksbehandling utgjør 31,9 % av totale netto driftsutgifter for barnevern. Dette er økning fra 27,5 % i 2020. Larvik ligger lavere enn sammenligningskommunene, med unntak av Porsgrunn. Økningen skyldes at miljøterapeutene (enslige mindreårige flyktninger) i 2020 var ført på funksjon 252, men på grunn av nedleggelse av de døgnbemannede boligene har 50% av stillingene blitt overført til 244.

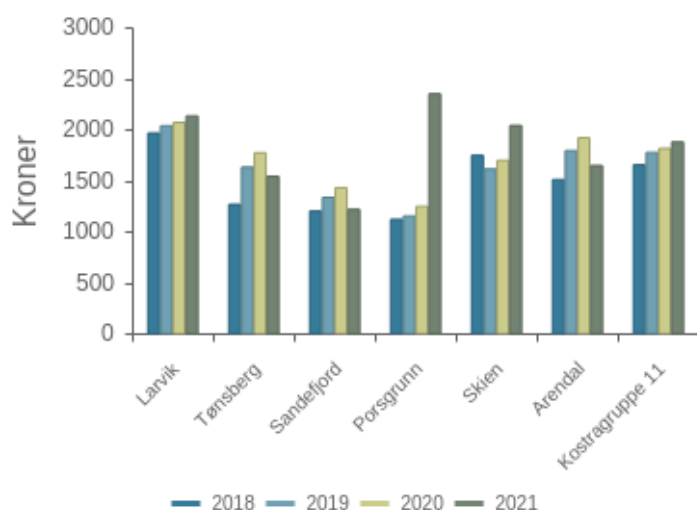
Prioritet - Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak

	2018	2019	2020	2021
Larvik	283 807	255 192	268 468	280 551
Tønsberg			199 109	216 171
Sandefjord	252 099	270 450	246 443	217 068
Porsgrunn	232 793	238 844	221 613	306 298
Skien	199 105	200 112	207 040	227 785
Arendal	242 156	236 858	232 977	228 010
Kostragruppe 11	196 197	209 858	217 855	225 822

Netto driftsutgifter per barn med tiltak viser en kostnad på kr 280 551, noe som er en økning sammenlignet med 2020. Netto driftsutgifter er redusert, men antall barn med tiltak er markant redusert, noe som betyr økte driftsutgifter per barn. Dette begrunnes med en styrt utvikling med mer omfattende tiltak per barn i barnevernstjenesten, og overføring av barn med mindre omfattende tiltak til andre instanser. Antall barn med tiltak er redusert fra 427 til 405. Dette er en styrt handling for å tilpasse kommunens arbeid til oppvekstreformen (barnevernsreformen).

Larvik ligger høyere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Inkluderes inntekten kommunen får for enslige mindreårige flyktninger fra staten (funksjon 8105), vil netto driftsutgifter per barn med tiltak reduseres til kr 236 432.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)

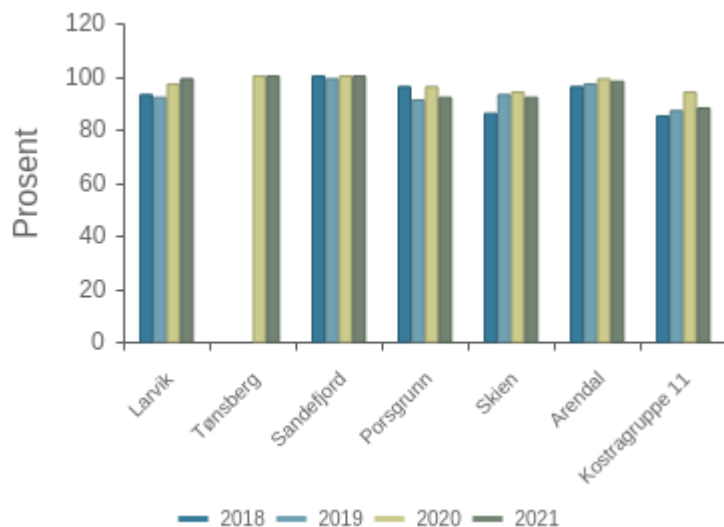
****)** Graf er justert med **2018** **2019** **2020** **2021**
utgiftsbehov

Larvik	1 963	2 035	2 067	2 130
Tønsberg	1 266	1 629	1 771	1 540
Sandefjord	1 200	1 334	1 429	1 217
Porsgrunn	1 120	1 151	1 246	2 346
Skien	1 745	1 611	1 697	2 038
Arendal	1 508	1 792	1 917	1 645
Kostragruppe 11	1 652	1 773	1 814	1 875

Utgifter på KOSTRAfunksjon 244, 251 og 252 er i denne indikatoren summert for kommunene, men redusert med tilskuddet som kommunen får fra IMDi til Enslige Mindreårige Flyktninger (EMF) (som er bokført på KOSTRAfunksjon 850). Netto driftsutgifter per innbygger viser en kostnad på kr 2130, en noe høyere utgift enn i 2020.

Barnevern har iverksatt omorganisering knyttet til enslige mindreårige flyktninger, hvor man har lagt ned den siste døgnbemannede boligen. Kommunen ligger fortsatt høyt blant kommunene i sammenligningsgruppen med unntak av Porsgrunn. Dette skyldes i hovedsak høyere andel fagansatte og en høyere andel barn som får barnevernstiltak sett opp mot innbyggertall, med unntak av Porsgrunn og Skien. Porsgrunn har en høyere kostnad per innbygger enn Larvik kommune, mens Skien har noe lavere. Dette kan henge sammen med at Skien har lavere kostnader per barn for institusjon og fosterhjem, og færre barn på institusjon.

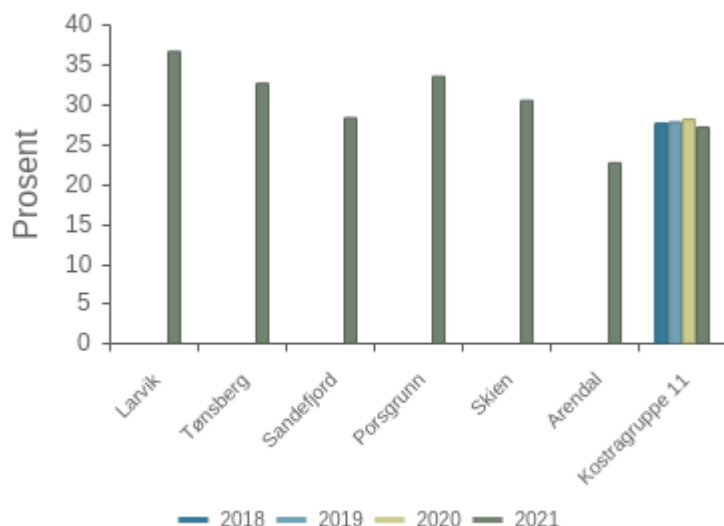
Produktivitet - Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder

	2018	2019	2020	2021
Larvik	93,0 %	92,0 %	97,0 %	99,0 %
Tønsberg			100,0 %	100,0 %
Sandefjord	100,0 %	99,0 %	100,0 %	100,0 %
Porsgrunn	96,0 %	91,0 %	96,0 %	92,0 %
Skien	86,0 %	93,0 %	94,0 %	92,0 %
Arendal	96,0 %	97,0 %	99,0 %	98,0 %
Kostragruppe 11	85,0 %	87,0 %	94,0 %	88,0 %

I følge lov om barneverntjenester §6-9 skal en undersøkelse etter § 4-3 gjennomføres snarest og senest innen tre måneder. Andelen for undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder ligger på 99 % for Larvik kommune i 2021, en andel som har økt markant fra 97 % i 2020.

Dekningsgrad - Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak (B)

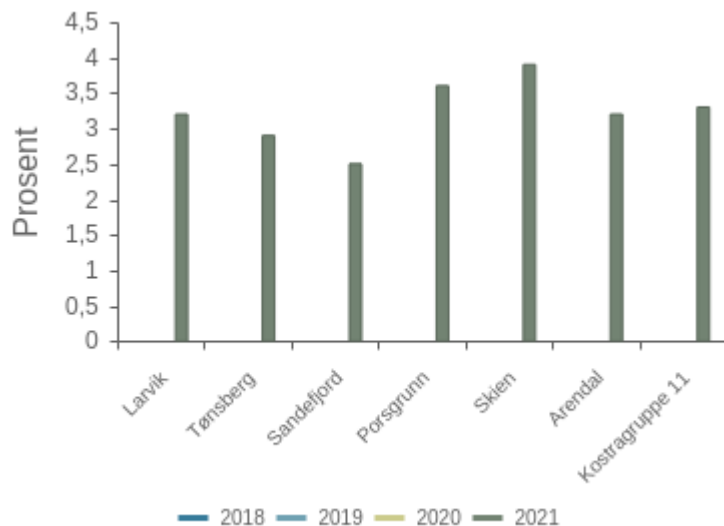
	2018	2019	2020	2021
Larvik				36,5 %
Tønsberg				32,6 %
Sandefjord				28,2 %
Porsgrunn				33,4 %
Skien				30,4 %
Arendal				22,6 %
Kostragruppe 11	27,5 %	27,7 %	28,1 %	27,1 %

Denne indikatoren har ikke tall fra 2020 og bakover. Nedenfor vises derfor tabellen fra 2020

	2017	2018	2019	2020
Larvik		33,1 %	32,7 %	36,0 %
Tønsberg	25,1 %	25,1 %	27,6 %	31,3 %
Sandefjord	27,5 %	27,6 %	33,0 %	30,2 %
Porsgrunn	33,3 %	38,7 %	37,9 %	37,4 %
Skien	30,0 %	30,5 %	31,2 %	32,9 %
Arendal	25,3 %	27,4 %		25,8 %
Kostragruppe 11	28,0 %	27,4 %	27,6 %	27,8 %

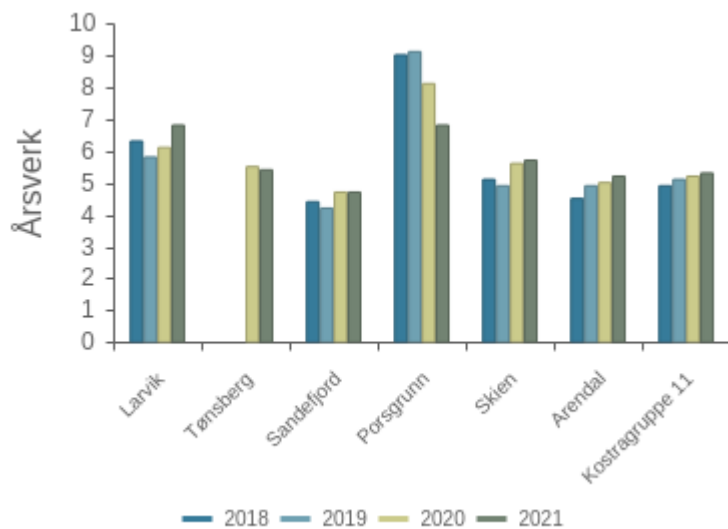
Andel barn på institusjon og i fosterhjem av barn med tiltak, utgjør 37 % av alle tiltak knyttet til barneverntjenesten. Dette er en økning fra tidligere år. Larvik har en høy andel i forhold til flere sammenligningskommuner og Kostragruppe 11, som gjenspeiler seg i høyere utgifter på kommunens barnevernstjeneste totalt. Dette kan begrunnes med større levekårsutfordringer i Larvik kommune, samt at flere av kommunens enslige mindreårige er plasserte.

Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år

	2018	2019	2020	2021
Larvik				3,2 %
Tønsberg				2,9 %
Sandefjord				2,5 %
Porsgrunn				3,6 %
Skien				3,9 %
Arendal				3,2 %
Kostragruppe 11				3,3 %

Dette er en ny indikator i 2021. Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0-24 år er 3,2%. Dette er omtrent på snittet av Kostragruppe 11.

Kvalitet - Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år

	2018	2019	2020	2021
Larvik	6,3	5,8	6,1	6,8
Tønsberg			5,5	5,4
Sandefjord	4,4	4,2	4,7	4,7
Porsgrunn	9,0	9,1	8,1	6,8
Skien	5,1	4,9	5,6	5,7
Arendal	4,5	4,9	5,0	5,2
Kostragruppe 11	4,9	5,1	5,2	5,3

Andelen stillinger med fagutdanning i barneverntjenesten i kommunen ligger på 6,8 %, en økning fra 6,1 % i 2020. Larvik kommune har en høyere andel enn gjennomsnittet blant sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 når det gjelder fagutdannet personell. Andel ansatte med høyere utdanning er en kostnadsdriver, men samtidig en indikasjon på ønsket høyere kompetanse blant ansatte.

Pleie og omsorg

Utgiftsbehov og kriteriedata

Larvik kommune er den kommunen i utvalget med lavest dekning til pleie og omsorg. Utgiftsbehovet til Pleie og omsorg i Larvik kommune er 13,9% høyere enn resten av landet.

Larvik kommunes andel målt i netto driftsutgifter, brukt til helse og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Hele befolkningen - uten å ta hensyn til Larvik kommunes store andel innbyggere over 67 - 79 år og innbyggere over 80 år

Larvik kommune har i perioden 2018 - 2021 hatt en økning på 5,4 prosentpoeng. Denne økningen har sammenheng med økte rammer gitt i statsbudsjettet og i bevilgninger gitt av kommunestyret.

Netto driftsutgifter pleie og omsorg per innbygger

Alle aldersgrupper/brukergrupper

Fra 2018 til 2021 har alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hatt en høyere vekst i kroner enn Larvik kommune. I 2021 ligger Larvik kommune lavest, mens Porsgrunn hadde de høyeste netto driftsutgiftene til pleie og omsorg.

Over 67 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 67 år. Larvik kommune har den laveste økningen i perioden.

I perioden 2018-2021 har denne gruppen hatt en økning på 980 personer i Larvik kommune.

Over 80 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 80 år. Larvik kommune har den laveste økningen i perioden.

I perioden 2018-2021 har denne gruppen hatt en økning på 194 personer i Larvik kommune.

Utvikling antall eldre

For aldersintervallet over 67 år har Larvik kommune hatt en økning på 11,92 % i perioden fra 2018 til 2021. Den største økningen, 13,5 %, har vært i gruppen mellom 67 - 79 år. Denne høye økningen vil fortsette i årene fremover i alle aldersgrupper over 67 år.

Pandemien har gjort at de hjemmeboende har hatt et raskere funksjonsfall, mens dødeligheten har gått noe ned blant institusjonsbeboere. Nedstengingen av nærmiljøsentre kan være noe av årsaken til funksjonsfallet hos hjemmeboende.

Institusjoner

Larvik kommune ligger 6,6% lavere enn Kostragruppe 11 når det gjelder kostnader pr. kommunal plass i institusjon.

Larvik har den nest høyeste dekning institusjonsplasser i prosent av innbyggere over 80 år, Porsgrunn har den høyeste. Kommunen har en nedgang i perioden fra 2018 - 2021. Dette skyldes at antall personer over 80 år har økt mer enn antall institusjonsplasser.

Av Larvik kommunes netto driftsutgifter til pleie og omsorg blir en høy andel brukt til institusjon, 49,7% i 2021.

Tjenester til hjemmeboende

I 2021 hadde Larvik lavere andel til tjenester hjemmeboende enn alle sammenligningskommunene.

Larvik kommune har et lavt kostnadsnivå for hjemmeboende over 67 år, men et høyt kostnadsnivå for hjemmeboende under 67 år. Dette er knyttet til en høy andel av mennesker med psykisk utviklingshemming og fysisk funksjonshemming.

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragrupp 11
Prioritet								
Aktivering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	5,6 %	5,7 %	4,5 %	4,3 %	5,6 %	5,3 %	3,4 %	5,2 %
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	46,9 %	49,7 %	38,0 %	39,6 %	44,6 %	40,2 %	44,0 %	41,0 %
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) **)	956	1 101	1 007	927	1 305	1 186	744	1 171
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) **)	7 083	8 654	7 656	7 588	9 081	8 116	7 874	8 077
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) **)	7 792	8 550	12 593	11 802	11 338	11 660	11 153	11 775
Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnopphold i kommunene (B) **)	301	166	208	124	201	585	204	212
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B) **)	17 050	19 506	22 271	21 355	23 195	22 460	21 322	22 382
Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg (B)	40,5 %	45,1 %	44,0 %	41,9 %	43,1 %	41,7 %	41,4 %	42,3 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B) **)	96 707	107 896	137 475	126 698	134 204	130 532	121 729	134 405
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)	358 191	405 150	485 302	453 703	509 820	487 043	465 044	483 255
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	45,7 %	43,8 %	56,6 %	55,7 %	48,9 %	51,9 %	51,6 %	53,0 %
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr) **)	24 060	28 313	30 254	33 469	30 877	30 838	30 574	31 661
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	238 730	263 957	336 166	295 977	329 042	391 093	299 646	318 774
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 244 037	1 426 114	1 430 487	1 735 939	1 469 584	1 407 589	1 609 225	1 521 281

Dekningsgrad

Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	34,9 %	33,1 %	33,5 %	22,8 %	32,8 %	33,2 %	30,5 %	29,9 %
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	7,8 %	8,7 %	12,3 %	11,4 %	14,7 %	12,9 %	21,4 %	12,1 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	16,4 %	15,8 %	18,4 %	12,1 %	23,9 %	23,4 %	13,5 %	17,0 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	23,6 %	23,2 %	4,3 %	36,5 %	43,5 %	36,0 %	24,2 %	26,7 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	16,3 %	16,4 %	16,3 %	13,3 %	17,5 %	15,4 %	16,1 %	15,4 %

Kvalitet

Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helsefagutdanning (prosent)	79,9 %	79,9 %	77,1 %	75,6 %	82,9 %	80,1 %	84,2 %	78,4 %
Årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning fra høyskole/universitet (antall)	468,4	493,9	575,7	793,5	430,5	647,8	479,7	5 887,2
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,54	0,56	0,59	0,66	0,63	0,71	0,61	0,60

Økonomi

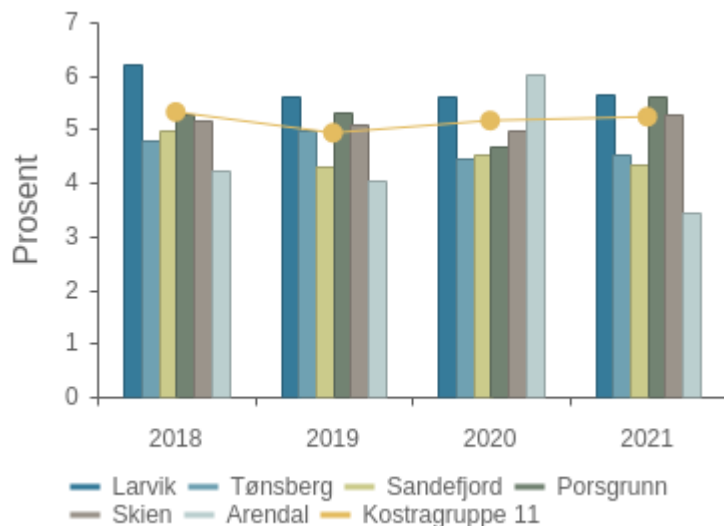
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	13,0	11,9	13,8	8,9	10,3	11,4	10,9	11,0
---	------	------	------	-----	------	------	------	------

Andre nøkkeltall

Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,68	0,77	0,57	0,86	0,51	0,75	0,72	0,72
---	------	------	------	------	------	------	------	------

****) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov**

Prioritet - Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)

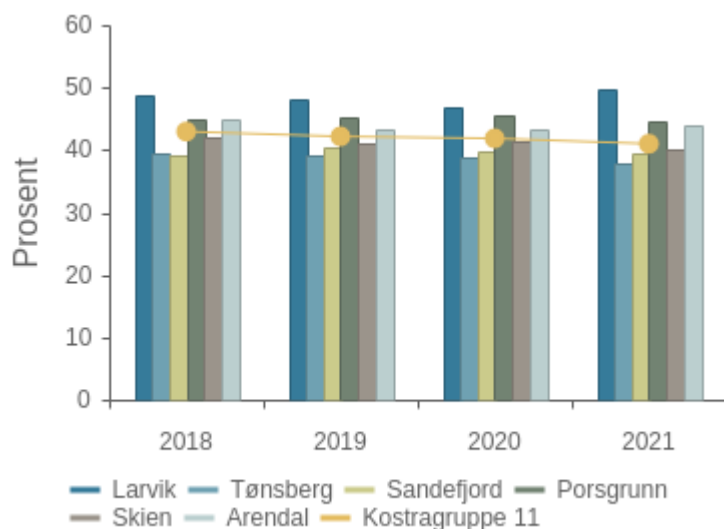
	2018	2019	2020	2021
Larvik	6,2 %	5,6 %	5,6 %	5,7 %
Tønsberg	4,8 %	5,0 %	4,5 %	4,5 %
Sandefjord	5,0 %	4,3 %	4,5 %	4,3 %
Porsgrunn	5,3 %	5,3 %	4,7 %	5,6 %
Skien	5,2 %	5,1 %	5,0 %	5,3 %
Arendal	4,2 %	4,0 %	6,0 %	3,4 %
Kostragruppe 11	5,3 %	4,9 %	5,2 %	5,2 %

Indikatoren viser driftskostnadene til aktivisering, støttetjenester i pleie og omsorg i prosent av totale driftskostnader i pleie og omsorg. Indikatoren omfatter alle eldresentre, støttekontakter, samt dagtilbud for eldre og funksjonshemmede, Huset og trening/opplæring av multifunksjonshemmede.

Larvik kommune har i perioden 2018-2021 hatt en nedgang i andel driftskostnader knyttet til aktivisering/støttetjenester, fra 6,2% til 5,7%. Tilsvarende trend med nedgang i perioden 2018-2021 finnes hos alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11, med unntak av Porsgrunn og Skien kommune.

Larvik kommune har i 2021 den største andelen driftskostnader knyttet til aktivisering/støttetjenester sett opp mot sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Larvik Kommune har et stigende antall tjenestemottakere inn i ulike dagtilbud og lav arbeid/aktivitets-ledighet i målgruppa sett opp mot sammenlignbare kommuner.

Det kan være noe ulik føring på funksjon 234 og 273 (arbeidsrettede tiltak i kommunal regi) blant kommunene.

Prioritet - Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)

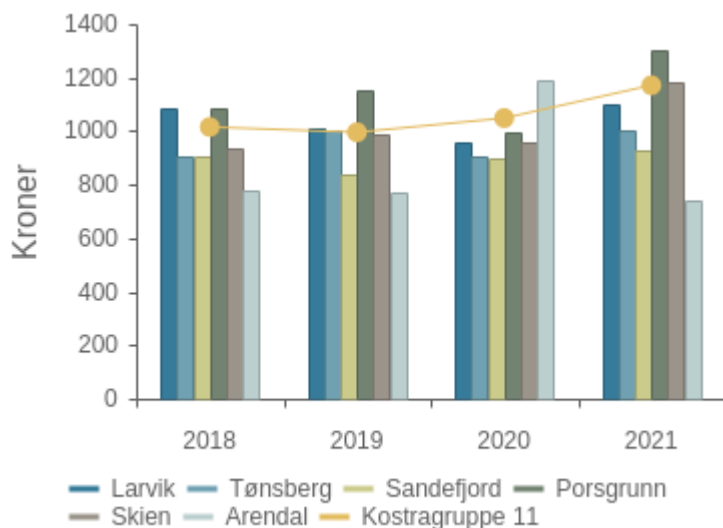
	2018	2019	2020	2021
Larvik	48,8 %	48,2 %	46,9 %	49,7 %
Tønsberg	39,6 %	39,3 %	38,9 %	38,0 %
Sandefjord	39,3 %	40,5 %	39,9 %	39,6 %
Porsgrunn	44,9 %	45,1 %	45,5 %	44,6 %
Skien	42,2 %	41,1 %	41,4 %	40,2 %
Arendal	45,1 %	43,4 %	43,5 %	44,0 %
Kostragruppe 11	42,9 %	42,2 %	41,9 %	41,0 %

Indikatoren viser sykehjems andel av kommunens utgifter til pleie og omsorg. I indikatoren inngår alle institusjonene i Larvik kommune, DNAS, avlastningssenter for funksjonshemmede og barneboliger. Indikatoren innbefatter ikke boliger med heldøgns bemanning.

I perioden 2018 - 2021 har Larvik kommune økt andel av netto driftsutgifter institusjon av Pleie og omsorg fra 48,8% til 49,7 %, en økning på 0,9 prosentpoeng. I samme periode har funksjon 254* - Tjenester til hjemmeboende i Larvik kommune blitt redusert. Sandefjord kommune har i samme periode en økning på 0,3 prosentpoeng, mens Kostragruppe 11 og de resterende kommunene i utvalget har en nedgang.

Larvik kommune hadde høyest andel i 2021 med 49,7 %. Porsgrunn følger nærmest på 44,6 %, mens Tønsberg hadde lavest andel med 38,0 %.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)

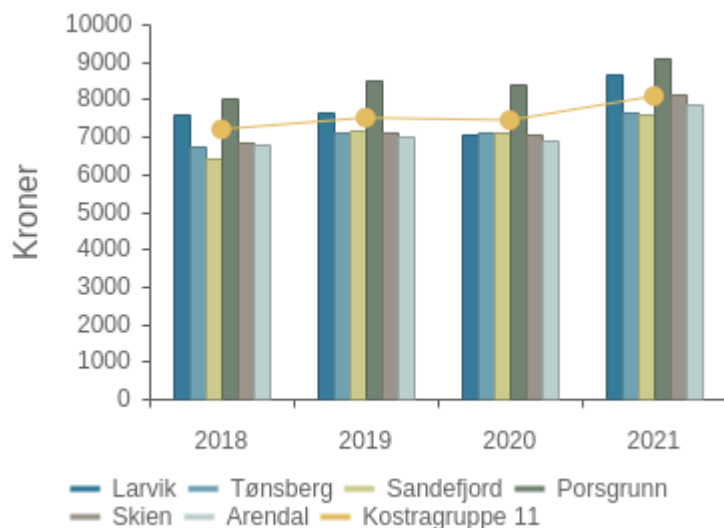
	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 087	1 009	956	1 101
Tønsberg	909	1 001	908	1 007
Sandefjord	903	841	898	927
Porsgrunn	1 085	1 153	995	1 305
Skien	940	987	958	1 186
Arendal	777	774	1 193	744
Kostragruppe 11	1 015	996	1 049	1 171

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

I perioden 2018 - 2021 har Larvik kommune hatt en økning fra 1 087 til 1 101 kr i netto driftsutgifter pr innbygger til aktivitet- og servicetjenester til eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Arendal har hatt en nedgang i samme periode, mens de resterende kommunene og Kostragruppe 11 har hatt større økning enn Larvik kommune.

I 2021 brukte Larvik kommune 1 101 kr. Porsgrunn kommune ligger høyest med 1 305 kr, mens Arendal kommune ligger lavest med 744 kr. Det kan være noe ulik føring på funksjon 234 og 273 (arbeidsrettede tiltak i kommunal regi) blant kommunene.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

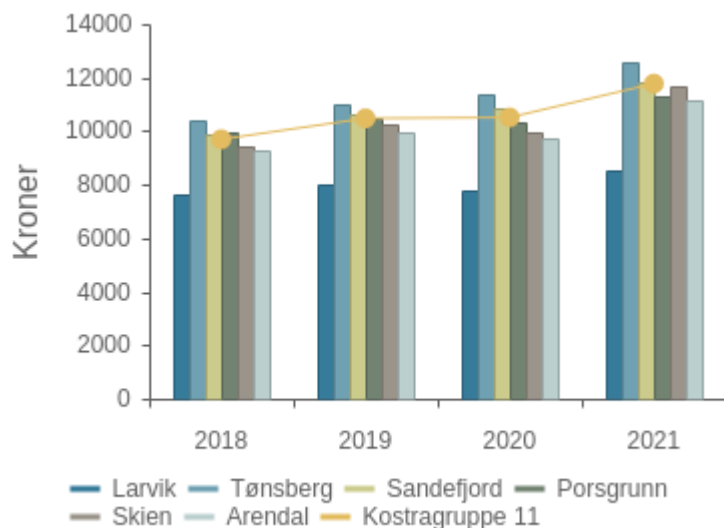
	2018	2019	2020	2021
Larvik	7 608	7 658	7 083	8 654
Tønsberg	6 726	7 138	7 093	7 656
Sandefjord	6 400	7 151	7 103	7 588
Porsgrunn	8 043	8 520	8 418	9 081
Skien	6 825	7 123	7 070	8 116
Arendal	6 771	7 025	6 909	7 874
Kostragruppe 11	7 190	7 499	7 434	8 077

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

I perioden 2018 - 2021 har Larvik kommune økt netto driftsutgifter pr innbygger til helse- og omsorgstjenester i institusjon med 1 046 kr. Kostragruppe 11 og de resterende kommunene har alle økt i samme periode med mellom 867 og 1 291 kr.

I 2021 ligger Porsgrunn kommune høyere enn Larvik, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 ligger lavere. Larvik kommune har en stor andel eldre innbyggere som medfører større forbruk av helsetjenester pr innbygger når man ikke hensyntar befolkningssammensetning.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	7 643	8 031	7 792	8 550
Tønsberg	10 423	11 035	11 349	12 593
Sandefjord	9 900	10 634	10 826	11 802
Porsgrunn	9 939	10 445	10 340	11 338
Skien	9 401	10 278	9 952	11 660
Arendal	9 251	9 932	9 762	11 153
Kostragruppe 11	9 694	10 476	10 510	11 775

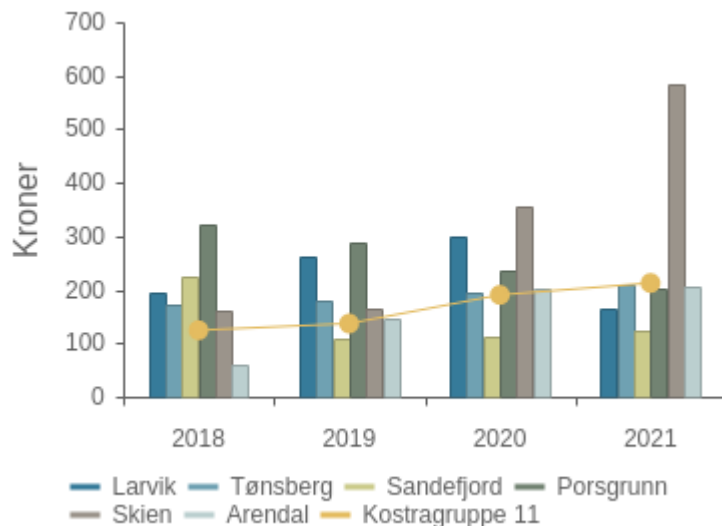
***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Indikatoren viser andel av kommunens utgifter til hjemmeboende i pleie og omsorg. I indikatoren inngår alle tjenester til hjemmeboende fra barn til eldre innen psykisk helse, funksjonshemmede og hjemmetjenester.

I perioden 2018 - 2021 har Larvik kommune den laveste økningen i netto driftsutgifter Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende pr innbygger, 907 kr. Skien kommune har i samme periode den største økningen på 2 259 kr.

I 2021 forbrukte Larvik kommune 8 550 kr, noe som er lavest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Tønsberg kommune, med 12 593 kr, og Sandefjord kommune, med 11 802 kr, ligger høyest.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (256) tilbud om ø. hjelp døgnoophold i kommunene (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	195	263	301	166
Tønsberg	173	178	195	208
Sandefjord	224	109	113	124
Porsgrunn	322	290	236	201
Skien	160	166	355	585
Arendal	62	145	204	204
Kostragruppe 11	124	137	190	212

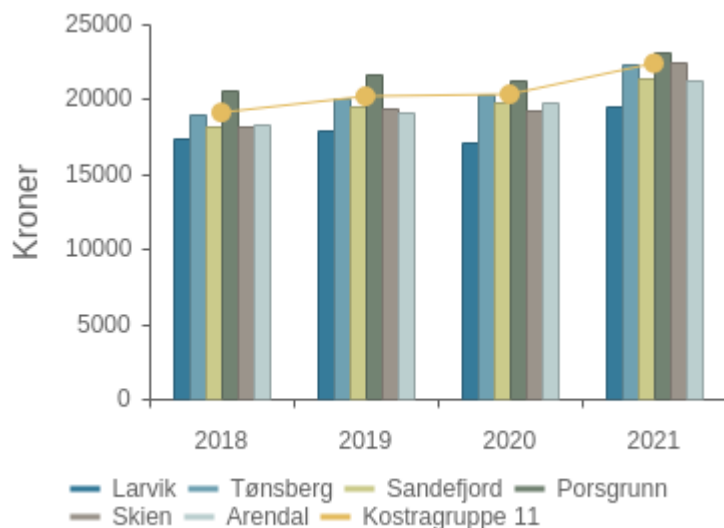
***) Graf er justert med utgiftsbehov*

I perioden 2018 til 2021 sank netto driftsutgifter til øyeblikkelig hjelp døgnoophold pr. innbygger fra 195 kr. til 166 kr. Sandefjord og Porsgrunn kommune hadde større reduksjon i samme periode, mens de resterende kommunene og Kostragruppe 11 hadde en økning.

I 2021 brukte Sandefjord og Larvik minst pr innbygger, hhv 124,- og 166,-. De resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 ligger høyere, med Skien høyest på 585 kr.

Det ble i 2021 satt inn tiltak for å redusere kostnader til overliggenderøgn og styrke beredskap for å håndtere covid-situasjonen.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	17 446	17 959	17 050	19 506
Tønsberg	19 032	20 120	20 375	22 271
Sandefjord	18 149	19 467	19 790	21 355
Porsgrunn	20 586	21 661	21 212	23 195
Skien	18 153	19 410	19 222	22 460
Arendal	18 373	19 163	19 738	21 322
Kostragruppe 11	19 099	20 181	20 315	22 382

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Her kommenteres det samlet for denne indikatoren sammen med disse indikatorene:

- Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over
- Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over

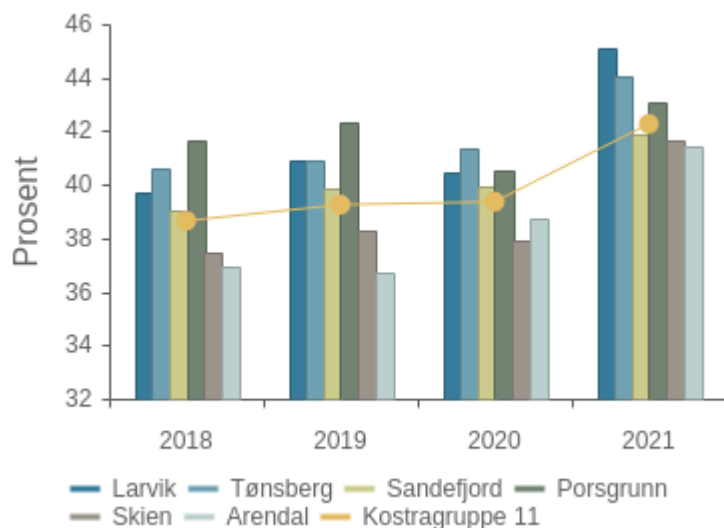
Indikatoren viser driftsutgiftene til pleie og omsorg inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene som bla. inneholder øremerkede tilskudd og ev. andre direkte inntekter, er trukket fra.

Fra 2018 til 2021 har alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hatt en høyere vekst i kroner enn Larvik kommune. I 2021 ligger Larvik kommune lavest, mens Porsgrunn hadde de høyeste netto driftsutgiftene til pleie og omsorg.

Over 67 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 67 år. Larvik kommune har hatt den laveste økningen i perioden 2018 - 2021. I perioden 2018 - 2021 har denne gruppen hatt en økning på 980 personer i Larvik kommune.

Over 80 år: Sammenliknet med alle de andre kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger Larvik lavest pr. innbygger over 80 år. Larvik kommune har hatt den laveste økningen i perioden 2018 - 2021. I perioden 2018-2021 har denne gruppen hatt en økning på 194 personer i Larvik kommune.

Prioritet - Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i prosent av totale netto driftsutg (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	39,7 %	40,9 %	40,5 %	45,1 %
Tønsberg	40,6 %	40,9 %	41,4 %	44,0 %
Sandefjord	39,1 %	39,9 %	40,0 %	41,9 %
Porsgrunn	41,7 %	42,4 %	40,5 %	43,1 %
Skien	37,5 %	38,3 %	37,9 %	41,7 %
Arendal	36,9 %	36,7 %	38,7 %	41,4 %
Kostragruppe 11	38,7 %	39,3 %	39,4 %	42,3 %

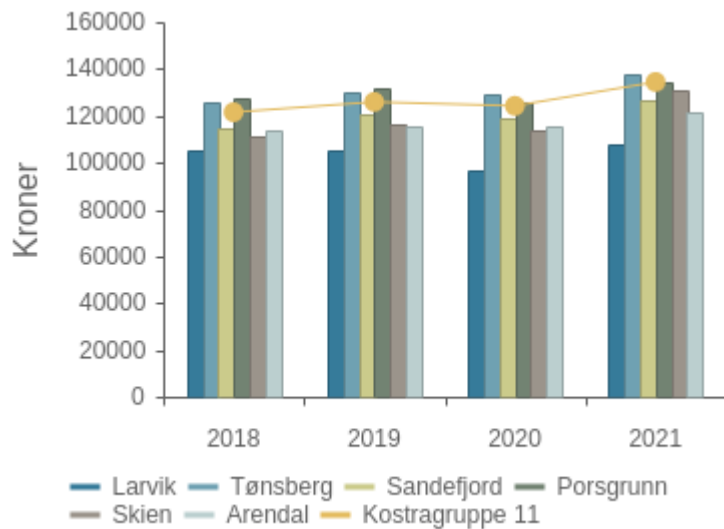
Indikatoren viser netto driftsutgifter for kommunehelse (F233, F234 og F241) og pleie og omsorg (F234, F253, F254 og F261) i prosentandel av kommunens totale utgifter.

I perioden 2018-2021 har Larvik kommune økt netto driftsutgifter til helse og omsorg i prosent av totale netto driftsutgifter fra 39,7 % til 45,1 %, en økning på 5,4 prosentpoeng. Dette er den største økningen av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 for perioden.

I 2021 brukte Larvik 45,1 % av totale netto driftsutgifter til Helse og omsorg, som var høyest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Arendal kommune lå lavest med 41,4%.

I perioden 2018 - 2021 var det en økning i befolkningen i Larvik kommune på totalt 698 personer. I aldersgruppen 67 år og eldre økte antall personer med 980. Den største økningen har vært i aldersintervallet fra 67 - 79 år, med en økning på 630 personer. I gruppa fra 80 - 89 år var det en økning på 195, mens det for aldersintervallet 90 år og eldre var det en nedgang på 1 person.

Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B)

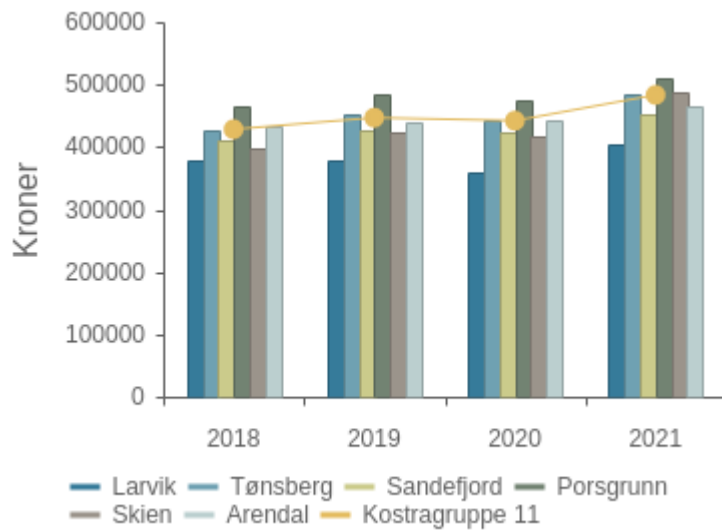

	2018	2019	2020	2021
Larvik	105 332	104 998	96 707	107 896
Tønsberg	125 617	130 242	128 912	137 475
Sandefjord	115 078	120 351	119 339	126 698
Porsgrunn	127 366	131 403	126 173	134 204
Skien	110 948	116 722	113 748	130 532
Arendal	113 704	115 089	115 498	121 729
Kostragruppe 11	121 497	125 890	124 216	134 405

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Se kommentar under: Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten(B)

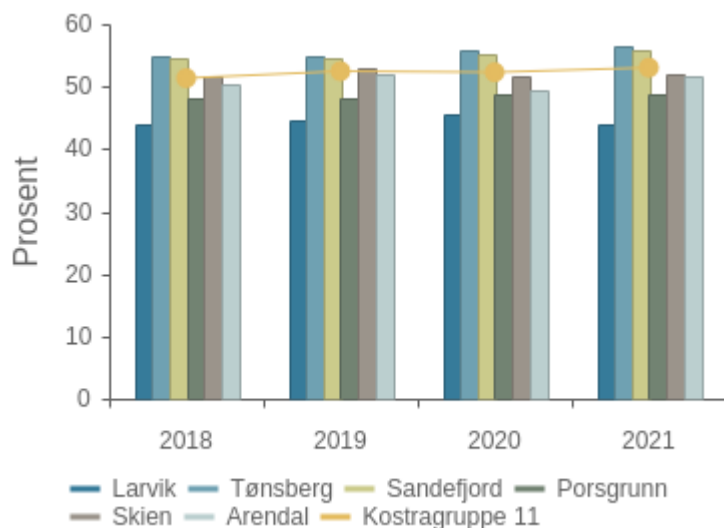
Prioritet - Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	377 085	377 610	358 191	405 150
Tønsberg	427 758	452 764	443 753	485 302
Sandefjord	409 112	426 279	422 457	453 703
Porsgrunn	463 941	485 236	475 324	509 820
Skien	397 616	422 737	417 395	487 043
Arendal	433 581	439 965	443 136	465 044
Kostragruppe 11	428 243	446 858	442 042	483 255

Se kommentar under: Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten(B)

Prioritet - Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	43,8 %	44,7 %	45,7 %	43,8 %
Tønsberg	54,8 %	54,9 %	55,7 %	56,6 %
Sandefjord	54,6 %	54,6 %	55,1 %	55,7 %
Porsgrunn	48,3 %	48,2 %	48,8 %	48,9 %
Skien	51,8 %	53,0 %	51,8 %	51,9 %
Arendal	50,4 %	51,8 %	49,5 %	51,6 %
Kostragruppe 11	51,3 %	52,5 %	52,3 %	53,0 %

Indikatoren viser tjenester til hjemmeboendes andel av kommunens utgifter til pleie og omsorg.

I indikatoren inngår driftsutgifter til generelle hjemmetjenester, tjenester til funksjonshemmede og tjenester innenfor psykisk helse og avhengighet. Utgiftene i prosent fordeler seg slik de siste årene (ekskl DNAS)

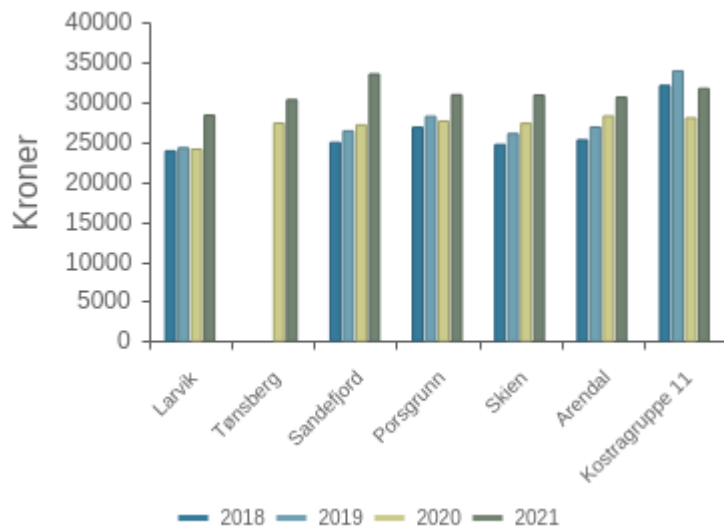
Larvik kommune har ikke hatt noe endring i Tjenester til hjemmeboende - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg, i perioden 2018-2021. I samme periode har de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har hatt en økning.

Larvik kommune ligger lavest i 2021, med en andel på 43,8 %, etterfulgt av Porsgrunn på 48,9 %. Tønsberg kommune ligger høyest med 56,6 %.

	2018	2019	2020	2021
Virksomhet hjemmetjenester	52 %	48 %	47 %	48 %
Virksomhet funksjonshemmede	28 %	32 %	30 %	26 %
Psykisk helse og avhengighet	11 %	12 %	12 %	10 %
Virksomhet sykehjem	4 %	3 %	4 %	5 %
Omsorgslønn	2 %	2 %	2 %	2 %
BPA (Brukerutstyrt personlig assistent)	2 %	2 %	2 %	2 %
Resterende	1 %	1 %	3 %	7 %

Behovet for institusjonsplasser har vært økende det siste året, og det har ikke vært mulig å nå målet om andel av netto driftsutgifter til hjemmeboende på 52%. Det registreres en utvikling med stadig flere multisyrke pasienter som har behov for svært tett oppfølging og døgkontinuerlig bistand. Det antas at koronapandemien og de tiltak som ble iverksatt i forbindelse med den, er en av hovedårsakene til denne utviklingen.

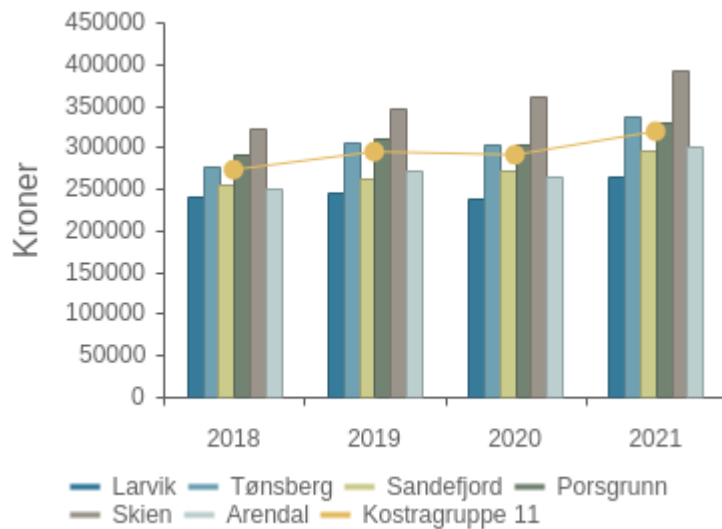
Prioritet - Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	23 839	24 232	24 060	28 313
Tønsberg			27 326	30 254
Sandefjord	24 896	26 345	27 103	33 469
Porsgrunn	26 793	28 168	27 582	30 877
Skien	24 634	26 007	27 300	30 838
Arendal	25 216	26 823	28 215	30 574
Kostragruppe 11	32 025	33 861	27 972	31 661

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)

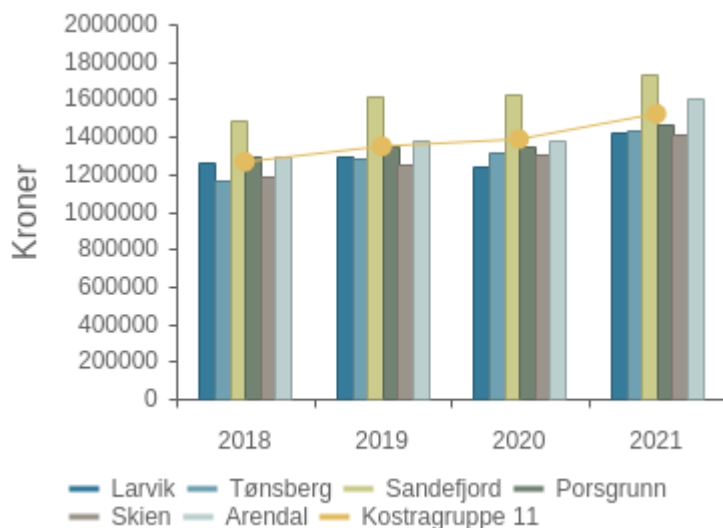

	2018	2019	2020	2021
Larvik	239 581	244 664	238 730	263 957
Tønsberg	277 821	306 280	302 691	336 166
Sandefjord	253 916	262 926	271 405	295 977
Porsgrunn	292 054	309 862	302 581	329 042
Skien	323 461	346 031	361 427	391 093
Arendal	251 038	270 819	264 522	299 646
Kostragruppe 11	272 658	294 312	290 579	318 774

Larvik kommune har hatt den laveste økningen i korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester i perioden 2018 – 2021, mens Skien kommune har hatt den største økningen.

I 2021 ligger Larvik kommune lavest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 med 263 957, etterfulgt av Sandefjord på 295 977, mens Skien kommune ligger høyest med 391 093.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)

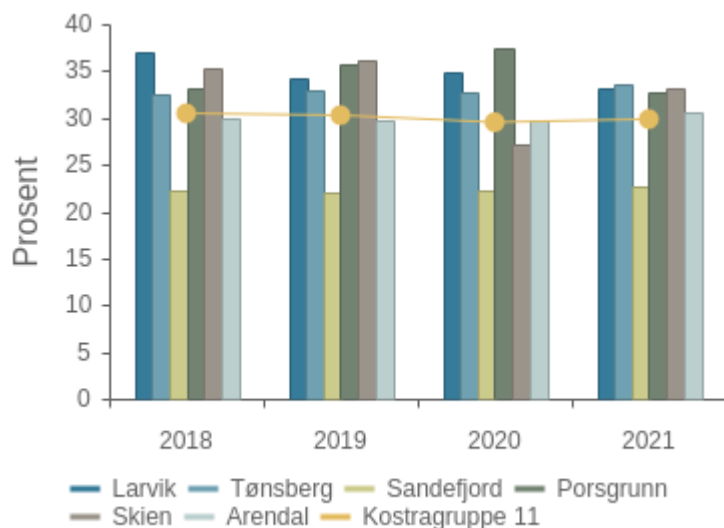

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 262 514	1 296 149	1 244 037	1 426 114
Tønsberg	1 170 777	1 286 275	1 318 427	1 430 487
Sandefjord	1 488 860	1 612 858	1 627 198	1 735 939
Porsgrunn	1 296 303	1 347 157	1 352 494	1 469 584
Skien	1 187 424	1 255 566	1 303 548	1 407 589
Arendal	1 293 404	1 378 602	1 376 480	1 609 225
Kostragruppe 11	1 264 499	1 347 618	1 385 473	1 521 281

I perioden 2018 - 2021 har Larvik kommune hatt en økning i korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass, på 163 600 kr. Dette er minst i perioden. Arendal har hatt den største økningen i perioden med 315 821 kr.

Skien kommune brukte i 2021 minst på korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass, med 1 407 589, deretter følger Larvik kommune med 1 426 114. Sandefjord brukte mest med 1 735 939 kr. Larvik kommune har i utgangspunktet en dyr struktur på våre institusjoner med flere små lokasjoner, men likevel driftes det effektivt. Larvik kommune har en noe lavere andel definerte skjermede plasser for personer med demens, som i utgangspunktet er noe dyrere å drifte.

Dekningsgrad - Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)

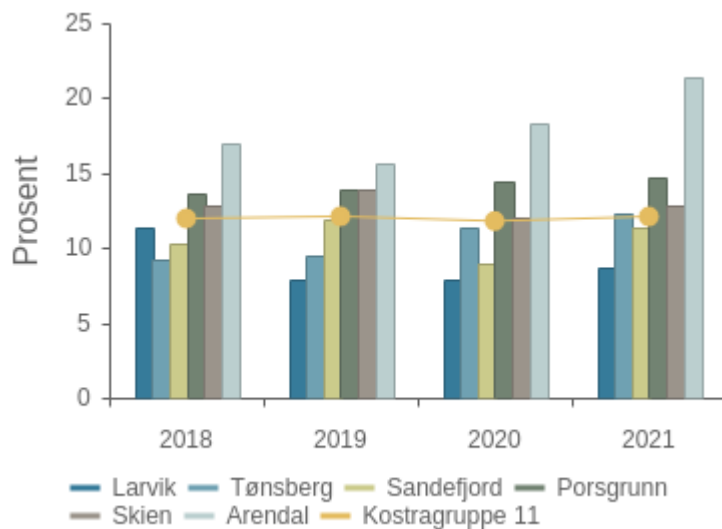
	2018	2019	2020	2021
Larvik	37,0 %	34,2 %	34,9 %	33,1 %
Tønsberg	32,4 %	32,9 %	32,8 %	33,5 %
Sandefjord	22,4 %	22,0 %	22,3 %	22,8 %
Porsgrunn	33,2 %	35,7 %	37,4 %	32,8 %
Skien	35,4 %	36,1 %	27,2 %	33,2 %
Arendal	29,8 %	29,7 %	29,7 %	30,5 %
Kostragruppe 11	30,5 %	30,3 %	29,5 %	29,9 %

Andel av alle bruker som har omfattende bistandsbehov har i perioden 2018 - 2021 falt med 3,9 prosentpoeng i Larvik kommune, noe som er den største reduksjonen i perioden.

I 2021 hadde Larvik kommune 33,1 % andel brukere med omfattende bistandsbehov. Tønsberg og Skien ligger høyere med hhv 33,5 % og 33,2 %. De resterende kommunene og Kostragruppe 11 ligger lavere enn Larvik.

Larvik kommune har hatt en nedgang de siste 4 årene. Dette kan skyldes et større fokus på opplæring av ansatte som utfører IPLOS-registreringer. Larvik har fortsatt et høyt andel brukere med omfattende bistandsbehov sammenliknet med øvrige kommuner i samme Kostra-gruppe. Dette skyldes en høyere andel eldre i Larvik kommune.

Dekningsgrad - Andel beboere på institusjon under 67 år (B)

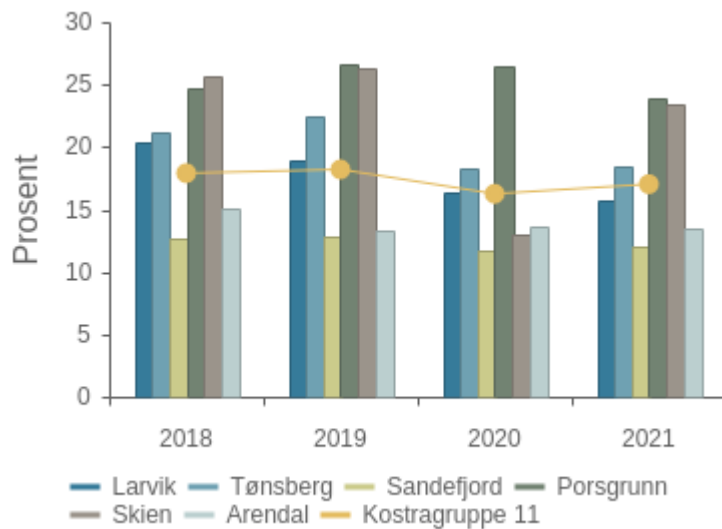

	2018	2019	2020	2021
Larvik	11,4 %	7,9 %	7,8 %	8,7 %
Tønsberg	9,3 %	9,5 %	11,4 %	12,3 %
Sandefjord	10,3 %	11,9 %	9,0 %	11,4 %
Porsgrunn	13,6 %	13,9 %	14,4 %	14,7 %
Skien	12,9 %	13,9 %	12,0 %	12,9 %
Arendal	17,0 %	15,7 %	18,4 %	21,4 %
Kostragruppe 11	12,0 %	12,1 %	11,8 %	12,1 %

Andel beboere på institusjon under 67 år har falt med 2,7 prosentpoeng i perioden 2018 - 2021, noe som er den største reduksjonen i perioden. Skien har ikke hatt noen endring i samme periode, mens de resterende kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 har hatt en økning.

I 2021 hadde Larvik kommune en andel på 8,7 % av beboere på institusjon under 67 år. Dette var lavest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Arendal lå høyest med 21,4%.

Dekningsgrad - Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistsandsbehov, 0-66 år (B)

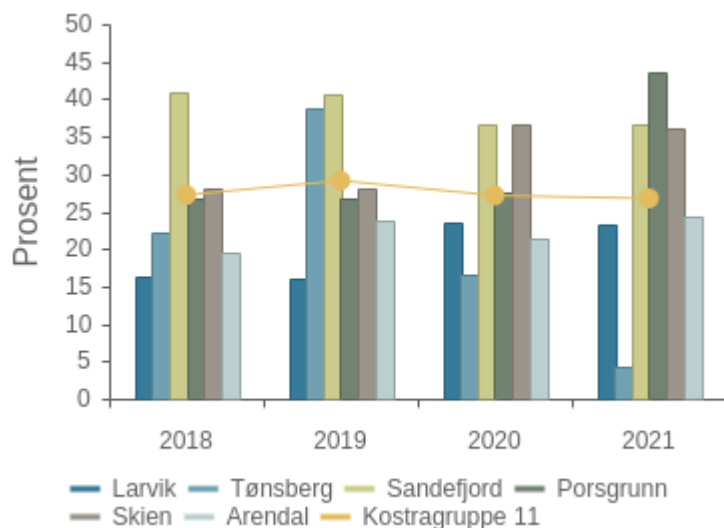

	2018	2019	2020	2021
Larvik	20,3 %	18,9 %	16,4 %	15,8 %
Tønsberg	21,2 %	22,5 %	18,3 %	18,4 %
Sandefjord	12,7 %	12,9 %	11,8 %	12,1 %
Porsgrunn	24,8 %	26,7 %	26,5 %	23,9 %
Skien	25,6 %	26,4 %	13,0 %	23,4 %
Arendal	15,0 %	13,3 %	13,7 %	13,5 %
Kostragruppe 11	17,9 %	18,2 %	16,3 %	17,0 %

Larvik kommune hadde den største nedgangen i andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistsandsbehov i aldersgruppen 0-66 år i perioden 2018-2021 av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11, med 4,5 prosentpoeng. De resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hadde alle en nedgang i samme periode.

I 2021 var andelen hjemmetjenestemottakere med omfattende bistsandsbehov i aldersgruppen 0-66 år på 15,8 %. Sandefjord lå lavest med 12,1 % mens Porsgrunn kommune hadde den høyeste andelen med 23,9%.

Dekningsgrad - Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)

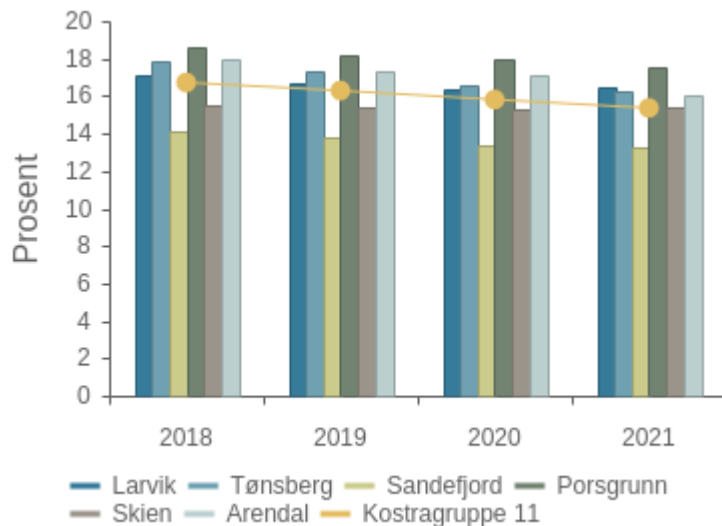

	2018	2019	2020	2021
Larvik	16,2 %	16,1 %	23,6 %	23,2 %
Tønsberg	22,2 %	38,8 %	16,6 %	4,3 %
Sandefjord	40,9 %	40,7 %	36,7 %	36,5 %
Porsgrunn	26,7 %	26,7 %	27,7 %	43,5 %
Skien	28,0 %	28,0 %	36,5 %	36,0 %
Arendal	19,5 %	23,9 %	21,5 %	24,2 %
Kostragruppe 11	27,2 %	29,1 %	27,1 %	26,7 %

I perioden 2018 - 2021 har Larvik kommune hatt en økning i andel plasser i skjermet enhet for personer med demens, fra 16,2 % til 23,2 %. Porsgrunn kommune har i samme periode hatt den største økningen med 16,8 prosentpoeng.

Tønsberg (4,3%) ligger i 2021 lavere enn Larvik, mens de resterende kommunene i utvalget og Kostragruppe 11 ligger høyere, der Porsgrunn ligger høyest med 43,5%.

Larvik kommune har nå en stabilt en andel plasser i skjermet enhet for personer med demens på ca 23%. Andelen plasser i skjermet enhet for personer med demens bør over tid økes for å ivareta denne økende brukergruppen. Prognoser beregner at andelen brukere i institusjon med demens øker kraftig de neste årene.

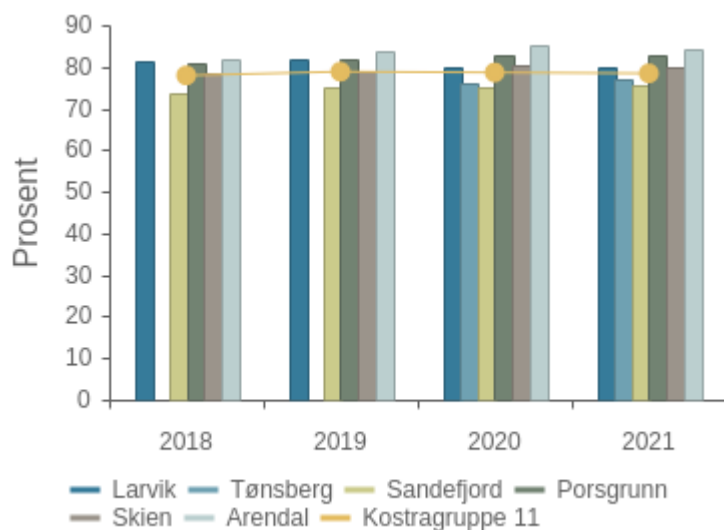
Dekningsgrad - Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	17,1 %	16,7 %	16,3 %	16,4 %
Tønsberg	17,8 %	17,3 %	16,6 %	16,3 %
Sandefjord	14,1 %	13,8 %	13,3 %	13,3 %
Porsgrunn	18,6 %	18,2 %	17,9 %	17,5 %
Skien	15,6 %	15,4 %	15,3 %	15,4 %
Arendal	18,0 %	17,3 %	17,1 %	16,1 %
Kostragruppe 11	16,7 %	16,3 %	15,8 %	15,4 %

I perioden 2018 - 2021 har Larvik kommune hatt en nedgang i plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over, fra 17,1 % til 16,4 %. Alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 hadde i samme periode en nedgang. Nedgangen i perioden skyldes for Larvik kommune en økning i antall innbyggere over 80 år.

Larvik kommune hadde i 2021 en dekning på 16,4 %. Porsgrunn ligger høyere med 17,5%, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har en lavere dekningsgrad.

Kvalitet - Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	81,5 %	81,6 %	79,9 %	79,9 %
Tønsberg			76,0 %	77,1 %
Sandefjord	73,7 %	75,3 %	75,3 %	75,6 %
Porsgrunn	80,7 %	81,8 %	82,6 %	82,9 %
Skien	78,6 %	78,8 %	80,3 %	80,1 %
Arendal	81,9 %	83,8 %	85,1 %	84,2 %
Kostragruppe 11	77,9 %	78,8 %	78,6 %	78,4 %

Felles tekst med indikatoren "Årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning"

Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)

Larvik kommune har i perioden 2018 - 2021 hatt en nedgang i andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helseutdanning(prosent) på 1,6 prosentpoeng. De resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har alle hatt en økning i samme periode.

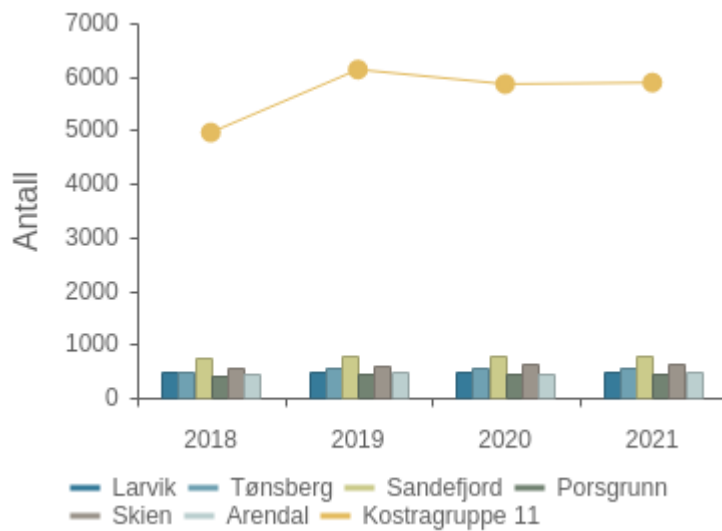
I 2021 har Larvik kommune 79,9% brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helseutdanning. Arendal, Porsgrunn og Skien ligger i 2020 høyere enn Larvik kommune, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 ligger lavere.

Årsverk i brukerrettede tjenester m/ helseutdanning fra høyskole/universitet (antall)

Kostragruppe 11 kan ikke brukes som sammenlikning her da dette er en totalsum av alle kommunene i utvalget. I 2021 hadde Larvik 493,9 årsverk. Porsgrunn (430,5) og Arendal (479,7) hadde færre årsverk, mens de resterende kommunene i utvalget hadde flere.

I perioden 2018-2021 har antall årsverk i brukerrettede tjenester m/helseutdanning fra høyskole/universitet økt fra 491,2 til 493,9 - en økning på 2,7 årsverk. De resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har alle hatt en større økning i perioden.

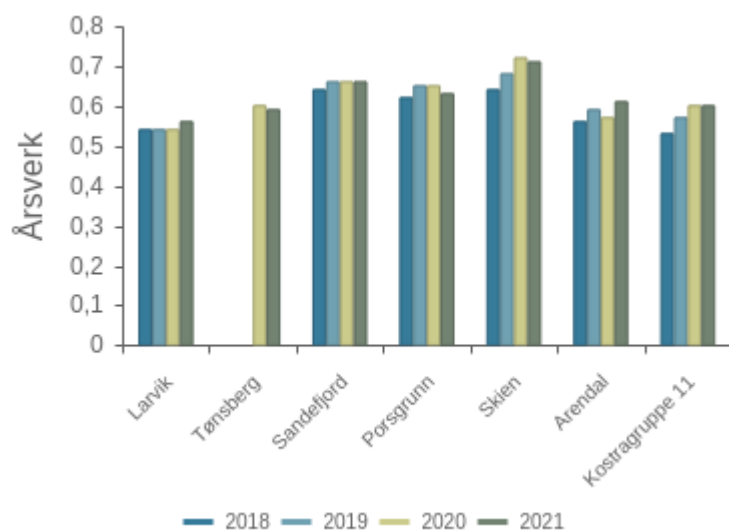
Kvalitet - Årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet (antall)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	491,2	486,4	468,4	493,9
Tønsberg	473,6	553,4	570,8	575,7
Sandefjord	738,0	787,1	798,7	793,5
Porsgrunn	411,8	437,8	452,2	430,5
Skien	553,7	609,0	643,3	647,8
Arendal	430,6	470,5	453,0	479,7
Kostragruppe 11	4 955,2	6 130,6	5 859,5	5 887,2

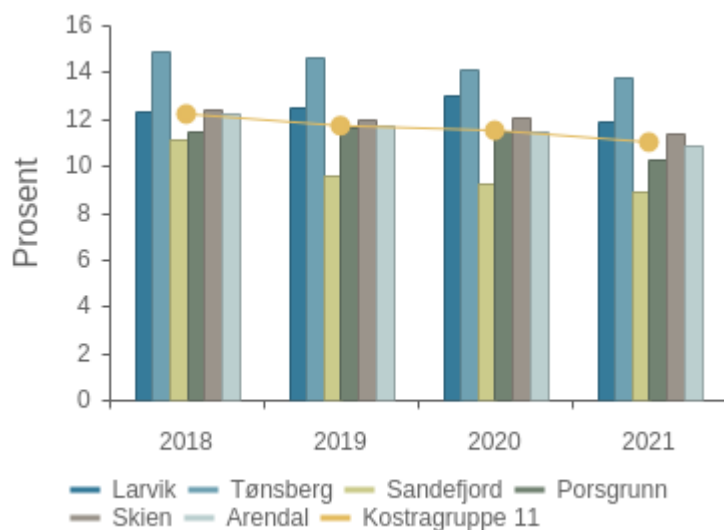
Kommenteres felles under "Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)"

Kvalitet - Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	0,54	0,54	0,54	0,56
Tønsberg			0,60	0,59
Sandefjord	0,64	0,66	0,66	0,66
Porsgrunn	0,62	0,65	0,65	0,63
Skien	0,64	0,68	0,72	0,71
Arendal	0,56	0,59	0,57	0,61
Kostragruppe 11	0,53	0,57	0,60	0,60

Økonomi - Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)

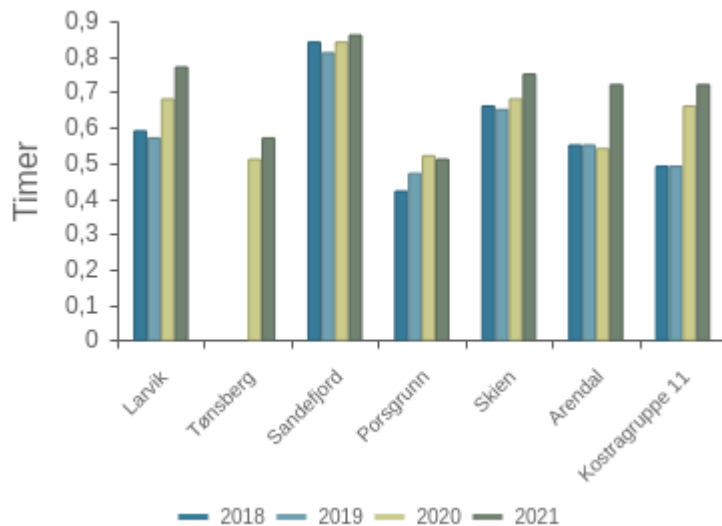
	2018	2019	2020	2021
Larvik	12,3	12,5	13,0	11,9
Tønsberg	14,9	14,6	14,1	13,8
Sandefjord	11,1	9,6	9,2	8,9
Porsgrunn	11,5	11,6	11,5	10,3
Skien	12,4	12,0	12,1	11,4
Arendal	12,2	11,7	11,5	10,9
Kostragruppe 11	12,2	11,7	11,5	11,0

Indikatoren viser hvor stor prosentandel av kostnadene i institusjon beboerne dekker ved egenandeler. Inntektene følger retningslinjer i forskrift for egenbetaling fastsatt av Stortinget. Brukerbetaling reduseres dersom bruker deler rom. Det har vært brukt flere dobbeltrom i 2021 enn tidligere.

I perioden 2018-2021 har prosentandel av kostnadene i institusjon beboerne dekker ved egenandeler blitt redusert fra 12,3 til 11,9. De resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har i samme periode hatt en større nedgang, der Sandefjord har hatt den største nedgangen med 2,2 prosentpoeng.

I 2021 ble 11,9 prosent av kostnadene i institusjon beboerne dekker ved egenandeler i Larvik kommune. Kun Tønsberg kommune hadde en høyere prosentandel med 13,8, mens de resterende sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 har en lavere andel.

Andre nøkkeltall - Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem

	2018	2019	2020	2021
Larvik	0,59	0,57	0,68	0,77
Tønsberg			0,51	0,57
Sandefjord	0,84	0,81	0,84	0,86
Porsgrunn	0,42	0,47	0,52	0,51
Skien	0,66	0,65	0,68	0,75
Arendal	0,55	0,55	0,54	0,72
Kostragruppe 11	0,49	0,49	0,66	0,72

Larvik kommune hadde i 2021 0,77 legetimer per uke per beboer i sykehjem. Sandefjord kommune hadde samme år 0,86, mens Kostragruppe 11 og de resterende sammenligningskommunene lå lavere.

I perioden 2018 - 2021 har antall legetimer pr uke pr beboer i sykehjem økt fra 0,59 til 0,77. Kostragruppe 11 hadde i samme periode en større økning (0,49 til 0,72), mens de resterende sammenligningskommunene hadde alle en lavere økning.

Kommunehelse

Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, smittesporing og testing inngår i indikatorene som gjelder Kommunehelse og Annet forebyggende helsearbeid. Føring av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dette medfører at tallene ikke er sammenlignbare.

Larvik kommune ligger høyere når det gjelder netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger enn de øvrige kommunene i utvalget. Kommunen ligger høyest av sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 i forhold til netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter. Larvik hadde en økning på kr. 2 186 pr. innbygger i netto utgifter til kommunehelse, fra 2018 til 2021. Dette er en større økning enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Økningen i Larvik fra 2019 til 2021 kan ha sammenheng med ekstra kostnader i forbindelse med pandemien, bl.a. utgifter til beredskapslager, testing, smittesporing, Legevakt B og ekstra utgifter til lege i legevakt. Økningen kan i tillegg skyldes økt innleie av vikarleger.

Det har i etterkant av regnskapsavslutningen 2021 blitt avdekket at en inntektsføring på 1,55 mill kr. som gjelder kommunehelse ble bokført på barnehagefunksjon. Kostnadsnivået for kommunehelse er derfor 1,55 mill kr for høyt.

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste (funksjon 232):

Både staten og kommunen har en satsning på helsestasjon og skolehelsetjeneste, gjennom øremerkede tilskudd og endringer i rammetilskudd til helse- og familiesenter for å styrke det helsefremmende og forebyggende tjenester for barn og unge. 2021 var en annerledes år også for Helse- og familiesentrene, hvor sykepleiere ble omdisponert til vaksinasjon for korona.

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste per innbygger både for aldersgruppen 0-20 år og 0-5 år viser at Larvik kommune ligger vesentlig lavere enn sammenligningskommunene og gjennomsnittet i Kostragruppe 11. Likevel har kommunen økt sin aktivitet og dekningsgrad ut mot barna i målgruppen. På stillingene totalt for helse- og familiesentrene (HFS) ser vi totalt en økning fra 2020 (29) til 2021 (31,8). Andel av årsverk til helsesykepleier og jordmor per 10.000 innbyggere i perioden er redusert i perioden. Bakgrunnen ligger delvis i feil på stillingskoder på ansatte i kostrafunksjon 232. Dette rettes opp i for kommende rapporteringer. Aktuelle indikatorer synliggjøres i en tabell for alle tjenester innenfor Kommunehelse, før kommentarer for utvalgte indikatorer beskrives med egen graf og tabell videre i rapporten.

Fastleger og legetjenesten i kommunen:

Larvik ligger over Sandefjord, Skien og Arendal når det gjelder årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten (kommunalt ansatte leger og fastleger). Porsgrunn, Skien og Kostragruppe 11 har en høyere dekning.

Larvik har i 2021 2% pasienter uten fastlege. Dette utgjør 979 pasienter. I 2020 hadde alle innbyggerne i kommunen fastlege. Larvik ligger høyest av alle kommunene i utvalget, samt Kostragruppe 11, når det gjelder pasienter på liste uten lege.

Det er i 2021 42 fastlegeavtaler mot 43 i 2020. I 2020 var det 1 kommunalt ansatt ALIS (lege under spesialisering i allmennmedisin) på fastlegekontor, men uten listepasienter. i 2021 var det ingen kommunalt ansatte ALIS.

Gjennomsnittlig listelengde for fastlegene i Larvik er i 2021 høyere enn Sandefjord, Porsgrunn, Arendal og Kostragruppe 11, men lavere enn de øvrige sammenligningskommunene.

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B) **)	2 272	2 559	1 670	1 719	2 102	2 179	2 067	2 313
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) **)	2 049	2 558	4 202	3 710	3 563	3 117	2 884	3 491
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) **)	8 038	10 166	16 217	14 601	14 529	12 147	12 036	13 776
Netto driftsutgifter kommunehelse i prosent av samlede netto driftsutgifter	6,9 %	8,2 %	5,0 %	4,9 %	5,0 %	4,8 %	5,1 %	5,9 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) **)	4 036	5 010	3 033	3 013	3 433	3 152	3 191	3 863
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) **)	1 312	1 893	379	424	538	257	453	721
Dekningsgrad								
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)	91,0 %	79,1 %	81,4 %	102,6 %	95,5 %	93,3 %	97,0 %	98,9 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)	90,0 %	101,5 %	92,2 %	96,6 %	86,9 %	94,4 %	98,1 %	95,9 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	95,8 %	99,6 %	99,2 %	84,8 %	106,8 %	92,9 %	101,9 %	92,6 %
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)	6,3	5,9	0,9	4,4	4,5	3,6	2,0	3,6
Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)	60,6	39,6	83,0	97,4	110,0	90,6	115,3	92,8
Reservekapasitet fastlege (B)	99,9	99,0	100,1	99,1	97,8	98,0	99,3	100,0
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	8,0	7,2	6,8	6,9	6,9	5,6	7,3	7,2
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	69,1	59,2	91,6	91,5	120,4	96,3	93,2	93,5
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	9,8	9,1	10,0	8,7	10,5	8,3	7,3	9,2
Kvalitet								
Andel pasienter på liste uten lege	0,0 %	2,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,5 %	1,3 %	1,4 %
Antall åpne fastlegelister	13	1	6	5	0	0	0	36
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	26,7	27,4	40,7	46,4	70,0	40,0	48,5	45,7
Hjemmebesøk av jordmor innen tre døgn etter hjemkomst Andel barn (prosent)	40,8	55,0	54,2	67,3	71,2	45,5	76,4	61,6

Grunnlagsdata (Nivå 3)

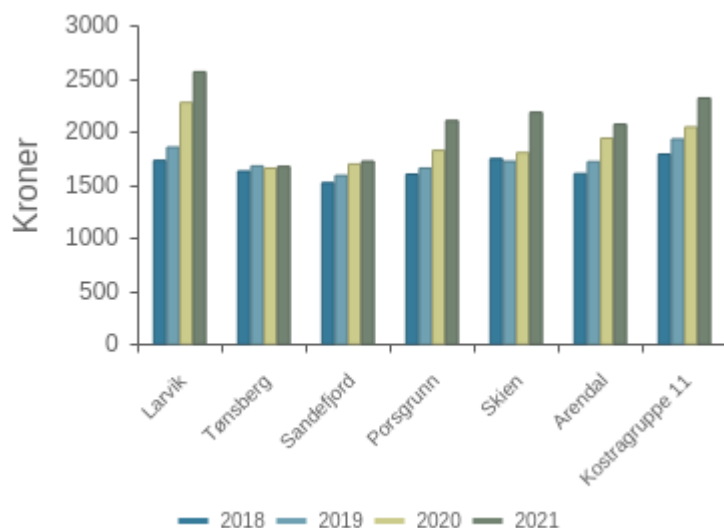
Andre sykepleiere avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	3,7	6,8	3,8	8,0	17,3	5,2	14,0	8,3
Antall 0-20 år	10 875	10 841	13 562	15 542	8 325	13 027	10 784	134 910
Antall fastlegeavtaler	43	42	52	56	39	46	42	502
Antall pasienter på fastlegeliste uten lege	0	979	0	0	0	813	588	8 221
Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)	2,5	2,5	7,4	6,2	1,0	1,6	2,1	33,1
Helsesøster Avtalte årsverk (årsverk)	19,2	16,2	32,2	36,1	24,6	32,2	24,1	319,7
Jordmor Avtalte årsverk (årsverk)	2,2	1,6	4,5	5,6	3,4	4,8	4,6	50,0
Jordmor avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-5 år (årsverk)	7,9	5,9	12,8	14,2	16,7	14,4	17,8	14,6

Andre nøkkeltall

Gjennomsnittlig listelengde (B)	1 118,2	1 135,7	1 162,5	1 114,9	1 031,6	1 156,7	1 072,7	1 114,9
---------------------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 727	1 852	2 272	2 559
Tønsberg	1 626	1 675	1 654	1 670
Sandefjord	1 517	1 586	1 693	1 719
Porsgrunn	1 597	1 655	1 822	2 102
Skien	1 744	1 719	1 800	2 179
Arendal	1 603	1 715	1 936	2 067
Kostragruppe 11	1 786	1 928	2 042	2 313

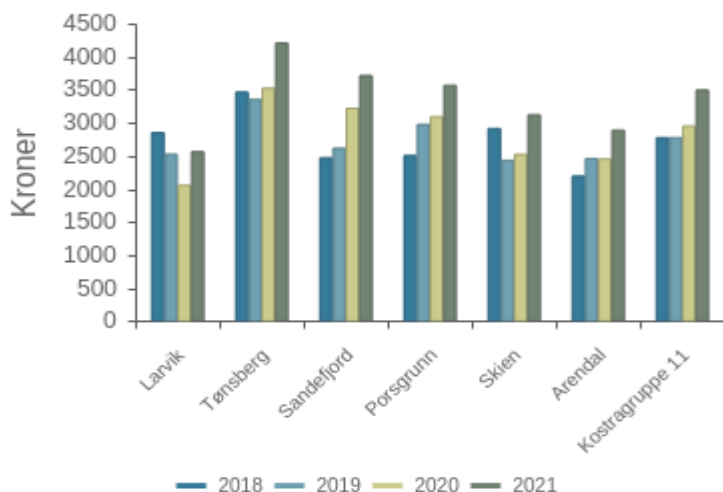
**) Graf er justert med utgiftsbehov

I indikatoren inngår basistilskudd for fastleger, legevakt, fengselshelsetjeneste, LIS-leger, kommunale legekontor, fysioterapi/ergoterapi, formidling av hjelpemidler og tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning.

Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger viser at Larvik kommune ligger høyere enn sammenlignbare kommuner og Kostragruppe 11 i 2021.

Larvik hadde fra 2019 til 2021 en økning på kr 707 pr. innbygger. Dette kan ha sammenheng med pandemien. Larvik kommune opprettet legevakt B med døgnbemanning 24/7 og hadde store merkostnader til leger i legevakt grunnet få fast ansatte leger. Fastlegene forhandlet en ny avtale om avlønning i perioden, gjelder både vakter fastlegene har på legevakt og økning i basistilskuddet som ble kompensert fra staten. Larvik kommune startet opp med ALIS (Lege under spesialisering i allmennmedisin) i 2020 i hht. statlig pålegg, som medførte økte utgifter.

Prioritet - Netto driftsutgitt til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	2 846	2 522	2 049	2 558
Tønsberg	3 460	3 348	3 519	4 202
Sandefjord	2 466	2 611	3 214	3 710
Porsgrunn	2 500	2 972	3 088	3 563
Skien	2 910	2 428	2 520	3 117
Arendal	2 188	2 455	2 448	2 884
Kostragruppe 11	2 771	2 772	2 947	3 491

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Utgiftene i kostrafunksjon 232 benyttes både til jordmor- og helsestasjonstjenester for gravide og små barn, helsestasjon for ungdom, samt skolehelsetjeneste. Indikatoren "Netto driftsutgift til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste per innbygger i aldersgruppe 0-20 år" henger derfor sammen med "Netto driftsutgift til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste per innbygger i aldersgruppe 0-5 år". Driftsutgiftene har samme utgangspunkt, og er bare fordelt på en annen aldersgruppe. Larvik kommune synliggjør aldersgruppen 0-20 år i grafen over, mens tallene for aldersgruppen 0-5 år er synliggjort i tabellen som ligger under sammendraget for dette kapittelet om "Kommunehelse".

Fordelingen av utgifter per innbygger i målgruppen vil også endre seg i takt med endring i målgruppen. Antall innbyggere fra 0-20 år er synkende fra 2018 (10.570) til 2021 (10.327). For innbyggere i alderen 0-5 år var det like mange barn i 2018 som 2019, mens den i 2020 økte, på bakgrunn av flere fødte i 2019 - noe som er det motsatte av hva prognosene har vært. Likevel synker andel små barn noe igjen i 2021 i forhold til de høye 2020-tallene.

Larvik kommune ligger vesentlig lavere enn andre sammenligningskommuner på utgifter per innbygger, og lavere enn KOSTRAgruppe 11. Utgiftene på KOSTRAfunksjon 232 var i 2020 mye lavere enn både 2019 og 2021, slik at 2020 fremstår som et annerledes år også i regnskapet for tjenesten. Larvik er i

2021 oppe igjen på samme utgiftsnivå per innbygger i målgruppen som i 2019, noe også denne indikatoren bekrefter.

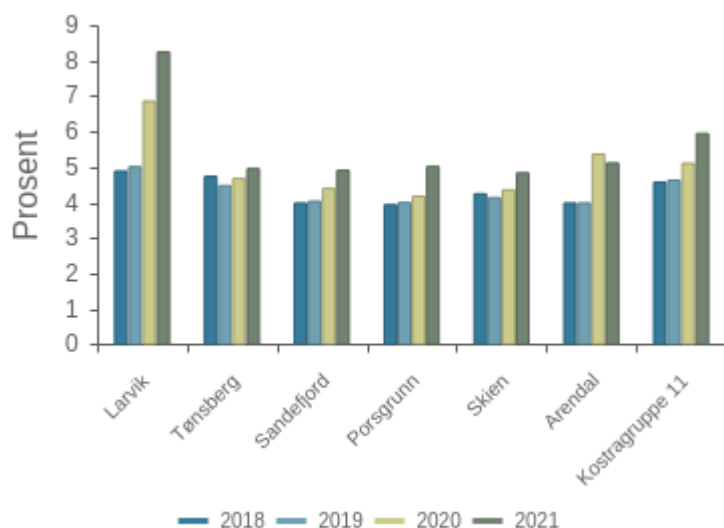
Aldersgruppen 0-20 år:

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenester pr. innbygger 0-20 år viser en økning på 509 kr sammenlignet med 2020.

Vi ser tilsvarende trend for *aldersgruppen 0-5 år:*

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenester pr. innbygger 0-5 år viser en økning på kr 2 128 sammenlignet med 2020.

Prioritet - Netto driftsutgifter kommunehelse i prosent av samlede netto driftsutgifter

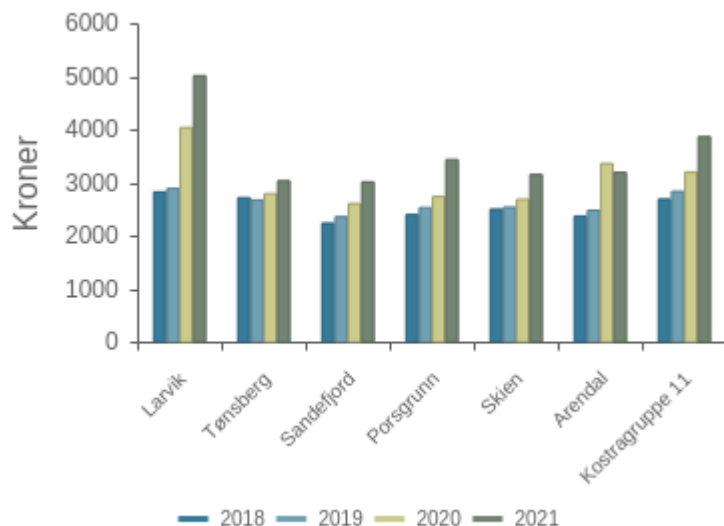
	2018	2019	2020	2021
Larvik	4,9 %	5,0 %	6,9 %	8,2 %
Tønsberg	4,7 %	4,5 %	4,7 %	5,0 %
Sandefjord	4,0 %	4,0 %	4,4 %	4,9 %
Porsgrunn	3,9 %	4,0 %	4,2 %	5,0 %
Skien	4,2 %	4,1 %	4,4 %	4,8 %
Arendal	4,0 %	4,0 %	5,4 %	5,1 %
Kostragruppe 11	4,6 %	4,6 %	5,1 %	5,9 %

I indikatoren inngår all helsestasjonstjeneste, forebyggende arbeid som miljørettet helsevern, frisklivssentraler, utgifter til diagnose, behandling og rehabilitering som inkluderer basistilskudd til fastleger, legevakt mv.

Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, vaksinasjon, smittesporing og testing inngår også. Føring av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dvs. at tallene ikke er direkte sammenlignbare.

I perioden 2018 - 2021 brukte Larvik en høyere andel netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter, enn sammenligningskommunene. Kostragruppe 11 var i 2021 nærmest Larvik, men hadde litt lavere andel. Larvik hadde den største økningen fra 2018 til 2021 med 3,3 prosentpoeng.

Økningen i Larvik fra 2019 til 2021 kan ha sammenheng med ekstra kostnader i forbindelse med pandemien, bl.a. utgifter til beredskapslager, testing, smittesporing, Legevakt B og ekstra utgifter til lege i legevakt. Økningen kan i tillegg skyldes økt innleie av vikarleger.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	2 824	2 889	4 036	5 010
Tønsberg	2 716	2 673	2 793	3 033
Sandefjord	2 238	2 358	2 607	3 013
Porsgrunn	2 398	2 530	2 738	3 433
Skien	2 501	2 538	2 687	3 152
Arendal	2 371	2 481	3 360	3 191
Kostragruppe 11	2 691	2 835	3 199	3 863

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

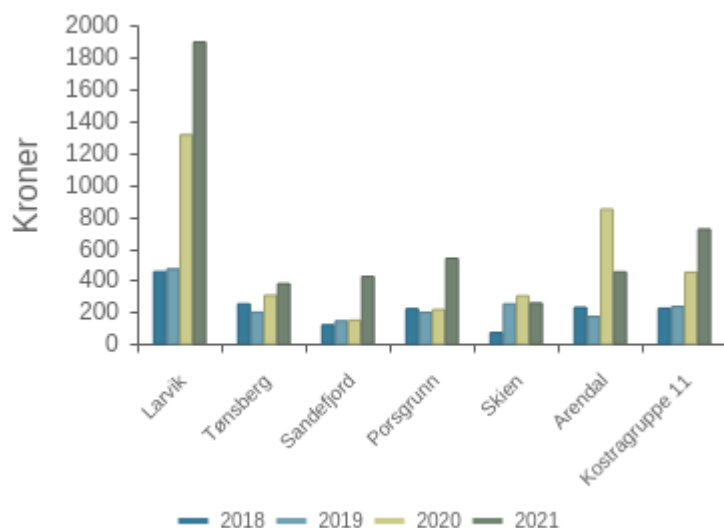
I indikatoren inngår all helsestasjonstjeneste, forebyggende arbeid som miljørettet helsevern, frisklivssentraler, utgifter til diagnose, behandling og rehabilitering som inkluderer basistilskudd til fastleger, legevakt mv.

Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, vaksinasjon, smittesporing og testing inngår også. Føring av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dvs. at tallene ikke er sammenlignbare.

Larvik kommune ligger høyest av alle sammenligningskommunene når det gjelder netto driftsutgifter pr. innbygger til kommunehelse - både i 2021 og gjennom hele perioden.

Larvik hadde en økning på 2 186 kr fra 2018 til 2021. Dette er en større økning enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Økningen i Larvik fra 2019 til 2021 kan ha sammenheng med ekstra kostnader i forbindelse med pandemien, bl.a. utgifter til beredskapslager, testing, smittesporing, Legevakt B og ekstra utgifter til lege i legevakt. Økningen kan i tillegg skyldes økt innleie av vikarleger.

Prioritet - Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	454	471	1 312	1 893
Tønsberg	253	200	307	379
Sandefjord	121	146	150	424
Porsgrunn	222	200	218	538
Skien	72	252	304	257
Arendal	231	173	847	453
Kostragruppe 11	225	236	451	721

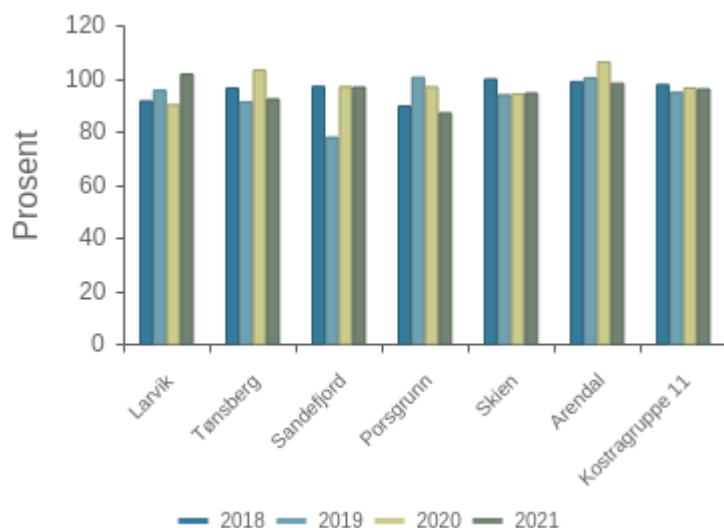
**) Graf er justert med utgiftsbehov

I indikatoren inngår annet forebyggende helsearbeid enn helsestasjon og skolehelsetjeneste, her føres bl.a. utgifter til miljørettet helsevern og frisklivssentraler, samt psykologtjenester for barn og unge.

Utgifter i forbindelse med pandemien som smittevernsutstyr, vaksinasjon, smittesporing og testing inngår også. Føring av slike utgifter er sjekket ut med noen av sammenligningskommunene - som har ført dette på tjenestefunksjon, dvs. at tallene ikke er direkte sammenliknbare.

I forhold til sammenliknbare kommuner og Kostragruppe 11 skiller Larvik seg ut og ligger vesentlig over i driftsutgifter pr. innbygger til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger - både i 2021 og i hele måleperioden. Larvik hadde den største økningen av alle sammenliknbare kommuner og Kostragruppe 11 fra 2018 til 2021 med kr 1 439. Utgifter til forebyggende arbeid bør sees i sammenheng med utgifter til barnevern (KOSTRA funksjon 244, 251, 252). Gode forebyggende tiltak i kommunen kan være et bidrag til at barneverntjenesten i Larvik har en lavere andel av sine kostnader til barn som *ikke* er plassert. Utfyllende detaljer om Barnevern finnes i eget kapittel i analysen.

Dekningsgrad - Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	91,4 %	95,4 %	90,0 %	101,5 %
Tønsberg	96,3 %	91,1 %	103,0 %	92,2 %
Sandefjord	96,9 %	77,8 %	96,8 %	96,6 %
Porsgrunn	89,5 %	100,3 %	96,7 %	86,9 %
Skien	99,7 %	93,7 %	94,1 %	94,4 %
Arendal	98,6 %	100,1 %	106,1 %	98,1 %
Kostragruppe 11	97,5 %	94,6 %	96,3 %	95,9 %

Dekningsgrad fra helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Dekningsgraden for helsestasjon- og skolehelsetjenesten finner vi under flere indikatorer i tabellen på førsteside for kapittelet "Kommunehelse". Denne teksten gjelder for "Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)", "Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)", "Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)" og "Hjemmebesøk av jordmor innen tre døgn etter hjemkomst Andel barn (prosent)".

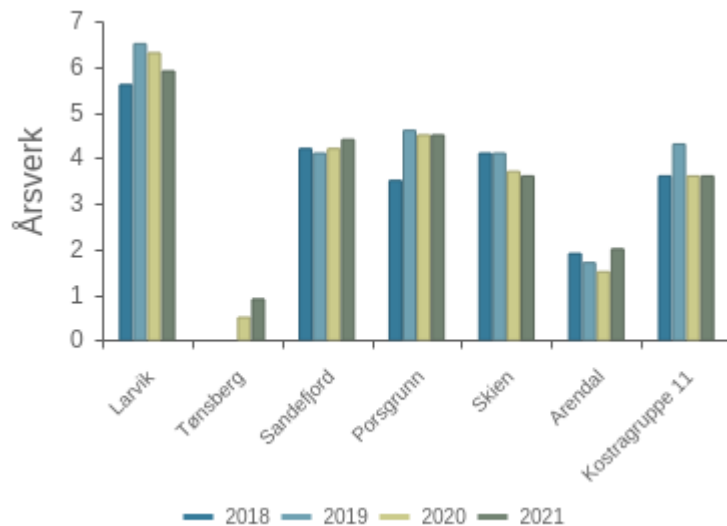
Andelen av barn med hjemmebesøk av jordmor innen tre dager etter hjemkomst har økt i Larvik siden 2020. Larvik ligger høyere enn Tønsberg og Skien, men har fortsatt bare 55% hjemmebesøk innen tre døgn. Tre døgn er i henhold nasjonale faglige retningslinjer for barselomsorgen.

Andelen barn med fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder og 4 års alder ligger rundt 100% i Larvik, med henholdsvis 101,5 % og 99,6%. Nasjonale retningslinjer for helseundersøkelser er 100%. Begge indikatorene har en økning fra 2020, fra henholdsvis 90% og 95,8%.

Andelen barn som har fullført helseundersøkelsen innen utgangen av 1.skoletrinn ligger noe lavere enn

sammenligningskommunene, og lavere enn Larvik i 2020. Dette henger sammen med lavere helsesykepleierressurser enn kommunegruppe 11. Med redusert ressurs er behovet for å prioritere sterkere. I Larvik prioriterer vi å ha mest ressurser knyttet til helsestasjon og ungdomstrinnet.

Dekningsgrad - Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)

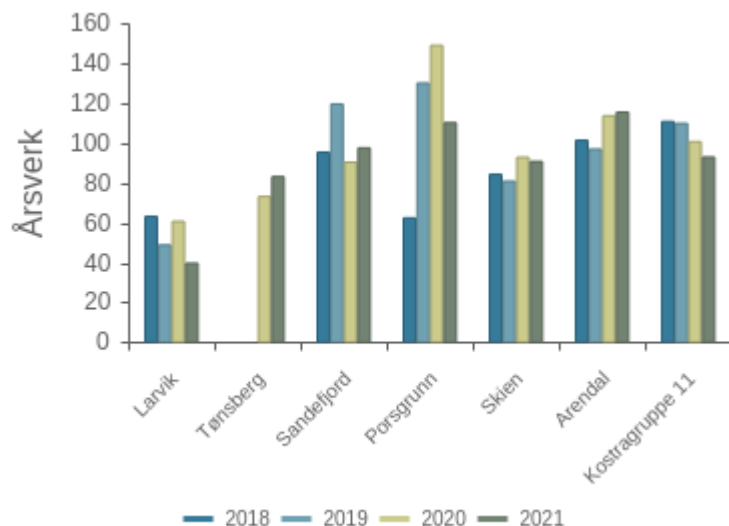

	2018	2019	2020	2021
Larvik	5,6	6,5	6,3	5,9
Tønsberg			0,5	0,9
Sandefjord	4,2	4,1	4,2	4,4
Porsgrunn	3,5	4,6	4,5	4,5
Skien	4,1	4,1	3,7	3,6
Arendal	1,9	1,7	1,5	2,0
Kostragruppe 11	3,6	4,3	3,6	3,6

I denne indikatoren inngår ergoterapeuter ansatt i kommunehelsetjenesten og pleie og omsorgstjenesten.

Larvik kommune ligger høyest av alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11 og har gjort det hele perioden. Kostratallene bør sees i sammenheng med befolkningssammensetningen. Det kan være ulikheter mellom kommunene om hvilke arbeidsoppgaver som ivaretas av ergoterapeuter.

Dekningsgrad - Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	63,0	48,7	60,6	39,6
Tønsberg			73,0	83,0
Sandefjord	95,2	119,4	90,2	97,4
Porsgrunn	62,3	129,9	148,8	110,0
Skien	84,1	80,7	92,7	90,6
Arendal	101,2	96,8	113,5	115,3
Kostragruppe 11	110,6	109,7	100,5	92,8

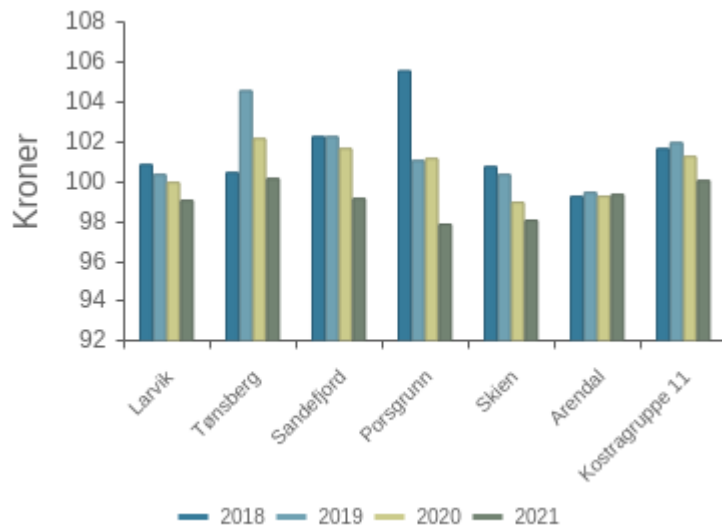
Stillinger på funksjon 232 (helsestasjons- og skolehelsetjeneste).

Stillingene på KOSTRA funksjon 232 består av jordmor, helsesykepleier (tidl. helsesøster) og andre sykepleiere, samt leger og fysioterapeut knyttet til helse- og familiesentrene (HFS). Antall årsverk finnes i tabellen på forsiden for Ståstedsanalysens kapittel "Kommunehelse", og omfatter "Andre sykepleiere Avtalte årsverk (årsverk)", "Helsesøster Avtalte årsverk (årsverk)", "Jordmor Avtalte årsverk (årsverk)", "Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)" og "Leger Avtalte årsverk (årsverk)".

Denne indikatoren viser årsverk av jordmødre per 10 000 fødte. Larvik ligger vesentlig lavere enn Kostragruppe 11 og sammenligningskommunene. *For 2021 er antall jordmødre i kommunen registrert med feil antall (SSB: 1,6, faktisk antall 3,6). Jf.samtale med SSB vil grunnlagsdata bli korrigert i 2022 på bakgrunn av AA-melding.*

Grafen viser en nedgang i antall jordmødre, mens antall årsverk har faktisk økt (jf. feil i grunnlagsdata). Økning i antall jordmødre fortsetter dermed i 2021. Antall 0-åringer per 01.01.22 er høyere enn i 2021, og dermed har også antall nyfødte i Larvik økt i perioden (+46 fra 1.1.21).

Dekningsgrad - Reservekapasitet fastlege (B)

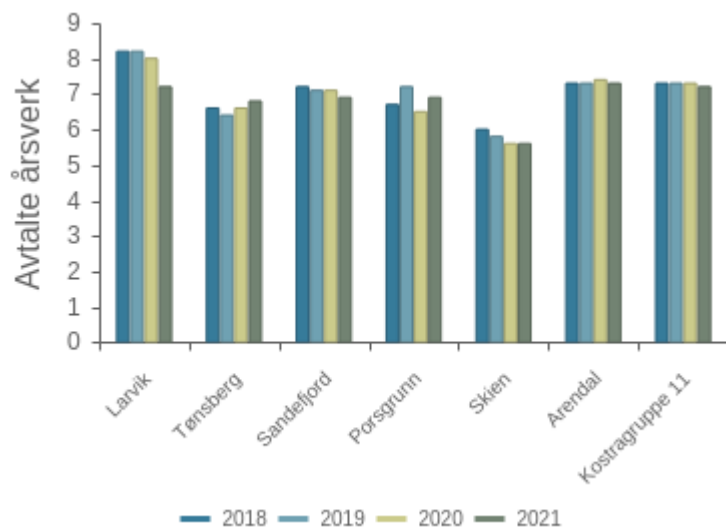

	2018	2019	2020	2021
Larvik	100,8	100,3	99,9	99,0
Tønsberg	100,4	104,5	102,1	100,1
Sandefjord	102,2	102,2	101,6	99,1
Porsgrunn	105,5	101,0	101,1	97,8
Skien	100,7	100,3	98,9	98,0
Arendal	99,2	99,4	99,2	99,3
Kostragruppe 11	101,6	101,9	101,2	100,0

Indikatoren angir kapasiteten (listetaket) i forhold til antall pasienter på listene i prosent.

Tallene indikerer at det ikke er reservekapasitet hos fastlegene i Larvik i 2021. Tønsberg og Kostragruppe 11 har noe reservekapasitet av sammenligningskommunene i 2020. Larvik hadde i 2018 noe reservekapasitet, men det har vært synkende gjennom hele perioden. Reduksjonen kan ha sammenheng med ønske om reduserte listelengder fra fastlegene.

Dekningsgrad - Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)

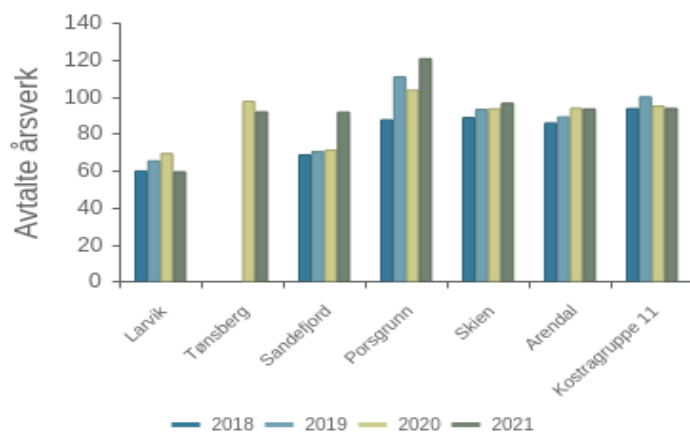

	2018	2019	2020	2021
Larvik	8,2	8,2	8,0	7,2
Tønsberg	6,6	6,4	6,6	6,8
Sandefjord	7,2	7,1	7,1	6,9
Porsgrunn	6,7	7,2	6,5	6,9
Skien	6,0	5,8	5,6	5,6
Arendal	7,3	7,3	7,4	7,3
Kostragruppe 11	7,3	7,3	7,3	7,2

Indikatoren viser dekning av fysioterapeuter til funksjon 241 "diagnose, behandling, rehabilitering" målt i antall beregnede årsverk pr. 10 000 innbyggere.

Larvik har hatt en reduksjon i antall fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere med 1 i perioden 2018 - 2021, men ligger fortsatt høyere enn sammenligningskommunene. Kostragruppe 11 har samme antall, mens Arendal har en litt høyere andel.

Dekningsgrad - Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232

	2018	2019	2020	2021
Larvik	59,7	65,1	69,1	59,2
Tønsberg			97,3	91,6
Sandefjord	68,4	70,1	70,9	91,5
Porsgrunn	87,3	110,6	103,3	120,4
Skien	88,5	92,9	93,3	96,3
Arendal	85,6	88,9	93,6	93,2
Kostragruppe 11	93,4	99,7	94,8	93,5

Stillinger på funksjon 232 (helsestasjons- og skolehelsetjeneste).

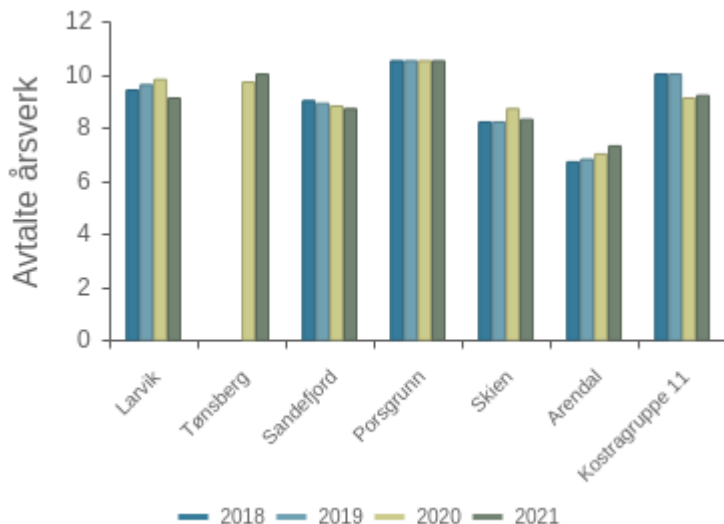
Stillingene på KOSTRA funksjon 232 består av jordmor, helsesykepleier (tidl.helsesøster) og andre sykepleiere, samt leger og fysioterapeut knyttet til helse- og familiesentrene (HFS). Antall årsverk finnes i tabellen på forsiden for Ståstedsanalysens kapittel "Kommunehelse", og omfatter "Andre sykepleiere Avtalte årsverk (årsverk)", "Helsesøster Avtalte årsverk (årsverk)", "Jordmor Avtalte årsverk (årsverk)", "Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)" og "Leger Avtalte årsverk (årsverk)".

Denne indikatoren viser årsverk av helsesykepleiere per 10 000 innbyggere 0-5 år. Larvik ligger vesentlig lavere enn Kostragruppe 11 og sammenligningskommunene. Til tross for reduserte utgifter per innbygger, har Larvik økt antall helsesykepleiere i perioden, og således oppfylt intensjonen med styrkingen. Antall stillinger per 10 000 innbyggere har bakgrunn i redusert antall innbyggere i aldersgruppen, kombinert med økning i stillinger.

Regjeringen gav kommunene økning i frie inntekter fra 2015 for å styrke helsestasjoner og skolehelsetjenesten. Larvik kommune plasserte disse midlene til helsestasjon- og skolehelsetjenesten i strategidokument 2015-2018 (+3,11 mill kr) og 2016-2019 (ytterligere 1,7 mill kr). Utover dette har Helsedirektoratet tildelt tiltaksmidler for ytterligere styrking av helsestasjon (prosjekt 08407), som for Larvik i 2021 utgjorde kr. 2,6 mill (mot 3,6 i 2020). Styrking av helsestasjon brukes til å øke antall helsesykepleiere og jordmødre. Prosjektets målgruppe er gravide og deres partnere, barselfamilier og barn og unge og deres familier. Det er et tverrfaglig samarbeid mellom helsestasjon- og

skolehelsetjenesten og barnehager, skoler og andre relevante aktører. Larvik har flere som er i utdanning for å bli helsesykepleiere samtidig som vi har økt antall faste stillinger for helsesykepleierne. Helse- og familiesentrenes budsjetttrammer benyttes på årsverk til helsesykepleiere i tillegg til at vi bruker ulike prosjektmidler på å øke helsesykepleier årsverk.

Dekningsgrad - Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241

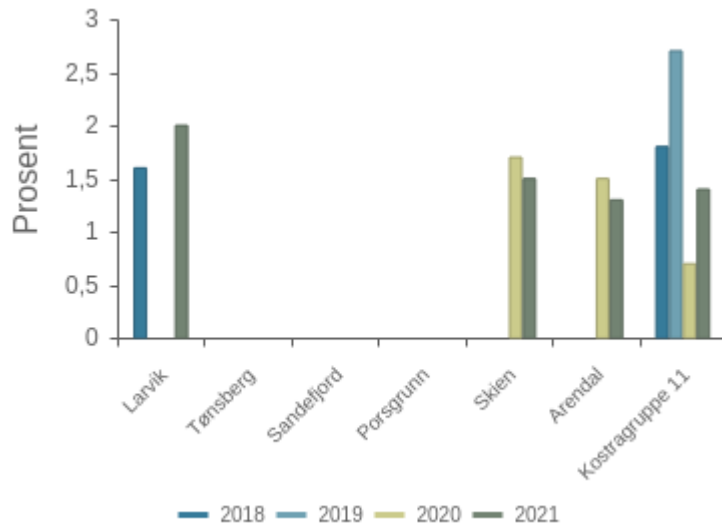

	2018	2019	2020	2021
Larvik	9,4	9,6	9,8	9,1
Tønsberg			9,7	10,0
Sandefjord	9,0	8,9	8,8	8,7
Porsgrunn	10,5	10,5	10,5	10,5
Skien	8,2	8,2	8,7	8,3
Arendal	6,7	6,8	7,0	7,3
Kostragruppe 11	10,0	10,0	9,1	9,2

Indikatoren viser legedekning, både kommunalt og privatpraktiserende (fastleger), målt i beregnede årsverk pr. 10 000 innbyggere.

Larvik ligger i 2021 over Sandefjord, Skien og Arendal når det gjelder årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten. Porsgrunn, Tønsberg og Kostragruppe 11 har høyere dekning enn Larvik.

Kvalitet - Andel pasienter på liste uten lege

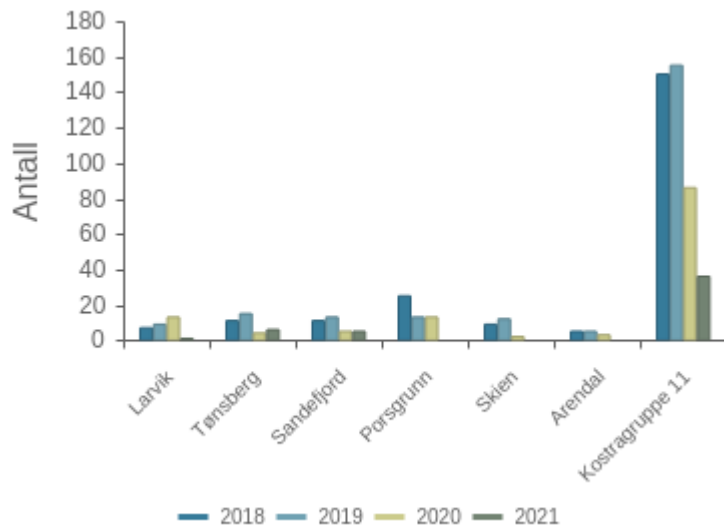

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1,6 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %
Tønsberg			0,0 %	0,0 %
Sandefjord	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Porsgrunn	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Skien	0,0 %	0,0 %	1,7 %	1,5 %
Arendal	0,0 %	0,0 %	1,5 %	1,3 %
Kostragruppe 11	1,8 %	2,7 %	0,7 %	1,4 %

Indikatoren angir gjennomsnittlig andel pasienter på fastlegeliste uten lege i forhold til antall pasienter på fastlegeliste totalt.

Larvik ligger høyest av alle kommunene i utvalget, samt Kostragruppe 11, når det gjelder pasienter på liste uten lege. Larvik har fra 2020 til 2021 gått fra å ha tilbud om fastlege til alle innbyggere, til å ha 2% i 2021 som utgjør 979 pasienter uten fastlege.

Kvalitet - Antall åpne fastlegelister

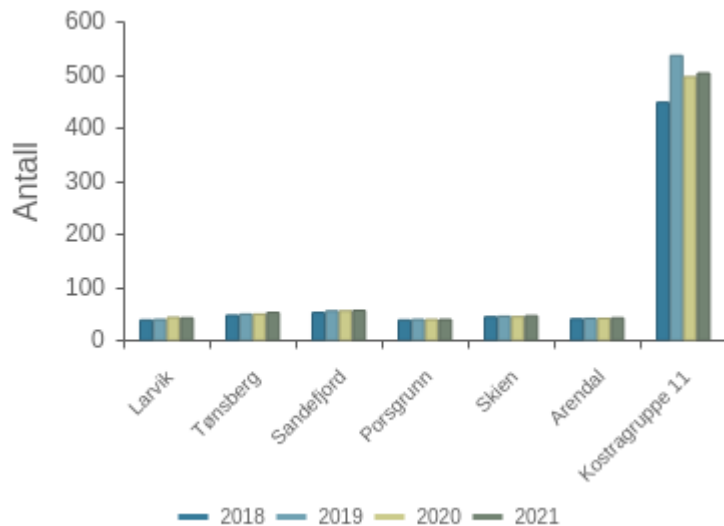

	2018	2019	2020	2021
Larvik	7	9	13	1
Tønsberg	11	15	4	6
Sandefjord	11	13	5	5
Porsgrunn	25	13	13	0
Skien	9	12	2	0
Arendal	5	5	3	0
Kostragruppe 11	150	155	86	36

Porsgrunn, Skien og Arendal har i 2021 0 åpne lister, mens Larvik har 1 fastlege som har ledig kapasitet på sin liste. Flere fastleger har redusert listestørrelse, dette stenger listen.

Tall for Kostragruppe 11 er det vanskelig å sammenligne med, da det er faktisk antall fastlegelister som rapporteres.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall fastlegeavtaler

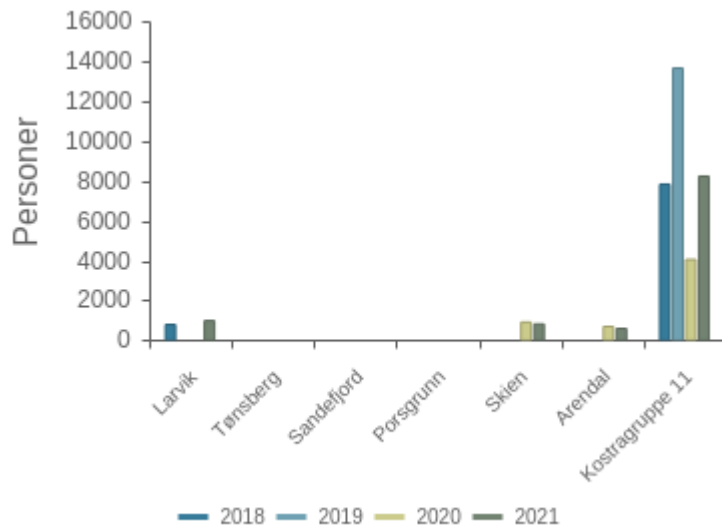

	2018	2019	2020	2021
Larvik	38	39	43	42
Tønsberg	47	49	49	52
Sandefjord	52	55	55	56
Porsgrunn	38	39	39	39
Skien	44	45	44	46
Arendal	40	41	41	42
Kostragruppe 11	447	535	495	502

Det var en reduksjon i antall fastlegeavtaler fra 43 i 2020 til 42 i 2021.

Av de 43 fastlegeavtalene i 2020 var det 1 kommunalt ansatt ALIS (lege under spesialisering i allmennmedisin) på fastlegekontor, men uten listepasienter. Det var ingen kommunalt ansatte ALIS på fastlegekontor i 2021.

Grunnlagsdata (Nivå 3) - Antall pasienter på fastlegeliste uten lege

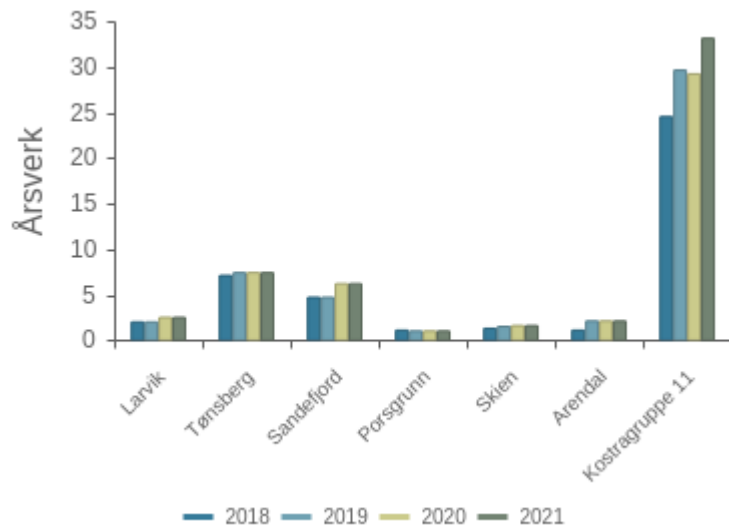

	2018	2019	2020	2021
Larvik	788	0	0	979
Tønsberg	0	0	0	0
Sandefjord	0	0	0	0
Porsgrunn	0	0	0	0
Skien	0	0	909	813
Arendal	0	0	688	588
Kostragruppe 11	7 821	13 636	4 048	8 221

Larvik har fra 2020 til 2021 gått fra å ha tilbud om fastlege til alle innbyggere, til å ha 979 innbyggere uten fastlege.

Larvik har flest innbyggere av sammenligningskommunene uten fastlege. I Tønsberg, Sandefjord og Porsgrunn har alle innbyggerne fastlege i 2021. Tall for Kostragruppe 11 kan ikke brukes til sammenlikning, da det viser summen for alle kommunene.

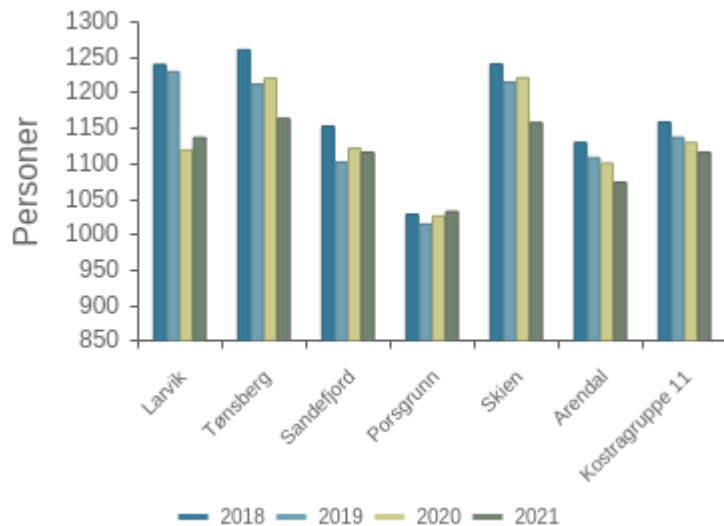
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Fysioterapeuter Avtalte årsverk (årsverk)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	2,0	2,0	2,5	2,5
Tønsberg	7,1	7,4	7,4	7,4
Sandefjord	4,7	4,7	6,2	6,2
Porsgrunn	1,1	1,0	1,0	1,0
Skien	1,3	1,5	1,6	1,6
Arendal	1,1	2,1	2,1	2,1
Kostragruppe 11	24,5	29,6	29,2	33,1

Indikatoren viser avtalte årsverk fysioterapeuter i Helsestasjon- og skolehelsetjeneste.

Indikatoren viser at Larvik kommune har flere avtalte årsverk med fysioterapeut enn Porsgrunn, Skien og Arendal, men færre enn Tønsberg og Sandefjord. Tall for Kostragruppe 11 kan ikke sammenliknes da det viser summen av flere kommuner.

Andre nøkkeltall - Gjennomsnittlig listelengde (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 238,4	1 228,5	1 118,2	1 135,7
Tønsberg	1 259,4	1 210,8	1 219,4	1 162,5
Sandefjord	1 151,6	1 101,2	1 120,7	1 114,9
Porsgrunn	1 027,5	1 013,8	1 025,2	1 031,6
Skien	1 239,4	1 213,6	1 220,0	1 156,7
Arendal	1 128,6	1 107,4	1 099,7	1 072,7
Kostragruppe 11	1 157,5	1 135,9	1 128,5	1 114,9

Det var en reduksjon i gjennomsnittlig listelengde med 103 i Larvik kommune fra 2018 til 2021.

Gjennomsnittlig listelengde er i 2021 høyere enn Sandefjord, Porsgrunn, Arendal og Kostragruppe 11, men lavere enn de øvrige sammenligningskommunene.

Reduksjonen i gjennomsnittlig listelengde i 2020 kan ha noe sammenheng med opprettelse av ALIS (lege under spesialisering i allmennmedisin) i samarbeid med fastlegekontorer, men uten pasientliste.

Sosiale tjenester

Analyseområdet for sosiale tjenester omfatter råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (drift av NAV-kontoret), tilbud til personer med rusproblemer og utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Tjenestene leveres både av NAV Larvik og virksomhet for psykisk helse og avhengighet.

I en vurdering av tjenesteområdet, må resultatene sees i sammenheng med utgifter til kvalifiseringsprogrammet og introduksjonsprogrammet. NAV-kontoret leverer tjenester i et partnerskap med staten.

Hovedfunn for rapporteringsåret 2021 er at Larvik kommune har endringer på flere områder innenfor sosiale tjenester. Det er nedgang i tallene for sosialtjenesten som helhet, men økning når det gjelder indikatorene som synliggjør hva som brukes til råd, veiledning og økonomisk sosialhjelp. Indikatorene synliggjør blant annet utgifter per bruker, per innbygger og viser andelen av innbyggerne som mottar tjenester. Tallene gir en indikasjon på kommunens prioriteringer på områdene. Samtidig har de siste årenes omstilling, spesielt på feltet som handler om bosetting av flyktninger, vært med på å påvirke flere av sosialtjenestens indikatorer. I tillegg har koronapandemien også i 2021 vært med på å prege resultatene på flere områder. Ulike regelverksendringer på statlige side som følge av pandemien, med blant annet forlengelser av ytelser, kan ha ført til endringer i kostra-tallene. Forbedringen i arbeidsmarkedet gikk raskere i 2021, enn forventet. Nå er det mangel på arbeidskraft innenfor flere yrker. I 2021 økte kommunen budsjettet til økonomisk sosialhjelp (Strat.dok.2021-2024) og budsjettet samsvarer nå med forventet forbruk. Disse elementene kan påvirke kostra-tallene. Vi antar at flere av indikatorene nå har stabilisert seg etter omstillingen i 2019 og de prioriteringene som ble gjort da.

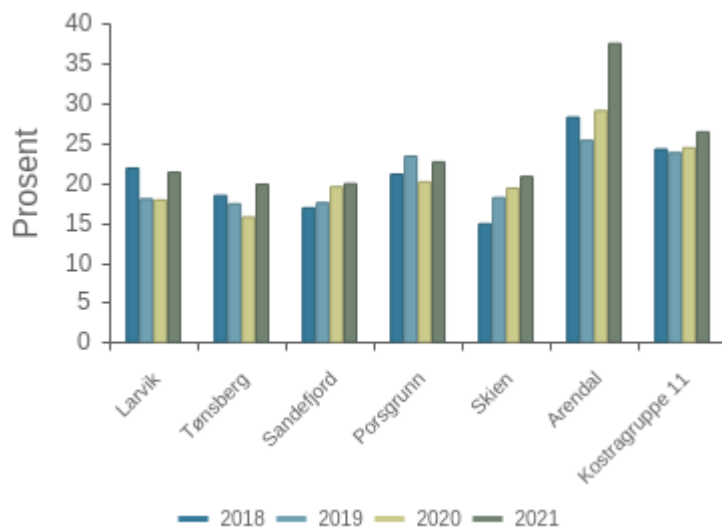
	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Andel netto driftsutg. til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)	17,8 %	21,3 %	19,8 %	19,9 %	22,6 %	20,8 %	37,4 %	26,4 %
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B)	47,2 %	48,8 %	38,7 %	42,1 %	36,6 %	43,9 %	31,0 %	39,8 %
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) **)	1 499	1 520	1 364	1 394	1 133	1 385	1 038	1 303
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) **)	957	1 125	1 142	1 098	1 159	1 093	2 098	1 431
Netto driftsutgifter til sosial tjen. i % av samlede netto driftsutgifter (B)	5,6 %	5,1 %	6,5 %	6,3 %	5,2 %	6,5 %	6,2 %	5,5 %
Dekningsgrad								
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	49,0 %	45,1 %	45,7 %	37,5 %	47,7 %	62,7 %	27,6 %	41,3 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	6,7 %	7,2 %	6,5 %	6,6 %	7,2 %	7,6 %	7,8 %	6,0 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	70 865 786	70 080 853	88 593 897	106 252 897	47 494 310	101 325 451	54 146 384	794 776 736
Sosialhjelpsmottakere	1 264	1 254	1 476	1 816	964	1 646	1 415	14 099
Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (ant)	242	254	301	339	218	335	278	2 731
Sosialhjelpsmottakere som forsørger barn under 18 år (antall)	285	272	336	394	210	472	257	3 379

Andre nøkkeltall

Netto driftsutgifter (275)	24 698	13 896	26 154	20 107	14 518	25 210	23 631	215 450
Introduksjonsordningen								
Netto driftsutgifter (276)	18 641	16 362	17 294	13 023	10 725	17 123	8 640	157 251
Kvalifiseringsordningen								

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

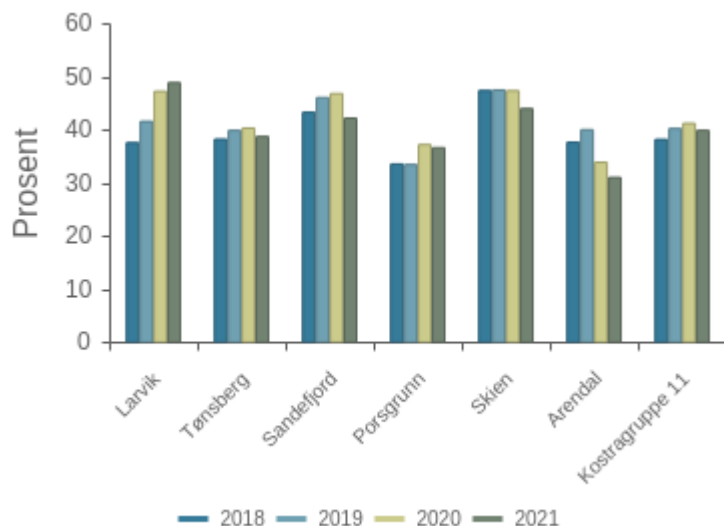
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	21,8 %	18,0 %	17,8 %	21,3 %
Tønsberg	18,4 %	17,3 %	15,7 %	19,8 %
Sandefjord	16,8 %	17,5 %	19,5 %	19,9 %
Porsgrunn	21,1 %	23,3 %	20,1 %	22,6 %
Skien	14,8 %	18,1 %	19,3 %	20,8 %
Arendal	28,2 %	25,3 %	29,0 %	37,4 %
Kostragruppe 11	24,2 %	23,7 %	24,4 %	26,4 %

Indikatoren viser netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter for hele sosialtjenesten.

Kommunen ligger nå på samme nivå som i 2018. Etter omstillingen i 2019, er det kommet på plass flere ressurser igjen, som gjør at andelen øker. Andelen har gått ned fram til 2020, for så å øke i 2021. Kommunen ligger nå på nivå med flere av de andre kommunene i utvalget med 21,3%, bortsett fra Arendal som har 37,4%. Det vil si at det nå brukes en høyere andel på råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid enn i 2020.

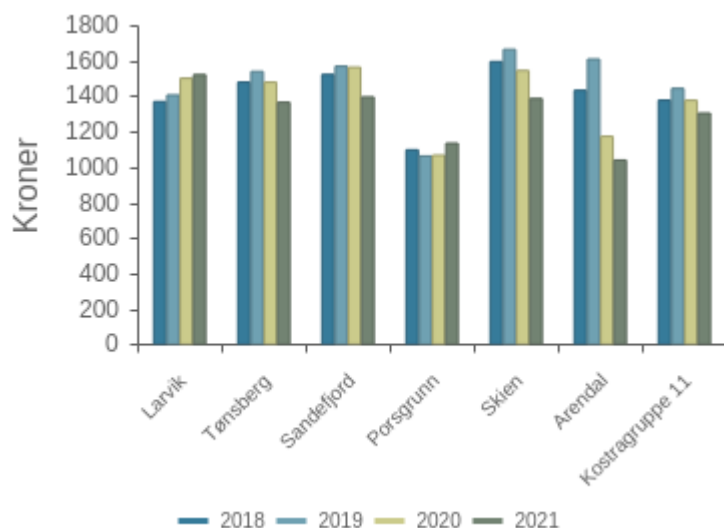
Prioritet - Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	37,5 %	41,5 %	47,2 %	48,8 %
Tønsberg	38,2 %	39,8 %	40,3 %	38,7 %
Sandefjord	43,2 %	46,0 %	46,7 %	42,1 %
Porsgrunn	33,5 %	33,4 %	37,1 %	36,6 %
Skien	47,3 %	47,4 %	47,3 %	43,9 %
Arendal	37,6 %	39,9 %	33,8 %	31,0 %
Kostragruppe 11	38,1 %	40,2 %	41,2 %	39,8 %

Dette bildet viser kommunens netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp, i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter for sosialtjenesten.

Larvik ligger her en del høyere enn de andre kommunene i utvalget. Andelen har økt mer fra 2019 til 2020 enn de foregående årene, og har videre økt i 2021. Andelen i 2020 var på 47,2 %, mens den i 2021 var på 48,8 %, det tilsvarer en økning på 1,6%. Omtrent halvparten av driftsutgiftene gjelder utbetaling av stønad. Det kan være grunnlag for å anta at dersom man hadde brukt mer ressurser til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, kunne utgifter til økonomiske sosialhjelp vært lavere.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)

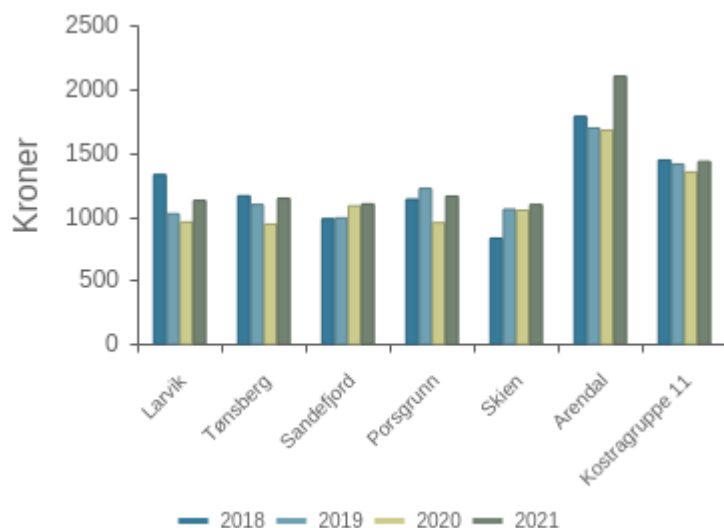
	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 368	1 405	1 499	1 520
Tønsberg	1 477	1 538	1 477	1 364
Sandefjord	1 521	1 567	1 562	1 394
Porsgrunn	1 096	1 061	1 066	1 133
Skien	1 593	1 662	1 543	1 385
Arendal	1 431	1 607	1 172	1 038
Kostragruppe 11	1 376	1 442	1 375	1 303

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Indikatoren viser hvor mye kommunen har i netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp per innbygger i kommunen.

På dette området har det vært en nedgang fram til 2019. I 2021 økte det til 1520 kr, fra 1499 kr i 2020. Flere av de andre kommunene i utvalget har hatt nedgang på dette området, bortsett fra Porsgrunn. Kommunen ligger her noe høyere enn de andre kommunene i utvalget. Kommunen har hadde en økning i antall mottakere i 2019 og 2020, og det kan forklare noe av økningen på dette området også.

Prioritet - Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 328	1 022	957	1 125
Tønsberg	1 162	1 094	940	1 142
Sandefjord	982	989	1 084	1 098
Porsgrunn	1 135	1 220	952	1 159
Skien	830	1 057	1 049	1 093
Arendal	1 784	1 692	1 675	2 098
Kostragruppe 11	1 442	1 411	1 348	1 431

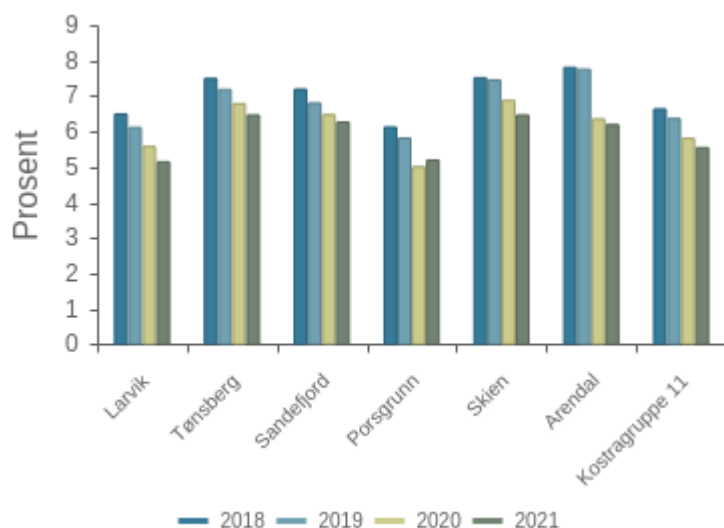
***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Indikatoren viser kommunens netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid i kroner per innbygger i aldersgruppen 20 - 66 år.

Her har det vært en betydelig nedgang fra 2018 hvor utgiftene var 1 328 kr pr innbygger, og fram til 2020. I 2021 økte utgiftene til 1 125 kr, fra 957 kr i 2020. Kommunen ligger på dette området nå på nivå med flere av de andre kommunene i utvalget. Det viser at kommunen bruker omtrent det samme pr innbygger på råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, som de andre kommunene.

Kommunen hadde i 2019 en stor omstillingsprosess på området, med utgangspunkt i flyktningssituasjonen og det førte til en reduksjon i rammen. Det har vært med på å påvirke endringen. Det siste året har ressursbruken gått noe opp igjen, og det påvirker det samlede resultatet. Det meste av utgiftene er relatert til lønn og administrasjon, og lite eller ingenting til kommunale tiltak.

Prioritet - Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)

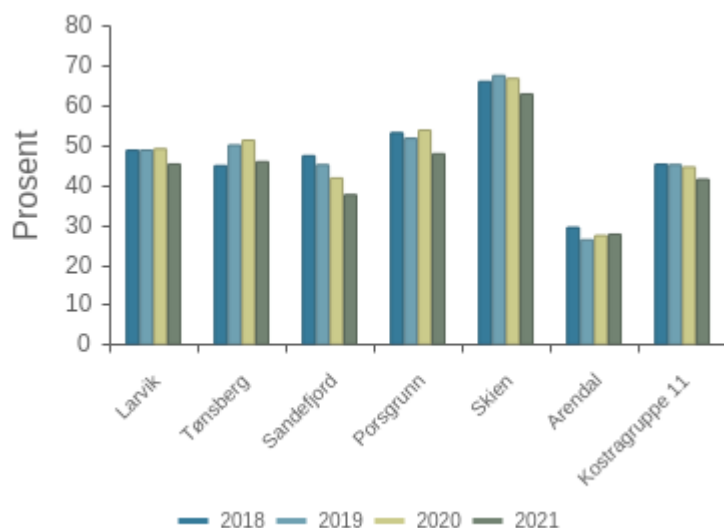

	2018	2019	2020	2021
Larvik	6,5 %	6,1 %	5,6 %	5,1 %
Tønsberg	7,5 %	7,2 %	6,8 %	6,5 %
Sandefjord	7,2 %	6,8 %	6,5 %	6,3 %
Porsgrunn	6,1 %	5,8 %	5,0 %	5,2 %
Skien	7,5 %	7,5 %	6,9 %	6,5 %
Arendal	7,8 %	7,8 %	6,4 %	6,2 %
Kostragruppe 11	6,6 %	6,4 %	5,8 %	5,5 %

Det som synliggjøres her, er kommunens netto driftsutgifter for sosialtjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter. Sosialtjenesten i denne sammenheng er utgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid (drift av NAV-kontoret), tilbud til personer med rusproblemer og utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

Larvik kommune har over flere år hatt vesentlig lavere netto driftsutgifter til sosialtjenesten, enn de andre kommunene i gruppa. Dette har gått ytterligere ned fra 2020 hvor andelen var 5,6 %, til 2021 som viser 5,1 %. Fortsatt ligger kommunen lavere enn sammenlignbare kommuner på dette området, bortsett fra Porsgrunn som har en andel på samme nivå. Larvik kommune bruker mindre på sosiale tjenester enn de fleste andre kommunene i gruppa. Resultatet her inneholder også tjenester som gis fra virksomhet for psykisk helse og avhengighet.

Dekningsgrad - Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	48,6 %	48,6 %	49,0 %	45,1 %
Tønsberg	44,7 %	49,9 %	51,1 %	45,7 %
Sandefjord	47,2 %	45,0 %	41,6 %	37,5 %
Porsgrunn	53,0 %	51,6 %	53,6 %	47,7 %
Skien	65,8 %	67,3 %	66,6 %	62,7 %
Arendal	29,3 %	26,2 %	27,3 %	27,6 %
Kostragruppe 11	45,1 %	45,0 %	44,4 %	41,3 %

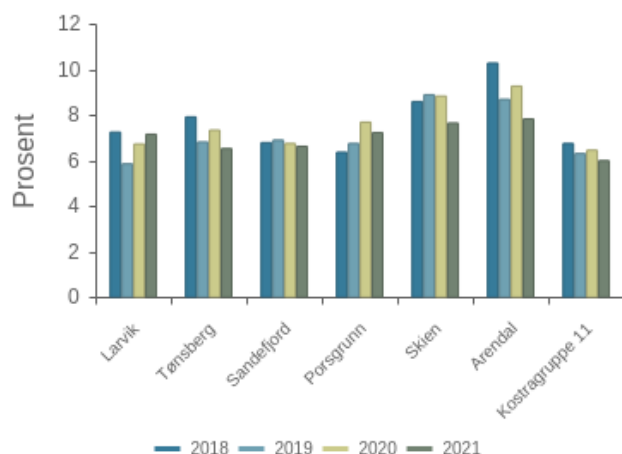
Indikatoren viser andelen av sosialhjelpsmottakerne i kommunen, som har oppgitt sosialhjelp som den viktigste kilden til livsopphold ved siste kontakt med NAV-kontoret.

Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde har vært forholdsvis stabil i de siste årene, men har gått ned i 2021. Andelen var 49% i 2020, mens den i 2021 var den på 45,1%. Det kan tyde på at det er flere som har fått andre inntektskilder, men kan ha behov for supplering. Andelen har gått ned også i de andre kommunene, bortsett fra Arendal.

I 2021 ble arbeidsmarkedet mye bedre enn i 2020, til tross for fortsatt korona. Forbedringen i arbeidsmarkedet gikk betydelig raskere enn forventet. Det kan være at flere av de som oppga sosialhjelp som hovedinntektskilde i 2020, kom ut i arbeid i 2021. I tillegg satses det på familieprogrammet, som skal bidra til at familiene får en bedre oversikt over økonomien, og med mål om å redusere utbetalingen av økonomisk sosialhjelp.

Larvik ligger her lavere enn de fleste andre kommunene i utvalget, bortsett fra Arendal og Sandefjord. Sandefjord har flere kommunale tiltak for å bremse utviklingen, mens andre kommuner ikke har spisset tiltak mot gruppen.

Dekningsgrad - Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)

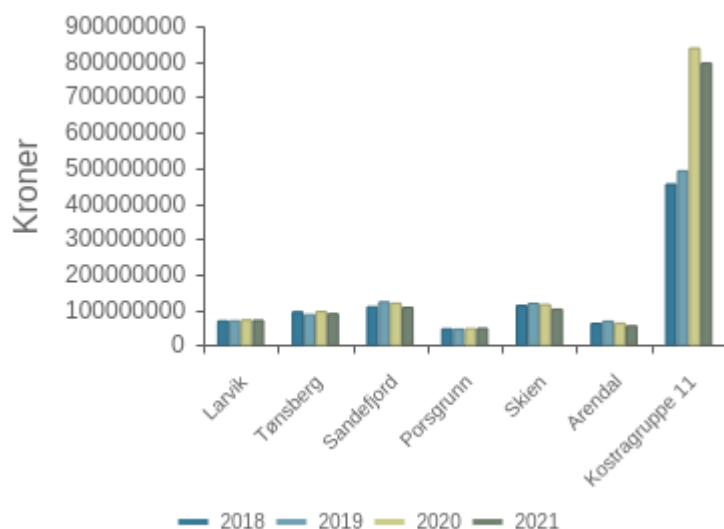
	2018	2019	2020	2021
Larvik	7,2 %	5,9 %	6,7 %	7,2 %
Tønsberg	7,9 %	6,8 %	7,3 %	6,5 %
Sandefjord	6,8 %	6,9 %	6,7 %	6,6 %
Porsgrunn	6,4 %	6,7 %	7,7 %	7,2 %
Skien	8,6 %	8,9 %	8,8 %	7,6 %
Arendal	10,3 %	8,7 %	9,3 %	7,8 %
Kostragruppe 11	6,7 %	6,3 %	6,5 %	6,0 %

Indikatoren viser andelen unge sosialhjelpsmottakere, i prosent av innbyggerne i aldersgruppen 18 - 24 år.

Andelen unge sosialhjelpsmottakere gikk ned til 5,9 % i 2019, for så å øke til 6,7 % i 2020 og videre til 7,2% i 2021. Kommunen ligger nå på samme nivå som i 2018. Larvik kommune ligger på dette området på nivå med flere av de andre kommunene i gruppen. De andre kommunene i gruppa, har alle hatt en nedgang.

Økningen i 2021, kan ha sammenheng med koronasituasjonen som førte til et enda mer utfordrende arbeidsmarked, spesielt for unge uten mye kompetanse og erfaring, selv med et ellers godt arbeidsmarked. En av årsakene til at unge havner på økonomisk sosialhjelp, er at de ikke har opparbeidet seg rettigheter til statlige ytelser, som for eksempel dagpenger.

Det har vært, og er fortsatt en særlig satsing på ungdom. Satsingen gjøres i tett samarbeid med andre aktører og har fokus på arbeid og utdanning, slik at ungdommen kan bli selvforsørget. Det er et utfordrende arbeidsmarked for gruppen, selv når det er lav arbeidsledighet. Det er færre arbeidsgivere som har behov for ufaglært arbeidskraft.

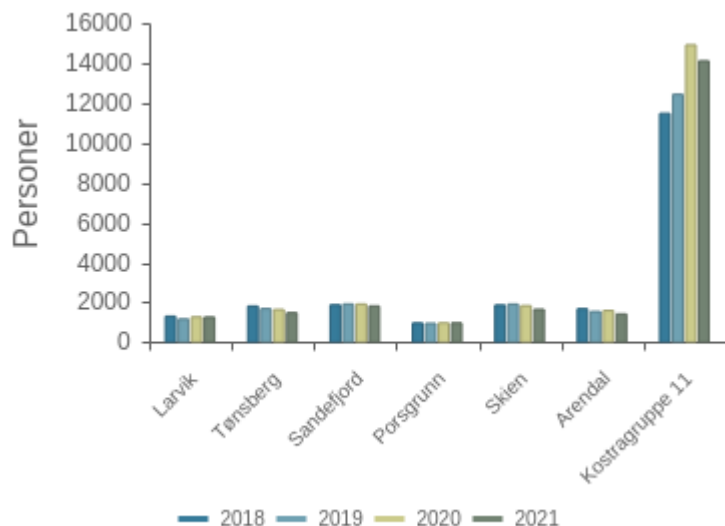
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Samlet stønadssum (bidrag + lån)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	68 456 336	68 528 301	70 865 786	70 080 853
Tønsberg	93 960 312	85 838 342	94 686 080	88 593 897
Sandefjord	108 149 139	121 637 590	118 488 059	106 252 897
Porsgrunn	45 926 770	45 150 633	46 476 753	47 494 310
Skien	111 735 113	117 774 385	114 631 104	101 325 451
Arendal	61 091 979	67 605 426	61 985 410	54 146 384
Kostragruppe 11	453 910 145	491 434 006	837 297 083	794 776 736

Denne indikatorene beskriver kommunens samlede utbetalinger til økonomisk sosialhjelp i rapporteringsåret. Stønadssummen er lik summen av alle bidrag og lån utbetalt til sosialhjelpsmottakerne i kommunen.

Det er store forskjeller i samlet stønadssum blant kommunegruppene. Larvik kommune ligger her midt på treet med totalt utbetalt omlag 70 mill kr i 2021. Dette er en nedgang fra 2020, da nivået var 70,8 mill kr. I gruppen har flere av de andre kommunene også hatt nedgang, bortsett fra Porsgrunn. Det er vanskelig å sammenligne uten å se på kommunestørrelse og antall mottakere. Det er mange variabler knyttet til resultatet her. Kommunen bør se på egen utviklingen, uten å sammenligne seg for mye med de andre kommunene. Det har vært nedgang i antall bosettinger de siste årene og de store bosettingskullene er nå ute. Dette har betydning for samlet utbetaling og det er innenfor denne gruppen at utbetalingene har gått ned. Utbetalingene ellers, er på samme nivå som i 2020.

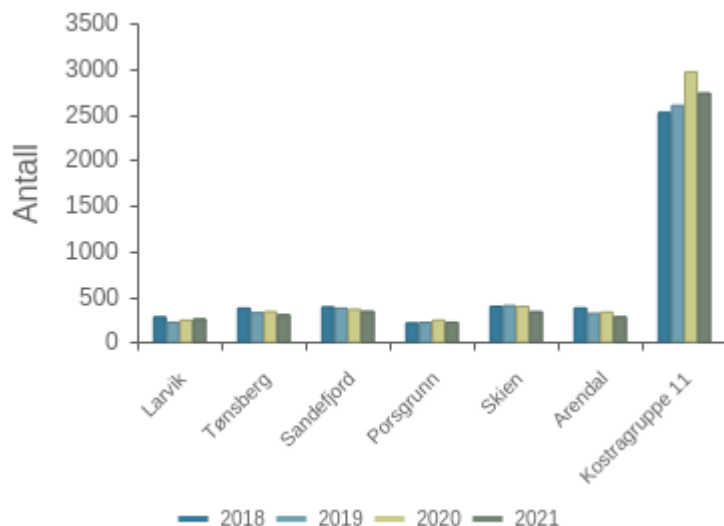
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 303	1 158	1 264	1 254
Tønsberg	1 811	1 679	1 639	1 476
Sandefjord	1 870	1 915	1 914	1 816
Porsgrunn	959	944	964	964
Skien	1 858	1 910	1 832	1 646
Arendal	1 674	1 536	1 585	1 415
Kostragruppe 11	11 467	12 421	14 903	14 099

Antall personer i kommunen som mottar økonomisk sosialhjelp har de siste årene vært forholdsvis stabile, men økte fra 1158 personer i 2019, til 1264 personer i 2020. I 2021 er antallet 1254, Det vil si en liten nedgang på 10 personer. Det har vært nedgang i flere av de andre kommunene i utvalget. Larvik ligger likevel blant de kommunene med lavest antall, bortsett fra Porsgrunn som hadde 964 personer som mottok økonomisk sosialhjelp i 2021. Her må også antall innbyggere tas i betraktning.

Det er kjent at flere av de andre kommunene har egne kommunale tiltak, som Larvik ikke har. De har av den grunn anledning til å jobbe tettere på og med brukerne, for å få de ut i aktivitet og på sikt bli selvforsørget.

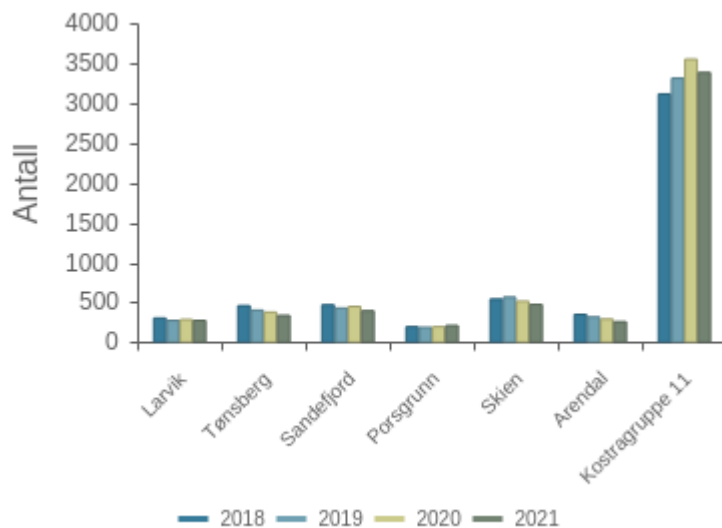
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	276	218	242	254
Tønsberg	374	323	336	301
Sandefjord	385	373	361	339
Porsgrunn	210	216	243	218
Skien	393	401	393	335
Arendal	375	316	331	278
Kostragruppe 11	2 518	2 595	2 964	2 731

Antall unge sosialhjelpsmottakere har gått noe opp i Larvik fra 242 personer i 2020, til 254 personer i 2021. Det har vært en nedgang i de andre kommunene som Larvik sammenligner seg med. Larvik ligger likevel lavere på antall, enn de fleste andre kommunene, bortsett fra Porsgrunn. Det har vært utfordrende for unge i 2021 på grunn av korona, og det er mye av årsaken til at antallet har økt det siste året. En av grunnene til at unge havner på økonomisk sosialhjelp, er at de ikke har opparbeidet seg rettigheter til statlige ytelser, som for eksempel dagpenger.

Det har vært, og er fortsatt en særlig satsning på ungdom. Satsingen gjøres i tett samarbeid med andre aktører og har fokus på arbeid og utdanning, slik at ungdommen kan bli selvforsørget. Det er et utfordrende arbeidsmarked for unge, selv når det er lav ledighet. Det er færre arbeidsgivere som har behov for ufaglært arbeidskraft. I 2021 har arbeidsledigheten gått betydelig ned, men det har likevel vært utfordrende for unge å komme inn på arbeidsmarkedet.

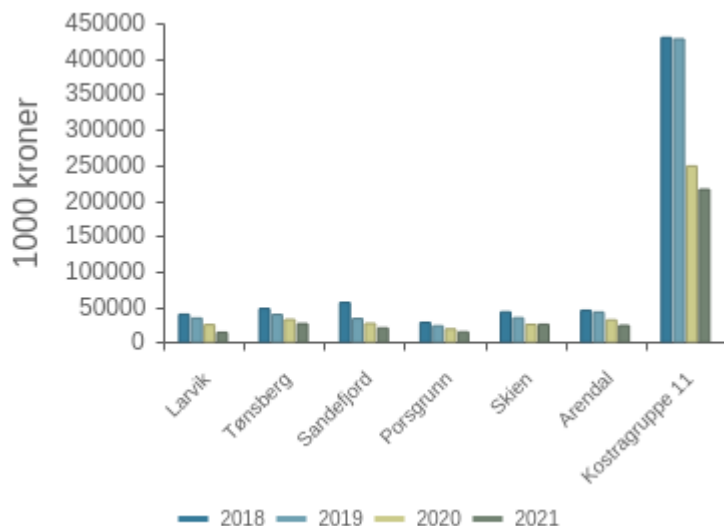
Grunnlagsdata (Nivå 3) - Sosialhjelpsmottakere som forsørger barn under 18 år (antall)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	303	272	285	272
Tønsberg	458	402	377	336
Sandefjord	468	428	448	394
Porsgrunn	194	186	194	210
Skien	540	565	514	472
Arendal	348	316	290	257
Kostragruppe 11	3 110	3 308	3 547	3 379

Indikatoren viser hvor mange sosialhjelpsmottakere som forsørger barn under 18 år. Antallet har gått ned fra 2018, og har vært stabilt de siste årene. Kommunen ligger lavere på antall, enn flere av de andre kommunene. Dette har sammenheng med antall mottakere av økonomisk sosialhjelp totalt.

Det har vært, og er fortsatt et fokus på arbeid med mottakere som har utbetalt økonomisk sosialhjelp og som forsørger barn. Det er utviklet et eget familieprogram. Målet er at de som får oppfølging via programmet, skal få en bedre økonomisk oversikt og hindre den sosiale arven.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (275) Introduksjonsordningen

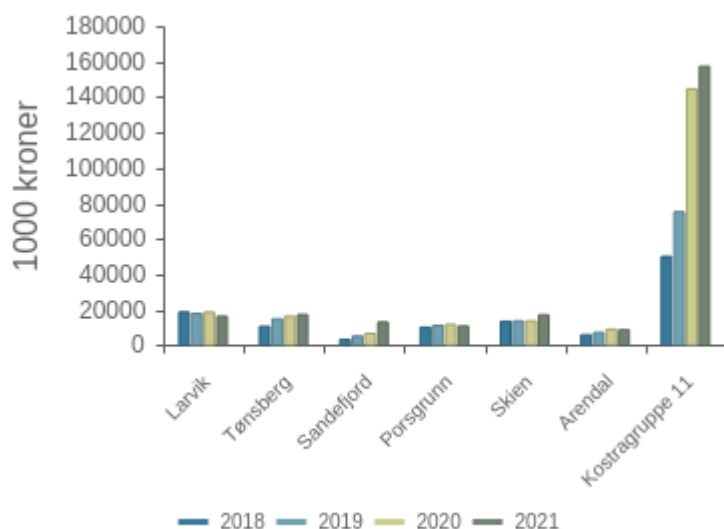
	2018	2019	2020	2021
Larvik	39 390	33 968	24 698	13 896
Tønsberg	47 430	39 071	32 072	26 154
Sandefjord	55 918	33 333	26 484	20 107
Porsgrunn	27 863	22 997	18 571	14 518
Skien	42 670	34 374	25 077	25 210
Arendal	44 953	42 424	31 451	23 631
Kostragruppe 11	429 394	427 451	248 378	215 450

Indikatoren viser kommunens netto driftsutgifter til introduksjonsordningen i beløp (1000 kr).

Larvik kommune har hatt en stor nedgang på dette området fra 2018. I 2018 var netto driftsutgifter på 39,3 mill kr og i 2021 var netto driftsutgifter på 13,89 mill kr, en nedgang på totalt 25,4 mill kr. Det har vært tilsvarende nedgang også i de andre kommunene i gruppa, bortsett fra Skien. Det har tidligere år vært høye bosettingstall, men dette har gått betydelig ned de siste årene og er hovedårsaken til nedgangen på området. Tallet her er vanskelig å sammenligne direkte med andre kommuner, uten å ta hensyn til antall bosatte flyktninger.

Driftsutgiftene er i stor grad knyttet til introduksjonsstønad, introduksjonsprogram og drift av ordningen. Samtidig som inntektene har gått betydelig ned, var det fortsatt høye kostnader knyttet til et stort kull som ble bosatt i 2017.

Andre nøkkeltall - Netto driftsutgifter (276) Kvalifiseringsordningen

	2018	2019	2020	2021
Larvik	18 698	17 853	18 641	16 362
Tønsberg	10 593	14 847	16 320	17 294
Sandefjord	3 272	5 153	6 608	13 023
Porsgrunn	10 155	11 175	11 765	10 725
Skien	13 497	13 675	13 734	17 123
Arendal	5 876	7 139	9 041	8 640
Kostragruppe 11	50 053	75 179	144 508	157 251

Indikatoren viser kommunens netto driftsutgifter til kvalifiseringsordningen i beløp (1000 kr).

Larvik kommune har vært forholdsvis stabilt på dette området de siste årene, men har gått noe ned i 2021. Larvik har netto driftsutgifter på 16,3 mill kr i 2021. Det er noe variasjon mellom kommunene, men Larvik ligger nå på nivå med flere av de andre kommunene. Larvik kommune har brukt kvalifiseringsprogrammet aktivt og de siste årene har antall deltagere vært stabilt med et gjennomsnitt på mellom 75 og 85 deltagere pr måned. I 2020 og 2021 har koronapandemien hatt betydning for resultatet. Det er vært noe mer utfordrende å få inn deltakere. Det jobbes aktivt med å øke antall deltagere i kvalifiseringsprogram. Resultatene har vært, og er fortsatt akseptable når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for de som avslutter kvalifiseringsprogrammet.

Kultur og idrett

Bakgrunn for tjenestene til Kultur og Idrett i KOSTRA sammenheng

I ståstedsanalyse for Kultur og idrett omfatter Kultursektoren følgende KOSTRA funksjoner: Aktivitetstilbud til barn og unge (231), Bibliotek (370), Muséer (375), Kunstformidling (377), Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (380), Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (381), Musikk- og kulturskoler (383), Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg (385), Kommunale kulturbygg (386).

Organisatorisk sett i Larvik kommune er det meste av disse utgiftene knyttet til VH 54 Kultur og idrett. Imidlertid er blant annet overføringer til museer og Bølgen kulturhus KF, samt drift av Verket (Helse og mestring) og Frivillighetssentralen organisert utenfor VH 54 Kultur og Idrett. Disse er i hovedsak under KOSTRAfunksjon 373, 375 og 385. Eiendomsmassen, herunder avskrivninger og renhold for Larviks kommunale kulturbygg bokføres i all hovedsak under kommunalområdet Eiendom og teknisk drift. I analysen er altså ikke virksomhet førende for utgiftene på kostrafunksjonene, men gjelder kommunens utgifter totalt sett til ulike kulturtjenester.

Ståstedsanalyse for Kultur og idrett

Vedtatt Kulturplan for 2018-2028 har satsningsområder på kunst og kultur i oppvekstløpet, i folkehelse og som driver i steds- og byutviklingen jf. vedtak i [KST-159/18](#). Tiltakene i kulturplanen som ikke krever økonomi er gjennomført i henhold til framdriftsplanen.

2020 og 2021 har vært et annerledes-år også for Larvik kommunes kultursektor. Ikke bare på grunn av koronapandemi (prosjekt 08796 og 08881), men Larviks bibliotek som brant ned i november 2019 har medført store variasjoner i KOSTRAindikatorene i samme periode. Kostnader for biblioteksbrannen finner vi både på KOSTRAfunksjon 370 (Bibliotek) og 385 (Kommunale kulturbygg). Det var store ekstrasutgifter i 2020 på funksjon 370, mens kommunen i 2021 fikk forsikringsoppgjøret på funksjon 386.

I 2021 har Larvik kommune gjennomført Byjubileum (prosjekt 08852), som en feiring av Larviks 350 år som by. I henhold til vedtak i [KST-030/20](#) bevilget Kommunestyret 9,01 mill kr fordelt over to år. Tema for byjubileet var knyttet opp mot Larviks unike historie som grevskapsby og Larviks sterke posisjon som sjøfarts- og havneby.

Det er årlige endringer i tilskudd til konkrete eller generelle tilskudd i økonomiplan for tjenestene. Oppsummert for 2021 ser vi følgende større endringer i tilskudd: Økt ramme medfinansiering idrettsanlegg (kr. 6,5 mill+1,4 mill fra 2020), Rehabilitering Hedrum bygdetun (kr 1,5 mill), Colin Archer senter/Tollerodden (kr. 300.000), Larvik barokkfestival (kr. 150.000), Nesjarspelet (kr. 100.000), Spetakkelfestival (kr. 300.000), Tidsvitner 2. verdenskrig (kr. 50.000), Stiftelsen Barakke 4 Stavern (kr. 200.000). Økninger i tilskudd vil naturlig medføre økning i utgifter i sektoren.

Vi vil se nærmere på de enkelte KOSTRAfunksjonene som hører til kultursektoren hver for seg for å kunne beskrive endringene de siste årene. Videre vil først aktuelle indikatorer synliggjøres i en tabell for alle tjenester innenfor Kultur og idrett, før kommentarer for hvert av områdene synliggjøres under "*Netto driftsutgifter per innbygger (...)*" for den aktuelle tjenesten.

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

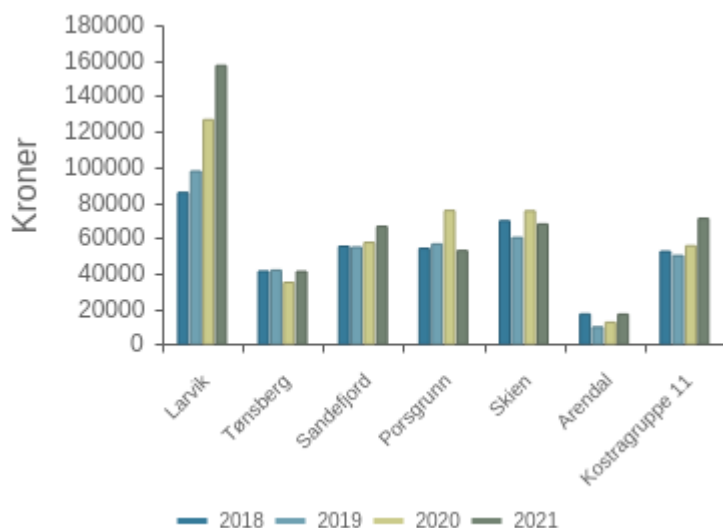
	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd	126 599	157 122	41 013	66 390	52 769	67 769	16 935	70 864
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)	2 685	2 376	2 252	2 028	2 955	2 786	2 453	2 372
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B **)	177	167	174	141	168	128	177	170
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B **)	406	260	303	286	343	308	316	285
Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B **)	47	-12	0	19	82	0	0	2
Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B **)	80	251	200	173	55	90	177	119
Netto driftsutgifter per innbygger (377) kunstformidling (B **)	30	6	4	33	100	40	42	56
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B **)	353	469	140	115	326	318	67	186
Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B **)	310	374	751	500	591	653	596	609
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B **)	244	255	189	191	333	286	208	244
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B **)	630	781	295	283	458	824	355	416
Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B **)	408	-176	197	287	499	139	514	285
Produktivitet								
Besøk per kinoforestilling (antall)	13,2	15,6	11,1	16,7	9,4	9,3	17,8	14,4
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	5 560	12 000	20 994	27 983	25 900	25 213	25 193	22 268
Dekningsgrad								
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	26,1 %	10,5 %	8,5 %	5,5 %	13,8 %	11,1 %	7,8 %	9,5 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	0,9	2,5	4,1	2,7	2,9	1,7	3,6	2,9
Kvalitet								
Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd (antall)	114	116	89	75	18	57	43	657
Årlig totalt besøk i kommunalt drevne fritidssenter per 1000 innb. 6-20 år	267	366	129	205	519	198	188	534
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Antall ikke-kommunale kinobygg	0	0	2	0	0	1	0	9
Antall kinoforestillinger	2 986	2 783	10 590	2 769	5 555	4 925	2 267	46 687
Antall kinoseter	972	922	1 857	925	744	549	442	8 078
Antall kommunale fritidssenter	3	3	5	1	3	10	6	57
Driftstilskudd til idrettslag	14 329	17 586	3 227	6 891	2 494	3 047	555	47 702

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

Eid areal Kommunale idrettsbygg (m2)	Areal	20 178,0	20 178,0	42 145,0	30 706,0	38 805,0	34 825,0	32 916,0	278 977,0
Eid areal Kommunale kulturbygg (m2)	Areal	7 441,0	7 441,0	13 320,0	19 436,0	24 119,0	9 104,0	15 640,0	149 727,0
Frivillige barne- og ungdomsforeninger		49	43	0	54	12	15	34	291
Totalt antall kinobesøk		39 495	43 363	117 996	46 209	51 976	45 588	40 366	670 482

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd (B)

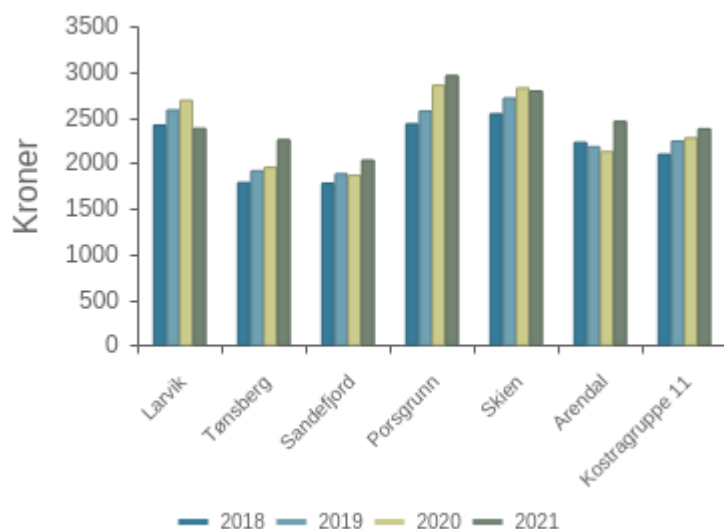

	2018	2019	2020	2021
Larvik	85 478	97 557	126 599	157 122
Tønsberg	41 161	41 766	34 826	41 013
Sandefjord	55 185	54 698	57 360	66 390
Porsgrunn	53 979	56 509	75 362	52 769
Skien	69 559	60 139	75 148	67 769
Arendal	17 017	9 651	12 387	16 935
Kostragruppe 11	52 319	49 973	55 517	70 864

Tilskudd til lag og foreninger

Indikatoren "Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger per lag som mottar tilskudd (B)" viser fordelt tilskudd til alle lag og foreninger som mottar tilskudd fra kommune. Det omfatter sang- og musikkforeninger, teater- og danseforeninger, frivillige barne- og ungdomsforeninger, idrettslag/skytterlag og andre foreninger. Det fremkommer der at kommunale driftstilskudd i Larvik er vesentlig høyere enn alle sammenligningskommunene, og mer enn dobbelt så høy som gjennomsnittet i KOSTRAGruppe 11. Samtidig som tildeling per lag er vesentlig høyere, er også antall foreninger som får tilskudd høy i Larvik. Tildeling av tilskudd til lag og foreninger, i kombinasjon med antall registrerte frivillige lag- og foreninger, fra indikatorene "Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter, som mottar kommunalt tilskudd (antall)" og "Frivillige barne- og ungdomsforeninger", synliggjør en stor kommunal tildeling til mange lag og foreninger i kommunen.

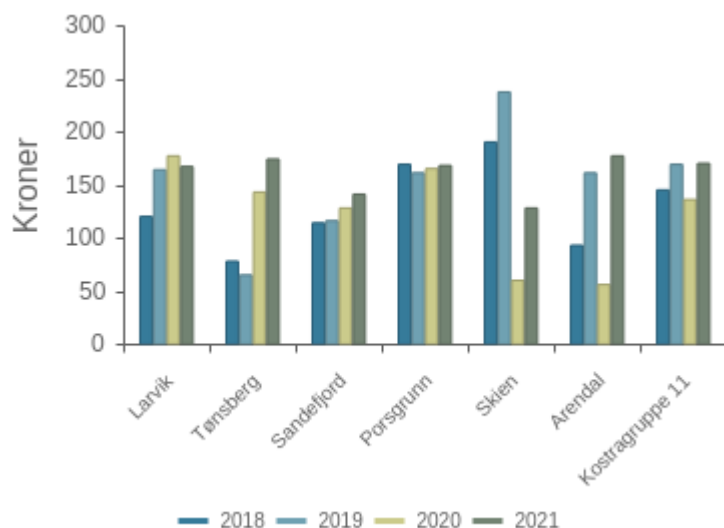
Tilskudd til idrett- og friluftslivsforeninger tildeles etter årlig søknadsfrist 15. mars. Tildelingen skjer etter vedtatte retningslinjer, jf. vedtak [KST-017/18](#) og i tett dialog med Larvik Idrettsråd som også er høringsinstans, før delegert sak vedtas. Tilskuddet baserer seg på driftstilskudd av foreningseide anlegg, medlemsstøtte og søknader om særskilte tiltak.

Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	2 411	2 578	2 685	2 376
Tønsberg	1 783	1 912	1 950	2 252
Sandefjord	1 774	1 878	1 862	2 028
Porsgrunn	2 426	2 567	2 850	2 955
Skien	2 536	2 709	2 821	2 786
Arendal	2 223	2 176	2 122	2 453
Kostragruppe 11	2 092	2 237	2 273	2 372

"Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)" viser totale utgifter for alle KOSTRAfunksjonene i kultursektoren. Denne indikatoren omfatter aktivitetstilbud til barn og unge, bibliotek, kino, museer, kunstformidling, idrettsbygg og tilskudd, kulturskoler og kulturaktiviteter. Det er dermed mange faktorer som påvirker den totale kostnaden. I 2021 er Larviks kostnader likt som gjennomsnittet for hele KOSTRAgruppe 11, men lavere enn Porsgrunn, Skien og Arendal blant sammenligningskommunene. Fra 2018-2021 har Larvik hatt en nedgang i utgifter til kultursektoren (-1,45%), mens de andre kommunene har økt. For netto driftsutgifter har Tønsberg og Porsgrunn over 20% økning i forhold til 2018-utgifter, Sandefjord +15% og Skien og Arendal +10 %. Tønsberg og Sandefjord har noe lavere nettoutgifter enn Larvik, noe som er sammenfallende med generelt lavere korrigerte brutto utgifter til de ulike KOSTRAfunksjonene innenfor Kultur og idrett.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B)

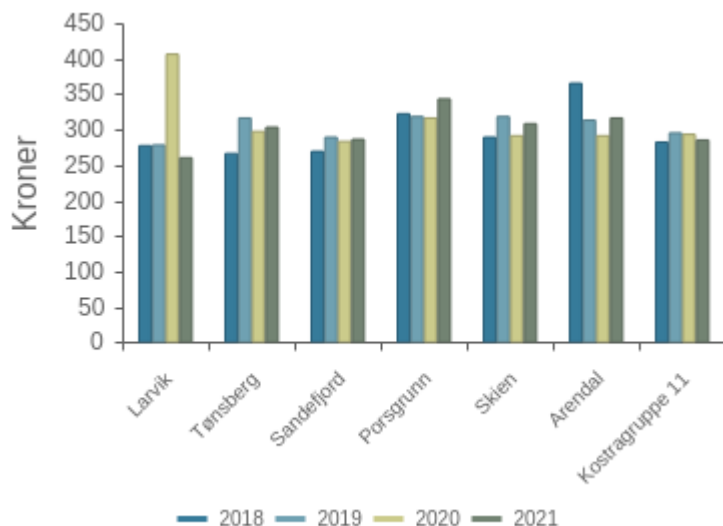
	2018	2019	2020	2021
Larvik	120	164	177	167
Tønsberg	78	65	143	174
Sandefjord	114	116	128	141
Porsgrunn	169	161	165	168
Skien	190	237	60	128
Arendal	93	161	56	177
Kostragruppe 11	145	169	136	170

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

231 Aktivitetstilbud til barn og unge

Indikatoren for "Årlig totalt besøk i kommunalt drevne fritidssenter per 1000 innbyggere 6-20 år" har sammenheng med utgiftene på indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (231) Aktivitetstilbud for barn og unge (B)". De andre to indikatorene vises i tabellen på forsiden av kapittel om "Kultur og idrett". Kostnader til fritidsklubber, Fargespill, Sentralen i Larvik og nærmiljøtiltak for barn og unge inkluderes i KOSTRA funksjon 231. Med unntak av Sandefjord og Skien har Larvik laveste nettoutgifter til aktivitetstilbud til barn og unge i 2021. Larvik og Porsgrunn har tre kommunale fritidssentre, Sandefjord har ett, mens Tønsberg har 5 og Skien 10 kommunale fritidssentre.

Besøkstallene viser oss at både 2020 og 2021 naturlig nok hadde en nedgang med bakgrunn i pandemien. Utgiftene til drift er ikke justert i samme periode. Imidlertid hadde Larvik i 2018 og 2019 høyere besøkstall enn Skien og Arendal, samt Tønsberg (før 2019). Dessverre har vi ikke tall fra Sandefjord før korona, på bakgrunn av kommunesammenslåingen. Indikatoren viser oss likevel at med unntak av Porsgrunn har Larvik gode besøkstall for barn og unge i fritidssentrene.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B)

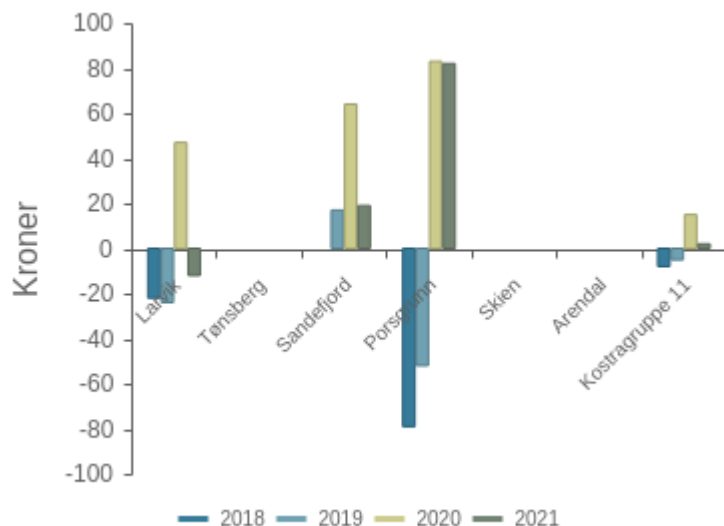
	2018	2019	2020	2021
Larvik	277	278	406	260
Tønsberg	266	316	297	303
Sandefjord	269	289	283	286
Porsgrunn	322	318	316	343
Skien	289	318	291	308
Arendal	365	313	291	316
Kostragruppe 11	282	295	293	285

**) Graf er justert med utgiftsbehov

370 Bibliotek

Indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (370) Bibliotek (B)" viser en økning i utgiftene i 2020 og nedgang i 2021. I 2021 er Larviks kostnader til bibliotek lavest per innbygger i forhold til sammenligningskommunene. I 2021 hadde kommunen de høyeste utgiftene, på bakgrunn av brannen, mens kommunen nå er tilbake omtrent på samme nivå som før brannen. Til tross for brannen, og at biblioteket har vært stengt, har det påløpt kostnader både til flytting og drift i perioden. Forøvrig er utgifter til bibliotekets drift av bygget bokført på KOSTRAfunksjon 386 Kommunale kulturbygg.

Indikatoren "Besøk i folkebiblioteket per innbygger (B)" viser at biblioteket i Larvik hadde svært lave besøkstall i 2020, naturlig nok ettersom biblioteket var stengt etter brannen og før nye lokaler ble avklart. Besøkstallene er i 2021 på god vei opp igjen til slik det var før 2020. Besøkstall for biblioteket har likevel vært lavere enn sammenligningskommunene, med unntak av Skien. Arbeidet med etableringen av nytt permanent bibliotek i Larvik er startet og antall publikummere vil bli påvirket av dette. Ambisjonen for biblioteket handler imidlertid ikke om antall besøkende, men først og fremst om bibliotekets innhold, og at det skal være en møteplass for kommunens innbyggere.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)

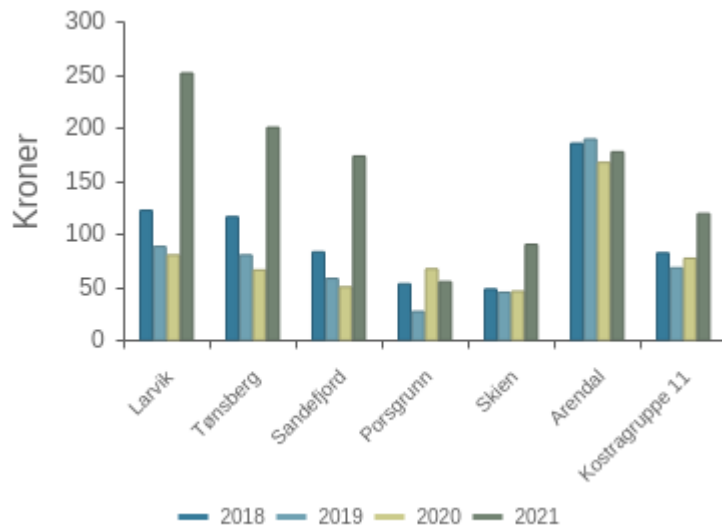
	2018	2019	2020	2021
Larvik	-22	-24	47	-12
Tønsberg	0	0	0	0
Sandefjord	0	17	64	19
Porsgrunn	-79	-52	83	82
Skien	0	0	0	0
Arendal	0	0	0	0
Kostragruppe 11	-8	-5	15	2

**) Graf er justert med utgiftsbehov

373 Kino

KOSTRAfunksjon 373 omfatter kommunal kinovirksomhet, samt tilskudd til framvisning av film. Organisatorisk er Larviks kino et kommunalt foretak, under Bølgen kulturhus KF, som tildeles tilskudd fra kommunen. Blant sammenligningskommunene har bare Tønsberg og Skien ikke-kommunale kinobygg. Indikatoren "Besøk per kinoforestilling (antall)" viser at Larvik ligger høyere enn Tønsberg, Porsgrunn og Skien, med et gjennomsnitt på 15,6 besøk per forestilling. Altså har kinoen flere besøk per forestilling. Med 922 kinoseter tilgjengelig i løpet av 2021, har Larvik høyeste antall kinoseter blant sammenligningskommunene i 2021, bortsett fra Tønsberg som hadde 1.857 kinoseter.

Indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)" viser at Larvik i 2021 hadde nettoinntekter på kostrafunksjon 373, noe som indikerer at kinodriften i kommunen er selvfinansiert. Porsgrunn og Sandefjord hadde i 2021 nettoutgifter på sin kinodrift.

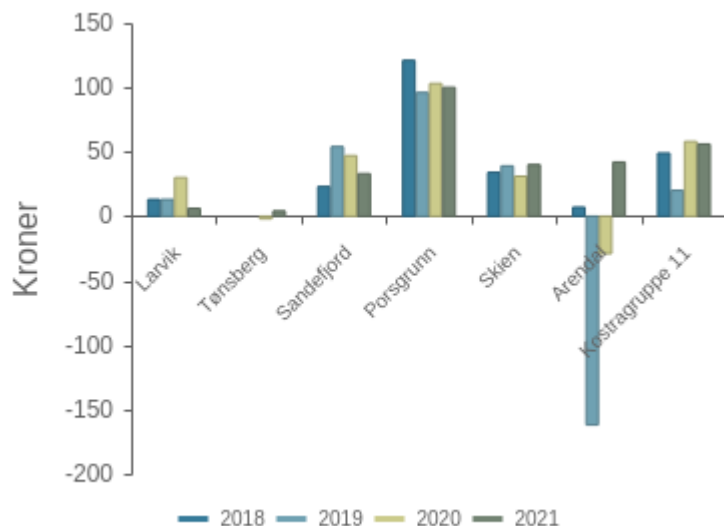
Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	122	88	80	251
Tønsberg	116	80	66	200
Sandefjord	83	58	50	173
Porsgrunn	53	27	67	55
Skien	48	45	46	90
Arendal	185	189	167	177
Kostragruppe 11	82	68	77	119

**) Graf er justert med utgiftsbehov

375 Muséer

KOSTRAfunksjon 375 omfatter tilskudd til muséer og samlinger, og til kulturvernarbeid. Indikatoren "Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B)" viser at Larvik kommune hadde høyeste utgifter til muséer per innbygger i forhold til KOSTRAGruppe 11 og alle sammenligningskommunene. Samtidig viser tidligere rapporter på besøkstall (Norsk Kulturindeks) at til tross for høy andel kommunale midler er besøkstallene for betalende på muséer i Larvik svært lave.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (377) kunstformidling (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	13	13	30	6
Tønsberg	0	0	-2	4
Sandefjord	23	54	47	33
Porsgrunn	121	96	103	100
Skien	34	39	31	40
Arendal	7	-162	-29	42
Kostragruppe 11	49	20	58	56

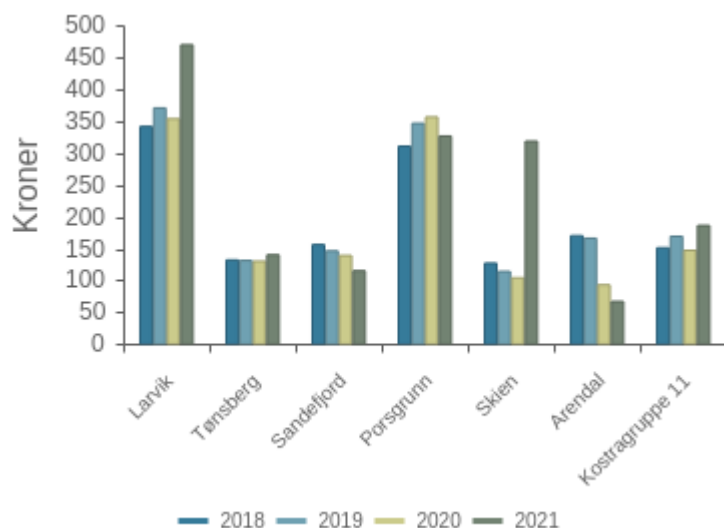
***) Graf er justert med utgiftsbehov*

377 Kunstformidling

KOSTRAfunksjonen omfatter utgifter knyttet til tilskudd til kunstnerisk virksomhet på profesjonelt nivå eller innkjøp av kunst til kommunale kunstsamlinger eller utstillinger.

Utgiftene på funksjon 377 er svært lave i Larvik, som vi også ser i flere sammenligningskommuner. Dette har bakgrunn i at Larvik kommune ikke har noen tilskuddsordninger til profesjonell kunstnerisk virksomhet. Innkjøp av kunst gjøres gjennom kommunens kunstordning for nybygg og rehabilitering av bygg og anlegg, som føres på aktuell byggfunksjon. Innkjøpt varierer fra år til år avhengig av planlagte byggeprosjekter. I 2021 var kun et mindre rehabiliteringsprosjekt som utløst midler fra kunstordningen. Kunstformidling til barn og unge, samt eldre gjøres gjennom ordningene Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken som også føres på andre funksjoner.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	341	370	353	469
Tønsberg	132	131	130	140
Sandefjord	156	146	139	115
Porsgrunn	310	346	356	326
Skien	127	114	104	318
Arendal	170	166	93	67
Kostragruppe 11	151	169	147	186

**) Graf er justert med utgiftsbehov

380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg

381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg

De to KOSTRAfunksjonene 380 og 381 henger tett sammen, ettersom de totalt angir kommunens utgifter til idrettsanlegg, men da fordelt etter eierstrukturen for idrettsanleggene. Larvik kommune har en annerledes organisering av anleggene enn mange andre kommuner. Larvik kommune eier få idrettsanlegg, de fleste er privat eide. Larvik eier idrettsparkene Månejordet og Kaken, foruten hallene Farrishallen, Kveldehallen, Bommestadhallen, Fagerli idrettshall, Huldrehallen og Skatehallen. Eierstrukturen sees også igjen på indikatoren "Eid areal Kommunale idrettsbygg Areal (m2)", hvor Larvik er lavest blant alle sammenligningskommunene, og mer enn 50% av eid areal i forhold til Tønsberg.

Strukturvalg som har vært slik over tid i kommunen, og samarbeidet mellom idrettslagene og kommunene fungerer bra. Larvik kommune gir inntil $\frac{1}{3}$ i kommunal medfinansiering til foreningene i forbindelse med etablering av nye idrettsanlegg og ved rehabilitering av eldre anlegg. Innkomne søknader for anlegg prioriteres i tett samarbeid med Larvik Idrettsråd, og etter vedtatte kriterier knyttet til behovsvurdering av nye anlegg. Kommunal medfinansiering gjør det mulig for foreningene å etablere

og eie anlegg selv, i motsetning til i andre kommuner hvor dette ikke er en formalisert ordning, eller hvor den kommunale medfinansieringen er lavere.

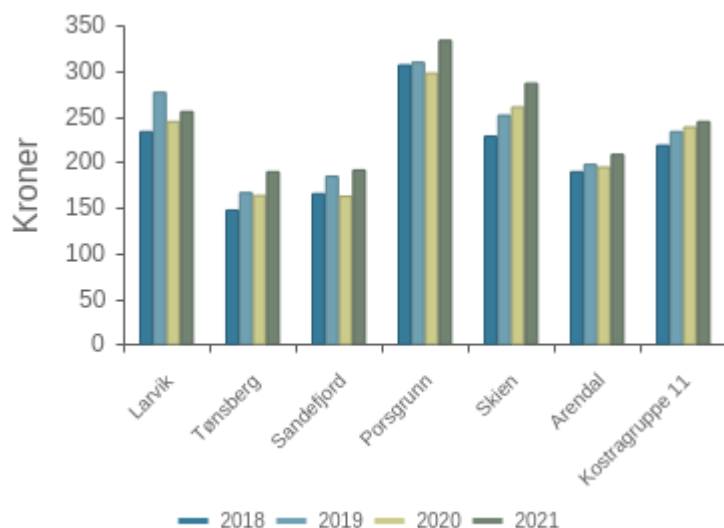
Økonomi

Indikatoren "*Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)*" viser at Larvik har de laveste kostnader per innbygger til egne anlegg (kr. 374), både lavere enn snittet for KOSTRAGruppe 11 (kr. 609), og alle sammenligningskommunene. Det henger sammen med indikatoren "*Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)*", hvor Larvik kommune har høyere utgifter per innbygger (kr. 469) enn gjennomsnittet for KOSTRAGruppe 11 (kr. 188) og alle sammenligningskommunene.

Dersom vi setter disse to indikatorene sammen (380+381) ser vi følgende utgiftsbilde for utgifter til både kommunale og andres idrettsbygg og idrettsanlegg:

<i>KOSTRA funksjon 380+381</i>				
	2018	2019	2020	2021
Larvik	695	676	663	843
Tønsberg	771	824	871	891
Sandefjord	533	618	592	615
Porsgrunn	703	887	896	917
Skien	750	844	873	971
Arendal	722	731	597	663
Kostragruppe 11	668	724	705	797

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	233	276	244	255
Tønsberg	147	166	163	189
Sandefjord	165	184	162	191
Porsgrunn	306	309	297	333
Skien	228	251	260	286
Arendal	189	197	194	208
Kostragruppe 11	218	233	238	244

**) Graf er justert med utgiftsbehov

383 Musikk og kulturskoler

Kulturskolen i Larvik samarbeider bredt i hele kommunen. Med bakgrunn i den politiske saken Kultur i folkehelsearbeidet i Larvik kommune, jf. [vedtak i HMKN-029/21](#), bruker Kulturskolen kultur som virkemiddel i folkehelsearbeidet gjennom systematisk og langsiktig samhandling med tjenesteområdene Verdiskaping og stedsutvikling, Oppvekst og kvalifisering og Helse og mestring. Larviks fremgangsmåte som samhandlende kommune oppfattes som positivt for kommunens kulturinteresse, samtidig blir deler av denne samhandlingen ikke registrert inn i GSI (input for grunnlagsdata) for antall deltagere på Kulturskolen.

Fellesprosjektet og kortkurs i kommunen skal øke muligheten for å nå flere deltakere. Dette omfatter blant annet VIS-dagen i Bøkeskogen (5-6 åringer), Kulturell skolesekk (2. trinn), Kunst for 1. klassingene, rekruttering av kulturskoleelever på skolene og på korpsseminar. Utover det arrangeres Barnas Verdensdag med flere arrangementer for små grupper, og for eldre innbyggere turnerer kulturskolen ukentlig både med konserter og gjør arbeid knyttet mot blant annet demensomsorg som er knyttet til kultur som virkemiddel i folkehelsearbeidet i kommunen. Kulturskolen deltar også på sykehjem og kommunale

møteplasser for eldre, blant annet med den omreisende forestillingen Fra Minneboka, og som gjøres i samarbeid med museet.

Kulturskoleelever

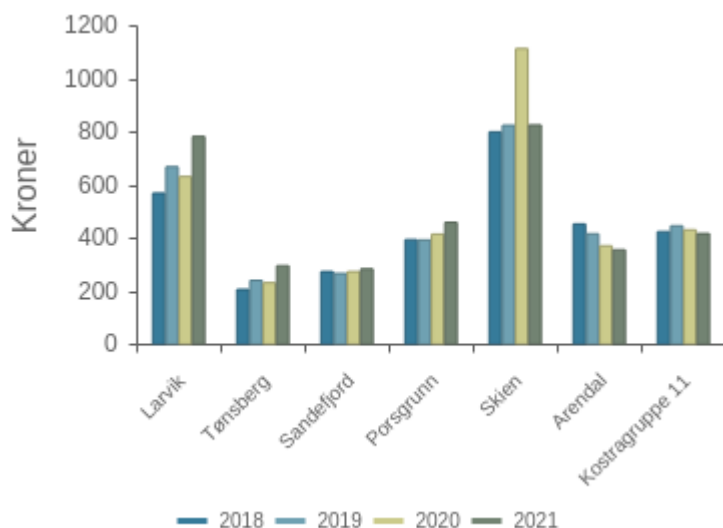
Andelen elever i grunnskolealder i kulturskolen i Larvik er høyere enn Sandefjord, Tønsberg og Arendal i forhold til antall barn i alt, mens Porsgrunn og Skien har høyere andel elever enn Larvik. Utover den registrerte andelen elever i kommunens musikk- og kulturskole, organiserer Larvik Kulturskole såkalte kortkurs (altså mindre enn et semester), for 1.420 elever. Kulturskole-elevene som deltar på dette telles ikke med som elever på Kulturskolen. Den reelle andelen barn og unge som får delta på kulturskolens arrangementer er dermed ennå høyere enn det som telles i GSI.

Andelen barn i musikk- og kulturskoler i Larvik i 2021 registreres som 10,5%, av barn i grunnskolealder. Dette er en nedgang fra de høye tallene fra 2019/2020, da Kulturskolen deltok i Kulturdepartementets og Norges Musikkhøgskoles prosjekt "Skaperglede, engasjement og utforskertrang". Lærere fra Kulturskolen ble leid ut til skolene som musikk lærere, og elevene fra grunnskolen ble registrert inn som kulturskolens elever. Prosjektet opphørte juni 2021. Kulturskolen har fortsatt sitt arbeid på to grunnskoler, men teller ikke disse elevene med i GSI registreringen, da kulturskole undervisningen skjer i ordinær skolehverdag etter skolens læreplan.

Økonomi

Netto utgifter til Kulturskolen i Larvik er ganske stabile over tid, men med en topp i 2019. "*Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)*" viser at Larviks kostnader er noe over gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11, og blant sammenligningskommunene har både Porsgrunn og Skien kommune høyere utgifter per innbygger. Samtidig ser vi at Larvik kommunes indikator for "*Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)*" er lavest blant sammenligningskommunene, og 10.000 mindre enn gjennomsnittet i KOSTRAgruppe 11. Dette forteller oss at kostnadene per innbyggere er høye, men likevel lave per bruker. Det kan bety at Larvik disponerer ressursene bedre per bruker. Samtidig har Larviks Kulturskole arrangement både i forbindelse med arbeidet med kultur som virkemiddel i folkehelse, Grunnskolen, Barnehagene, samt en stor mengde kortkurs, hvor antall brukere ikke registreres, til tross for at aktiviteten rettet mot alle aldersgrupper blant innbyggere er stor, og utgiftene til ansatte bokføres på KOSTRAfunksjon 232.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	568	667	630	781
Tønsberg	206	240	231	295
Sandefjord	273	266	273	283
Porsgrunn	393	392	414	458
Skien	798	823	1 111	824
Arendal	452	415	370	355
Kostragruppe 11	423	445	430	416

**) Graf er justert med utgiftsbehov

385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg

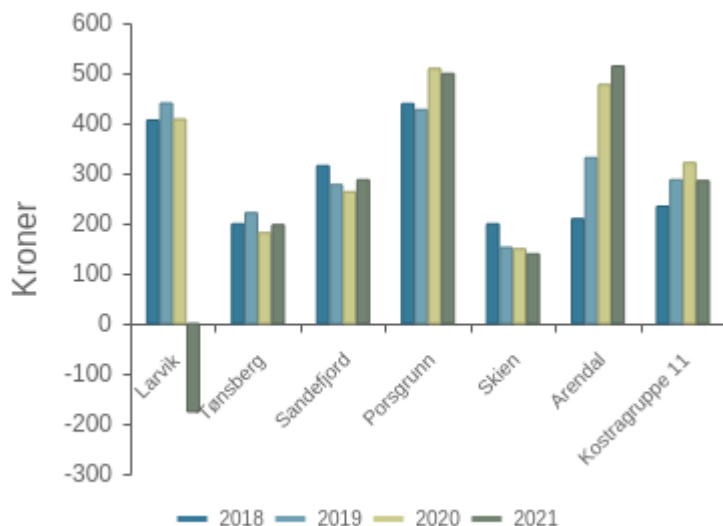
KOSTRAfunksjonen omfatter utgifter til kulturaktiviteter i kommunal regi, men også tilskudd til organisasjoner, aktiviteter, markeringer mm som baseres på frivillighet, samt tilskudd til drift/vedlikehold av andres kulturbygg. Fra regnskap 2021 er ca 50% av utgiftene som føres på denne funksjonen Larvik knyttet til Virksomhet Kultur og Idrett. Forøvrig brukes funksjonen av Frivillighetssentralen, Tilskudd til Larvik håndballklubb og ca 37,5% knyttet til tilskudd til Bølgen kulturhus KF, mens ca 10% til utgifter knyttet til Helse og mestrings Verket.

Larvik kommunes utgifter til KOSTRAfunksjon 385 er vesentlig høyere enn sammenlignbare kommuner med unntak av Skien som over tid har hatt høyere utgifter enn de andre kommunene. Larviks utgifter er imidlertid relativt stabile, og basert på kommunens prioriteringer. Tildelinger fra Kommunestyret i 2021 på funksjon 385 omfatter Byjubileum, Rehabilitering av Hedrum bygdetun (1,5 mill kr), Stiftelsen Barakke 4 Stavern (200.000) samt inndekning av underskudd på Bølgen (6,328 mill kr).

Fra indikatorene "Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd (antall)" og "Frivillige barne- og ungdomsforeninger" ser vi at Larvik

kommune har en vesentlig høyere andel foreninger som mottar kommunalt tilskudd enn alle sammenligningskommunene. Dette viser at Larvik har et rikt og mangfoldig tilbud innenfor frivillige lag og foreninger, og at mange av disse mottar økonomiske tilskudd av kommunen.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	406	440	408	-176
Tønsberg	199	221	181	197
Sandefjord	315	277	263	287
Porsgrunn	439	427	509	499
Skien	199	152	149	139
Arendal	209	331	477	514
Kostragruppe 11	234	287	321	285

**) Graf er justert med utgiftsbehov

386 Kommunale kulturbygg

KOSTRAfunksjonen omfatter utgifter til kommunale kulturbygg, herunder kino, museums- og bibliotekbygg, og musikk- og kulturskolelokaler dersom de holder til i egne bygg. Avskrivninger, renhold og andre driftsutgifter på byggene er dermed inkludert i disse utgiftene.

De fleste endringene i korrigerte utgifter både fra 2019 til 2021, og de særlig høye utgiftene i 2020 er på bakgrunn av biblioteksbrannen i 2019. Netto inntekt på kommunale kulturbygg i 2021 er relatert til forsikringsoppgjøret for biblioteksbrannen som er bokført i 2021 på funksjon 386. Foruten Porsgrunn ser vi i 2018 og 2019 at Larviks utgifter er relativt høye i forhold til sammenligningskommunene. Organisering og eierforholdet til egne kulturbygg påvirker bokføringen på kostrafunksjonen.

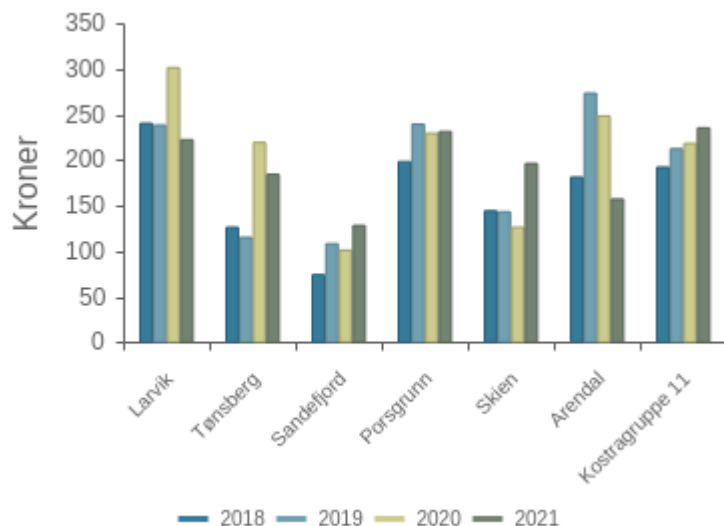
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Tjenestegrupperingen Plan, kulturminner, natur og nærmiljø omfatter KOSTRA funksjonene 301 Plansaksbehandling, 302 Byggesaksbehandling, 303 Kart og oppmåling, 335 Rekreasjon i tettsted, 360 Naturforvaltning og friluftsliv og 365 Kulturminneforvaltning.

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) **)	301	222	184	128	231	196	157	235
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) **)	69	56	31	2	116	0	-59	22
Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B) **)	81	115	28	79	116	82	128	94
Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B) **)	314	351	344	337	185	351	168	271
Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B) **)	113	111	142	174	136	83	164	121
Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B) **)	17	50	15	10	0	0	0	12
Produktivitet								
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	762	809	703	994	497	650	742	7 007
Behandlede dispensasjonssøknader (antall)	167	153	81	174	111	94	245	1 587
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	34	29	21	57	7	35	21	26
Mottatte byggesøknader (antall)	753	876	849	1 129	525	751	769	7 870
Mottatte dispensasjonssøknader (antall)	151	156	72	133	125	98	256	1 551
Kvalitet								
Kommune(del)planer med høringsfrist i 1 rapporteringsåret (antall)	3	1	0	0	0	0	0	11
Søknader med 12 ukers frist i alt	59	54	86	31	57	34	38	48
Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)								
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
1 i alt Klagesaker med Saksbehandlingstid over lovpålagt tid (antall)	54	36	12	47	18		3	131
Bevaringsverdige kulturminner registrert i kommunen (antall)	2 122	2 122		1 325			2 000	7 922
Er det utarbeidet oversikt over verneverdige kulturminner/-miljøer? (ja=1, nei=0)	1	1	0	1	1	1	1	8
Freda kulturminner/-miljøer som kommunen har gitt økonomisk støtte til (antall)	10	10	0	0	0	0	4	318
Planer gjeldende per 31.12 i rapporteringsåret Vern av kulturmiljø eller kulturminner Reguleringsplaner (antall)	51	54	63	65	28	166	116	670
Planer gjeldende per 31.12 året før rapporteringsåret Vern av kulturmiljø	45	51	59	60	27	136	111	618

eller kulturminner Reguleringsplaner (antall)								
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt	16	15	39	9	15	18	16	19
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)								
Andre nøkkeltall								
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	11	14	6	17	9	6	6	91

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	240	238	301	222
Tønsberg	126	115	219	184
Sandefjord	74	108	101	128
Porsgrunn	198	239	229	231
Skien	144	143	126	196
Arendal	181	273	248	157
Kostragruppe 11	192	212	218	235

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 301 omfatter utarbeiding, behandling, kontroll og konsekvensutredninger av planer etter plan og bygningsloven. Det gjelder både arbeid med reguleringsplan, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetalinger er trukket fra.

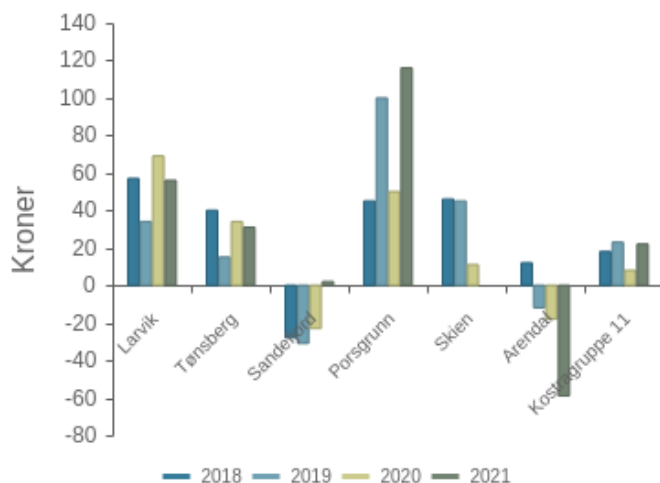
Netto driftsutgifter er lavere enn snittet i KOSTRAgruppe 11, og lavere enn Porsgrunn kommune i 2021. Høyere driftsutgifter i 2020 har bakgrunn i at tre stillinger på overordnet planlegging tidligere var med i kommunens plansaksbehandling. Endringen gjør at tallene for Larvik er mer sammenlignbare med andre kommuner fra 2021. Indikatoren *“behandlede dispensasjonssøknader”* fra tabellen først i kapittelet, viser at antallet dispensasjoner fra reguleringsplaner eller arealplaner har vært relativt stabile over tid i kommunen. Variasjonene kan ha bakgrunn i at endring av reguleringsplan foretas i varierende, men muligens i en noe økende grad i Larvik kommune. Dette må også sees i sammenheng med at kommunen har mange eldre reguleringsplaner.

Det er til enhver tid 60 reguleringsplaner i prosess. Flere av planene er omfattende og komplekse og krever betydelig arbeid. Indikatoren *“Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)”* fra tabellen først i kapittelet, viser at Larvik har vedtatt 14 reguleringsplaner i løpet av siste år. Larvik

har en jevnt høy saksbehandling av reguleringsplaner og ligger høyere i antall sluttbehandlinger enn de fleste av sammenlignbare kommuner.

Plansaksbehandling er 30% gebyrfinansiert. Det er et uttalt mål å holde gebyrene på nivå med sammenlignbare kommuner i KOSTRAgruppe 11. Antall behandlede byggesøknader må ses i sammenheng med antall mottatte søknader. Larvik kommune mottar og behandler et stabilt høyt antall søknader i forhold til sammenlignbare kommuner. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 12 ukers saker er under lovpålagt frist og utviklingen i Larvik de fire siste årene er at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden har gått ned. 12 ukers saker er ressurskrevende både med hensyn til tidsbruk og personell. Søknadene diskuteres i team og med andre virksomheter ved behov.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B)

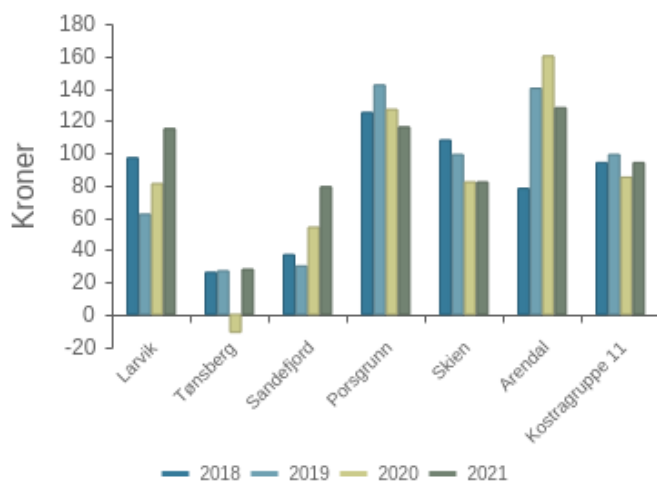

	2018	2019	2020	2021
Larvik	57	34	69	56
Tønsberg	40	15	34	31
Sandefjord	-28	-31	-23	2
Porsgrunn	45	100	50	116
Skien	46	45	11	0
Arendal	12	-12	-18	-59
Kostragruppe 11	18	23	8	22

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 302 omfatter saksbehandling og kontroll knyttet til søknader om tiltak etter plan- og bygningsloven (byggesaksbehandling), samt saksbehandling etter lov om eierseksjoner, forurensingsloven og føring av opplysninger i matrikkelen. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetaling er trukket fra. Byggesak styres av plan- og bygningsloven. All saksbehandling er avhengig av eksterne aktører som henvender seg til kommunen gjennom søknader.

Larvik kommunes netto driftsutgifter per innbygger til byggesaksbehandling (kr 56) er lavere enn Porsgrunn kommune (kr 116). Netto driftsutgifter er noe redusert i 2021 fra 2020 (- kr 13), og på tilsvarende nivå som i 2018 (kr 57). Fra indikatoren "*Behandlede byggesøknader i alt (antall)*", i tabellen først i kapittelet, ser vi at Larvik har totalt 809 byggesøknader, mot eksempelvis 497 søknader i Porsgrunn og 703 i Tønsberg. Sandefjord har 994 søknader, men likevel vesentlig lavere netto driftsutgifter per innbygger (kr 2). Samtidig ser vi at andel "*behandlede byggesøknader*" i forhold til "*mottatte byggesøknader*" i Larvik er 92,35% (809/879) mot 88,04% i Sandefjord (994/1129). Saksbehandlingstiden kan være en indikasjon på kundebehandlingen. "*Gjennomsnittlig saksbehandlingstid*" i Larvik er i gjennomsnitt 29 dager, mens den i Porsgrunn er 7, og Tønsberg og Sandefjord har henholdsvis 21 og 57.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	97	62	81	115
Tønsberg	26	27	-11	28
Sandefjord	37	30	54	79
Porsgrunn	125	142	127	116
Skien	108	99	82	82
Arendal	78	140	160	128
Kostragruppe 11	94	99	85	94

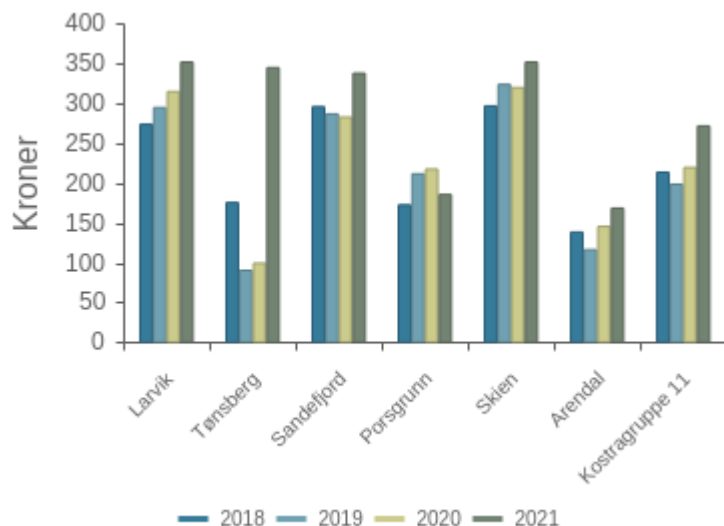
**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 303 omfatter etablering og drift av kommunens kartgrunnlag og geotekniske grunnlag, samt føring, forretninger, forvaltning og saksbehandling etter matrikkelloven, eierseksjoneringsloven og eiendomsmeglerloven. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetalinger er trukket fra.

Kart og oppmåling styres av matrikkelloven, eierseksjoneringsloven og eiendomsmeglerloven. Saksbehandlingen er avhengig av eksterne aktører som henvender seg til kommunen gjennom søknader i forbindelse med utbyggingslovverket eller endringer av eiendommer. Dermed er saksbehandlingen i stor grad gebyrfinansiert, samtidig som kommunen er avhengig av henvendelser, for å dekke sine kostnader. Noen tjenester ikke gebyrfinansiert, som sammenslåing og stedsnavn/adressering.

Larvik kommunes netto driftsutgifter til kart og oppmåling etter matrikkelloven ligger lavere enn Arendal og Porsgrunn i 2021. Larvik oppfatter det som at både Tønsberg, Sandefjord og Skien skulle ha relativt likt kostnadsnivå som Larvik, og er noe usikre på bakgrunnen for at netto driftsutgifter fremstår som så mye lavere.

Larvik har hatt en økning i netto driftsutgifter per innbygger fra 2020 til 2021. Økningen i 2021 har bakgrunn i et felles kartleggingsprosjekt som kommunen gjør sammen med Kartverket og andre statlige og regionale aktører.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B)

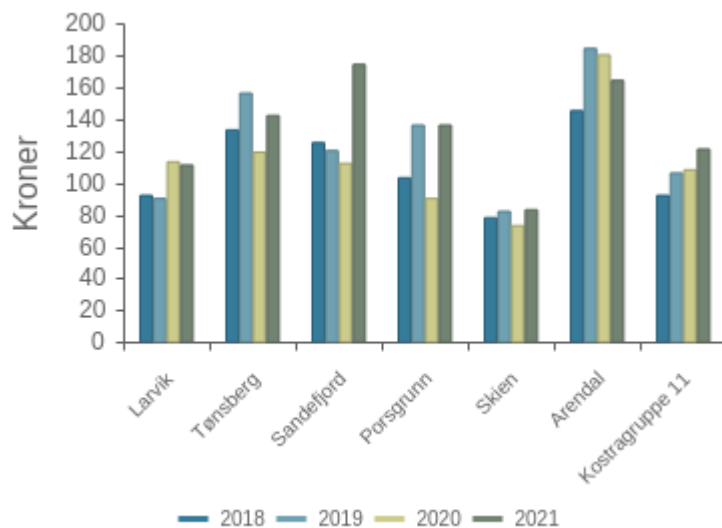
	2018	2019	2020	2021
Larvik	273	294	314	351
Tønsberg	175	90	99	344
Sandefjord	295	286	282	337
Porsgrunn	172	211	217	185
Skien	296	323	319	351
Arendal	138	116	145	168
Kostragruppe 11	213	198	219	271

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 335 "Rekreasjon i tettsted" omfatter opparbeidelse, drift og vedlikehold av offentlige plasser og torg, parker og grøntanlegg og turveier i bebygde strøk, samt offentlige toaletter. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetaling er trukket fra.

Larvik kommune ligger sammen med Skien høyest blant sammenligningskommunene og høyere enn kostragruppe 11. Sandefjord og Tønsberg ligger noe lavere, men omtrent på samme netto driftsutgiftsnivå per innbygger. Den svakt økende trenden for Larvik kommune, har i hovedsak bakgrunn i lekeplasser på nye boligfelt.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B)

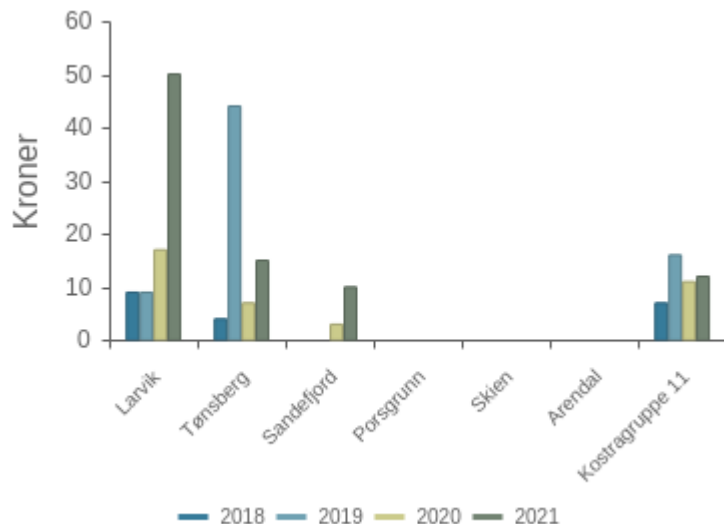

	2018	2019	2020	2021
Larvik	92	90	113	111
Tønsberg	133	156	119	142
Sandefjord	125	120	112	174
Porsgrunn	103	136	90	136
Skien	78	82	73	83
Arendal	145	184	180	164
Kostragruppe 11	92	106	108	121

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 360 omfatter miljøtiltak i kommunen, viltneemnda, fisk- og viltforvaltning, miljøfyrtårn, samt sikring, opparbeidelse og forvaltning av frilufts- og utmarksområder. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetalinger er trukket fra.

Larvik kommunes utgifter er lavest blant sammenligningskommunene, foruten Skien, som det har vært i hele perioden.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	9	9	17	50
Tønsberg	4	44	7	15
Sandefjord	0	0	3	10
Porsgrunn	0	0	0	0
Skien	0	0	0	0
Arendal	0	0	0	0
Kostragruppe 11	7	16	11	12

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 365 omfatter forvaltning og tiltak knyttet til faste kulturminner og kulturmiljøer som er regulert i spesialområdebevaring etter plan- og bygningsloven, samt tiltak for å bevare spor etter menneskelig aktivitet eller tidligere tiders byggeskikk og levesett. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetaling er trukket fra.

Larvik kommunes utgifter er klart høyest blant sammenligningskommunene. Larvik hadde i 2021 registrert 10 freda kulturminner/ -miljøer som kommunen får økonomisk kompensasjon for, mens ingen av sammenligningskommunene har noe slike. I løpet av 2021 har Larvik registrert 3 nye reguleringsplaner for kulturminner/ -miljøer.

Adm, styring og fellesutgifter

KOSTRAområdet Administrasjon, styring og fellesutgifter omfatter KOSTRAfunksjonene 100 Politisk styring, 110 Kontroll og revisjon og 120 Administrasjon. I disse KOSTRAfunksjonene er godtgjørelser til folkevalgte, utgifter til tilhørende møter og arrangement, samt borgerlige vigsler (100), utgifter knyttet til kommunens kontrollutvalg (110) og utgifter knyttet til administrativ ledelse og stab-/støttefunksjoner, fellesfunksjoner som resepsjon, sentralbord, dokumentcenter, lønn- og regnskapsfunksjon og felles IKT løsninger for hele kommunen, samt fellesutgifter som politisk sekretariat, overordnet HMS arbeid og frikjøp av tillitsvalgte (120).

Vedr. administrative stillinger (120)

KOSTRA-definisjonen legger føringer for hva som skal tolkes som administrative stillinger. Ledere som leder andre ledere regnes med som administrative stillinger. Administrative ledere er definert å være ledere som har både økonomiske og administrative fullmakter. For å bli definert som administrativ leder, må disse fullmaktene minst omfatte:

Økonomiske fullmakter

- Delegert budsjettmyndighet i samsvar med et vedtatt reglement eller etter videredelegert myndighet
- Disponeringsfullmakt, jf. forskrift om budsjett mv. § 9 innenfor delegert budsjettmyndighet (FOR 2000-12-15 nr. 1423; Forskrift om årsbudsjett)

Administrative fullmakter

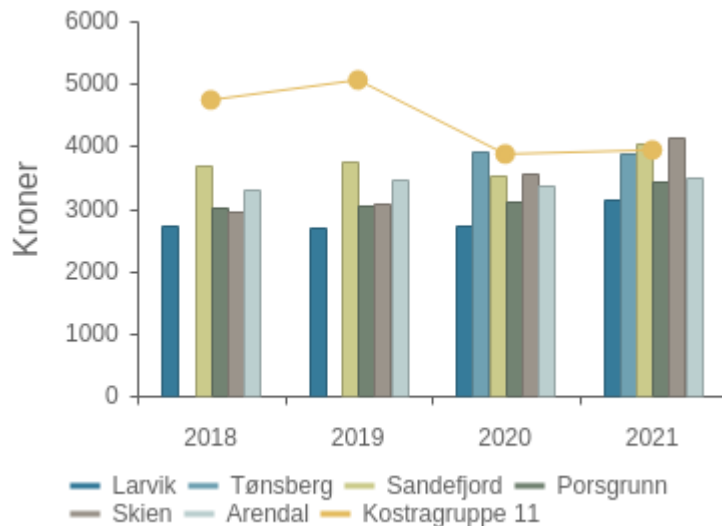
- Personalansvar med instruksjonsmyndighet, herunder medarbeideroppfølging/medarbeider-samtaler
- Innstillings- eller beslutningsmyndighet i ansettelsessaker, oppsigelses- eller avskjedigelsessaker og permisjonssaker

En lederfunksjon vil normalt ha flere funksjoner enn innholdet i denne definisjonen. Eksempelvis er faglig ansvar ikke et krav for å bli definert som administrativ leder. I den hierarkiske kjeden av ledere, skal leder på laveste nivå som tilfredsstiller kravene til å bli definert som administrative leder, henføres til respektiv tjenestefunksjon, mens dennes overordnede administrative leder skal henføres til funksjon 120. Gjennom dette oppfylles kravet om at administrative ledere som leder andre administrative ledere, blir henført til funksjon 120. Dersom en administrativ leder har videredelegert deler av fullmaktene til underordnede ledere, vil ikke disse ledere betraktes som ledere i KOSTRA.

Demografi og Ståstedsanalyse - KOSTRA og nøkkeltall 2021 - Endelige tall - Larvik

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Administrasjon brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) **)	2 719	3 160	3 872	4 048	3 427	4 138	3 499	3 934
Administrasjon, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	4,6 %	4,8 %	6,6 %	6,1 %	5,6 %	6,2 %	5,9 %	6,2 %
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) **)	2 173	2 498	3 067	3 035	2 501	3 166	2 199	2 942
Økonomi								
Korrigerte brutto driftsutgifter (100) politisk styring	9 883	11 950	13 134	14 648	11 703	22 204	13 561	161 658
Korrigerte brutto driftsutgifter (110) kontroll og revisjon	2 701	2 849	3 254	6 412	2 675	2 576	4 231	35 311
Korrigerte brutto driftsutgifter (120) administrasjon	117 050	138 622	213 193	235 130	117 444	213 357	111 836	2 016 724
Korrigerte brutto driftsutgifter (121) forvaltningsutgifter	6 707	6 408	15 150	18 026	11 586	11 919	15 469	175 379
Korrigerte brutto driftsutgifter (130) administrasjonslokaler	11 308	9 850	21 033	13 544	12 901	41 800	19 520	244 312

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Administrasjon brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)

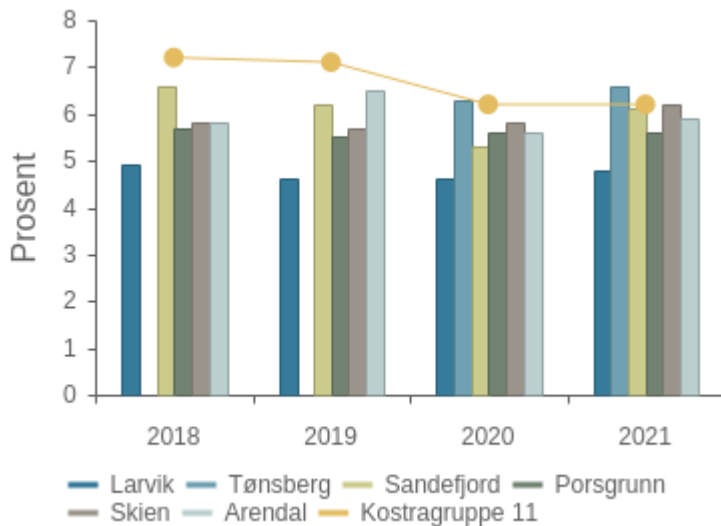
	2018	2019	2020	2021
Larvik	2 741	2 680	2 719	3 160
Tønsberg			3 908	3 872
Sandefjord	3 695	3 751	3 542	4 048
Porsgrunn	3 000	3 062	3 102	3 427
Skien	2 950	3 095	3 556	4 138
Arendal	3 317	3 479	3 356	3 499
Kostragruppe 11	4 736	5 055	3 870	3 934

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Hvordan kommunene har bygget opp sin administrasjon er svært forskjellig. Det er viktig å forstå når man skal tolke tallene. Kommuner kan oppnå stordriftsfordeler, men dette er til en viss grad korrigert ved at man sammenligner seg med KOSTRA kommunegruppe hvor man selv er med.

Larvik brukte 151 mill kr til administrasjon (3 160 kr * 47 777 innb) . Det er 37 mill kr mindre enn snittet for KOSTRA gruppe 11. KOSTRA gruppe 11 består av 10 kommuner, hvor kriteriet er mellom 45.000-74.999 innbyggere. Det omfatter Ålesund, Bodø, Moss, Sarpsborg, Nordre Follo, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Skien og Arendal.

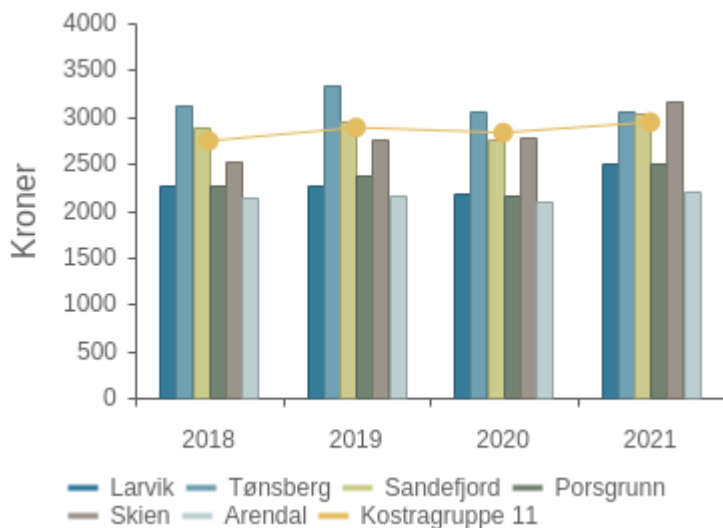
Prioritet - Administrasjon, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	4,9 %	4,6 %	4,6 %	4,8 %
Tønsberg			6,3 %	6,6 %
Sandefjord	6,6 %	6,2 %	5,3 %	6,1 %
Porsgrunn	5,7 %	5,5 %	5,6 %	5,6 %
Skien	5,8 %	5,7 %	5,8 %	6,2 %
Arendal	5,8 %	6,5 %	5,6 %	5,9 %
Kostragruppe 11	7,2 %	7,1 %	6,2 %	6,2 %

Indikatoren viser nettoutgiftene som er direkte relatert til administrasjon (funksjon 120), administrasjonslokaler (funksjon 130) og forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (funksjon 121), for kommunekonsernet. Utgifter og inntekter knyttet til premieavvik og fellesutgifter inngår ikke i indikatoren.

Larvik kommune bruker en liten andel målt i netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutgifter sammenlignet med de andre kommunene og gruppene i utvalget. For 2021 er Larviks andel 1,4 prosentpoeng lavere enn KOSTRA- gruppe 11 eller 4,8 % mot 6,2 %. I 2020 var tilsvarende avvik 1,6 prosentpoeng (4,6 % mot 6,2 %).

Prioritet - Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	2 277	2 261	2 173	2 498
Tønsberg	3 131	3 338	3 048	3 067
Sandefjord	2 895	2 961	2 756	3 035
Porsgrunn	2 276	2 368	2 160	2 501
Skien	2 534	2 756	2 775	3 166
Arendal	2 135	2 156	2 097	2 199
Kostragruppe 11	2 742	2 884	2 830	2 942

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

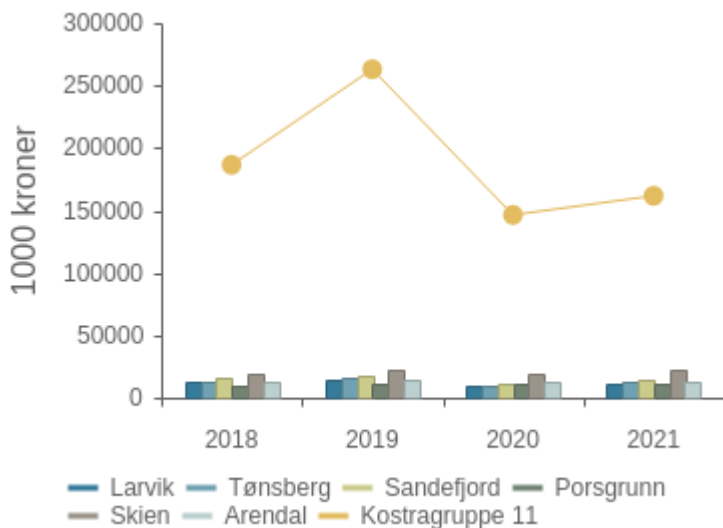
Indikatoren viser lønnsutgifter for administrasjon og styring i kroner per innbygger, for kommune konsernet.

Larvik kommune bruker mindre målt i lønnsutgifter til administrasjon og styring pr. innbygger enn gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 11. Larvik kommune bruker det samme som Porsgrunn, men mindre enn resten av utvalget med unntak av Arendal. Larvik har ligget lavt gjennom hele perioden sammenlignet med utvalgs kommunene og KOSTRA - gruppe 11.

Nedgangen fra 2019 til 2020 kan delvis forklares ved at de bokførte pensjonsutgiftene ble betydelig lavere som følge av lavere lønnsvekst hovedsakelig grunnet korona tiltakene.

Dersom Larvik hadde brukt like mye lønnsutgifter til administrasjon og styring som KOSTRA gruppe 11 ville Larvik brukt ca 21,2 mill kr $((2\,942 - 2\,498) \cdot 47\,777)$ mer.

Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (100) politisk styring

	2018	2019	2020	2021
Larvik	12 499	13 790	9 883	11 950
Tønsberg	12 586	15 705	10 227	13 134
Sandefjord	15 503	18 147	12 011	14 648
Porsgrunn	8 918	10 783	11 092	11 703
Skien	18 523	22 164	19 958	22 204
Arendal	12 636	14 421	13 317	13 561
Kostragruppe 11	186 494	262 995	146 374	161 658

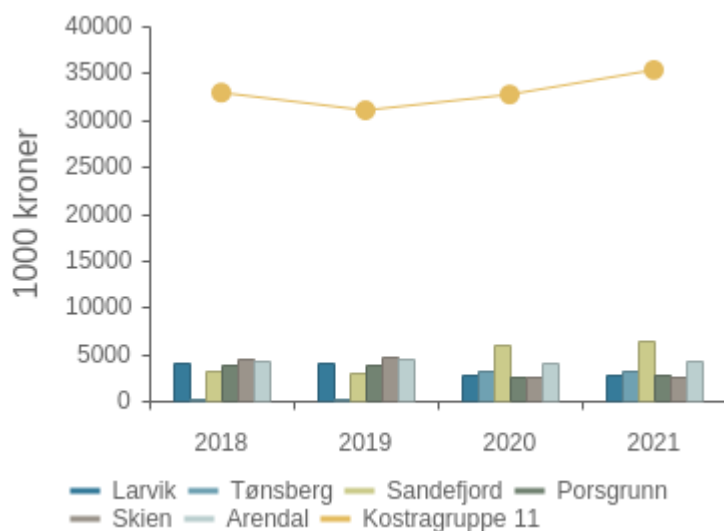
Larvik kommune hadde lavere korrigerte brutto driftsutgifter til politisk styring enn gjennomsnittet av KOSTRA gruppe 11 ($\text{kr } 161\,658/10 = 16\,165$ (det er 10 kommuner i gruppe 11) mot Larviks $\text{kr } 11\,950$) i 2021.

Skien kommune ligger vesentlig høyere enn resten av utvalget, mens Kostragruppe 11 viser til summerte tall for hele gruppe 11. Estimert gjennomsnitt viser at Kostragruppe 11 med $\text{kr } 16\,165$ kr ligger lavere enn Skien, men vesentlig høyere enn Larvik kommune.

Alle sammenligningskommunene i tillegg til KOSTRA gruppe 11 svinger opp og ned annethvert år. Dette har sammenheng med valgordningen og kommunens kostnader i forbindelse med gjennomføringen av hhv kommune- og stortingsvalg. Det er kun Porsgrunn som ikke følger denne kurven i 2020. For tidligere år i perioden så følger også Porsgrunn sin utvikling de andre sammenligningskommunene.

I tillegg har covid 19- pandemien medført at de fleste politiske møtene har blitt avholdt digitalt. Det har bidratt til lavere kostnader sammenlignet med en normal situasjon med fysiske møter.

Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (110) kontroll og revisjon

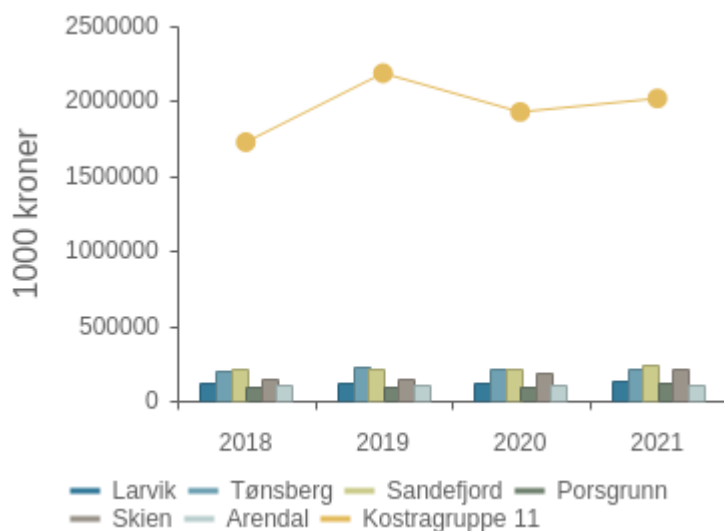
	2018	2019	2020	2021
Larvik	4 046	4 112	2 701	2 849
Tønsberg	197	238	3 146	3 254
Sandefjord	3 105	3 053	6 012	6 412
Porsgrunn	3 826	3 935	2 599	2 675
Skien	4 571	4 605	2 552	2 576
Arendal	4 297	4 446	4 128	4 231
Kostragruppe 11	32 890	31 006	32 690	35 311

Larvik kommune hadde lavere korrigerte brutto driftsutgifter til kontroll og revisjon enn Tønsberg, Sandefjord, Arendal og KOSTRA gruppe 11, mens Skien og Porsgrunn lå lavere enn Larvik i 2021.

Sandefjord kommune ligger vesentlig høyere enn resten av utvalget og KOSTRA gruppe 11. Sandefjord har nær en dobling av sine utgifter fra 2019 til 2020. Estimert gjennomsnitt viser at KOSTRA gruppe 11 er utregnet slik ($(35\,311/10 = 3\,531)$) mot Larvik kommunes 2 849

Som tabellen viser så er det flere kommuner som har en kraftig nedgang i sine utgifter til kontroll og revisjon fra 2019 til 2020 for så å øke igjen.

Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (120) administrasjon

	2018	2019	2020	2021
Larvik	115 945	113 645	117 050	138 622
Tønsberg	203 391	225 021	207 275	213 193
Sandefjord	213 868	219 554	209 017	235 130
Porsgrunn	94 141	95 412	99 205	117 444
Skien	145 421	152 199	180 525	213 357
Arendal	102 838	107 580	106 326	111 836
Kostragruppe 11	1 725 147	2 185 192	1 926 564	2 016 724

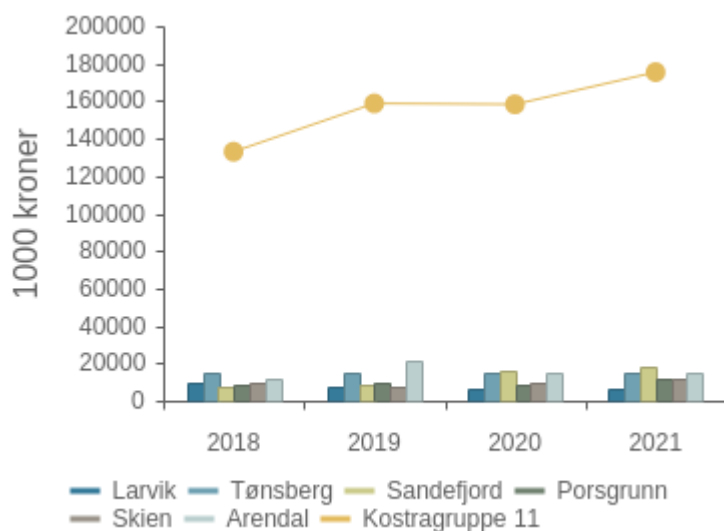
Det er store variasjoner mellom kommunene i utvalget knyttet til administrasjonskostnadene. Larvik kommune hadde lavere korrigerte brutto driftsutgifter til administrasjon enn Tønsberg, Sandefjord, Skien og KOSTRA gruppe 11. Larvik kommune har ligget lavere enn de nevnte kommuner og gruppe gjennom hele måleperioden.

I perioden 2018 til 2021 har Arendal og Porsgrunn kommune hatt lavere kostnad til administrasjon enn Larvik kommune.

Kostragruppe 11 viser til summerte tall for hele gruppe 11. Estimert gjennomsnitt viser at Kostragruppe 11 ligger høyere enn Larvik kommune ($(2\,016\,724/10)$ (det er 10 kommuner i gruppe 11) = 201 672) mot Larvik kommunes 138 622).

Utfordringen med å sammenligne seg med andre innenfor administrasjonsfeltet er kommentert tidligere i rapporten. Det som imidlertid er interessant er utviklingen kommunen har over tid. Larvik er stabil i perioden 2018 til 2020 for deretter å øke med ca 18 % i 2021. Denne kraftige økningen gjelder også for Porsgrunn og Skien kommune.

Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (121) forvaltningsutgifter

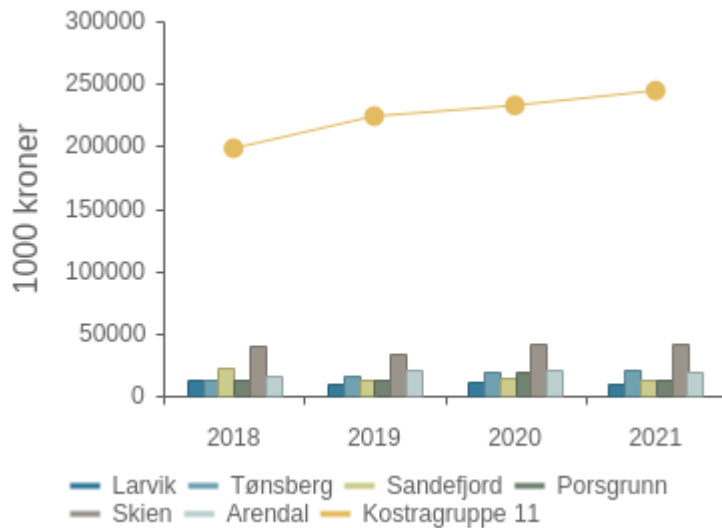
	2018	2019	2020	2021
Larvik	9 655	7 779	6 707	6 408
Tønsberg	14 711	14 713	14 443	15 150
Sandefjord	7 878	8 970	15 904	18 026
Porsgrunn	8 843	9 263	9 057	11 586
Skien	10 036	7 975	9 581	11 919
Arendal	11 660	20 959	14 773	15 469
Kostragruppe 11	132 907	158 692	158 204	175 379

Larvik kommune har vesentlig lavere korrigerte brutto driftsutgifter til forvaltningsutgifter sammenlignet med de andre kommunene i utvalget i 2021 og har hatt de laveste utgiftene for perioden 2019 til 2021.

Tønsberg, Sandefjord og Arendal kommune ligger vesentlig høyere enn resten av utvalget, mens KOSTRA gruppe 11 viser til summerte tall for hele gruppe 11. Estimert gjennomsnitt viser at gruppe 11 ligger høyere enn Larvik kommune ($(175\,379/10) = 17\,537$) mot Larvik kommunes 6 408).

I perioden 2018 til 2021 har Larvik kommune hatt reduksjon i korrigerte brutto driftsutgifter til forvaltningsutgifter. Alle de øvrige kommunene i utvalget, med unntak av Arendal, har i samme periode hatt en økning målt i korrigerte brutto driftsutgifter på forvaltningsutgifter.

Økonomi - Korrigerte brutto driftsutgifter (130) administrasjonslokaler

	2018	2019	2020	2021
Larvik	13 557	9 059	11 308	9 850
Tønsberg	12 583	15 289	19 353	21 033
Sandefjord	22 228	13 139	14 092	13 544
Porsgrunn	12 478	12 283	18 867	12 901
Skien	40 879	33 976	41 927	41 800
Arendal	16 554	21 480	21 092	19 520
Kostragruppe 11	198 107	223 822	232 455	244 312

Det er svært store variasjoner i utvalget knyttet til administrasjonslokaler. Larvik kommune hadde de laveste korrigerte brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler blant sammenligningskommunene i 2021, og har hatt det siden 2019.

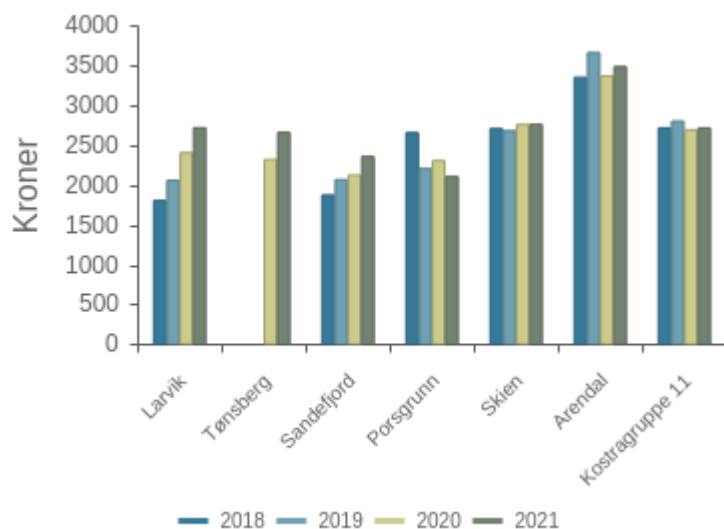
Kostragruppe 11 viser til summerte tall for hele gruppe 11. Estimert gjennomsnitt viser at Kostragruppe 11 ligger litt over dobbelt så høyt som Larvik kommune ($(244\,312/10 = 24\,431)$) mot Larvik kommunes 9 850).

Vann, avløp og renovasjon

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Produktivitet								
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 400	2 712	2 654	2 352	2 100	2 754	3 478	2 710
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	3 919	3 722	4 029	2 976	3 780	3 578	4 360	3 810
Dekningsgrad								
Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (B)	91,2 %	91,7 %	92,0 %	90,6 %	97,3 %	89,2 %	91,9 %	92,9 %
Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning (B)	87,3 %	86,8 %	87,8 %	86,6 %	99,0 %	94,8 %	89,0 %	88,7 %
Kvalitet								
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	34,0	34,0	33,0	35,0	35,0	36,0	30,0	
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	356	345	343	338	336	335	214	0

****) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov**

Produktivitet - Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr)

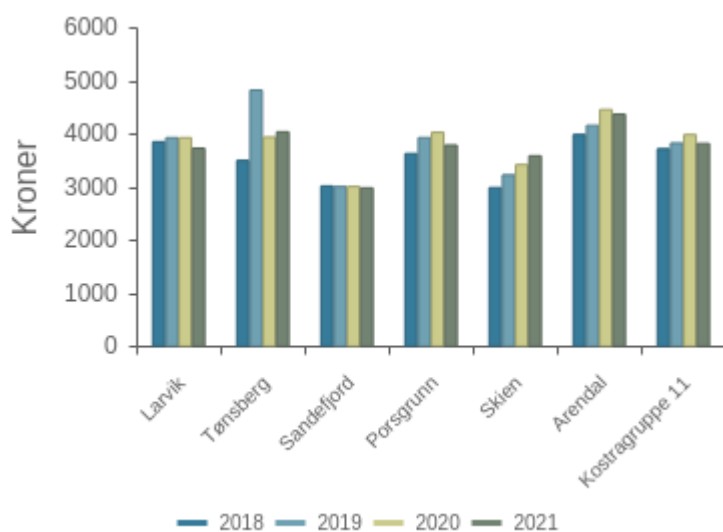
	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 800	2 052	2 400	2 712
Tønsberg			2 315	2 654
Sandefjord	1 869	2 062	2 120	2 352
Porsgrunn	2 650	2 200	2 300	2 100
Skien	2 701	2 673	2 753	2 754
Arendal	3 344	3 652	3 360	3 478
Kostragruppe 11	2 710	2 795	2 686	2 710

Det er årsgebyret for 2022 som er vist i rapporteringen. Gebyret oppgis uten merverdiavgift. Det oppgis den hyppigst forekommende sats for en bolig på 120 m2 bruksareal.

Skien, Tønsberg og Larvik har omtrent like gebyr. Porsgrunn er rimeligst og Arendal er dyrest av kommunene som er sammenliknet. Kvaliteten på renovasjonstjenestene i Larvik oppfattes som god.

Tjenesten er godt etablert og det er vedtatt årlige økninger i renovasjonsgebyret de siste 4 årene. Økningen fra 2021 til 2022 er på 12,4%.

Produktivitet - Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)

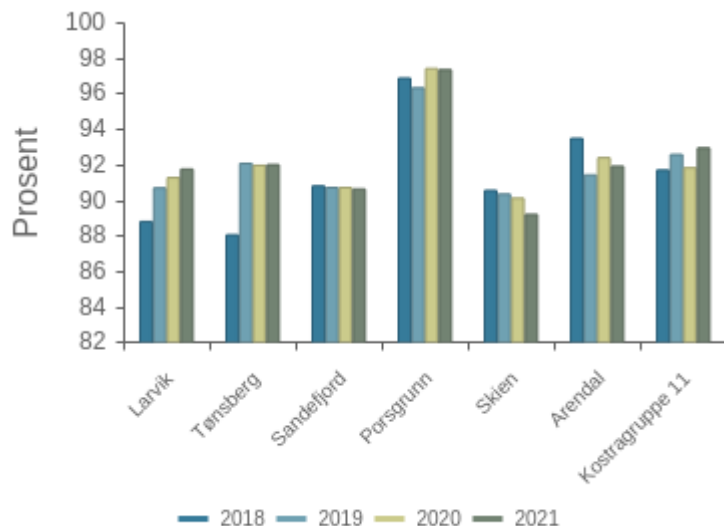
	2018	2019	2020	2021
Larvik	3 842	3 919	3 919	3 722
Tønsberg	3 492	4 814	3 931	4 029
Sandefjord	3 011	3 000	3 002	2 976
Porsgrunn	3 620	3 920	4 020	3 780
Skien	2 980	3 219	3 413	3 578
Arendal	3 978	4 150	4 449	4 360
Kostragruppe 11	3 710	3 819	3 977	3 810

Det er årsgebyret for 2022 som er vist i rapporteringen. Skien, Porsgrunn og Larvik har omtrent samme nivå på avløpsgebyret. Sandefjord er den kommunen med lavest avløpsgebyr. Avløpsgebyret i Larvik er 746 kr. dyrere enn i Sandefjord. Larvik har 88 kr. lavere gebyr enn Kostra gruppe 11.

Larvik er med i en sammenligning av kvalitet og kostnader for norske kommuner, som Norsk vann leder. Resultatene viser at tjenesten Larvik leverer er av svært god kvalitet.

For Larvik har det vært nedgang i gebyret fra 2019 til 2022 på 120 kr. Det lave rentenivået i denne perioden bidrar sterkt til dette.

Dekningsgrad - Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (B)

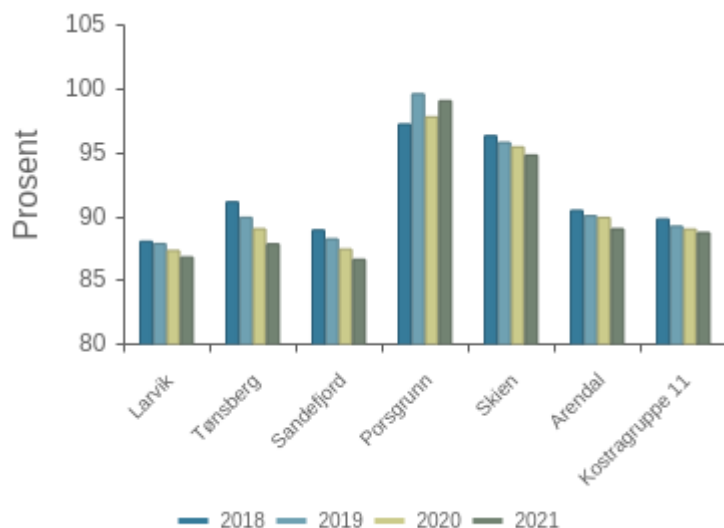

	2018	2019	2020	2021
Larvik	88,8 %	90,7 %	91,2 %	91,7 %
Tønsberg	88,0 %	92,0 %	91,9 %	92,0 %
Sandefjord	90,8 %	90,7 %	90,7 %	90,6 %
Porsgrunn	96,8 %	96,3 %	97,4 %	97,3 %
Skien	90,5 %	90,3 %	90,1 %	89,2 %
Arendal	93,5 %	91,4 %	92,4 %	91,9 %
Kostragruppe 11	91,7 %	92,5 %	91,8 %	92,9 %

Porsgrunn har svært mange av innbyggerne tilknyttet avløpsnett. Arendal, Skien, Sandefjord, Tønsberg og Larvik er omtrent like procenter på tilknytting.

I kommende langtidsperiode (2023 - 2026) er det planen at flere grisgrendte områder i Larvik kommune skal knyttes til det kommunale avløpsnett.

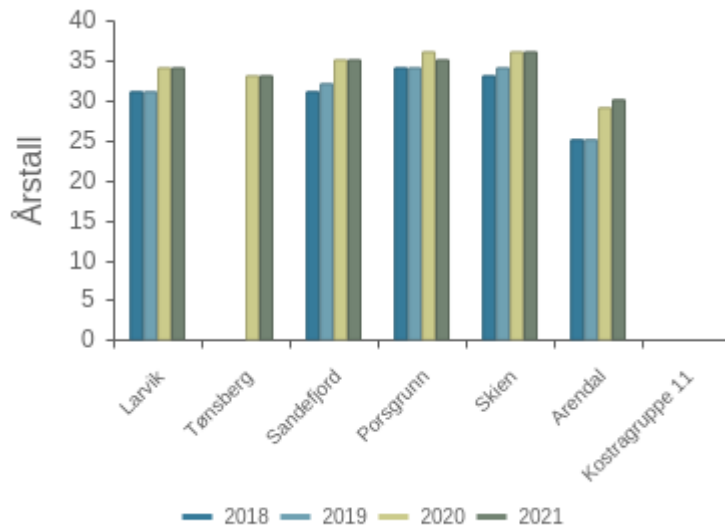
Dekningsgrad - Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	88,0 %	87,8 %	87,3 %	86,8 %
Tønsberg	91,1 %	89,9 %	89,0 %	87,8 %
Sandefjord	88,9 %	88,2 %	87,4 %	86,6 %
Porsgrunn	97,2 %	99,5 %	97,7 %	99,0 %
Skien	96,3 %	95,7 %	95,4 %	94,8 %
Arendal	90,4 %	90,0 %	89,9 %	89,0 %
Kostragruppe 11	89,8 %	89,2 %	89,0 %	88,7 %

Tallet er stabilt over tid. De fleste av Larvik sine innbyggere er tilknyttet kommunalt vann. Det kommunale vannet er av svært god kvalitet i hele kommunen.

Kvalitet - Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)

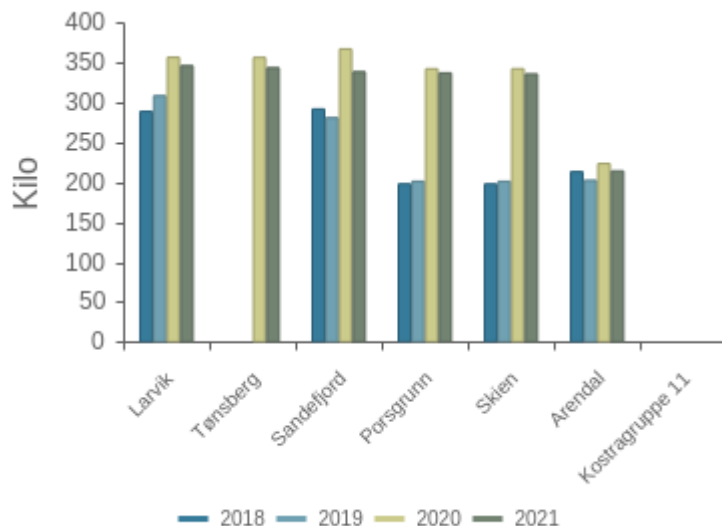
	2018	2019	2020	2021
Larvik	31,0	31,0	34,0	34,0
Tønsberg			33,0	33,0
Sandefjord	31,0	32,0	35,0	35,0
Porsgrunn	34,0	34,0	36,0	35,0
Skien	33,0	34,0	36,0	36,0
Arendal	25,0	25,0	29,0	30,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren utgjør et anslag for vektet gjennomsnittsalder på spillvannsnett. Metoden for beregning er utarbeidet av Norsk Vann.

Larvik har investert mye i rehabilitering i avløpsnett de siste 20 årene. Tallene viser at Arendal har det yngste spillvannsnett av de kommunene som er sammenlignet. Det er ikke store variasjoner mellom de øvrige kommunene.

I økonomiplanen for årene 2022-2025 er det lagt en investeringsplan med økende investeringer for perioden.

Kvalitet - Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	288	308	356	345
Tønsberg			356	343
Sandefjord	291	280	366	338
Porsgrunn	198	201	342	336
Skien	197	201	342	335
Arendal	213	202	223	214
Kostragruppe 11	0	0	0	0

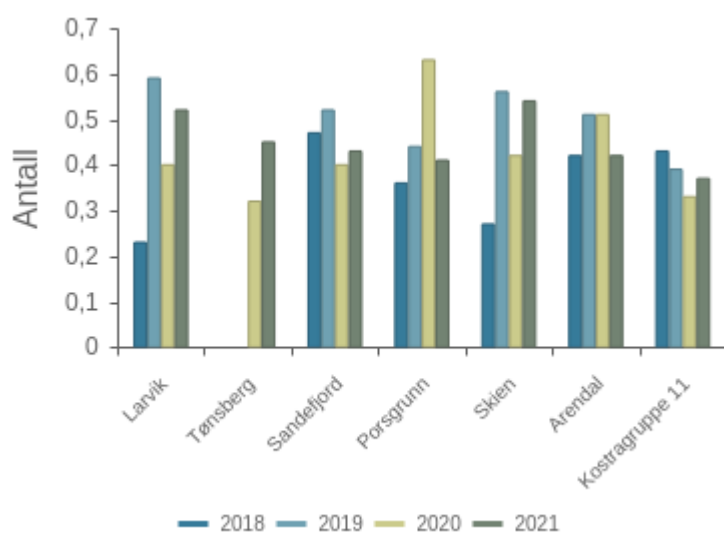
Materialgjenvinningen i Larvik ligger på samme nivå som Tønsberg, Sandefjord, Porsgrunn og Skien. Tønsberg og Larvik leverer litt mer til gjenvinning enn de andre kommunene som vi sammenligner oss med. Arendal skiller seg ut med betydelig mindre volum levert til materialgjenvinning enn de andre kommunene.

Brann og ulykkesvern

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,40	0,52	0,45	0,43	0,41	0,54	0,42	0,37
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	16,4	19,0	21,7	21,2	21,5	20,2	20,8	17,4
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr) (B)	729	847	766	667	1 369	859	1 087	910
Kvalitet								
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	340	349	397	200	484	360	256	357

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Prioritet - Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere

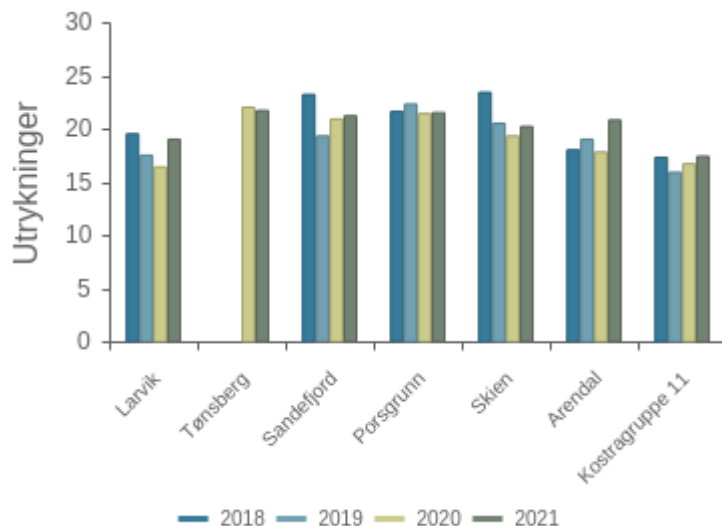

	2018	2019	2020	2021
Larvik	0,23	0,59	0,40	0,52
Tønsberg			0,32	0,45
Sandefjord	0,47	0,52	0,40	0,43
Porsgrunn	0,36	0,44	0,63	0,41
Skien	0,27	0,56	0,42	0,54
Arendal	0,42	0,51	0,51	0,42
Kostragruppe 11	0,43	0,39	0,33	0,37

Larvik ønsker å fremstå som et helsefremmende, trygt og inkluderende samfunn å bo i. Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere er noe høyere enn sammenlignbare kommuner, men det ønskes enda lavere. Målet er en reduksjon på 10-12,5 % fram til 2023. (Fra 2018 tall på 0,23).

Fra 2019 til 2021 er antallet redusert fra 0,59 til 0,52.

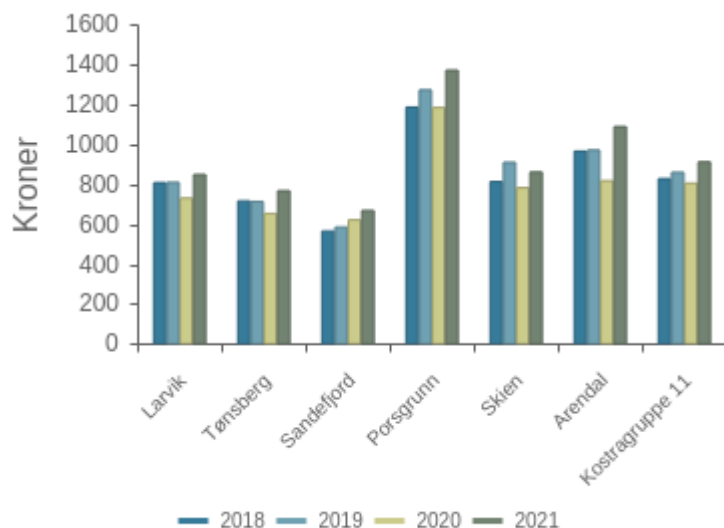
Prioritet - Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere

	2018	2019	2020	2021
Larvik	19,5	17,5	16,4	19,0
Tønsberg			22,0	21,7
Sandefjord	23,2	19,3	20,9	21,2
Porsgrunn	21,6	22,3	21,4	21,5
Skien	23,4	20,5	19,3	20,2
Arendal	18,0	19,0	17,8	20,8
Kostragruppe 11	17,3	15,9	16,7	17,4

Antall utrykninger til branner og andre ulykker sier noe om aktiviteten og splittet opp sier det noe om hvilke områder forebyggende arbeid kan gi gevinst. Dette er viktig for både dimensjonering av brannvesen og som analysegrunnlag for forebyggende aktivitet. Larvik har færrest utrykninger av de kommunene det sammenliknes med. Antallet for Larvik har steget noe igjen opp mot 2019 nivået, men fortsatt lavest i forhold til sammenlignbare kommuner.

Prioritet - Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr) (B)

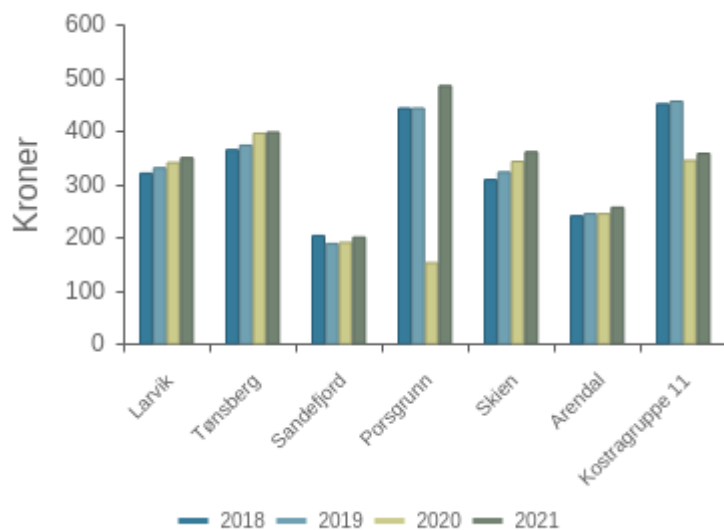

	2018	2019	2020	2021
Larvik	806	808	729	847
Tønsberg	715	712	652	766
Sandefjord	564	584	620	667
Porsgrunn	1 184	1 270	1 182	1 369
Skien	811	908	781	859
Arendal	964	969	816	1 087
Kostragruppe 11	826	858	804	910

Netto driftsutgifter pr. innbygger summert for beredskapsavdelingen og forebyggende avdeling.

Tallene for 2018 og 2019 er høye sammenlignet med tidligere tall for Larvik kommune, og preges spesielt av store kostnader knyttet til redningsdykkeropplæring. Lønnsutgifter til redningsdykking og økte kostnader til 110 sentral har økt de siste to årene. Denne tjenesten vil også påvirke KOSTRA tallet i årene fremover da det er få brannvesen med denne tjenesten. Fra 2019 til 2020 er tallet synkende. Tallet for 2021 viser en stigning igjen, dette skyldes økning i kostnader for redningsdykking, mange av hendelsen er utenfor Larvik kommune, noe som gjør at utgiftene til å dekke beredskap i egen kommune blir økende.

Kvalitet - Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	320	330	340	349
Tønsberg	364	373	395	397
Sandefjord	203	188	190	200
Porsgrunn	442	442	152	484
Skien	308	322	342	360
Arendal	240	244	244	256
Kostragruppe 11	450	455	344	357

Det er store variasjoner mellom de sammenlignbare kommunene. Sandefjord og Arendal er de rimeligste. Tjenesten er 100 % gebyrfinansiert.

Eiendomsforvaltning

Innenfor tjenesteområdene administrasjon, barnehager, skoler, pleie og omsorg, kultur og idrett skiller funksjonskontoplanen mellom den brukerrettede tjenesteytingen og forvaltning/drift/vedlikehold av lokalene/byggene. For disse områdene skal anskaffelse av inventar og utstyr knyttes til tjenesteytingen. Begrunnelsen for skillet er at KOSTRA skal kunne gi relevante nøkkeltall for utgifter knyttet til henholdsvis tjenesteytingen og eiendomsforvaltningen. Byggfunksjonene inneholder således bare de direkte bygningsrelaterte utgiftene. De seks byggfunksjonene kalles «formålsbygg». Det har i de seneste årene blitt en stadig økende bevissthet rundt regnskapsføring av kostnadene. Likeledes er det nå en større bevissthet rundt arealbegrepet. Det er bare bygg som benyttes aktivt til tjenesteproduksjon som skal regnes med. Utrangerte skoler, barnehager, kulturbygg etc skal ikke rapporteres som formålsbygg. Ei heller dersom de ikke er i kommunens drift. Da skal det rapporteres på en annen funksjon. Eksempelvis Munken, Herregården og Sjøfartsmuseet. I disse byggene drives kulturtiltak, men ikke i kommunens drift/regi. Arealet rapporteres derfor ikke som Kulturbygg i KOSTRA.

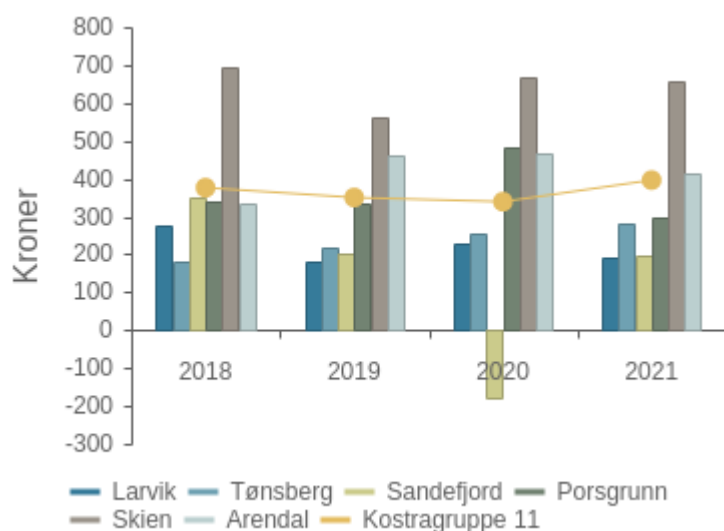
Når det gjelder tallene for 2021 så preges de i stor grad av at Larvik mottok tilskudd på kr 21,5 mill av Statens tiltakspakke i f.m. koronapandemien. Disse midlene er brukt til vedlikehold på formålsbygg og p.g.a. inntektssiden ikke tas med i tabellene så bidrar dette til en økning av kostnadene i 2021.

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B) **)	231	194	284	196	300	658	415	396
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B) **)	618	695	540	455	352	326	221	515
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B) **)	1 055	1 180	827	851	1 378	944	1 685	1 078
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)	4 502	4 345	4 830	4 708	6 023	5 138	5 730	5 333
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	7,7 %	7,2 %	8,3 %	7,9 %	9,1 %	8,2 %	9,5 %	8,6 %
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) **)	126	117	261	225	313	209	309	271
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B) **)	1 754	1 961	1 971	2 194	2 590	2 209	1 989	2 179
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	0,2	0,1	0,2	0,2	0,7	0,5	0,2	0,3
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	4,2	4,1	3,9	4,0	5,9	4,7	4,5	4,3
Produktivitet								
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	110	124	140	195	114	133	165	146
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	187	184	190	145	122	159	145	168
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	586	626	695	712	496	771	579	671

Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	128	159	89	100	59	128	188	150
--	-----	-----	----	-----	----	-----	-----	-----

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

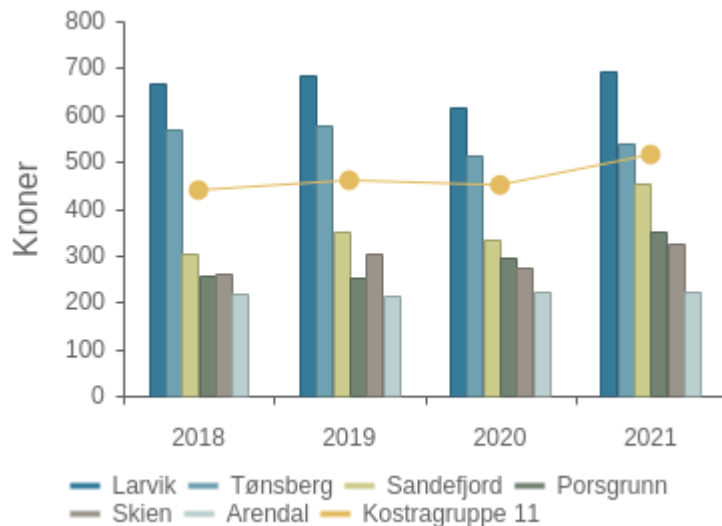
Prioritet - Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	275	180	231	194
Tønsberg	183	217	254	284
Sandefjord	348	203	-178	196
Porsgrunn	342	335	483	300
Skien	694	561	667	658
Arendal	335	462	466	415
Kostragruppe 11	376	350	339	396

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

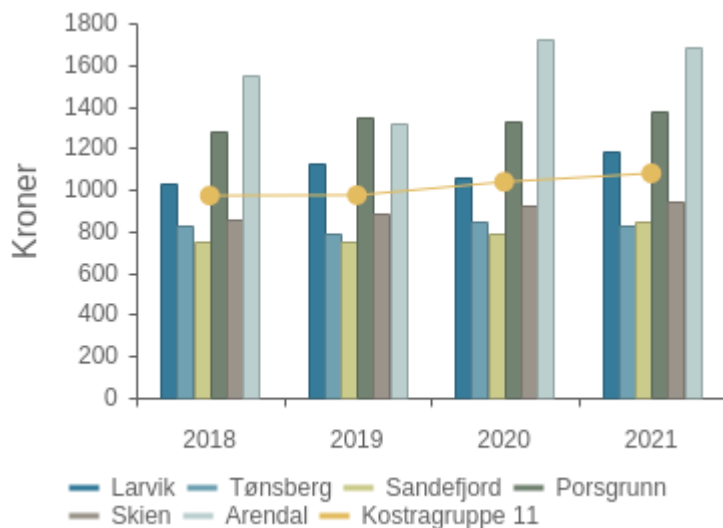
Indikatoren viser netto driftsutgifter til administrasjonslokaler (funksjonen 130) i kroner pr. innbygger. Larvik har tilsynelatende hatt økende kostnader i 2018, men dette skyldes feil i de innrapporterte tallene. Kostnadene lå i 2020 på kr. 231,- pr innbygger. Økningen skyldes økt husleie pga større arealer. Det har også blitt feilført noen avskrivninger. I 2021 har disse avskrivningene blitt korrigert ned og Larvik ligger nå på kr. 194,- per innbygger. Larvik ligger nå godt under snittet i KOSTRA gruppe 11 og det foreligger ikke opplysninger som tilsier nevneverdige endringer i årene som kommer.

Prioritet - Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	668	686	618	695
Tønsberg	568	576	514	540
Sandefjord	305	349	335	455
Porsgrunn	256	252	297	352
Skien	263	304	272	326
Arendal	217	216	221	221
Kostragruppe 11	439	460	450	515

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til førskolelokaler (funksjonen 221) i kroner pr. innbygger. Kostnadene hadde en økning i 2021. Økningen skyldes først og fremst bruk av midler til vedlikehold i f.m. statens tiltakspakke i 2020/21. Det er også godt med ekstra kostnader til noen vannlekkasjer i 2021. Alt dette er kostnader som blir dekket inn, men som ikke vises i tabellen. Larvik ligger langt høyere enn de fleste sammenligningskommunene, og KOSTRA gruppe 11. Med unntak av frafall ved bruk av midler i tiltakspakken og vannlekkasjer så foreligger det ikke opplysninger som tilsier noen endringer i årene som kommer.

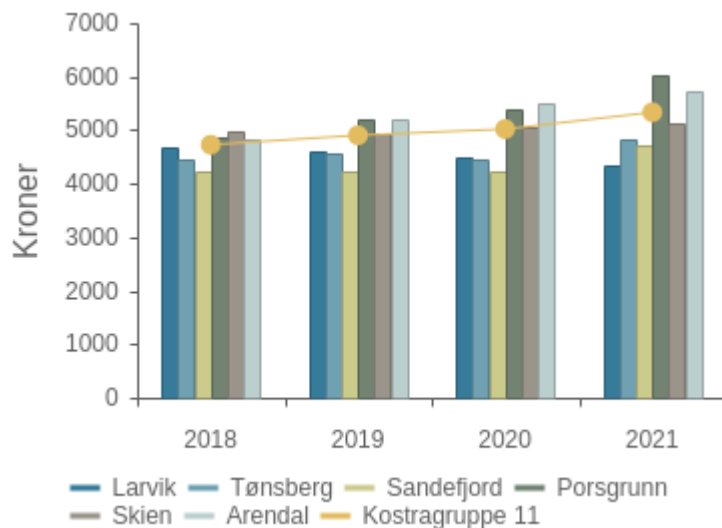
Prioritet - Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 027	1 125	1 055	1 180
Tønsberg	827	792	850	827
Sandefjord	749	753	789	851
Porsgrunn	1 277	1 349	1 331	1 378
Skien	853	884	924	944
Arendal	1 545	1 317	1 720	1 685
Kostragruppe 11	971	973	1 037	1 078

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til institusjonslokaler (funksjonen 261) i kroner pr. innbygger. Utviklingen i kostnadene var noe nedadgående i 2020, men så har det blitt en økning i 2021. Dette skyldes bruk av statens tiltakspakke i f.m. Korona og en større vannlekkasje som har blitt reparert. Disse kostnadene blir dekket inn, men de inntektene vises ikke i denne tabellen. Larvik ligger lavere enn Arendal og Porsgrunn, men over Skien, Sandefjord og Tønsberg. Når det gjelder KOSTRA gruppe 11 så ligger Larvik 9,9 % over. Det forventes ikke større endringer i årene som kommer.

Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)

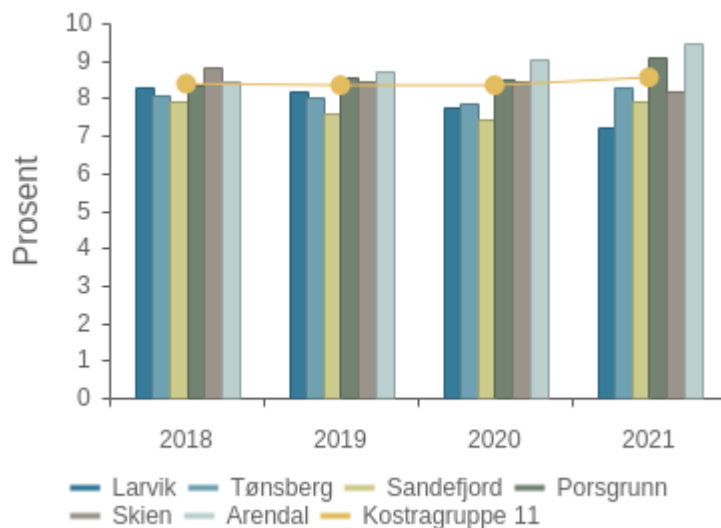

	2018	2019	2020	2021
Larvik	4 674	4 622	4 502	4 345
Tønsberg	4 438	4 581	4 473	4 830
Sandefjord	4 238	4 246	4 248	4 708
Porsgrunn	4 866	5 188	5 403	6 023
Skien	4 989	4 951	5 038	5 138
Arendal	4 830	5 215	5 506	5 730
Kostragruppe 11	4 727	4 903	5 019	5 333

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner pr. innbygger. Larviks kostnader har en nedadgående trend og ligger lavere enn sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Det forventes at kostnadene vil gå noe ned som en følge av redusert energibruk i fremtiden. Det er usikkerhet når det gjelder innvirkningen av energiprisen fremover. Disse vil øke i 2022 for så å få en mindre nedgang i årene deretter.

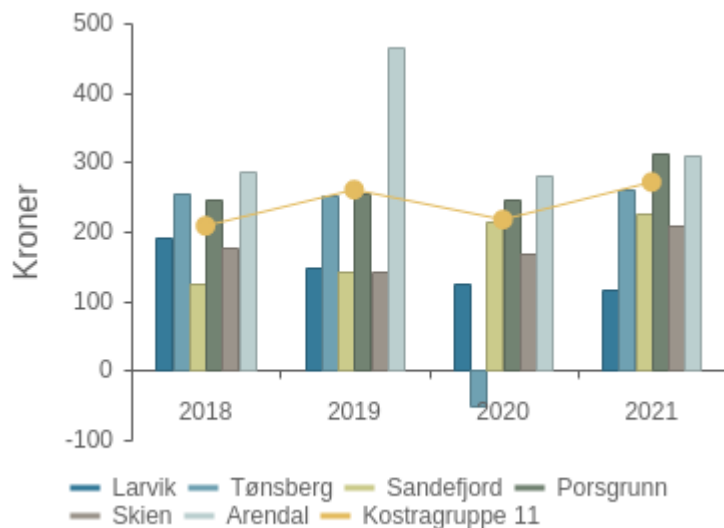
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	8,3 %	8,2 %	7,7 %	7,2 %
Tønsberg	8,1 %	8,0 %	7,9 %	8,3 %
Sandefjord	7,9 %	7,6 %	7,4 %	7,9 %
Porsgrunn	8,4 %	8,5 %	8,5 %	9,1 %
Skien	8,9 %	8,4 %	8,4 %	8,2 %
Arendal	8,5 %	8,7 %	9,0 %	9,5 %
Kostragruppe 11	8,4 %	8,3 %	8,3 %	8,6 %

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 121, 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i prosent av samlede netto driftsutgifter. Larviks kostnadsandel er redusert med 0,5 % fra 2020. Kostnadsandelen ligger nå lavest av alle sammenligningskommunene og Kostragruppe 11. Det forventes at kostnadsandelen vil gå noe ned som en følge av redusert energibruk i fremtiden. Det er usikkerhet når det gjelder innvirkningen av energiprisen fremover. Disse vil øke i 2022 for så å få en mindre nedgang i årene deretter.

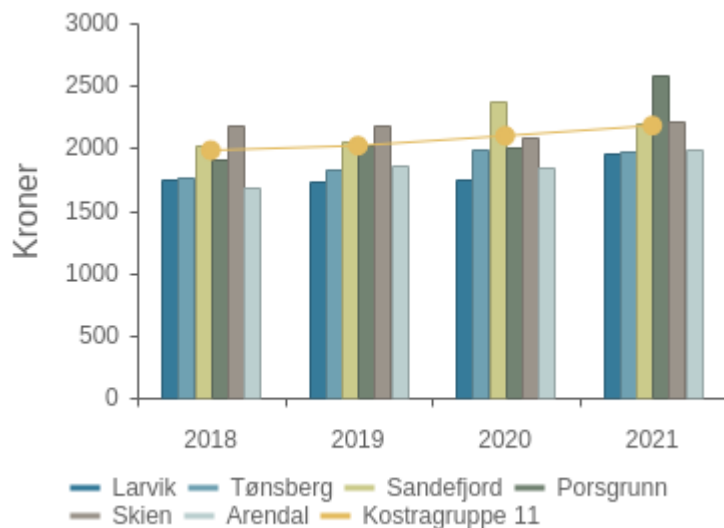
Prioritet - Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	190	149	126	117
Tønsberg	254	251	-50	261
Sandefjord	125	141	214	225
Porsgrunn	245	255	246	313
Skien	178	141	168	209
Arendal	287	465	282	309
Kostragruppe 11	208	260	217	271

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til forvaltning av kommunale eiendommer (funksjon 121) i kroner pr. innbygger. Larvik har en markert nedgang i kostnadene fra og med 2018. Dette skyldes et bevisst fokus på å få bedre rutiner på bruk av funksjonen. Kostnadene ligger under sammenligningskommunene og KOSTRA gruppe 11. Det forventes ingen større endringer i årene som kommer.

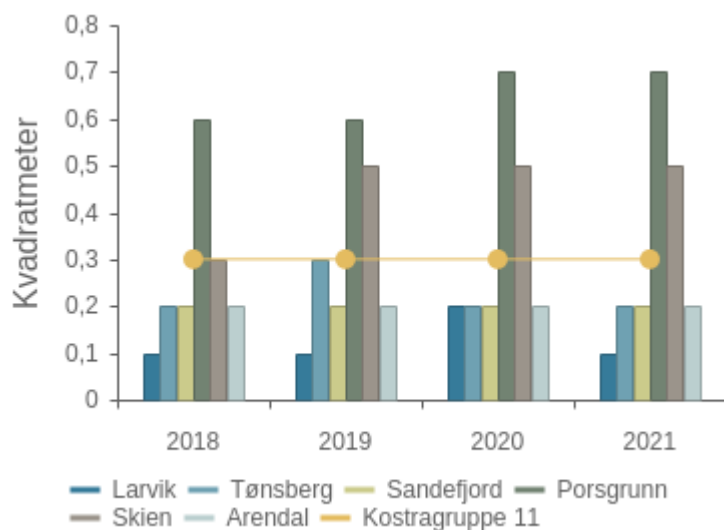
Prioritet - Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	1 753	1 736	1 754	1 961
Tønsberg	1 768	1 830	1 983	1 971
Sandefjord	2 020	2 052	2 371	2 194
Porsgrunn	1 914	2 028	1 998	2 590
Skien	2 179	2 179	2 087	2 209
Arendal	1 684	1 859	1 837	1 989
Kostragruppe 11	1 981	2 018	2 097	2 179

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Indikatoren viser netto driftsutgifter til skolelokaler (funksjon 222) i kroner pr. innbygger. Kostnadene er tilnærmet uendret fra 2018 og frem til 2020. I 2021 kom det en økning først og fremst p.g.a bruk av midler til vedlikehold i f.m. statens tiltakspakke i 2020/21. Det er også ekstra kostnader p.g.a vannlekkasjer i 2021. Dette er kostnader som blir dekket inn, men som ikke vises i tabellen. Kommunens kostnader ligger lavt sammenlignet med de andre kommunene og under KOSTRA gruppe 11. Med unntak av frafall ved bruk av midler i tiltakspakken og vannlekkasjer, så foreligger det ikke opplysninger som tilsier noen større endringer i årene som kommer.

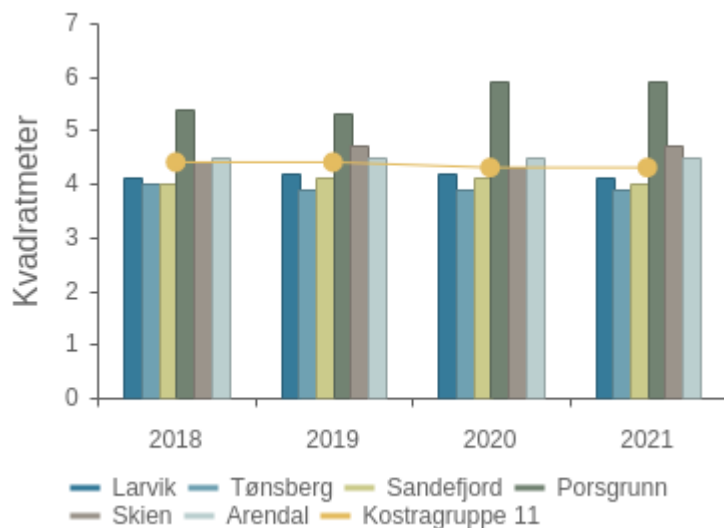
Prioritet - Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	0,1	0,1	0,2	0,1
Tønsberg	0,2	0,3	0,2	0,2
Sandefjord	0,2	0,2	0,2	0,2
Porsgrunn	0,6	0,6	0,7	0,7
Skien	0,3	0,5	0,5	0,5
Arendal	0,2	0,2	0,2	0,2
Kostragruppe 11	0,3	0,3	0,3	0,3

Indikatoren viser det samlede arealet (BTA) på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger. Larvik har ligget lavt i hele perioden og har kun en tredjedel av det arealet som er gjennomsnittet i KOSTRA gruppe 11. Det forventes ikke større endringer i arealet i årene som kommer.

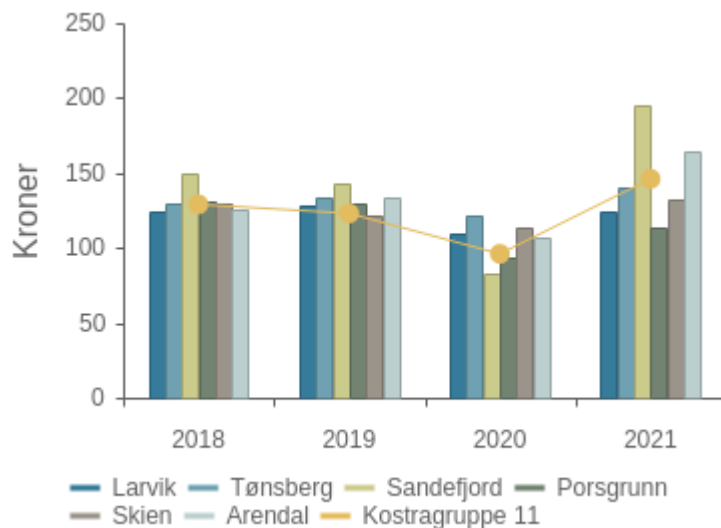
Prioritet - Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	4,1	4,2	4,2	4,1
Tønsberg	4,0	3,9	3,9	3,9
Sandefjord	4,0	4,1	4,1	4,0
Porsgrunn	5,4	5,3	5,9	5,9
Skien	4,4	4,7	4,3	4,7
Arendal	4,5	4,5	4,5	4,5
Kostragruppe 11	4,4	4,4	4,3	4,3

Indikatoren viser det samlede arealet (BTA) for bygninger kommunen eier og leier per innbygger. Det samlede arealet omfatter funksjonene 130 Administrasjonslokaler, 221 Førskolelokaler, 222 Skolelokaler, 261 Institusjonslokaler, 381 Kommunale idrettsbygg og 386 Kommunale kulturbygg. Kommunen ligger noe under snittet i KOSTRA gruppe 11 og det er kun Tønsberg og Sandefjord som ligger lavere av sammenligningskommunene. Det forventes ingen større endringer i årene som kommer.

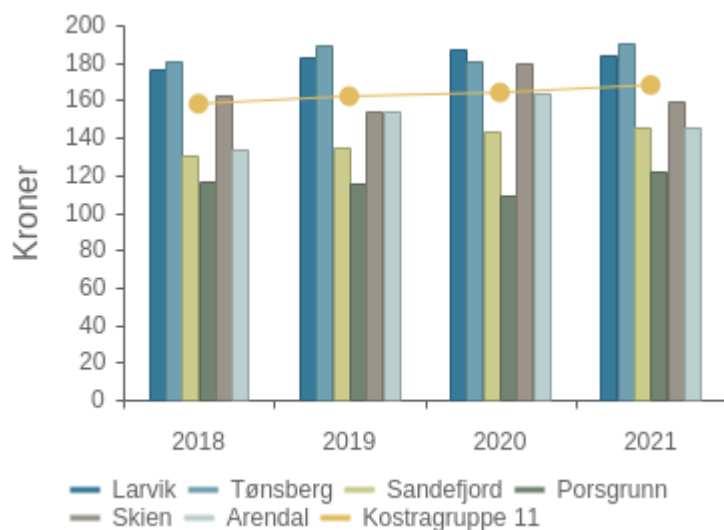
Produktivitet - Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	125	128	110	124
Tønsberg	130	134	122	140
Sandefjord	150	143	83	195
Porsgrunn	131	130	94	114
Skien	130	122	113	133
Arendal	126	134	107	165
Kostragruppe 11	129	123	96	146

Indikatoren viser energikostnadene for kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386, i kroner per kvadratmeter. Larviks energikostnader har økt med kr. 14,- fra 2020 til 2021. Økningen skyldes en kombinasjon av høyere forbruk og høyere pris på strøm. En del av de igangsatte tiltakene innenfor ENØK området har ikke blitt satt i verk p.g.a. tekniske utfordringer med anleggene. Anslagsvis vil 4,5 mill kWh bli spart når alle tiltakene er gjennomført. Sammenlignet med de andre kommunene i KOSTRA gr 11 så har Larvik hatt en mindre økning i kostnadene.

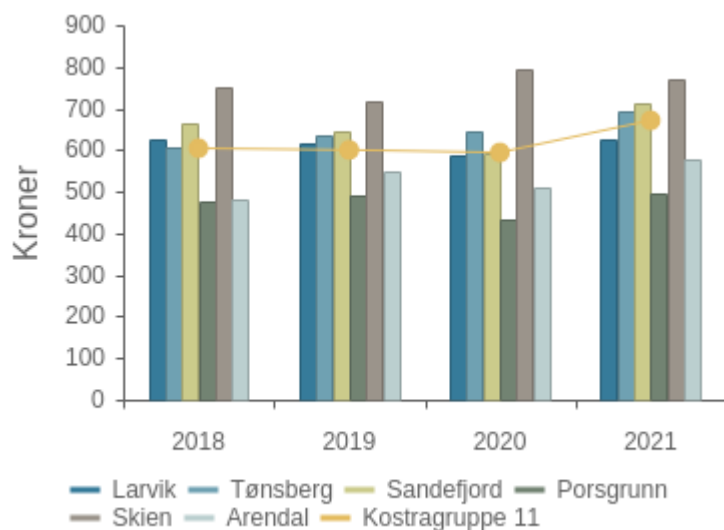
Produktivitet - Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	176	183	187	184
Tønsberg	181	189	181	190
Sandefjord	131	135	143	145
Porsgrunn	117	116	109	122
Skien	163	154	180	159
Arendal	134	154	164	145
Kostragruppe 11	158	162	164	168

Indikatoren viser utgifter til renholdsutgifter i kommunal eiendomsforvaltning, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). Utgiftene har hatt nedgang på 1,6 % fra 2020 til 2021. Larvik benytter NS-INSTA 800 standarden. Dette er et system for å fastsette og bedømme kvaliteten på renhold. Standarden viser hvordan kvalitetsnivåene skal være etter utført renhold og hvordan byggets ulike rom grupperes inn i romprofiler (kvalitetsprofiler). Videre viser standarden hvordan man for hver profil setter kvalitetsnivåer for objektgruppene gulv, inventar, vegg og himling, og hvordan dette skal kunne måles og følges opp i kontroller. Det forventes ingen større endringer i kostnadene i tiden fremover.

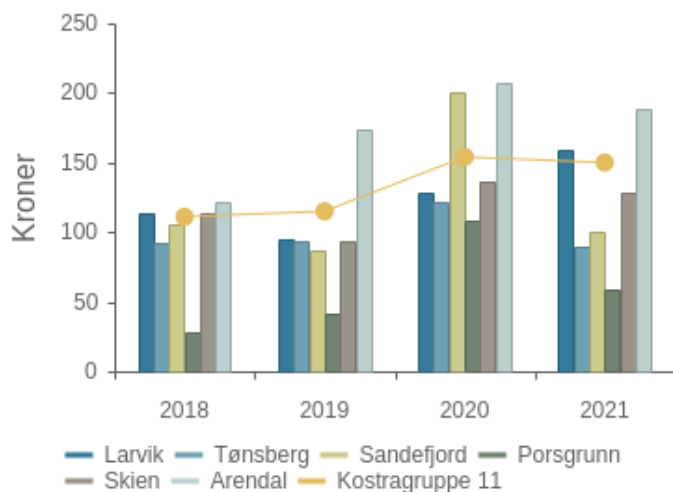
Produktivitet - Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	624	617	586	626
Tønsberg	607	634	645	695
Sandefjord	664	644	594	712
Porsgrunn	478	492	432	496
Skien	749	719	795	771
Arendal	479	551	508	579
Kostragruppe 11	604	600	594	671

Indikatoren viser utgifter til driftsaktiviteter for eiendomsforvaltningen, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). Utgiftene har hatt en økning siden 2020. Dette skyldes i hovedsak bruk av Statens tiltakspakke til vedlikehold. Larvik ligger lavere enn Tønsberg, Sandefjord og Skien og 6,9 % under KOSTRA gruppe 11. Med unntak av frafall av Statens tiltakspakke forventes det ikke større endringer i årene som kommer.

Produktivitet - Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	113	95	128	159
Tønsberg	92	94	122	89
Sandefjord	105	87	200	100
Porsgrunn	28	42	108	59
Skien	114	94	136	128
Arendal	122	174	207	188
Kostragruppe 11	111	115	154	150

Indikatoren viser utgifter til vedlikeholds aktiviteter for eiendomsforvaltningen, som omfatter funksjonene 130, 221, 222, 261, 381 og 386 i kroner per kvadratmeter (BTA). I KOSTRA defineres vedlikehold snevert. Det er kun «planlagt vedlikehold» som inngår i begrepet. Larviks svake kommuneøkonomi har medført lav prioritering av midler til eiendomsforvaltning gjennom tiår. Vedlikeholdsetterlepet er stort. Larvik har brukt mer til vedlikeholdsaktiviteter i 2021 enn tidligere år. Dette skyldes at kostnader i f.m. brannen på Biblioteket og statens krisepakke blir ført her. Kostnadene til brannen er delvis refundert og inntektene for å dekke statens krisepakke er ført, men dette vises ikke i disse tallene. Sett i forhold til sammenligningskommunene og KOSTRA gr. 11 så ligger Larvik over tid lavt, og kun Porsgrunn og Tønsberg ligger lavere. Kommunenes sentralforbund anbefalte i 2013 et normtall for å opprettholde byggstandard på ca 200 kroner per kvadratmeter. Det er ingen av sammenligningskommunene eller KOSTRA gruppe 11 som er i nærheten av dette nivået. Noe av vedlikeholdsbehovet blir dekket i forbindelse med oppgraderinger finansiert som investering, dette gjelder i særlig grad skolelokaler. Dette er synlig i indikatorene som gjelder investeringer.

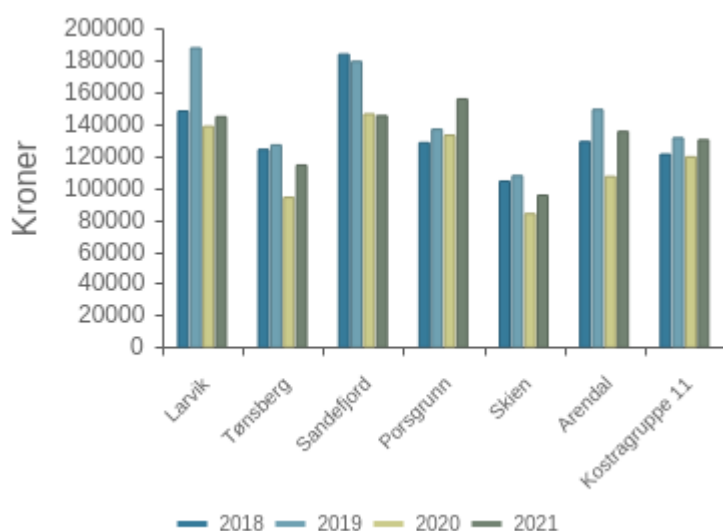
Larvik kommune har i årene 2020 og 2021 fått tilsammen kr 21,5 mill i tiltakspakke fra staten. Disse midlene har i sin helhet gått til vedlikehold av kommunale bygg og bidratt til økningen i disse utgiftene i de to årene. Om ikke området blir tilført ytterligere midler i årene fremover vil utgiftene bli redusert i årene som kommer. (I 2019 var utgiften på kr 95,-)

Samferdsel

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	138 340	144 423	114 082	144 937	155 496	95 201	135 165	129 885
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	205 092	222 498	200 505	232 756	254 275	192 370	245 483	225 185
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	137 971	144 586	107 233	167 181	173 234	99 908	132 161	133 241
Dekningsgrad								
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	13	13	13	21	11	10	13	14
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	42	42	117	174	294	126	91	123

***) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov*

Produktivitet - Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

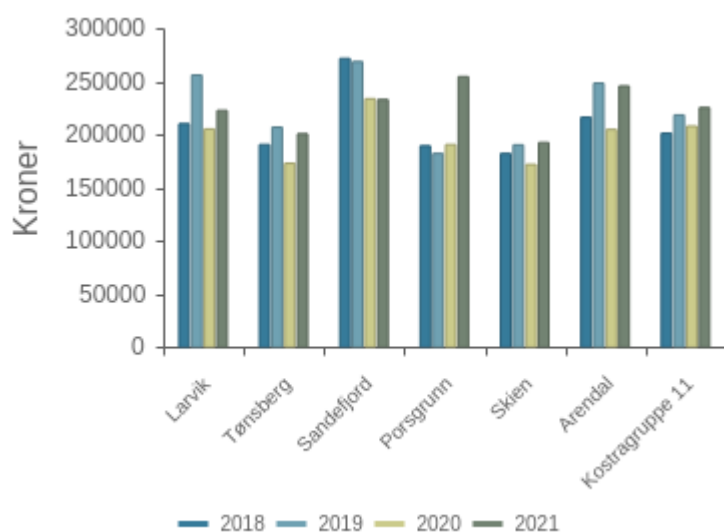

	2018	2019	2020	2021
Larvik	147 898	187 488	138 340	144 423
Tønsberg	123 838	126 698	93 837	114 082
Sandefjord	183 523	179 004	146 092	144 937
Porsgrunn	128 102	136 498	132 783	155 496
Skien	103 995	107 443	83 609	95 201
Arendal	128 774	148 909	106 921	135 165
Kostragruppe 11	120 857	131 144	119 264	129 885

Sandefjord, Porsgrunn og Larvik brukte mest penger pr. km. vei i 2021 av de sammenlignede kommunene.

Det er et stort vedlikeholdsetterslep på de kommunale veiene Larvik. I tillegg drifter og vedlikeholder Larvik kommune en rekke private veier av dårlig kvalitet. Larvik har særlig fokus på veilys og trafiksikkerhet i perioden 2022-2025. Veiene i Larvik vil i de kommende årene få mer penger til vedlikehold, reasfaltering.

Produktivitet - Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

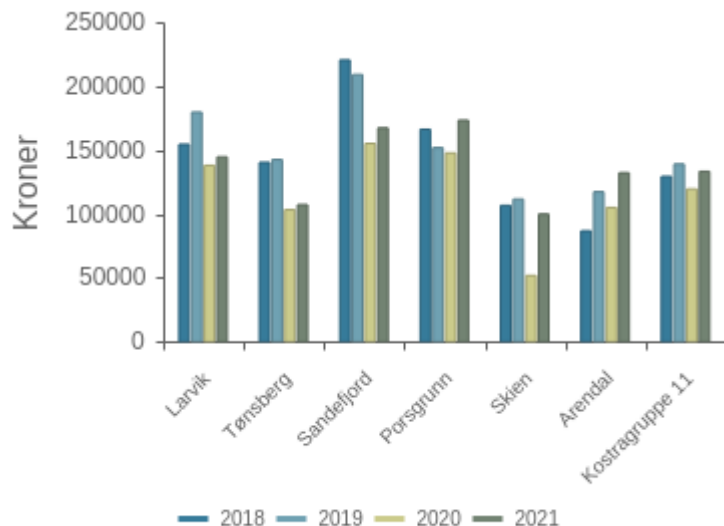

	2018	2019	2020	2021
Larvik	209 987	255 756	205 092	222 498
Tønsberg	190 445	206 767	172 822	200 505
Sandefjord	271 348	268 364	233 473	232 756
Porsgrunn	189 193	182 073	190 459	254 275
Skien	182 045	190 160	171 782	192 370
Arendal	216 046	248 149	204 587	245 483
Kostragruppe 11	201 032	218 246	207 759	225 185

Sandefjord, Arendal, Porsgrunn og Larvik er de fire kommunene som bruker mest penger her. Tønsberg og Skien ligger litt lavere enn de øvrige. Larvik drifter og vedlikeholder en rekke private veier, som gjør at de samlede utgiftene blir høye.

Veiene i Larvik har de siste årene fått mer penger til vedlikehold. Etterslepet av vedlikehold er fremdeles stort. Larvik har særlig fokus på veilys og trafiksikkerhet i perioden 2022-2025.

Produktivitet - Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

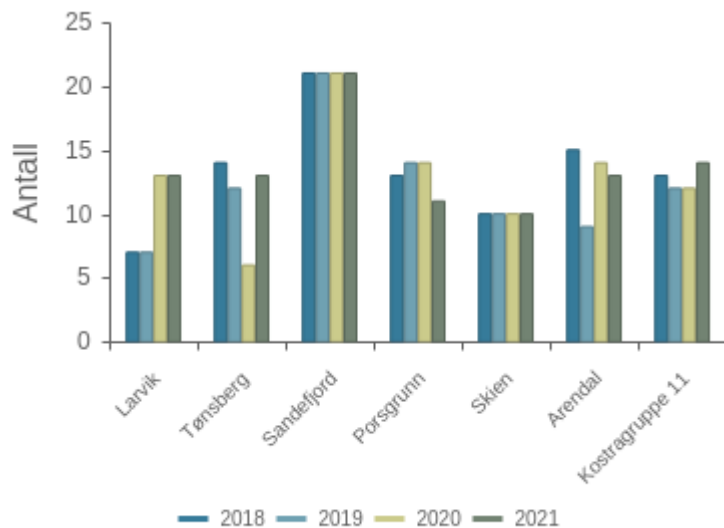

	2018	2019	2020	2021
Larvik	154 413	179 535	137 971	144 586
Tønsberg	140 276	142 465	103 355	107 233
Sandefjord	220 351	208 921	155 064	167 181
Porsgrunn	166 135	151 751	147 635	173 234
Skien	106 650	111 602	51 866	99 908
Arendal	86 732	117 299	104 971	132 161
Kostragruppe 11	129 266	138 948	119 485	133 241

I denne sammenligningen bruker Sandefjord, Porsgrunn og Larvik mer penger enn de øvrige kommunene. Skien skiller seg ut med betydelig mindre forbruk enn de andre kommunene.

I Larvik det mange mange gamle veier, som ikke er oppgradert til dagens standard, hvilket medfører økt behov for vedlikehold.

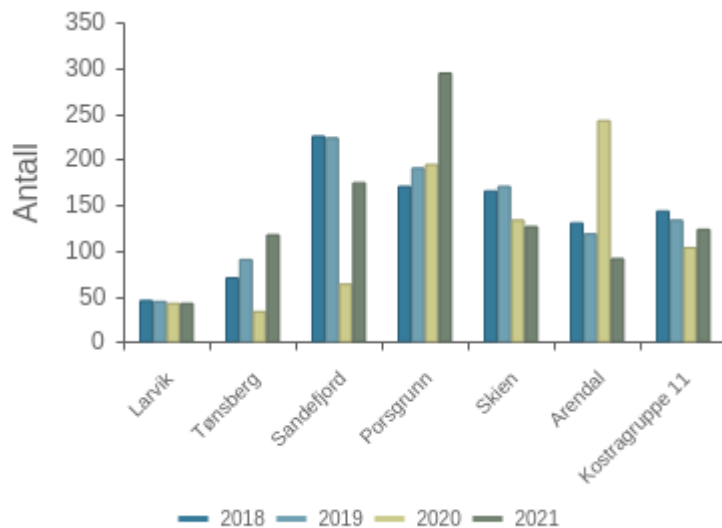
Dekningsgrad - Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	7	7	13	13
Tønsberg	14	12	6	13
Sandefjord	21	21	21	21
Porsgrunn	13	14	14	11
Skien	10	10	10	10
Arendal	15	9	14	13
Kostragruppe 11	13	12	12	14

Skien har færrest HC plasser pr. 10 000 innbyggere. I Larvik er det mange store P-plasser/parkeringshus som er privateide. Disse er ikke med i tallgrunnlaget. Nivået i Larvik vurderes som passende i forhold til behovet. Økningen fra 2019 skyldes en ny kartlegging av kommunens parkeringsplasser.

Dekningsgrad - Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	45	44	42	42
Tønsberg	70	90	33	117
Sandefjord	225	223	63	174
Porsgrunn	170	190	194	294
Skien	165	170	133	126
Arendal	130	118	242	91
Kostragruppe 11	143	133	103	123

Larvik har utstedt betydelig færre parkeringstillatelser til forflytningshemmede pr. 10 000 innbygger enn de øvrige kommunene. Om det er Larvik som utsteder for få eller de andre kommunene som utsteder for mange er ikke lett å konkludere på. Larvik har en forholdsvis streng praksis for å utstede parkeringstillatelse, i henhold til gjeldende regelverk.

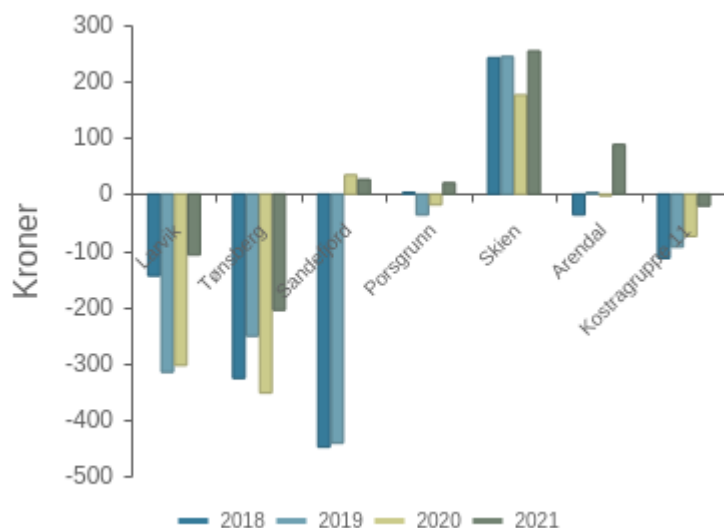
Næringsforv. og konsesjonskraft

Tjenestegrupperingen Næringsforvaltning og konsesjonskraft omfatter KOSTRAfunksjonene 320 Kommunal næringsvirksomhet, 321 Konsesjonskraft, 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet samt 329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling.

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B) **)	-304	-108	-206	26	20	254	88	-21
Netto driftsutgifter per innbygger (321) kons.kraft kraftrettigh. & annen kraft for videresalg (B) **)	0	0	0	0	0	0	0	-17
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) **)	93	77	460	130	240	201	731	273
Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B) **)	85	78	134	100	259	164	97	129
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Antall søknader om deling etter jordloven	58	41	16	19	1	1	26	181
Antall søknader om deling etter jordloven innvilget helt eller delvis	56	39	11	17	0	0	24	161
Antall søknader om nydyrking i alt	6	1	4	0	0	2	2	
Nyetableringer Alle størrelsesgrupper	87	114	151	185	54	104	154	
Ansatte								
Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov (antall)	83	66	46	48	7	17	37	378
Total I alt Nye foretak	651	617	902	894	489	675	548	
Andre nøkkeltall								
Jordbruksareal i drift	91 107	91 728	114 168	93 280	5 359	39 192	16 676	552 987
Jordbruksbedrifter	332	326	312	324	31	181	113	1 912
Landbrukseiendommer	1 212	1 204	893	1 092	251	895	792	8 617
Produktivt skogareal	521 448	521 769	146 974	220 766	105 944	400 046	163 187	2 231 025

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	-145	-316	-304	-108
Tønsberg	-327	-252	-353	-206
Sandefjord	-449	-442	34	26
Porsgrunn	3	-37	-19	20
Skien	242	244	176	254
Arendal	-37	3	-3	88
Kostragruppe 11	-114	-94	-75	-21

**) Graf er justert med utgiftsbehov

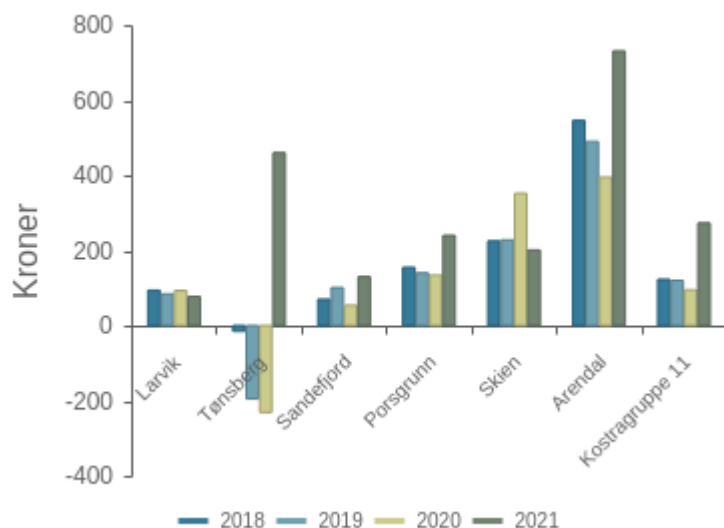
KOSTRAfunksjon 320 kan omfatte kommunal næringsvirksomhet, kommunale jordbrukseiendommer, kommunal innsamling og behandling av næringsavfall, cateringsvirksomhet, investering i selskap, kommunalt eide lokaler som leies ut med formål om økonomisk gevinst, samt skatt på næringsinntekt.

I Larvik stammer inntektene fra kommunal næringsvirksomhet i all hovedsak fra Eiendom og teknisk drift, og inntektene fra utleie av kommunalt eide lokaler til feks NAV og Muséet, samt videreutleie av Colab. Utleie skjer som regel i bygg hvor kommunen har deler av bygget og hvor det da er formålstjenlig å leie ut resterende del til private. Formålet er ikke å tjene penger på utleie, men heller det å skape rett aktivitet i området. Videre omfatter funksjonen renholdstjenester til private, bla. Havna og Muséet. Som regel er renholdet knyttet opp mot lokaler som kommunen leier ut. Kommunens intensjon med inntektene er å dekke gjeldende driftskostnader.

I 2020 og 2021 omfatter funksjon 320 også formidling av tilskudd fra Nærings- og moderniseringsdepartementet for kompensasjonsordningen til private bedrifter, i sammenheng med koronapandemien.

Kommunen har høye korrigerte brutto driftsutgifter, men med fratrekk for inntekter, har Larvik en netto driftsinntekt (- kr 108) på kommunal næringsvirksomhet. Det betyr at kommunal næringsvirksomhet på denne KOSTRAfunksjonen er selvfinansiert. Det ser vi over tid at kommunen har hatt, som Tønsberg. Andre kommuner er mer varierende i netto driftsutgift, og har i 2021 en netto utgift.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)

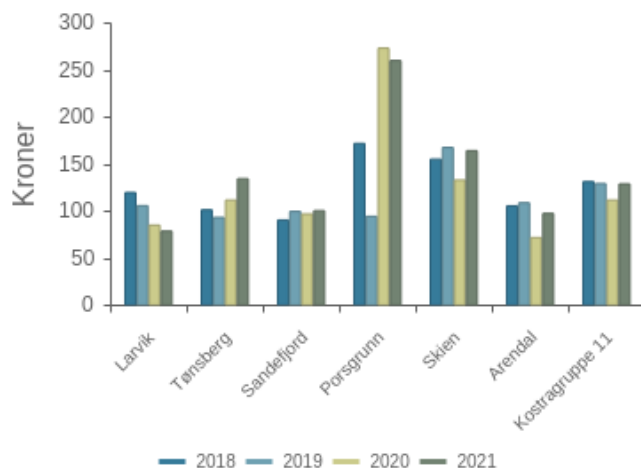
	2018	2019	2020	2021
Larvik	94	84	93	77
Tønsberg	-15	-195	-231	460
Sandefjord	70	101	54	130
Porsgrunn	155	140	134	240
Skien	225	228	352	201
Arendal	546	490	395	731
Kostragruppe 11	123	120	95	273

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 325 omfatter utbyggingsområder for næringsvirksomhet, drift og tilskudd til utleielokaler for næringsvirksomhet, næringsstøtte med kommersielt formål, servicetjenester for næringslivet, festeavgifter på næringstomter samt sikring av næringsareal. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetalinger er trukket fra.

I forhold til sammenligningskommunene har Larvik svært lavt netto utgiftsnivå til tilrettelegging og bistand for næringslivet. I dette inngår blant annet stillingene næringsrådgiver og daglig leder av Colab, samt kjøp av reiselivstjenester.

Prioritet - Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B)

	2018	2019	2020	2021
Larvik	119	105	85	78
Tønsberg	101	93	111	134
Sandefjord	90	99	97	100
Porsgrunn	171	94	273	259
Skien	155	167	133	164
Arendal	105	108	72	97
Kostragruppe 11	131	129	111	129

**) Graf er justert med utgiftsbehov

KOSTRAfunksjon 329 omfatter forvaltningsoppgaver knyttet til landbruk, næringsutvikling i landbruk samt vannforvaltning. Netto driftsutgifter per tjenestefunksjon viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. øremerkede tilskudd og brukerbetaling er trukket fra.

Larvik kommune er en stor landbrukskommune. Larvik kommune har hatt en reduksjon i netto driftsutgifter per innbygger. Nedgang mot 2020 har bakgrunn i redusert antall årsverk, mens reduksjon i 2021 har bakgrunn i midlertidig redusert bemanning på bakgrunn av sykefravær.

Kommunens driftsutgifter må sees i sammenheng med indikatorene som synliggjør kommunens høye aktivitetsnivå innen landbruk, jf. "Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov", "Jordbruksareal i drift" samt "Produktivt skogareal" (jf. Nibios arealbarometer).

Fra tabellen først i kapittelet, viser indikatoren "Landbrukseiendommer", at kommunen har vesentlig flere landbrukseiendommer enn sammenligningskommunene, som er kostnadsdrivende for tjenesten. Indikatoren "Jordbruksbedrifter" synliggjør antall foretak som søkte og var berettiget produksjonstilskudd. Kommunen ser en nedadgående trend på antall jordbruksbedrifter, i tråd med nasjonal trend.

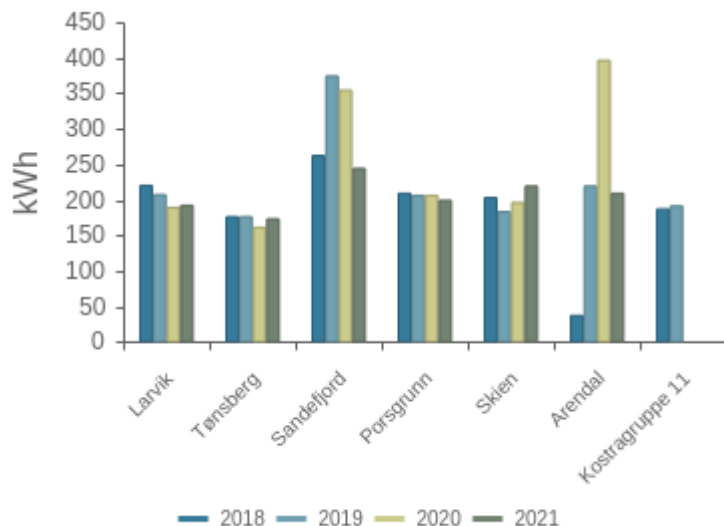
Indikatoren *"Jordbruksareal i drift"* måler antall dekar omsøkt og godkjent areal for produksjonstilskudd. Økningen i areal har bakgrunn i flere forhold, blant annet nydyrking og areal som tidligere ikke er omsøkt er tatt i bruk igjen. Indikatoren *"Søknader i alt etter jord- og konsesjonslov"* synliggjør at kommunen har høyt aktivitetsnivå på søknadsbehandling i forhold til sammenligningskommunene.

Klima og energi

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Prioritet								
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på bioenergi, konsern	0,0 %	0,0 %	12,1 %	2,7 %	2,9 %	3,3 %	0,4 %	2,6 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på fjernvarme, konsern	1,0 %	1,0 %	10,0 %	14,0 %	18,0 %	11,0 %	13,0 %	14,0 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på fossile gasser, konsern	0,2 %	2,6 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	5,2 %	0,0 %	0,7 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på fyringsolje og -parafin, konsern	0,0 %	0,0 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %
Andel av energikostnader i komm. eiendomsforv. brukt på strøm, konsern	95,7 %	91,9 %	76,2 %	86,3 %	79,7 %	86,9 %	86,6 %	82,9 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)								
Samlet areal på administrasjonslokaler, konsern	8 661,0	6 968,0	12 760,0	13 618,0	25 522,0	27 250,0	10 530,0	166 117,0
Samlet areal på formålsbyggene, konsern	198 699,0	197 036,0	224 508,0	262 434,0	215 625,0	262 169,0	206 256,0	2 386 249,0
Samlet areal på førskolelokaler, konsern	16 292,0	16 024,0	23 816,0	15 758,0	9 376,0	11 415,0	6 705,0	153 979,0
Samlet areal på institusjonslokaler, konsern	50 709,0	50 709,0	36 991,0	40 816,0	43 111,0	42 682,0	36 167,0	441 279,0
Samlet areal på kommunale idrettsbygg, konsern	20 614,0	20 614,0	42 145,0	30 706,0	38 805,0	34 825,0	32 916,0	292 013,0
Samlet areal på kommunale kulturbygg, konsern	12 816,0	12 266,0	13 320,0	19 906,0	24 529,0	11 710,0	23 422,0	171 636,0
Samlet areal på skolelokaler, konsern	89 607,0	90 455,0	95 476,0	141 630,0	74 282,0	134 287,0	96 516,0	1 161 225,0
Andre nøkkeltall								
Samlet energibruk i komm. institusjonslokaler, egne bygg, per m2, konsern	189	192	173	244	199	219	209	
Samlet energibruk i komm. skolelokaler, egne bygg, per m2, konsern	115	135	143	138	119	101	116	

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

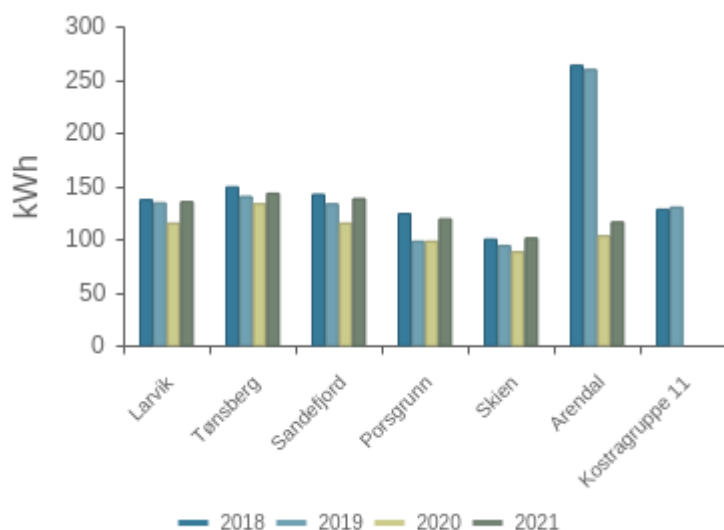
Andre nøkkeltall - Samlet energibruk i komm. institusjonslokaler, egne bygg, per m2, konsern

	2018	2019	2020	2021
Larvik	220	207	189	192
Tønsberg	176	176	161	173
Sandefjord	262	374	354	244
Porsgrunn	209	206	206	199
Skien	203	183	196	219
Arendal	37	219	396	209
Kostragruppe 11	187	191		

Gjennomførte tiltak medførte ikke ønsket effekt før mot slutten av året, da flere prosjekters gjennomføringsfaser måtte forlenges. Det er noe usikkerhet rundt tallmaterialet for 2021 og det tas et forbehold ifht dette.

Andre nøkkeltall - Samlet energibruk i komm. skolelokaler, egne bygg, per m2, konsern

	2018	2019	2020	2021
Larvik	137	134	115	135
Tønsberg	149	140	133	143
Sandefjord	142	133	115	138
Porsgrunn	124	98	98	119
Skien	100	94	88	101
Arendal	263	259	103	116
Kostragruppe 11	128	130		

Trenden er som forventet som følge av gjennomførte tiltak.

Folkehelse

I det overordnede bildet ligger Larvik kommune, i forhold til sammenligningskommunene, jevnt med eller noe dårligere enn gjennomsnittet når det gjelder folkehelsestatus. Dette gjelder områdene fysisk og psykisk helse, levekår, levevaner og miljø.

I følge folkehelseprofilen ligger Larvik bedre an enn landet som helhet når det gjelder god drikkevannsforsyning og andel som bor trangt.

I 2021 ble det gjennomført en folkehelseundersøkelse som viser at Larvik ligger over fylkesgjennomsnittet når det gjelder god tilgang til natur- og friluftsområder og kystlinje. Larvik ligger godt under fylkesgjennomsnittet som rapporterer at gang- og sykkelveier er godt/svært godt utbygde. Larvik ligger grensesignifikant over fylkesgjennomsnittet som rapporterer ukentlig deltagelse i organisert aktivitet.

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.
- Larvik har en overrepresentasjon av aldersgruppene 45 år +, og tilsvarende underrepresentasjon av aldersgruppen 25-44 år, og 0-14 år. De kommende 15 årene vil Larvik, i likhet med mange andre kommuner, ha lav befolkningsvekst i arbeidsfør alder, og størst vekst i de eldste aldersgruppene.

Helserelatert atferd

- I følge folkehelseundersøkelsen fra fylket sier 21% at de har minst 30 min moderat fysisk aktivitet fire dager i uken eller mer.

Helsetilstand

- Andelen ungdomsskoleelever som har mange psykiske plager, er høyere enn landsnivået. Det kan handle om søvnproblemer, følelse av at alt er et slit, tristhet, bekymring, anspenthet eller håpløshet med tanke på fremtiden. Livskvaliteten er ofte lavere blant dem som har psykiske plager enn blant dem som ikke har slike plager.

Miljø, skader og ulykker

- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyde med lokalmiljøet, er lavere enn landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.

Oppvekst og levekår

- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet.
- Andelen som gjennomfører videregående opplæring er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.

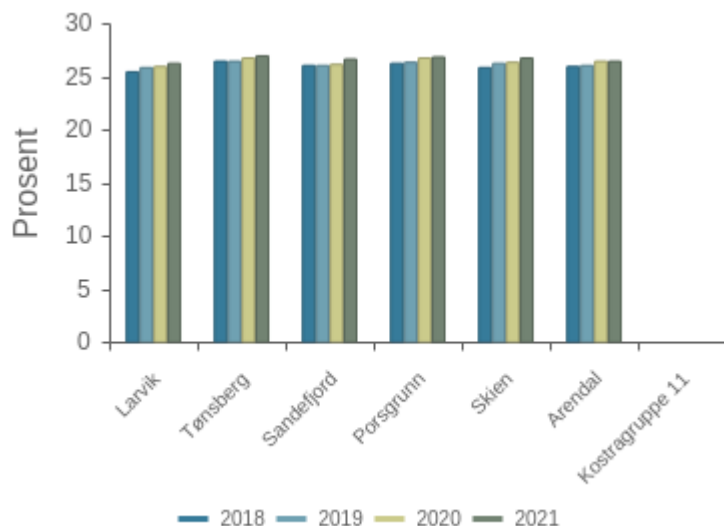
- Larvik kommune kommer noe dårligere ut enn snittet når det gjelder de grunnleggende sosioøkonomiske faktorene inntekt, utdanning og arbeid. I forhold til sammenlignbare kommuner, fylket og landet som helhet ligger Larvik noe lavere enn disse i utdanningsnivå

-

	Larvik 2020	Larvik 2021	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Kostragruppe 11
Folkehelseprofil								
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	25,9	26,2	26,9	26,6	26,8	26,7	26,4	
Gjennomføring i vdg.opplæring	75,0 %	77,0 %	76,0 %	73,0 %	79,0 %	74,0 %	70,0 %	
Helserelatert adferd - Skjermtid, mer enn fire timer daglig, ungdom		51,0 %	51,0 %	54,0 %	51,0 %	52,0 %		
Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner	83,8	83,9	83,4	83,7	82,7	83,1	83,0	
Helsetilstand - Forventet levealder, menn	79,7	80,0	79,9	79,6	78,7	79,7	79,1	
Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom	17,1	16,6	16,3	15,5	17,0	16,5	17,3	
Helsetilstand - Psykiske plager, ungdom		19,0 %	18,0 %	22,0 %	20,0 %	17,0 %		
Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser	172,0	168,0	165,0	186,0	187,0	186,0	202,0	
Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder	5,30	5,20	5,30	5,00	5,70	5,00	6,40	
Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger 9 år	95,8	96,3	96,7	94,5	96,3	96,8	95,2	
Miljø, skader og ulykker - Ensomhet. Ungdata		27,0 %	25,0 %	30,0 %	29,0 %	25,0 %		
Miljø, skader og ulykker - Fritidsorganisasjon. Ungdata		59,0	64,0	53,0	62,0	57,0		
Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning	100,0	100,0	99,2	99,5	100,0	100,0	100,0	
Miljø, skader og ulykker - Trygt i nærmiljøet. Ungdata		83,0 %	86,0 %	82,0 %	79,0 %	79,0 %		
Miljø, skader og ulykker - Valgdeltakelse, 2019		74,5	78,8	74,7	74,4	72,9	75,3	
Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere	18,0	18,0	17,0	17,0	19,0	19,0	19,0	
Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17år	15,0	15,0	14,0	16,0	15,0	19,0	14,0	
Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10	2,7	2,7	2,8	2,7	2,8	2,8	2,7	
Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	27,0	28,0	22,0	23,0	24,0	21,0	25,0	
Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)	10,8	11,1	9,7	11,3	11,0	13,0	11,7	
Oppvekst og levekår - Mottakere av uføreytelser (45-66 år)	20,3 %	20,5 %	17,2 %	19,6 %	19,9 %	19,5 %	22,6 %	
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	87,0	85,0	86,0	84,0	86,0	85,0	81,0	
Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år	74,0	75,0	81,0	76,0	77,0	76,0	77,0	

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Folkehelseprofil - Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +

	2018	2019	2020	2021
Larvik	25,4	25,8	25,9	26,2
Tønsberg	26,4	26,4	26,7	26,9
Sandefjord	26,0	26,0	26,1	26,6
Porsgrunn	26,2	26,3	26,7	26,8
Skien	25,8	26,2	26,3	26,7
Arendal	25,9	26,0	26,4	26,4
Kostragruppe 11				

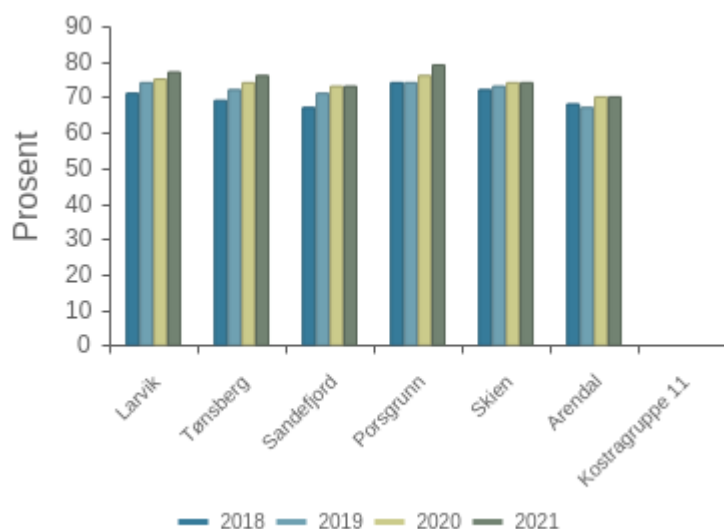
Indikatoren viser andel personer som bor i én-personhusholdninger i prosent av befolkningen per 1. januar.

Status som aleneboende kan være en tilfeldig kort situasjon eller et bevisst valg. Noen vil veksle mellom å være aleneboende og flerboende flere ganger med ulike frekvenser, mens andre vil bli aleneboende etter å ha bodd sammen med noen i årtier.

Aleneboende antas å være en potensielt utsatt gruppe - både økonomisk, helsemessig og sosialt. Blant aleneboende i alle aldersgrupper er det en høyere andel som sliter med psykiske plager sammenlignet med de som ikke bor alene.

I Larvik er det 26,2% over 45 år som bor alene. Dette tallet har vært nokså stabilt de seneste årene og ligger forholdsvis jevnt med sammenlignbare kommuner.

Folkehelseprofil - Gjennomføring i vdg.opplæring

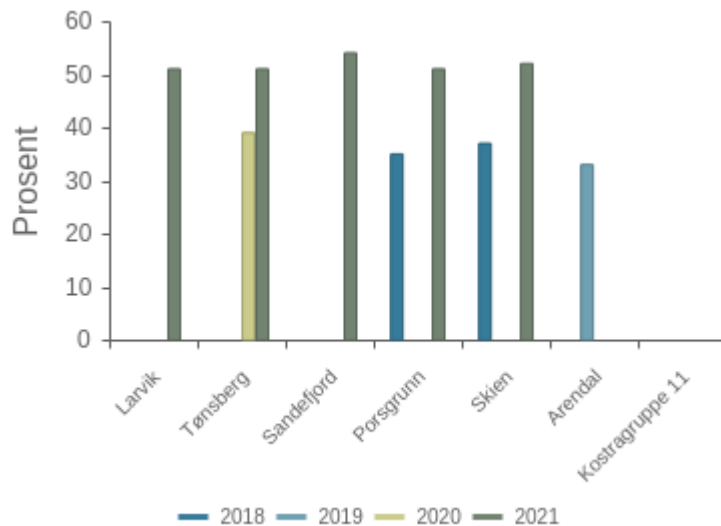

	2018	2019	2020	2021
Larvik	71,0 %	74,0 %	75,0 %	77,0 %
Tønsberg	69,0 %	72,0 %	74,0 %	76,0 %
Sandefjord	67,0 %	71,0 %	73,0 %	73,0 %
Porsgrunn	74,0 %	74,0 %	76,0 %	79,0 %
Skien	72,0 %	73,0 %	74,0 %	74,0 %
Arendal	68,0 %	67,0 %	70,0 %	70,0 %
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andelen elever som gjennomfører videregående opplæring.

Larvik ligger jevnt med lands- og fylkesgjennomsnittet og har hatt en økning de seneste årene. Larvik ligger høyere enn Arendal, Sandefjord, Skien og Tønsberg, men lavere enn Porsgrunn.

Folkehelseprofil - Helserelatert adferd - Skjermtid, mer enn fire timer daglig, ungdom

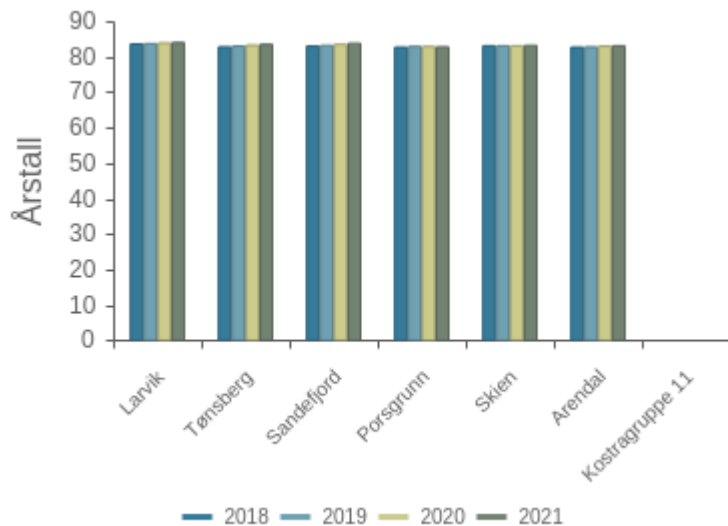

	2018	2019	2020	2021
Larvik				51,0 %
Tønsberg			39,0 %	51,0 %
Sandefjord				54,0 %
Porsgrunn	35,0 %			51,0 %
Skien	37,0 %			52,0 %
Arendal		33,0 %		
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som svarer «4-6 timer» eller «Mer enn 6 timer» på spørsmålet om hvor lang tid de vanligvis bruker på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag, utenom skolen, fra ungdata-undersøkelsen.

Larvik ligger jevnt med sammenlignbare kommuner, men over lands- og fylkesgjennomsnittet.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Forventet levealder, kvinner

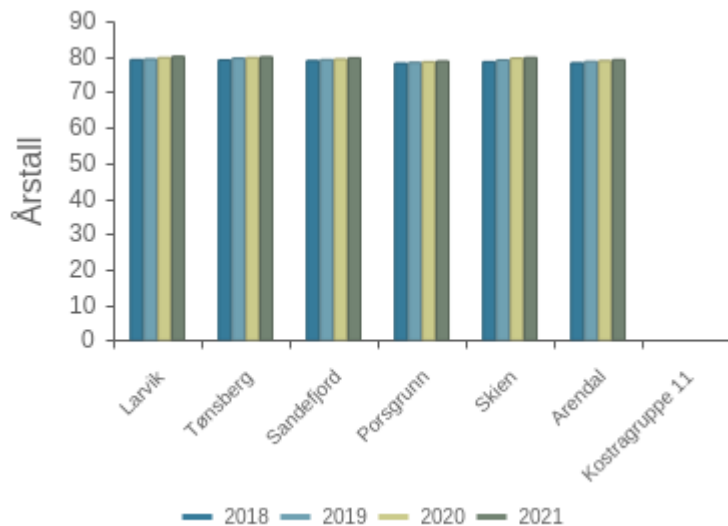

	2018	2019	2020	2021
Larvik	83,5	83,6	83,8	83,9
Tønsberg	82,7	82,9	83,2	83,4
Sandefjord	82,9	83,1	83,4	83,7
Porsgrunn	82,6	82,8	82,8	82,7
Skien	83,0	83,0	83,0	83,1
Arendal	82,6	82,7	82,9	83,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser forventet levealder ved fødsel, beregnet ved hjelp av dødelighetstabell. Statistikken viser 15 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 15-årsperioder).

Larvik er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet og ligger jevnt med sammenlignbare kommuner og Vestfold og Telemark som helhet (<http://khs.fhi.no/webview/>).

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Forventet levealder, menn

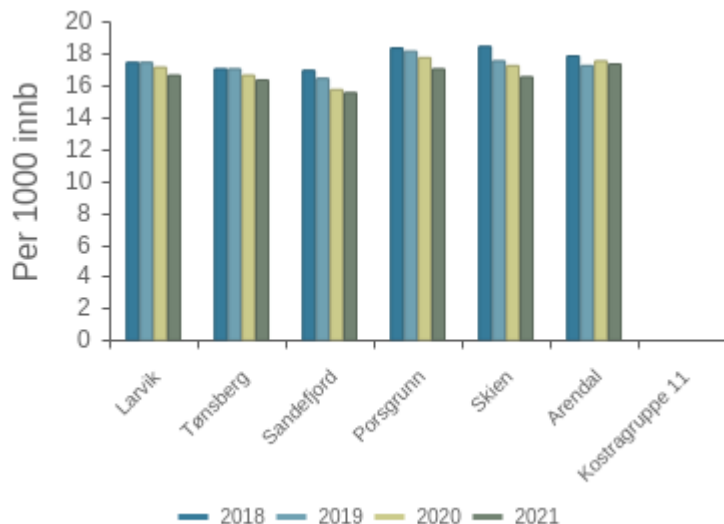

	2018	2019	2020	2021
Larvik	79,1	79,3	79,7	80,0
Tønsberg	79,0	79,5	79,7	79,9
Sandefjord	78,8	79,1	79,3	79,6
Porsgrunn	78,1	78,3	78,5	78,7
Skien	78,5	79,0	79,5	79,7
Arendal	78,2	78,6	78,8	79,1
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser forventet levealder ved fødsel, beregnet ved hjelp av dødelighetstabell. Statistikken viser 15 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 15-årsperioder).

Larvik er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet og ligger jevnt med sammenlignbare kommuner, Vestfold og Telemark som helhet (<http://khs.fhi.no/webview/>).

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Hjerte- og karsykdom

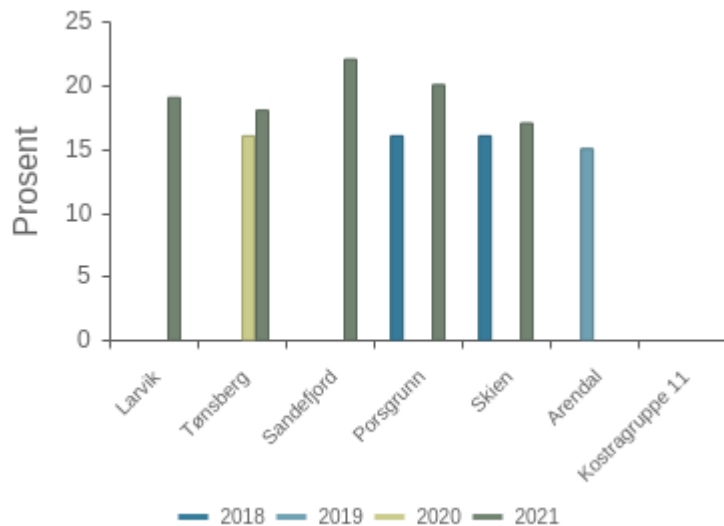

	2018	2019	2020	2021
Larvik	17,4	17,4	17,1	16,6
Tønsberg	17,0	17,0	16,6	16,3
Sandefjord	16,9	16,4	15,7	15,5
Porsgrunn	18,3	18,1	17,7	17,0
Skien	18,4	17,5	17,2	16,5
Arendal	17,8	17,2	17,5	17,3
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser antall unike personer med hjerte- og kardiagnose, per 1000 innbyggere per år, alders- og kjønnsstandardisert.

Det har vært nedgang i forekomst av hjerte- og karsykdom de siste tiårene, men utbredelsen av risikofaktorer som røyking og fysisk inaktivitet tyder på at lidelsene fortsatt vil ramme mange.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Psykiske plager, ungdom

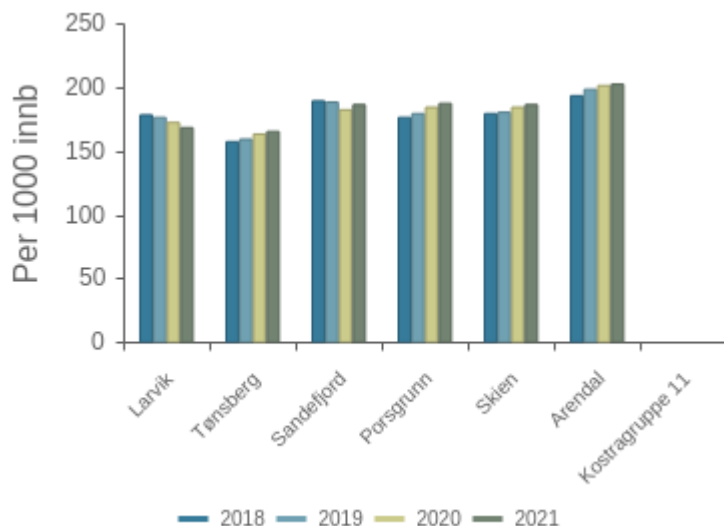
	2018	2019	2020	2021
Larvik				19,0 %
Tønsberg			16,0 %	18,0 %
Sandefjord				22,0 %
Porsgrunn	16,0 %			20,0 %
Skien	16,0 %			17,0 %
Arendal		15,0 %		
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som har mange psykiske plager, og omfatter de som i gjennomsnitt oppgir å være ganske mye eller veldig mye plaget i løpet av siste uke.

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man siste uka har vært plaget av noe av det følgende: «Følt at alt er et slit», «Hatt søvnproblemer», «Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert», «Følt håpløshet med tanke på framtida», «Følt deg stiv eller anspent» og «Bekymret deg for mye om ting».

Larvik ligger litt høyere enn landsgjennomsnittet og Tønsberg og Skien, men lavere enn Sandefjord og Porsgrunn.

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Psykiske sympt./lidelser

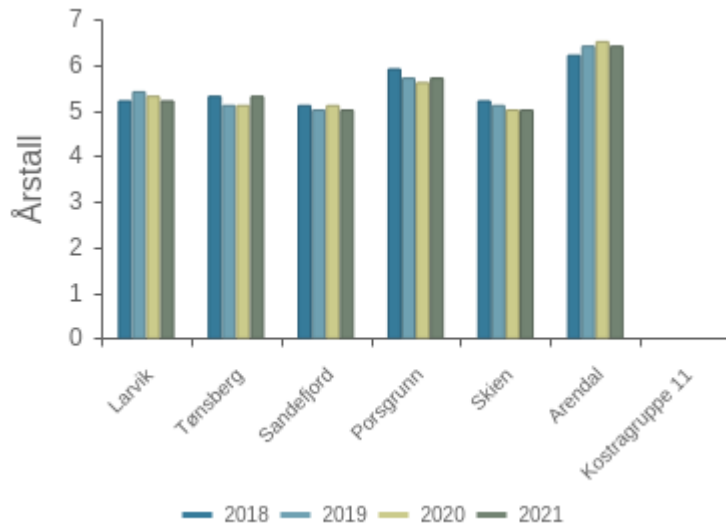
	2018	2019	2020	2021
Larvik	178,0	176,0	172,0	168,0
Tønsberg	157,0	159,0	163,0	165,0
Sandefjord	189,0	188,0	182,0	186,0
Porsgrunn	176,0	179,0	184,0	187,0
Skien	179,0	180,0	184,0	186,0
Arendal	193,0	198,0	201,0	202,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser antall unike personer i kontakt med fastlege eller legevakt per 1000 innbyggere per år. Dersom en person har vært i kontakt med fastlege eller legevakt flere ganger i løpet av kalenderåret med samme sykdom/ lidelse, telles vedkommende kun én gang. Statistikken viser 3 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 3-årsperioder).

Larvik har hatt en nedgang av personer som har vært i kontakt med fastlege eller legevakt grunnet psykiske symptomer og lidelser. Derimot viser ungdomsundersøkelsen 2021 at flere unge har hatt flere psykiske plager enn ved forrige undersøkelse i 2017. Det kan ha sammenheng med korona-pandemien. Rundt 30% av ungdommene i Larvik oppgir at de føler seg mer trist, ulykkelig og deprimeret enn før pandemien. Videre er det usikkert om enkelte velger å ikke oppsøke lege i denne perioden.

Årsakene til psykiske plager og lidelser er svært sammensatt. Mangel på sosial støtte og ensomhet, økonomiske problemer, dårlige boforhold, mobbing på skole eller på arbeid, samlivsbrudd, søvnvansker, fødselsdepresjoner, sorg og død, misbruk av rusmidler, vold og overgrep kan være noen av årsakene (Helsedirektoratet).

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Utdanningsforskjell i forventet levealder

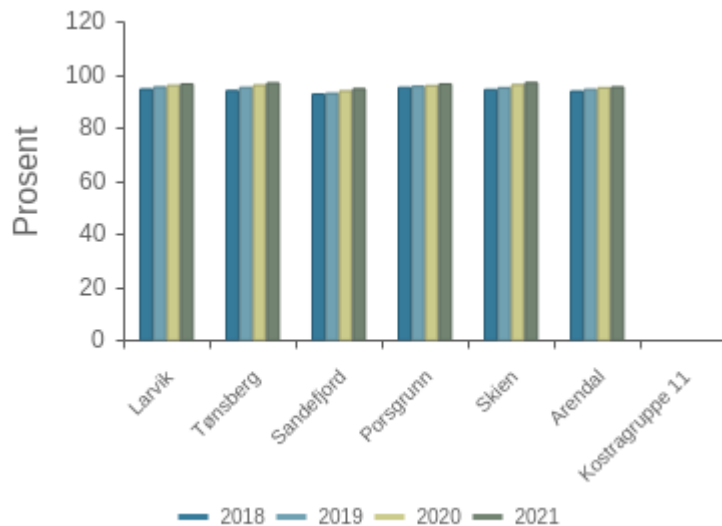
	2018	2019	2020	2021
Larvik	5,20	5,40	5,30	5,20
Tønsberg	5,30	5,10	5,10	5,30
Sandefjord	5,10	5,00	5,10	5,00
Porsgrunn	5,90	5,70	5,60	5,70
Skien	5,20	5,10	5,00	5,00
Arendal	6,20	6,40	6,50	6,40
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser forskjell i forventet levealder mellom utdanningsgrupper - antall år forskjell i forventet levealder mellom den delen av befolkningen som har videregående eller høyere utdanning og den delen av befolkningen som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå. Statistikken viser 15 års gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for 15-årsperioder).

De siste 30 årene har alle grupper i landet fått bedre helse, men helsegevinsten har vært størst for gruppen med lang utdanning og høy inntekt. Denne gruppen har høyere forventet levealder enn gruppen med kortere utdanning og lavere inntekt. Utjevning av sosiale helseforskjeller er en viktig målsetting i folkehelsearbeidet.

Larvik ligger jevnt med gjennomsnittet i fylket (<https://khs.fhi.no/webview/>).

Folkehelseprofil - Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger 9 år

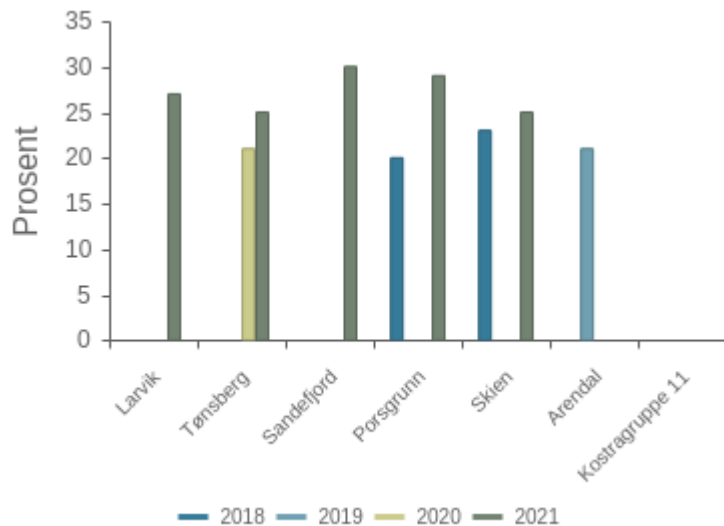

	2018	2019	2020	2021
Larvik	94,4	95,2	95,8	96,3
Tønsberg	93,8	95,0	95,9	96,7
Sandefjord	92,5	92,8	93,7	94,5
Porsgrunn	95,0	95,4	95,7	96,3
Skien	94,2	94,9	96,0	96,8
Arendal	93,6	94,3	94,9	95,2
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser fullvaksinerte barn mot meslinger ved 9 års alder. Andelen oppgis i prosent av alle barn i aldersgruppen 9 år. Statistikken viser 5 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 5-årsperioder).

Det har vært en marginal økning de siste årene, og Larvik ligger forholdsvis jevnt med sammenlignbare kommuner.

Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - Ensomhet. Ungdata

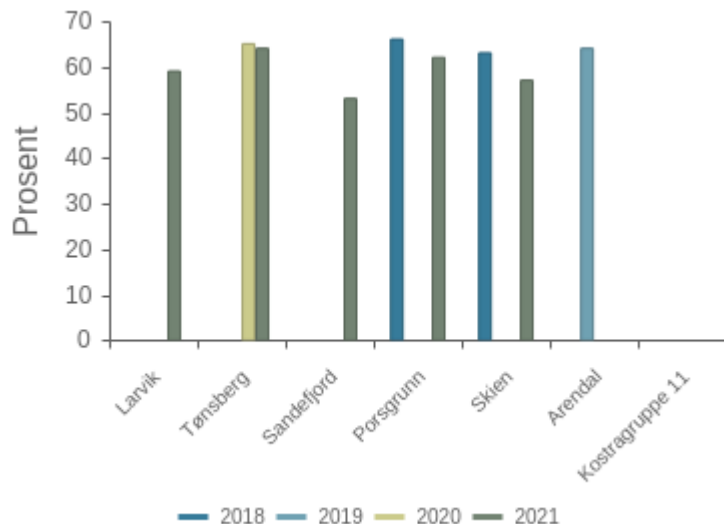
	2018	2019	2020	2021
Larvik				27,0 %
Tønsberg			21,0 %	25,0 %
Sandefjord				30,0 %
Porsgrunn	20,0 %			29,0 %
Skien	23,0 %			25,0 %
Arendal		21,0 %		
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som svarer «ganske mye plaget» eller «veldig mye plaget» på spørsmålet: Har du vært plaget av noe av dette i løpet av sist uke: «Følt deg ensom?», i prosent av alle som har svart på dette spørsmålet.

Manglende sosial støtte øker faren for både fysiske og psykiske plager og lidelser.

Larvik har hatt en økning fra sist undersøkelse i 2017. En del ungdom oppgir at de er mer ensomme nå enn før pandemien.

Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - Fritidsorganisasjon. Ungdata

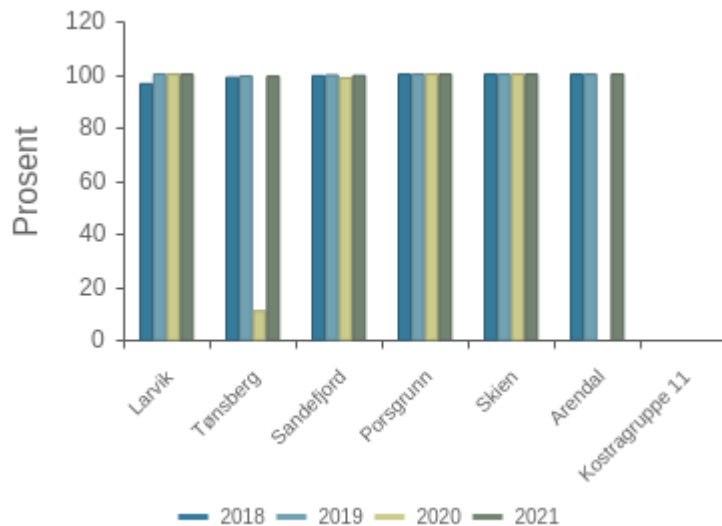

	2018	2019	2020	2021
Larvik				59,0
Tønsberg			65,0	64,0
Sandefjord				53,0
Porsgrunn	66,0			62,0
Skien	63,0			57,0
Arendal		64,0		
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel ungdomsskoleelever som svarte "Ja, jeg er med nå" på spørsmålet: "Er du, eller har du tidligere vært med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger - etter at du fylte 10 år?", i prosent av alle som svarte på dette spørsmålet. Datamaterialet er basert på Ungdata-undersøkelsen.

Organisasjoner, klubber, lag og foreninger er viktige arenaer for samvær med andre unge, og gir andre erfaringer og læringsbetingelser enn skolen og mer uformelle situasjoner. Det har vært en nedgang fra sist undersøkelse i 2017 fra 67% til 59% i 2021. Mange lag og foreninger har mistet medlemmer i løpet av pandemien.

Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - God drikkevannsforsyning

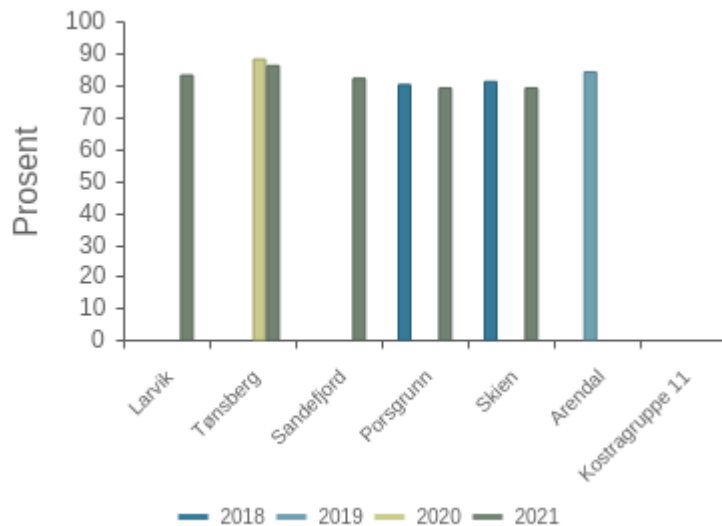

	2018	2019	2020	2021
Larvik	96,4	100,0	100,0	100,0
Tønsberg	98,8	99,3	11,0	99,2
Sandefjord	99,4	99,7	98,6	99,5
Porsgrunn	100,0	100,0	100,0	100,0
Skien	100,0	100,0	100,0	100,0
Arendal	100,0	100,0	0,0	100,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andelen personer tilknyttet vannverk (vannforsyningssystem) med ulik kvalitet på drikkevannsforsyningen med hensyn til E.coli og leveringsstabilitet (ikke-planlagte avbrudd i vannforsyningen) i prosent av befolkningen tilknyttet vannverk som forsyner minst 50 personer. Tallene er årlige og omfatter både private og kommunale vannverk.

Larvik har veldig tilfredsstillende resultater når det gjelder drikkevann.

Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - Trygt i nærmiljøet. Ungdata

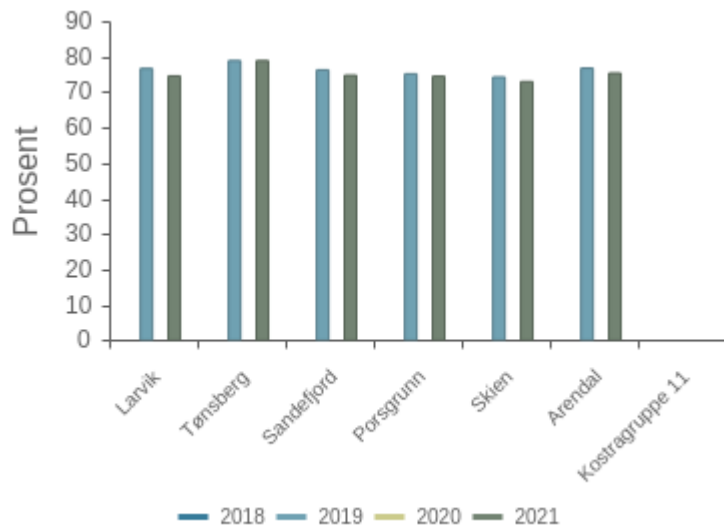

	2018	2019	2020	2021
Larvik				83,0 %
Tønsberg			88,0 %	86,0 %
Sandefjord				82,0 %
Porsgrunn	80,0 %			79,0 %
Skien	81,0 %			79,0 %
Arendal		84,0 %		
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser prosentandel ungdomsskoleelever som svarer «Ja, svært trygt» eller «Ja, ganske trygt» på spørsmålet «Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?», i prosent av alle som svarte på spørsmålet. Datamaterialet er basert på Ungdata-undersøkelsen.

Larvik har hatt en økning på 1% siden sist undersøkelse i 2017. Larvik ligger lavere enn Tønsberg, men litt høyere enn Sandefjord, Porsgrunn og Skien.

Folkehelseprofil - Miljø, skader og ulykker - Valgdeltakelse, 2019

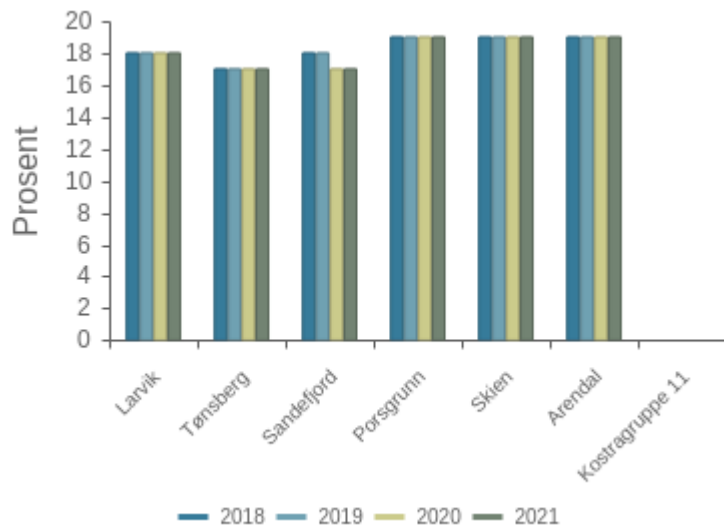

	2018	2019	2020	2021
Larvik		76,6		74,5
Tønsberg		78,8		78,8
Sandefjord		76,2		74,7
Porsgrunn		75,1		74,4
Skien		74,2		72,9
Arendal		76,7		75,3
Kostragruppe 11				

Valgdeltakelse kan brukes som et mål på deltagelse og engasjement i samfunnet. Indikatoren viser godkjente stemmesedler eller godkjente stemmegivninger i prosent av stemmeberettigede.

Larvik ligger ganske jevnt med Sandefjord, Porsgrunn og Arendal. Tønsberg har litt høyere valgdeltakelse, mens Skien har litt lavere.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere

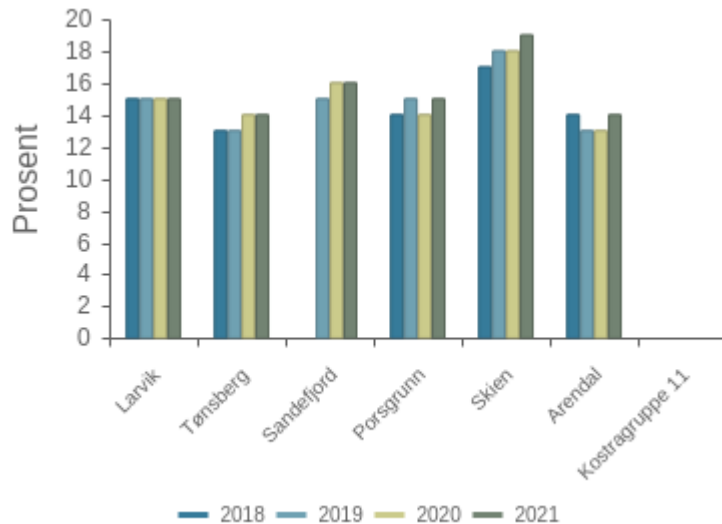

	2018	2019	2020	2021
Larvik	18,0	18,0	18,0	18,0
Tønsberg	17,0	17,0	17,0	17,0
Sandefjord	18,0	18,0	17,0	17,0
Porsgrunn	19,0	19,0	19,0	19,0
Skien	19,0	19,0	19,0	19,0
Arendal	19,0	19,0	19,0	19,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andelen barn 0-17 år som det utbetales utvidet barnetrygd for, i prosent av alle barn 0-17 år som det utbetales barnetrygd for. Statistikken viser 3 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 3-årsperioder).

I Larvik har dette vært stabilt de siste årene. Larvik ligger nokså jevnt med sammenlignbare kommuner.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Bor trangt, 0-17år

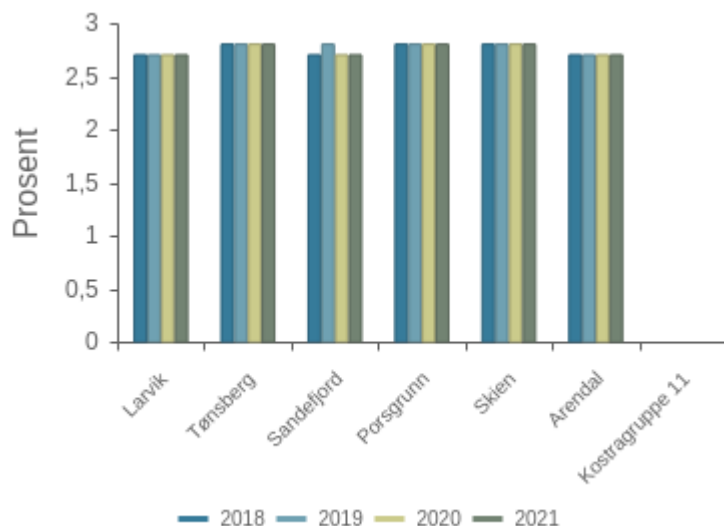

	2018	2019	2020	2021
Larvik	15,0	15,0	15,0	15,0
Tønsberg	13,0	13,0	14,0	14,0
Sandefjord		15,0	16,0	16,0
Porsgrunn	14,0	15,0	14,0	15,0
Skien	17,0	18,0	18,0	19,0
Arendal	14,0	13,0	13,0	14,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andelen i prosent av personer i privathusholdninger som bor trangt. Å bo trangt er definert som følgende: 1. Antall rom i boligen er mindre enn antall personer eller én person bor på ett rom, og 2. Antall kvadratmeter (p-areal) er under 25 kvm per person. I tilfeller hvor det mangler opplysninger om antall rom eller p-areal, vil husholdninger regnes som trangbodde dersom en av de to betingelsene er oppfylt.

Larvik har vært stabil på 15 % de siste årene og ligger lavere enn landet som helhet (<https://khs.fhi.no/webview/>).

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Inntektsulikhet, P90/P10

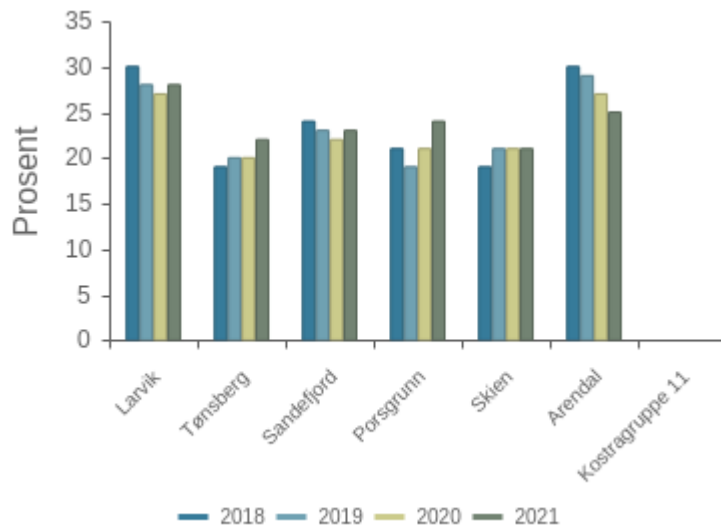

	2018	2019	2020	2021
Larvik	2,7	2,7	2,7	2,7
Tønsberg	2,8	2,8	2,8	2,8
Sandefjord	2,7	2,8	2,7	2,7
Porsgrunn	2,8	2,8	2,8	2,8
Skien	2,8	2,8	2,8	2,8
Arendal	2,7	2,7	2,7	2,7
Kostragruppe 11				

Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse. Likheter i fordelingen av økonomiske ressurser påvirker antakelig andre samfunnsmessige forhold positivt. Man kan anta at stor økonomisk ulikhet i et samfunn kan lede til økt kriminalitet, kulturelle forskjeller og politiske konflikter mellom ulike grupper i samfunnet. Indikatoren viser inntekten til den som har den 90 % høyeste inntekten i befolkningen sammenlignet med den som har den 10 % laveste inntekten. Inntektsulikheten i Larvik ligger jevnt med sammenligningskommunene.

Stor inntektsulikhet i en kommune kan være en pekepinn på at det også er store sosiale helseforskjeller i kommunen. De siste 30 årene har alle inntektsgrupper i landet fått bedre helse, men helsegevinsten har vært størst for personer med lang utdanning og høy inntekt. For eksempel har denne gruppen høyere forventet levealder enn personer med kortere utdanning og lavere inntekt. Særlig de siste ti årene har helseforskjellene økt, det gjelder både fysisk og psykisk helse, og både barn og voksne. Utjevning av sosiale helseforskjeller er en viktig målsetting i folkehelsearbeidet.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.

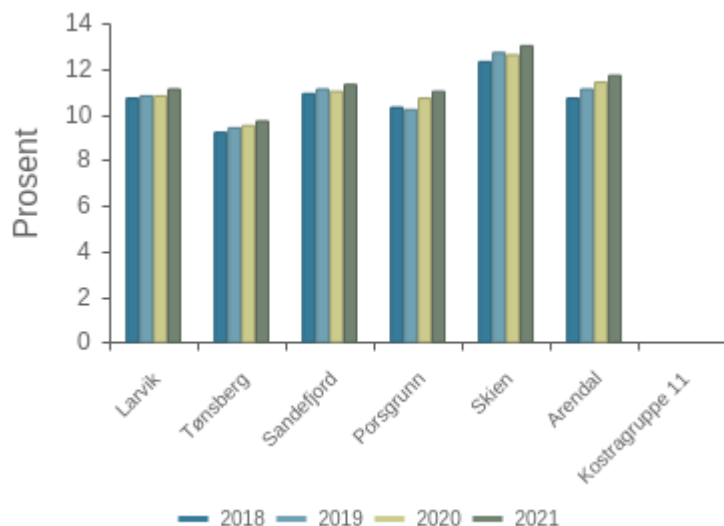

	2018	2019	2020	2021
Larvik	30,0	28,0	27,0	28,0
Tønsberg	19,0	20,0	20,0	22,0
Sandefjord	24,0	23,0	22,0	23,0
Porsgrunn	21,0	19,0	21,0	24,0
Skien	19,0	21,0	21,0	21,0
Arendal	30,0	29,0	27,0	25,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel 5. klassinger på det laveste mestringsnivået i lesing, i prosent av alle 5. klassinger som tok nasjonale prøver. Kommunens tall omfatter elever som er bosatt i kommunen. Statistikken viser 3-års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 3-årsperioder).

Larvik har en høyere andel som er på det laveste mestringsnivået enn sammenlignbare kommuner og høyere enn fylket og landet for øvrig, ifølge folkehelseprofilen. Se forøvrig analysen på tjenesteområdet for Grunnskole.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)

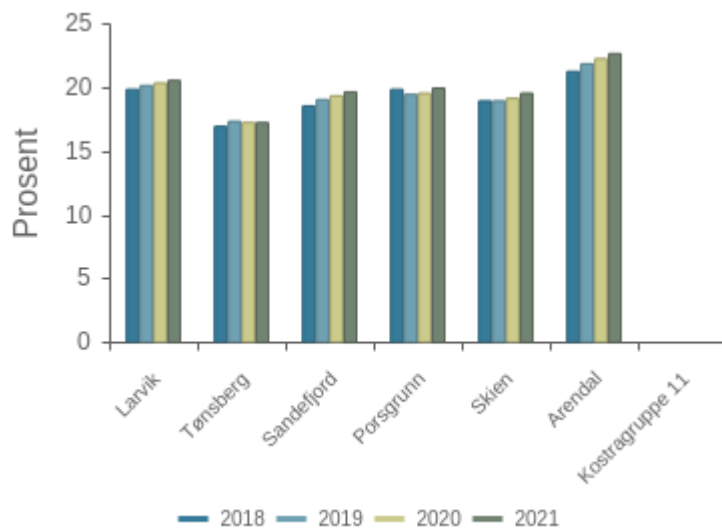
	2018	2019	2020	2021
Larvik	10,7	10,8	10,8	11,1
Tønsberg	9,2	9,4	9,5	9,7
Sandefjord	10,9	11,1	11,0	11,3
Porsgrunn	10,3	10,2	10,7	11,0
Skien	12,3	12,7	12,6	13,0
Arendal	10,7	11,1	11,4	11,7
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser personer i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal medianinntekt, beregnet etter EU-skala. Husholdninger med en brutto finanskapital på 1 G (gjennomsnittlig grunnbeløp i året) eller mer regnes her ikke som lavinntektshusholdninger. Årlige tall.

Det er en høyere andel i Larvik enn landet som helhet, og Tønsberg, som bor i husholdninger med inntekt under 60% av nasjonal medianinntekt. Larvik ligger jevnt med fylkesgjennomsnittet (<https://khs.fhi.no/webview/>).

Lav inntekt øker sannsynligheten for dårlig selvopplevd helse, sykdom og for tidlig død. I tillegg har det å vokse opp i familier som over tid har lavinntekt stor betydning for barnas helse og velferd (FHI).

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Mottakere av uføreytelser (45-66 år)

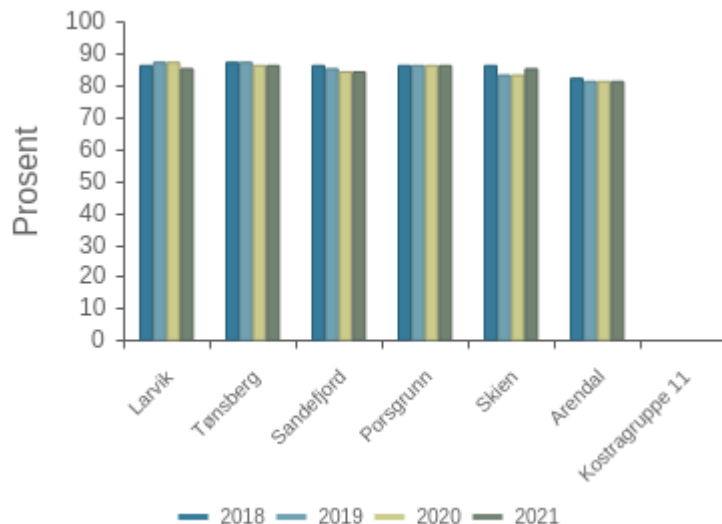

	2018	2019	2020	2021
Larvik	19,8 %	20,1 %	20,3 %	20,5 %
Tønsberg	16,9 %	17,3 %	17,2 %	17,2 %
Sandefjord	18,5 %	19,0 %	19,3 %	19,6 %
Porsgrunn	19,8 %	19,4 %	19,5 %	19,9 %
Skien	18,9 %	18,9 %	19,1 %	19,5 %
Arendal	21,2 %	21,8 %	22,2 %	22,6 %
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel personer som mottar uføreytelser samlet, varig uførepensjon og arbeidsavklaringspenger i prosent av befolkningen i alderen 45-66 år.

Larvik ligger over landsgjennomsnittet (<https://khs.fhi.no/webview/>) og har hatt en marginal økning de siste årene.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse

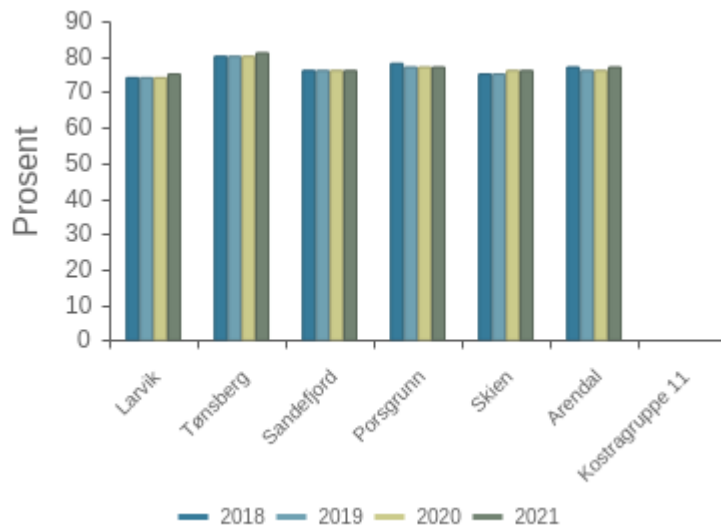
	2018	2019	2020	2021
Larvik	86,0	87,0	87,0	85,0
Tønsberg	87,0	87,0	86,0	86,0
Sandefjord	86,0	85,0	84,0	84,0
Porsgrunn	86,0	86,0	86,0	86,0
Skien	86,0	83,0	83,0	85,0
Arendal	82,0	81,0	81,0	81,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel elever i 10.klasse som trives godt på skolen i prosent av alle som svarte på undersøkelsen. Kommunens tall omfatter elever som går på skole i kommunen. Statistikken viser 5 års glidende gjennomsnitt (dvs. gjennomsnitt for overlappende 5-årsperioder).

Andelen omfatter de som har svart at de trives godt eller svært godt på spørsmålet "Trives du på skolen?".

Larvik ligger jevnt med sammenlignbare kommuner, og likt med fylket og landet som helhet (<https://khs.fhi.no/webview/>). Det har vært en liten nedgang fra tidligere år. Dette bør også sees i sammenheng med pandemien.

Folkehelseprofil - Oppvekst og levekår - Vgs eller høyere utdanning, 30-39år

	2018	2019	2020	2021
Larvik	74,0	74,0	74,0	75,0
Tønsberg	80,0	80,0	80,0	81,0
Sandefjord	76,0	76,0	76,0	76,0
Porsgrunn	78,0	77,0	77,0	77,0
Skien	75,0	75,0	76,0	76,0
Arendal	77,0	76,0	76,0	77,0
Kostragruppe 11				

Indikatoren viser andel personer med videregående eller høyere høyeste fullførte utdanning i prosent av alle med oppgitt utdanningsnivå.

Det er veldokumenterte sammenhenger mellom utdanningsnivå, materielle levekår og helse. Utdanningsnivå henger også sammen med risikofaktorer for hjerte- og karsykdommer: røyking, BMI, blodtrykk og kolesterol. Forskjellene er uavhengig av alder.

Larvik har lavere andel med høyere utdanning enn landet som helhet, og ligger også litt lavere enn de andre sammenlignbare kommunene. Det har vært en økning på 1% fra 2020 til 2021.